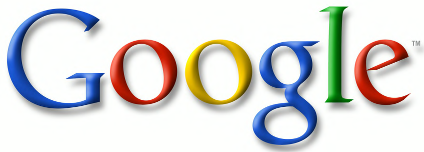
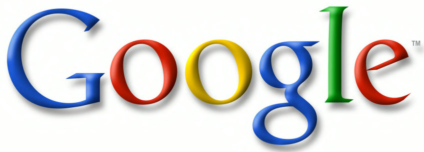
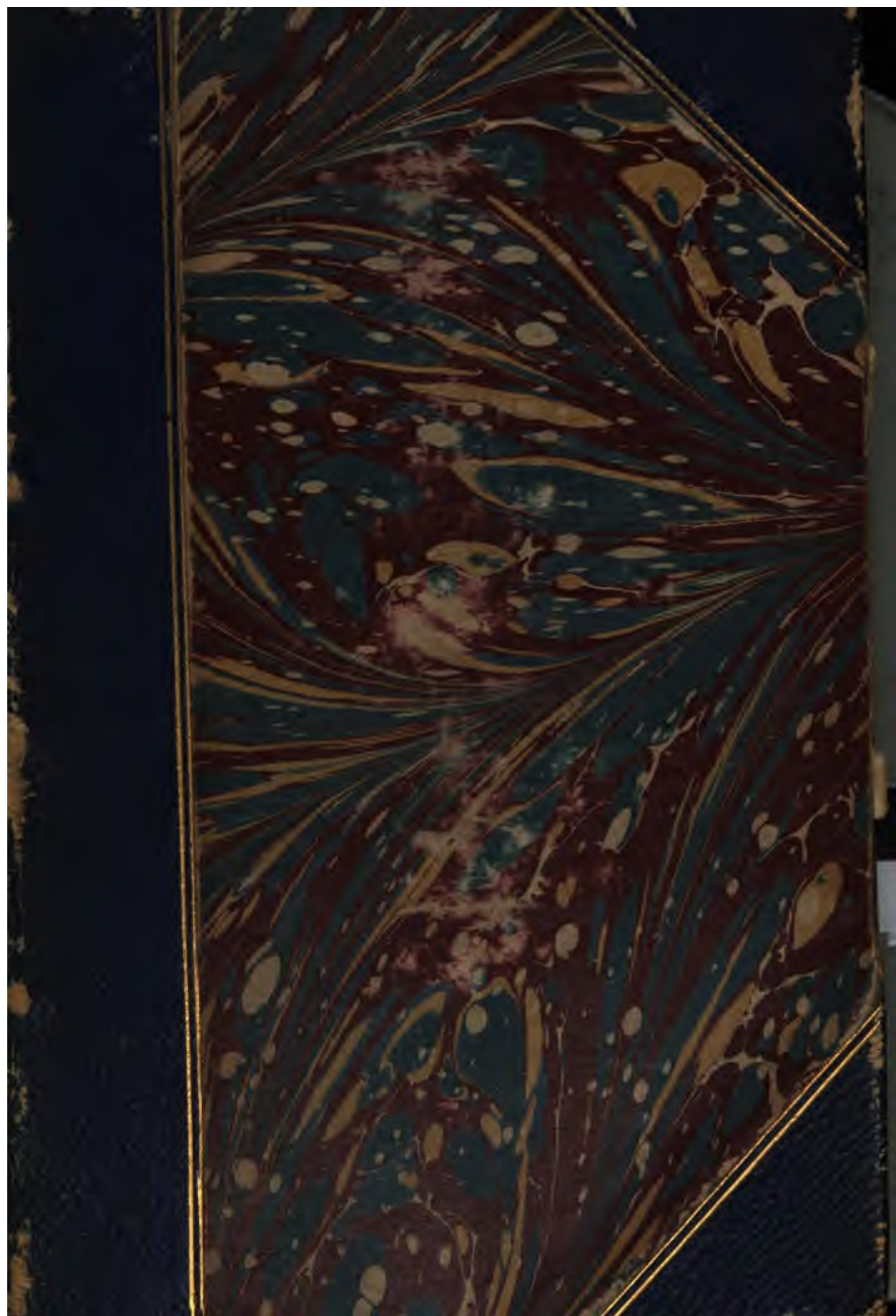
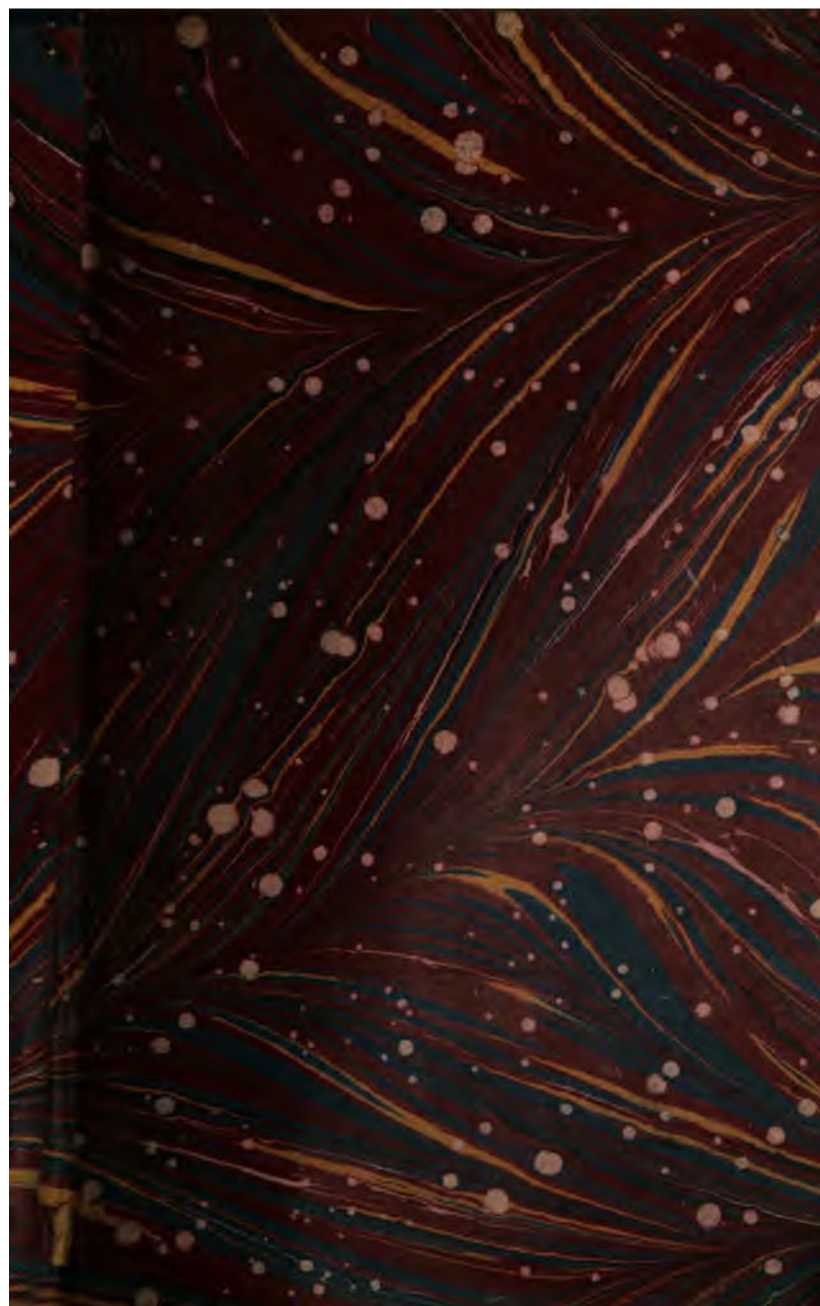

DOMI NUS ILLU MINA TIO MEA
Taylor Institution.

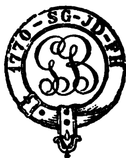

THIELES BOGTRYKKERI.

Lodsen og hans Hustru.

Af

Jonas Lie.

Kjøbenhavn.

Forlagt af den Gyldendalske Boghandel (F. Hegel)

G. S. Wibes Bogtrykkeri.

1874.

LIBRARY OF THE TAYLOR
UNIVERSITY
16 JUN. 19
OF OXFORD

I.

Som en uvorren Brand til at gaa ud i al Slags Veir nævntes i Arendal den mørkskjæggede Lods Salve Kristiansen ude fra Merdø. Han havde med Livsfare bjerget mangt et Skib, der ellers som Haverist vilde hjemfaldet Søretten, og man vidste om ham, at han havde ladet sig sætte alene ombord i synkefærdigt Vrag, medens han sendte Kammeraten iland efter Hjælp. Men det hed tillige, at han laa stærkt uklar med Lodsoldermand Beck, saa at han aldrig vilde opnaa Redningsmedaillen. I Hjørneskabet hjemme i hans Hus skulde han have flere Sølvstøb med Indskrifter samt en stor Kikkert som Erindringer fra forskjellige Skibe.

Han var heller lav end høi, — man kunde næsten kalde ham spædbygget; men der stod noget ubøieligt, uforfærdet ud af dette Ansigt med de hvasse, brune Øjne, den skarpe, rette Næse, og et anstrengt magert Træk ved den Del af Kinden, som var over Skjægget. I Forening med hans bratte barske Væ-

---

Uvorren Brand, dumdristig Satan.

sen og Tale gav det Indtrykket af en overordentlig Energi. Hans hele utilgjængelige Maade at være paa røbede en vis Bitterhed, der tydelig nok lod Folk Folk føle, at han kunde leve dem foruden.

Det hed oppe i Byen, og det sagdes ogsaa hos Lodsoldermandens, at han var forfalden til Drik; thi, efter at have affolgt sin Makrel nede ved Bryggen, kunde han undertiden sidde hele Dagen inde i Mor Andersens Stue med Brændevinsglasset for sig. Han talte da lidt; men, naar det led ud paa Aftenen, og han havde faaet endel i Hovedet, var han ikke god at komme ud for.

Hvad der gik af ham, at han fandt sig saa vel i Mor Andersens Sjømandsstue, var ikke saa let at sige; — man vidste ialfald der, hvorledes man skulde tage ham. Den høie Mening, der almindelig næredes om ham som Sjømand, havde gjort ham til Helt i denne Kreds og, om det end ikke udtryktes directe, følte han dog gjennem de enkelte ligesom tilfældige Spørgsmaal, der efter en eller anden Tur tilsjøs rettedes til ham, eller af den Maade, hvorpaa den Indtrædende hilsede ham, at her var Sympathier, og at hans Navn havde Klang. Det faldt ikke let en Matros ind at sætte sig uden videre lige ved Siden af ham, uden det kom sig naturligt saa gjennem Hilsning og Tiltale.

Medens Lodsen Salve Kristiansen saaledes kunde sidde inde i Sjømandsstuen, færdedes hans tiaarige Søn Gjert ude paa Havnen sammen med en hel Hob

Kammerater af Byens Børn, der lidet forstod sig paa Standsforskjel.

Den brunhaarede, brunøjede lille Gut med det raske Ansigt var den viltreste af dem Allesammen og nød tillige en vis Anseelse blandt dem som sin Faders Søn, — en Ære, som han aabenbart paa alskens halsbrækkende Vis søgte at hævde. Han skulde jo egentlig passe paa Skøiten, men den laa vel fortøiet og kunde ogsaa godt tilsees fra en af Ræerne ude paa Havnen. Gjert holdt sig ved Baaden, indtil Arendalsgutterne kom fra Skolen; men, naar disse saa strømmede nedover og i Iveren efter deres vanlige Legeplads, Havnen, kastede Bøgerne paa Bryggen, ventede han dem gjerne derude paa en iøjnefaldende Plads oppe i en Saling eller Raa eller, — hvad der fra mangt et Vindu saaes baade med og uden Kikkert og ellers rygtedes til stor Forskrækkelse blandt Byens Mødre, — med en Præstation, hvorunder han laa paa Maven over en eller anden Masteknap. De fleste af Børnene vare hjemme udtrykkelig advarede mod Sønnen af den „uvorne Kristiansen"; men Saling og Top, der saa altfor godt kunde sees hjemmefra, blev netop derved saa lystelige at se op til, som om Gjert Kristiansen sad oppe i det forbudne Træ.

Det gik jublende til derude som i alle vore Sjøbyer, hvor Guttelivet paa Havnen skaber Matroser, inden de endnu har gjort deres første Tur.

Skøite, Skude.

Becks Sønnesøn Frederik, der skulde blive Sø-cadet, havde en Dag troet at dække sig for Vinduerne hjemme ved at entre op paa den bagre Side af Mastetoppen og der forene sig med sin Ven, som sad oppe paa Knappen; men det spinkle Træ gav ikke den forønskede Dækning for Lodsoldermand Becks skarpe Blik.

Denne kom selv i fuld bedstefaderlig Harme ombord, hudskjeldte Skipperen, som kunde staa og se paa Sligt og bankede Gjert Kristiansen, som havde forført hans Sønnesøn til saadan Ulydighed, med sin krogede Knortestok, idet han tilføiede, at Gjert alt tegnede saare net til, hvad der engang vilde blive af ham, — han havde Arten at slægte paa.

Hans egen elskede forførte Pode, der dog var et Par Aar ældre, slap for Prygl, og det blev i den Anledning aftalt mellem Gutterne, at han skulde have det igjen næste Gang, de mødtes. Prygl havde han ogsaa faaet, om ikke Gjert, som netop skulde hevnes, uventet havde gjort Parti med ham.

Historien om, hvorledes Beck havde banket hans Søn og sat hans Fremtids Horoscop, fik Lodsen først høre, da de seilede Skøiten paa Hjemturen. Han blev saa hvid som et Lagen i det fortsmudskede Ansigt; men da det kom dertil, at Gjert aligevel havde hjulpet Frederik Beck, studsede han, og han sagde noget efter:

„Dette skal Du fortælle til Mor."

II.

Merdø, hvor Lodsen havde hjemme, ligger foran Indseilingen til Arendal, saa at sige lige ude i Havguffen.

Udsiden af den lille halvrunde Ø er som et andet nøgent Skjær, og oppe fra Vindfløien, hvor Lodserne holde Udkig, kan man i Uveir se de skjulte Skjær og Baaer staa i Braat hele den urene Havstrækning henover.

Kysten er her overmaade farlig; men Arendalslodserne ude ved Merdø og Torungen høre blandt Norges første.

I Modsætning til den engelske og hollandske Lods, der har sit knapt anviste, authoriserede District, er dette vidtfarende Folk, som for at passe op Skibe idag ligge ved Lindesnæs, imorgen under Skagen eller Hansholmene og Dagen derpaa kanske sætte Lods ombord paa et Fartøi fra Hamburg helt nede ved Horns Rev. I deres brede Dæksskøiter med Arendalsmærket, Nummeret og en rød Rand i Storseilet, dorge de Makrel hen over hele Nordsjøvidden lige ned til Doggersbank, hvor de praie de fremmede Fiskefartøier og forhøre sig om Skibe fra Canalen og engelske eller hollandske Havne. De bære Gaffel istedetfor Hvaløerbaadenes Spryd og, skjønt ikke saa velseilende som disse, bjerge de sig fuldt saa vel i Sjøgang.

Havguffen, Havblæsten. Baae, blindt Skjær. Braat, Brænding. Dorge, fiske med Snøre, som slæber efter Baaden, naar man ror. Vidde, Strækning.

Vil en Skipper vide Nyt fra Nordsjøen eller Skagerak, saa holder han gjerne Udkig efter en saadan Skøite. Han finder der en levende Skibsliste og tilmed den nyeste, og det koster ham, — saafremt han ikke gjør Gjengjæld med en eller anden Underretning af Interesse —, i det høieste en Rul Tobak, en Bouteille Brændevin eller en god Taugende.

Men Merdølodsen kjendes bedst af den Kaptein, der en begsort Vinternat, naar Sjøen gaar som Taarne, er kommet ind for bare Stumperne i Farvandet under Torungerne, og véd, at han maa rende paa Land, om han ikke opnaar Lods. Han hører sig praiet, Linen kastes, og en drivvaad Lods staar pludselig paa Dækket. Manden bytter Klæder, faar sig et Glas til Opvarmning og overtager Commandoen; — han har ikke betænkt sig paa at jumpe ud i Sjøen med Linen om Livet; thi paa anden Vis kunde Fartøiet ikke bordes.

Naar det gjælder deres Ære, at bjerge Skib, veier Baad og Hjem og Liv kun lidt hos disse Mænd, der ellers til hverdags kunne være nøie nok om Skillingen.

Indsiden af Merdøen danner den bekjendte Merdø Rødhavn, et lidet Strandsted af Fiskere og Lodser; og det var i en af Sjømandsstuerne der — et lidet rødmalet Hus, som han selv ejede, med Bislag foran Indgangen og en Poteteshave med et Stengjerde bagom — at Lodsen boede.

Jumpe (engelsk), springe. Potetes, Kartoffel.

I de smaa, hvidmalede Vinduer stod et Par Geranier, og i Stuen var Alt paafaldende net og pudset. Der saa halvt skibsmæssigt ud derinde, og man regnede da ogsaa i Dagliglivet, som vanligt blandt Sjøfolk, helst Døgn og Skaffetid efter Etmaal og Glas. Over Klaffebordet hang en lang Kikkert; ovenpaa Hjørneskabet stod endel Sjøkartruller, og i det andet Hjørne et hollandsk Slagur med en grøn Gjøg paa.

Hans Hustru havde Dagen iforveien seet Skøiten passere Merdø for Arendal, og ventede nu paa sin Mand, medens deres yngste Søn Henrik udenfor var fuldt optaget af at fange Ræger i en af de smaa Saltvandsdamme, som Sjøen efter Uveir eller høi Flod gjerne efterlader paa de lavere Dele af Øen. Han havde faaet det Hverv at holde Udkig og varsko Moderen, men maatte helt have forglemt det for sin nuværende interessante Beskjæftigelse; thi i den smukke Eftermiddagsstund, hvori Havet, der viste en Række Seilere, yrrede i blaat Guld, og Solen alt begyndte at tegne sig til Nedgangen, saaes Skøiten med Lodsstriben og Nummeret ikke langt borte at staa rumskjøds ind mod Havnen.

Lodsens Hustru sad ved Udslagbordet under Vinduet. Hendes Dragt havde lidt af et fremmed, nærmest hollandsk Snit.

Hun var vist urolig; thi der gik forskjellige Udtryk over det, af en eller anden Kummer medtagne

---

Klaffebord, Bord med Klapper, Faldbord. Ræge, Reje. Yrre, her: funkle

Ansigt. Et Øjeblik støttede hun Haanden til Kinden og lukkede Øjnene med en træt Mine, men syede derpaa iøvrigt videre.

Skjønt hun holdt af sin Mand, var det ikke frit for, at hun gruede sig for hans Ankomst.

Der var noget skyt, fortrykt, over hende, som hun reiste sig lidt forhastet, idet hun uventet hørte Lodsen udenfor. Hun stod uvis, om hun skulde gaa ud af Døren imod ham.

Men, da han kom ind i Stuen, gjorde dette Udtryk med Et Plads for en frimodig, tilskyndeladende glad overrasket Mine.

Naar han slig kom hjem fra Arendal, var han gjerne misfornøiet og bitter og ikke let at omgaaes. Hun kjendte strax, hvad der laa i hans Ansigt, og vidste, at det for hende da bare gjaldt at holde ud, — være munter og kjærlig og ikke falde i nogen af de Fælder, hans bittre Humør altid meget kløgtigt lagde for at fange hende, i et eller andet Ord, hvorfor han kunde fare op, eller blot i en eller anden fortrydelig eller uglad Mine. Blev han „desperat“, kunde han true med alt muligt, ikke mod hende, men mod sig selv; — og hun vidste, at han var istand til at gjøre det. Det havde flere Gange hændt, at han paa Grund af et saadant uheldigt Ord lige med Et var gaaet tilsjøs igjen — engang i en Uveirskvæld, da det saa ud som den visse Undergang.

Han kjendte ogsaa selv sit Humør, og det var

Slig, saaledes.

maaske mest for at faa det af sig, at han ofte foretrak Mor Andersens Stue i Arendal for Hjemmet.

Var blot den første farlige Dag over, kunde Ingen leve lykkeligere og mere fornøiet i sit Hjem end Lodsen Salve Kristiansen og hans Hustru; thi han forgudede rent baade hende og Børnene og havde nu lige saa ondt for at rive sig løs igjen, som han før havde havt for at finde hjem.

Sønnen Gjerts Bedrift med Becks Dattersøn havde den Dag taget Braadden bort af hans Sind og saa at sige forud udrettet Hustruens tunge Arbeide. Det var med en lys og oprømt Mine, han traadte ind i sin lille Stue og hilsede sin Hustru:

„Nu, hvordan har Du det Mor? — og hvor er Posekigeren?“

Derved mente han den yngste Søn, han, som havde holdt saa slet Udkig for Moderen, og som, naar Faderen var i godt Humør, altid gik under det Navn —; det var hans Øjesten.

En knugende Tyngde var med Et taget hans Hustru fra Brystet, skjønt hun vel vogtede sig for at lade Manden mærke det. Stuen var pludselig blevet hende lys og fyldt med den Eftermiddagssol, som havde faldt gylden ind gjennem Ruden hen paa hendes lyse Haar, mens hun sad og syede og saa saa bleg ud.

Det var en smuk, slank Kone med Kulør i Kinderne, der med skjælvende ivrig Haand hjalp ham hans Sjøklæder af og nu havde lidt ondt for at

svare videre sammenhængende. Og Lodsen var ikke blind derfor, medens han gjentagende med stærkere Stemme raabte paa „Posekigeren", som da ogsaa noget forlegen og frygtsom foreviste sig i Døren, barbenet, med opbrættede Benklæder og den Blikkop, hvori han havde sine Ræger, i Haanden.

Den ældste Søn Gjert kom ind med endel Knytter og Varer til Huset, som Lodsen havde kjøbt i Arendal, og han pressede strax den maabende Posekiger til at hjælpe sig med at bære op af Baaden.

Gjert havde kun let hilst paa Moderen, thi et Øiekast sagde ham, at Alt denne Gang stod vel til. Ellers var han hende i Blik og Adfærd anderledes nær, og han hjalp og tog af for hende i Stilhed, hvor han kunde. Han havde gjennem sin Barndom seet og opfattet saa Meget af dette ulykkelige Forhold, at han var blevet Moderens Ven og Støtte, skjønt han samtidigt ogsaa sværmede for sin Fader.

At Gjert var med Faderen paa Skøiten, var hende en Forsikkring om, at denne, naar Humøret var over ham, dog ikke rentud gav sig til at seile Skøiten over Hovedet paa sig — en Mulighed, som ellers ofte nok stod for hendes forskræmte Indbildning. Gjert sørgede derhos altid for, at der fra de forskjellige Steder kom Besked om Faderen hjem til Merdø med andre Lodser eller Fiskere, og af og til, naar han ikke var med, sendte hun ham ind til Arendal for at speide efter ham.

Opbrættet, opsmøget.

Ude paa Sjøen var Lodsen i Regelen i nok saa jevnt Humør, men det mørke Lune kunde ogsaa der komme over ham, tilsyneladende uden nogensomhelst ydre Anledning. Forøvrigt syntes han aldrig saa vel tilmode som netop ude i Uveir; mod den anden Lods i Baaden blev han da gemytlig og munter. Men det var en Selvfølge, at det, naar det i den haarde Sjø kneb for stærkt med Ombordsætningen, var ham selv, der tog Rebet om Livet og jumpede ud, — det Modsatte vilde været et Bevis paa hans Agtelse. Men han agtede nu engang intet Menneske; — det var hans Tilfredsstillelse at vide dette med sig selv.

Denne Gang blev Lodsen længe hjemme, og der herskede i den Tid ikke en Mislyd i Stuen. Tvertimod var Alt i Betragtning af, at de dog vare ældre Ægtefolk, heller overdrevet vel. Faderen havde de første Dage endog hjulpet den lille Henrik med at fange Ræger og siden været optaget med at tilrigge en liden Brig for ham. Det Eneste, hvorom der havde været en uskyldig liden Disput, var i Anledning af Gjerts Skolegang. De vare nok saa velstaaende Folk efter deres Stilling, og Moderen havde en Dag, tilsyneladende som et øjeblikkeligt Indfald fremsat den Tanke, at det nok kunde være muligt for dem at holde Gjert paa Skolen i Arendal; — han kunde jo have sit Ophold hos hendes Moster derinde. Dette vilde Faderen ikke vide Noget af; Gjert skulde, saasnart han fik Alder dertil, ind paa Terjesens Takkelloft i Brængen og lære at rigge.

Lodsen begyndte imidlertid oftere og oftere paa sin raske, noget urolige Vis at vandre oppe ved Udkigsfløjen, eller han stod alene med Haanden paa Ryggen nede ved Bryggen og saa sig om; — han var ikke af de, som samlede Kammerater om sig. Dette var sikkre Tegn paa, at han begyndte at længes tilsjøs igjen.

III.

Corvetten Ørnen var netop kommen indom Arendal efter et Cadettogt til Middelhavet. Den laa derinde paa Havnen og gjorde Opsigt med sin høie

Saa meget sandt var der i alt dette, at der blandt Mandskabet ombord virkelig herskede endel Misfornøielse med en af Officererne, der var bleven lagt for Had for sin Hidsigheds Skyld. Han havde tillige været saa uheldig at lade katte netop Besætningens Visemager; derfor sang de om Gangspillet en mystisk Vise, som snart løb paa Havnen baade i Bas og Sopran.

Gjert havde hele Tiden været utrættelig beskjæftiget med Skibet og Alt, hvad der vedkom det, og var nu, da de opad den næste Dag seilede hjemover, ganske opfyldt af Alt, hvad han havde seet og hørt. Den, som kunde være en saadan En, som gik der ombord med guldblinkende Uniform! Frederik Beck, med hvem han havde sluttet et særligt Venskab siden hin Affære inde i Arendal, da han bjergede ham for Prygl, havde fortalt ham saa meget derom.

Det havde imidlertid kulet dygtigt op; det saa ud til alt Andet end Godveir til Kvelden, og Skøiten stod hjemover med tre Rev i Seilet.

Lodsen havde flere Gange været oppe ved Fløien for at se efter dem og sad nu hjemme i Stuen, beskjæftiget med at hefte sammen et gammelt Sjøkart, medens Sønnen kom op fra Bryggen syngende med skingrende Stemme i Vinden den nye Vise:

Nu, Hurra for mangen en glædelig Vagt,
— hi vi — aa slaa paa!
for hver Ryg, som brann' i det varme Land — udi Engeland.

Aa, sei Du Baadsmandsmath! har Du slidt ud din Kat?
— hi vi — aa slaa paa!
To Dusin, min Ven, er der vel igjen — udi Engeland.

Over Kongens Kanon lad ham faa sin Ration!
— hi vi — aa slaa paa!
der er Frivagt tilveirs op i Foremers — udi Engeland.

Ja, Mage til Sjømand sku' Ingen ha'e set!
— hi vi — aa slaa paa!
udi trallala, udi trallala, udi Engeland!

Han standsede hæseblæsende ude i Bislaget for at blive færdig med den sidste Strophe, og ved at høre Sønnen derude vexlede Mand og Hustru et Blik.

Inde i Stuen var Moderen netop i Færd med at sætte frem Eftasverden. Da Gjert kom ind, var det let at se paa ham, at han var opfyldt af Mærkværdigheder og tillige, at han selv havde Følelsen deraf. Samtidig med sin raske Hilsen trak han Stolen, der stod ved Døren, hen til Bordet og satte sig, uagtet Maden endnu ikke var kommet; — han var glubende sulten.

„Nu da Gjert"; sagde Moderen, da han havde siddet lidt og seet sig om, øjensynlig i Paavente af en eller anden Opfordring til at fortælle — „var Du ombord?"

„Nei, — ikke jeg; men jeg talte med dem, som havde været det. Forresten saa jeg Alting der" — forsikkrede han med et selvbevidst Nik, og rakte Haanden ud efter en Brødskalk — „fra Merset i Skon-

nerten Antonia, som laa lige ved; — det rak ikke høiere end accurat op over Skandseklædningen; — den kunde gjerne været Storbaad for Corvetten, —"

„— om den havde været en hel Del mindre" — udfyldte Lodsen tørt, idet han gik hen og satte Kartrullen fra sig oppe paa det lille Hjørneskab.

Gjert begyndte nu, henvendt til sin Mor, at anstille endel Sammenligninger i sin Favør om, hvor lavt Skonnertens Skrog havde ligget imod Corvettens, hvorledes dens Vager ikke havde rukket høiere end til Storraaen o. s. v.; men han afbrødes heri af Faderen:

„Hvad var det for en Vise, Du sang derude?"

„Aa — det var den om Tampetogtet!"

„Saa, — det har da virkelig været et saadant?" — spurgte Lodsen med et noget forskende Blik paa Sønnen; thi han var ellers ikke af de, der troede paa sligt Folkesnak.

Denne interesserede Henvendelse var overmaade smigrende for Gjerts Selvfølelse. Det var desuden egentlig dette, han hele Tiden havde havt paa Hjertet at fortælle, og han udbrød nu med Præget af den dybeste Overbevisning:

„Ja, det kan Du tro Far! — Nogle sige sex, Andre sige ni; men at de Alle ere kattede ihjel og gaaede i Haiene dernede i Middelhavet, er saa vist som — ja som" — her saa han sig i Iveren om efter Noget at bedyre med og endte tilslut, da der

---

Rak (række), naaede; rukket, naaet.

intet andet slaaende Billede vilde stige op for ham, med et noget mat —

„som at Gjøgen staar deroppe paa Klokken!"

Efterretningen bragte hans Moder til at sætte sig ned paa Bænken med Tallerkenen i Fanget. Hun saa forskrækket fra Sønnen over paa Manden, hvis Mine dog beroligede hende noget.

„Hvor har Du dette fra Gjert," — spurgte hun tilslut alvorligt med en Rest af sin Bekymring i Stemmen.

„Hvor jeg har det fra? — Fra dem Allesammen!"

Men i Følelsen af, at dette „Allesammen" her i hans vanskeligt troende Hjem nok vilde blive taget jevngodt med Ingen, fortsatte han:

„Fra Fredrik Beck. Han har selv talt med en af de Matroser, som havde Vagt i Officersgiggen, nede ved Bryggen, mens Chefen var iland; og han fortalte ikke bare dette, men ogsaa mange andre rare Ting." Her saa Gjert sig om i Følelsen af dog denne Gang at maatte have overbevist dem.

„Det lader til at have været en troværdig Mand det!" — yttrede Lodsen med en lystig Ironi, der imidlertid undgik Sønnen, medens Moderen saa hen paa ham halvt bekymret for, at han skulde sidde og prostituere sig. — „Nu, hvad fortalte han saa videre?"

„Aa — det var mange Ting det."

Fang, Skjød.

„Nu da!"

„Aa, — der havde været en Orcan, saa de fandt igjen en hel bortblæst By drivende derude i Havet, Præsten stod netop og prækte for de Vandlidte; — og saa havde de krydset op Gibraltarstrædet saa nær Land, at de paa Bougsprydet havde taget en Palme ombord, hvori der sad en hel Negerfamilie, som de siden maatte sætte iland."

Gjert vilde have udkrammet nok en „Mærkværdighed", — om ikke hans Forældres Munterhed var blevet ham paafaldende. Ogsaa Posekigeren lo, fordi han saa, at de Andre gjorde det, og fik derfor et meget lovende Blik af Gjert, der stødt trak sig ind i sit Skal med et:

„I tro kanske ikke, at det er sandt?"

„Ved Du, hvad det er at spinde en Ende, Gutten min? — Den Fyr nede i Giggen har nok udleveret en forsvarlig en!" — sagde Lodsen, idet han satte sig tilbords.

Der herskede en livlig Stemning, baade medens de spiste, og da Moderen igjen tog af Bordet. Gjert snakkede, hans Moder gik ud og ind, og Faderen sad henne ved Vinduet og dels saa ud paa Veiret, dels hørte paa. Sønnen beskrev virkelig fængslende nøiagtigt Alt, hvad han havde seet ombord og fortalte om Søofficererne og Cadetterne med et Liv, der bragte hans Mor til at sidde inde og høre paa, og Faderen til under en Pause at yttre smaaleende:

„Du havde nok Lyst til at være en saadan Søcadet Gjert!"

„Ja", — sagde hans Mor, et Øjeblik forledet af denne blændende Tanke, — „kom han ind i Arendals Skole, kan Ingen vide, hvad det vilde føre til. Klokkeren siger jo, at Gjert har saa let for det."

Noget i denne Yttring maatte have berørt Lodsen ubehageligt, thi hans Ansigt skiftede Farve, og han svarede lidt efter, ikke frit for Spydighed:

„Jeg tænker, Gjert ikke er for god for sin Fars Stand, og at vi skal slippe at tigge ham op i Storkarslauget."

Gjerts før gode Humør var imidlertid blevet yderligere animeret ved Forestillingen om en saadan uniformeret Fremtid, og han udbrød uden at vare sig mod Faderens forandrede Tone:

„Mor mente dog her om Dagen, at kunde jeg blive en slig, tog jeg mig anderledes frem i Verden, end en almindelig simpel Sjømand."

Det var, som om disse Ord havde tændt Ild i et Krudthus. Det blussede vildt op i Lodsens haarde Ansigt, og han sendte sin Hustru et Blik fuldt af en usigelig kold Haan. Der laa i dets stumme Udtryk, at han kun altfor vel gjennemskuede, hvad der i hendes Sind kunde ligge til Grund for den Tale.

Han vendte sig mørk om og sagde skjærende, saa hun fór sammen:

Her om Dagen, forleden Dag. Storkarslauget, de Fornemmes Lag.

„Foragter ogsaa Du din Faders Stilling, Gutten min?"

Da saa Gjert i sin Iver uheldigvis faldt ind med:

„Fredrik Beck skal blive Søcadet," — paafulgte blot et:

„Kom hid Gjert!"

Og hermed vankede der en alvorlig Lusing, saa Gjert tumlede om i Stuen. Ved det andet Slag kom han tilfældigvis til at se op paa sin Hustru. Hun var sprunget et Par Skridt frem, som om hun vilde tage Gjert fra ham, og stod nu blodrød i Ansigtet med lynende Øjne og en Holdning, der gjorde, at han sænkede Haanden. Hun gik strax derpaa ud i Kjøkkenet.

Lodsen stod et Øjeblik tvivlraadig. Derpaa tog han i Kjøkkendøren og meldte kort og skarpt ud, at han og Gjert endnu samme Aften gik tilsjøs; — hun maatte lave istand Provianten.

Da hans Hustru lidt efter kom ind med Øldunken og Andet, som de skulde have med, var der intet Spor af den forrige Bevægelse at se hos hende; det var et stenroligt, blegt Ansigt, og i hendes Adfærd mod ham laa næsten noget ydmygt. Veiret tog stødvis haardt mod de mørke Ruder, medens hun gik der og gjorde Tilberedelserne.

Men da Gjert og hun blev et Øjeblik alene i Stuen, trykkede hun ham heftigt ind til sig og hviskede med Graaden kjæmpende i Brystet:

„Lad aldrig din Far se, at Du er ræd, Gutten min!"

Mand og Hustru havde sagt hinanden Farvel i Døren; men hun fulgte useet i Mørket ned paa Bryggen efter dem, og sad siden længe med Posekigeren paa Fanget og græd.

Det var mørkt Uveir baade i Lodsens Bryst og udenom ham, da han den Kvæld lagde tilsjøs.

IV.

Den vanskelige norske Kyst staar nu i Natten illumineret af en Række ypperlige Hav- og Havnefyre; men for mindre end en Mandsalder siden var det ikke saa. Da havde den paa lange Strækninger ingen anden Lysning end selve den hvide Brænding.

Den Kaptein, som havde sluppet Oxø Fyr paa Høiden af Kristiansand, maatte prise sig lykkelig, om han fangede Glimtene af det fjerne Jomfrulands Fyr oppe imod Kragerøkanten, thi de mellemliggende paa den farlige Kyst udenfor Arendal vare endnu ikke til.

Store- og Lille-Torungens Fyrtaarne staa nu der med deres hvide Mure langt ude i Havet, hver paa sin nøgne Klippeø af det tilsvarende Navn. Den mindste af Øerne, Lille Torungen, forekommer den Forbifarende ikke at eje synderlig mere Plads end netop til det hvide Fyrtaarn og til Vogterboligen ved Siden af. Fyret ligger vildt og ensomt der ude i Havet, hvis Stænk i Stormveir regner paa dets Mur, medens Ørn og Sjøfugl tørne mod de tykke Glas-

ruder, saa de falde døde ned. Communicationen med Land afbrydes i den haarde Aarstid af Ménis, der hverken tillader at gaa eller ro, for ikke at tale om de sjeldnere Tilfælder, naar Hav=Isen sætter ind.

I Aarene atten hundrede og nogle og tyve — henved et Snes Aar før disse Fyre vare byggede, og før den Tid, hvori vi ovenfor har hensat Læseren, — stod der ude paa Torungen et Hus, hvis Bagside og ene Væg var næsten helt op til Tagskjægget klemt ind i en Stenrøs. Det saa ud, som det lubede sig for at lade Stormen stryge over sig. Den lave Indgangsdør vendte til Landsiden, formodentlig for ogsaa derved at lune Stuen, medens to smaa Vinduer lod Beboerne se ud til Havet. I en Revne mellem et Par Rullestene laa ovenfor Tangen en optrukket Baad.

Naar man over den dybe Tærskel traadte ind eller rettere sagt ned i Stuen, var der uventet rummeligt og endel Bohave, som man ikke skulde tænkt sig der; — det store Skab med Skjænken maatte ialfald engang have seet andre Omgivelser, og i Krogen bag det stod hensat en overstøvet gammel Rok, ud af hvis Haspel der endnu hang en røggraa Uldtot. Man kunde af Adskilligt forstaa, at der engang havde været en Kone i Huset, og hin Uldtot havde vel været hendes sidste Spind.

Paa Bænken ved Gruen sad nu en ensom Gubbe, som oftest beskjæftiget med noget Skomagerarbeide.

Ménis vanskelig, farlig Is. Stenrøs, Stendynge. Gruen, Arnen.

Af og til, medens han uddrog Traaden, kunde han af gammel Vane yttre et Ord høit, som om han endnu tænkte sig sin Livsfælle som Tilhørerinde. Det var et flinthaardt, lidt tungsindigt Ansigt med Levninger af paafaldende storladne Træk, og om det skaldede Hoved faldt Haaret tæt hvidt om Ørene og Nakken. Det Øjekast paa skjøns af Messingbrillerne, hvormed han hilsede den Fremmede, der kunde træde ind i hans Stue, var kun en forbeholden Indbydelse, medens et Træk om hans indfaldne Mund og den skarpe Hage derimod tydelig nok sagde, at han var paa sin Post i Anledning af, hvad denne kunde ville ham, og at man ikke fik ham længer, end han selv lystede.

Stivsind var overhovedet en af hans fremtrædende Egenskaber. Som slig var han kjendt og bleven til Ordsprog lange Veie. Den, som accorderede med ham om Fisk inde paa Havnen, risikerede ved den første Prutning at se ham ganske roligt, men uvægerligt, at ro bort. Han saaes som oftest med Ved i Baaden, da de manglede Brændsel derude.

Hvad man ellers vidste om ham, var, at han engang havde været Lods og havt en drikfældig Søn, som tilslut havde forvoldt, at Faderen afsattes fra Lodsbestillingen. Man mente, at han ved den Leilighed havde paataget sig Sønnens Skyld. Siden var han blevet menneskesky og havde med sin Hustru flyttet ud i sin nuværende Stue paa Torungen, hvor

de, efterat Sønnen druknede, havde taget til sig den lille forældreløse Sønnedatter.

Hvad han levede af derude udenfor noget Skomagerarbeide og Fiskeri, hvis Udbytte han gjerne afhændede til Skibene, samt tidligere lidt Skytteri, skulde man ikke have saa let for at sige.

En af hans Haandteringer, hvorfor han modtog smaa faste Bidrag af forskjellige Lodser og Kjendtmænd, var ogsaa i Høstnætterne at holde Ild paa Skorstenen, for at de, som laa udenfor og lodsede i Mørket, af Lysskjæret fra de to Vinduer kunde tage Kjending paa Torungen.

Ialfald var dette den Grund, der anførtes aabenbart. At dette Jacobs Natteарbeide tillige maaske særligt skede til Retledning for et Smugleri, som dengang gik for sig under Kysten, idet Fartøierne i de mørke Nætter nærmede sig Land og udskibede, tør derimod ikke ansees for utroligt. Under alle Omstændigheder var den Gamle for klog til directe at have noget dermed at gjøre; men af og til rullede der jo underlige Foræringer ind i Stuen til ham, saasom Dunke med Genever, Smaasække med Caffe, Tobak, Mel osv., og han sad overhovedet paafaldende velholdent i det derude paa Skjæret.

Den eneste Gang, man mindedes at have seet ham ved Kirken, var, da han kom roende med sin Hustrus Ligkiste. Da Tromøpræsten skuffede Muld over den, trillede Taarerne ned af hans Ansigt, og

Retledning, Veiledning.

man lagde Mærke til, at han ikke forlod Kirkegaarden, før det blev mørkt om Aftenen.

Paa de sidste Aar var „gamle Jacob", som man kaldte ham — hans fulde Navn var Jacob Naklev — sygelig og havde mindre let for at ro den lange Vei indover til Byen. Han havde paa Grund af en gammel Benskade endog til sine Tider ondt for at komme ned i Baaden, og sad da fordetmeste i Uldtrøien med Skindsælerne over ved Gruen med sit Indearbeide.

Af og til, naar Sønnedatteren — et Pigebarn med et tykt Haar om Ørene og en ragget Hund stadig i Hælene paa sig — fór ind i Stuen med Beiret saa at sige blæsende om sig og aflagde sine Beretninger, kunde han vel lokkes til Vinduet for at se udover Sjøen og derpaa under en tvær Brummen med noget Besvær endog følge hende udaf Døren med Kikkerten. Der stillede han sig saa, at han kunde bruge hendes Skulder til Stativ; thi den Gamles Haand dirrede ellers formeget. Med hans stadige Indvendinger og Brum bag sin Nakke søgte hun at retlede Kikkerten. Hun skjelnede med sine blotte Øjne vel saa tydeligt som han gjennem Glassene, og benyttede sin Overlegenhed med en Egenmægtighed, hvori han fandt sig, uagtet den kunde friste mindst tre Taalmodigheder af hans korte Slags. Hans tverkede Væsen svandt lidt efter lidt hen i den fælles Undren paa, hvilket Skib det vel kunde være, eller

Tverket, tvær. Ragget, stridhaaret.

en og anden Mærkværdighed ved det, og den Gamle humpede saa, efterat have afgivet sin Dom, gjerne ind igjen.

Slig blev han hentet ud som en brummende Bjørn af Hiet, og regelmæssig optøet hver Gang. Sagen var, at han igrunden var overmaade stolt af hendes Dygtighed; hun tog aldrig feil af de der hjemmehørende Skøiter eller Skibe og kunde ellers altid paa en Prik sige, hvad Slags Mand Seileren var.

En Dag stod hun dog i Forlegenhed. De saa en Halvmaane i Flaget, hvilket ogsaa bragte den Gamle til at studse. Men derpaa forklarede han hende kort og afgjørende, at det var en „Barbaresk". Dette tilfredsstillede hende et Øieblik; men saa spurgte hun:

„Hvad er en Barbaresk, Bedstefar?"

„Det er en Tyrk."

„Ja, — men en Tyrk?"

„Aa, — det er, det er — en Mahumedan, —"

„Mahu — Muha —?"

„Muhamedian — slig en Røver tilskibs."

„Tilskibs?"

Den Gamle vilde nødig slippe Overvægten i den Sag, skjønt hun drev ham haardt. Saa huskede han endel gammelt Snak om de Ting og forklarede tørt:

„De gaa til Østersjøen, — til Russen, — for at salte Menneskekjød."

„Menneskekjød!"

„Ja undertiden røve de ogsaa Skibene ude i Havet og salte ned der."

Hun satte et Par store, forfærdede Øjne paa ham, der bragte den Gamle til at fortsætte:

„Især jage de efter unge Piger; — det Kjød er finest og gaar i tøndevis ned til Storthyrken."

Med denne sidste Trumf vilde han gaa ind igjen, men afbrødes af hendes hastige Spørgsmaal:

„De bruge vel Kikkert ogsaa der ombord?"

Da han bejaede dette, smuttede hun pludselig forbi ham gjennem Døren. Hun holdt sig forsigtig inde, saa længe Fartøiet endnu gjennem Ruden kunde øjnes i Horisonten.

De Tvendes Humør havde for en Gangs Skyld vexlet. Den Gamle sad noksaa polidsk ved Arbeidet, medens hun var meget stille og forknyt. Kun udbrød hun engang harmfuldt:

„Men hvorfor udrydder Kongen dem ikke? Var jeg Orlogskaptein saa —"

„Ja, var Du Orlogskaptein!" — gjentog den Gamle.

Synderligt videre end til ovenanførte Slags Sager strakte sig ikke Pigens Begreb. Elisabeth — saa hed hun — havde i sin Opvæxt kun seet faa Mennesker, og i de sidste Aar efter Bedstemoderens Død havde hun og Bedstefaderen været Øens eneste faste Beboere. Af og til kunde der jo lægge en Baad opom i et eller andet Ærende, og et Par

Gange havde hun besøgt Mosteren inde i Arendal. Bedstefaderen havde lært hende at læse og skrive, og foruden, hvad der stod i Bibelen og Salmebogen samt i „danske og norske Søheltes Bedrifter", som de ejede, havde hun væsentlig kun levet paa de Fortællinger, som hun i beleilige Stunder kunde faa trukket ud af den knapmælte Bedstefader om hans Sjømandsliv i Ungdommen.

De havde desuden inde i Stuen et lidet Skilderi uden Ramme af Slaget ved Lyngøer, hvori han havde været med. Det forestillede Fregatten Najaden med Briggerne Samsø, Kiel og Lolland i rasende Kamp mod det engelske Rangskib Dictator, som laa tvertfor den snevre Havn tilligemed Briggen Calypso og skjød Najaden sønder og sammen. Navnene paa Skibene stode trykte under.

Paa det lille Skilderi var det Meste blot Mastetoppe, Kanonmundinger og utydelig Røg; men i dette havde den unge Pige levet Aar af sit Liv. Hun havde i Tanken staaet der mangen Gang og slaaet Engelskmanden. Orlogsskibe og Orlogsofficerer var blevet det Øverste for hendes Fantasi, og hendes Hjertes høieste Ønske var, at et Krigsskib engang maatte passere saa nær Torungen, at hun tydeligt kunde se Alt omborð.

V.

Efterat gamle Jacob var bleven sygelig, førte Fragtemand Kristiansen oftere Proviant og andre

Fornødenheder ud til Torungen. De kom altid vel overens; thi den Gamle var grei i al sin Handling, og efterhaanden blev dette en fast Tur flere Gange om Aaret.

Hans Søn Salve havde fra Barnsben af færdets i Fiskerbaaden paa dette Strøg af Kysten. Han var opdraget mellem alle disse Baaer, Braat og Skjær.

Da han første Gang saa Elisabeth, havde han allerede været ude og faret som Jungmand, — han kunde da være en atten Aar gammel, medens hun var vel de fjorten. Salve var dengang Løve paa Danseballerne baade i Sandvigen og Brængen og sig det fuldt bevidst. Han havde sort Haar, mørke Øjne og et skarpt, klogt Ansigt. Rigtignok var han temmelig liden af Vækst; men, hvad han manglede i Styrke, erstattede han i Livlighed og Behændighed, og reddede sig derved ud af mangen Knibe, hvori han bragtes ved sin til Harcellas kun altfor tilbøielige Tunge.

En Høst, da hans Fartøi kom tidligt hjem, var han med sin Far i Baaden didud og saa da ogsaa den Gamles Sønnedatter; men værdigedes i sin Overlegenhed ikke at tale til hende. Han udtalte kun den Vittighed, at hun lignede en Heire. Som hun gik der med det tykke rødrudede Uldtørklæde knyttet med Enderne bagtil om Livet, var Ligheden heller ikke

---

Grei, flink at have at gjøre med, expedit. Baae, blindt Skjær. Braat, Brænding. Harcellas, Drilleri, Haven til Bedste.

saa rent hentet ud af Luften. Ialfald erklærede han paa Hjemveien, at Mage til „Skabelse“ af et Kvindfolk havde han for sin Part aldrig truffet, og at det skulde være morsomt at se hende med de tynde Arme og Ben danse paa Salen som en Græshoppe.

Den næste Gang tog hun sin Bedstefars Ur i Sølvkasse ud og viste ham, og der udspandt sig adskillig Samtale imellem dem.

Hans første Indtryk af hende var, at hun var dum. Hun spurgte om alt Muligt og lod derhos til at tro, at han absolut maatte vide Besked. Saaledes vilde hun endelig have Forklaring paa, hvorledes det var inde hos Storfolkene i Arendal og især hvordan Fruerne bar sig ad.

Han morede sig med at indbilde hende en hel Del om disse Ting; thi hun tog det saa rent nyfødt og troskyldigt. Men, da han reiste, var det aligevel, som om han angrede, hvad han havde gjort, og han fandt desuden ud, at den unge Pige paa sit Vis aligevel var alt Andet end enfoldig.

Han skulde ogsaa komme til at angre det paa en føleligere Maade; thi den Gamle derude havde faaet høre igjen alle hans Skrøner og ærgret sig.

Da han kom igjen, var gamle Jacob meget but mod ham, saa han fandt det alt Andet end hyggeligt inde i Stuen og derfor strax gav sig ifærd med Arbeidet.

Under dette fortalte den unge Pige ham om

Storfolk, de Fornemme. Skrøner, Løgnehistorier.

Najaden, hvor hendes Bedstefader havde været med. Salve, der var stødt paa Mansjetten, og syntes, at den Gamle havde været en „ubehøvlet Hund", fulgte af og til Fortællingen med en ironisk Bemærkning, hvilket hun i sin Iver imidlertid kun lidet gav Agt paa eller forstod. Men, da han var færdig med, hvad han havde at gjøre, gav han Humøret et Udbrud, som hun begreb. Han lo vantroende:

„Gamle Jacob med paa Najaden! — det har vist Ingen hørt før idag!"

Gamle Jacob kom uheldigvis netop ud, eftersom de nu skulde reise. Hun vendte sig blussende harmfuld til ham og raabte:

„Bedstefar! — han tror ikke, at Du har været med paa Najaden!"

Den Gamle svarede først, som han ikke gad indlade sig paa Sligt:

„Aa, det er vel Jentungens Skvalder igjen!"

Men, enten det nu var Forfængeligheden og Ærgrelsen over den unge Fyr, som tog ham, eller han kom til at se paa sin Sønnedatter, som hun stod der, aabenbar opbragt og fiendtlig, nok, han fløi strax efter op, stak de store Næver under den unge Mands Næse og udbrød:

„Vil Du endelig vide Besked din Svabergast, saa stod jeg sammen med bedre Folk, end Du nogensinde vil træffe, paa Najadens Batteri", — her trampede han, som om han havde Dækket under sig —

Jentunge, Pigebarn.

„da for et eneste glat Lag af Dictator alle tre Master og Bougsprydet bleve bortskudte, og det øverste Dæk faldt knusende ned paa det underste —."

Den sidste Sætning var ordret, som det stod i „danske og norske Søkrigeres Bedrifter," og disse Linier ansaa den Gamle i Stilhed som en Medaille. Han tilføiede, fremdeles i samme Positur, efterlignende det hellige Bogsprog:

„Da Knusningen kom, fik han, som staar her, netop Tid til at bjerge sig ud i Sjøen gjennem en Kanonport."

Men derpaa fortsatte han aldeles fri og lettet for Sprogets Baand og Tvang med en Gestus med Næverne, ledsaget af en stadig Fremrykken, for hvilken Salve efterhaanden retirerede ned mod Baaden:

„Vi fare ikke med Løgne og sætte ikke Rægler sammen herude som Du, din slikkede Skibshvalp! — og var det ikke for din Fars Skyld, som vel har det Vet at tugte Dig, skulde jeg myge Rygstykkerne paa Dig, til Du ikke længer kunde pibe!"

Med disse Ord — den længste Tale, som gamle Jacob vel havde holdt i de sidste tredive Aar, — vendte han sig med et hastigt Rik til hans Far og gik igjen ind i Stuen.

Den unge Pige var meget ulykkelig, da hun saa Salve reise paa den Maade uden engang at værdige hende en Hilsen. Og Bedstefaderen var ogsaa knarvurren, thi han var bange for at have gjort en Dumhed og brudt med Fragtemanden

Rægle, Brøvlehistorie. Vet, Vid, Forstand.

VI.

Salve kom didud igjen næste Høst efter en Reise til Liverpool og Havre.

Han var jo første Gang noget sky. Hans Far og gamle Jacob Torungen havde imidlertid hele Tiden, uanseet hin sidste Affære, været vel forligte. Det lod til, at „Hvidbjørnen", som han kaldte ham, aldeles havde glemt, hvad der var passeret saavelsom sine skjønne Løfter til ham i den Anledning. Med Pigen blev han let forsonet; — hun havde nu lært ikke at fortælle Alt til sin Bedstefar.

Medens Fragtemanden og gamle Jacob nød en Hjertestyrkning sammen inde i Stuen, bar Salve Sagerne fra Baaden op til Kjælderen. Elisabeth fulgte ham op og ned, og under dette gik Passiaren saa at sige rundt alle Compassets Streger.

Efterat have spurgt ham om Havre de Grace, hvor han havde været, og om Amerika, hvor han ikke havde været, om hans Capteins Frue var ligesaa fin som en Orlogscapteins, og om da ikke ogsaa han engang vilde gifte sig med en fornem Frue, vilde hun tilslut vide af den leende Sjømand, om Officerernes Hustruer nogengang kunde være med i Krigen.

Siden vilde han altid være med sin Far ude paa disse Ture.

Hendes Ansigt havde i den senere Tid faaet noget forunderligt indtagende. Der kunde undertiden komme et saadant eget Alvor over det, og det uagtet

hun vedblev at være lige barnslig. Og saa skulde En lede efter Mage til Øjne.

Da han sidste Gang var derude, fortalte han om Danseballerne inde i Sandvigen og var ikke fri for at ville gjøre hende begribeligt, at Pigerne syntes, at han var en særdeles Person. Men han var nu træt af at danse med dem Alle.

Hun var overmaade nysgjerrig og fik ogsaa presset ud af ham, at han den Vinter havde været i to drabelige Slagsmaal. Hun saa forskrækket paa ham og spurgte noget nølende:

„Men havde de da gjort Dig Noget?“

„Aa — nei, — de fleste Dansemoroer har en slig Extradans tilslut. — De vilde bare danse med hende, som jeg havde budt op først.“

„Er det da saa farligt? — Hvad var det for Nogen? — Ja, jeg mener, hvad hed hun?“

„Aa, den Ene hed Marie og den Anden var Anne, Herluf Andersens Datter, — Du kan tro de vare vakre! — Anne havde hvidt Liv og Ørendobber og dansede, saa Du aldrig skulde seet Magen til Seiler til at duve; — det sagde ogsaa Styrmand Gjørs.“

Det reelle Udbytte af denne Samtale var, at hun blev klog paa, at Pigerne i Arendal og ellers i de Havne, hvor han havde været, alle gik smukt klædte. Men næste Gang, naar han kom fra Holland, skulde han have et Par Saffians Sko med blanke Spænder af Sølv med til hende.

Dansemoro, Dansefornøielse.

Med dette Løfte skiltes de, efterat hun havde ladet ham tage nøiagtigt — og for en Sikkerheds Skyld to Gange — Maal af sin Fod. Hun havde Roser i Ansigtet af Glæde og bad ham endelig ikke glemme det.

Aaret efter kom Salve med Skoene. Der var Sølvspænder i dem, og de vare overordentlig fine; men de havde ogsaa kostet ham over en halv Maanedshyre.

Hun var nu pynteligere klædt, og maatte næsten kaldes voxen. Hun betænkte sig, før hun tog imod Skoene, og spurgte ikke slig om Alt som før. Heller ikke var hun saa villig til at staa paa Tomandshaand og snakke nede ved Baaden — hun vilde have ham op i Nærheden af de Andre.

Ser Du ikke hvor høi Sjøen gaar? Baaden er istand til at hugge sig itu her imod Fjeldet — paastod han. Men hun saa, at det ikke var sandt, og gik med et lidet Kast paa Nakken alene opover. Han kom da op bagefter.

Hun maatte have lært alt dette i Arendal, hvor hun om Høsten var bleven confirmeret, og hvor hun havde været i Huset hos sin Moster. Men forunderlig smuk havde hun voxet sig i den Tid, det saa Salve nu næsten forbløffet. Da de tog Farvel, gik det ikke længer i den gamle leende Tone, men heller med lidt Forlegenhed fra hans Side; — han vidste

---

Paa Tomandshaand, tête à tête.

ikke rigtig, hvordan han skulde tage det. Og bagefter opfyldte hun hans Sind, saa han ikke kunde tænke paa Andet.

VII.

Gamle Juno, hvormed Salve fór, laa da ude i Sandvigen og ventede kun paa nordost Vind for at kunne passere ud. Det var et Krydsseilskib med ialt nitten Mands Besætning, der i mange Aar havde faret i amerikanske Farvande, af og til ogsaa i Nordsjøen, og det regnedes dengang for en af Arendals største Fartøier. Dets Ind- og Udseiling var en Begivenhed for By og Omegn, og at fare med det ansaaes af Matrosen som en Ære, saameget mere, som dets Fører og Hovedejer Kaptein Beck var en ualmindelig dygtig og heldig Chef.

Da Juno Klokken ti, elleve om Formiddagen lettede i Sandvigen og for en laber nordvestlig Bris og smaa Seil seg udover, stode mange Tilskuere paa Bryggerne. De fleste af Mandskabet hørte hjemme der, og man vidste, at den skulde paa en usædvanlig lang Reise. Ombord var da endnu Kapteinens Søn, Søofficeren, den unge Carl Beck med sin Søster samt et lidet Selskab af Bekjendte, der med den Seilbaad, som slæbte efter, skulde gaa iland ude ved Torungerne. De vilde følge med i det Længste og havde i den Anledning arrangeret en liden Lysttur didud, hvor Herrerne skulde skyde Sjøfugl, som om Vaaren

Sige, skride langsomt.

ligge i Mængde ved Skjærene der paa deres Trækvei nordefter om Kysten.

Idet Fartøiet Klokken henimod fire om Eftermiddagen passerede lille Torungen, stod Salve Kristiansen forud paa Bakken og saa didhen.

Dønningerne sprøitede hist og her paa Baaerne op i hvide Straaler, — medens en Rad mørke, guldkántede Skyer ved Solnedgangen spaaede tungt Veir. Det var af den Grund, at Selskabet allerede nu gik fraborde her ved Lille-Torungen istedetfor efter Bestemmelsen at følge ud til den større af Øerne.

Det nøgne Klippeskjær laa slikket af Aftensolen som et duvende Skrog med en Skumbræm om sig, og Salve saa Jacobs Sønnedatter staa med Kikkert ved Stuevæggen. Men, om det var den usædvanlige Udskibning i Seilbaaden eller efter ham, hun saa, derom var han en Stund pinlig uvis.

Den unge Matros havde med Villie søgt en øjnefaldende Plads. Han stod med Ryggen mod Staget saa hjærtetung og vemodig ved Afskeden, at han gjerne kunde græbt; thi det var med stor Heftighed gaaet op for ham, at han elskede hende.

For at prøve, om det var paa ham, hun rettede Kikkerten, svingede han Huen, og hans Ansigt lyste af en overstrømmende Glæde, da han saa hende hilse igjen. Han løftede atter Huen og fik en ny Vinken med Kikkerten tilbage.

Hensunken i sig selv stod han og saa efter Stedet, medens det svandt bag dem inde i Skumringen.

Han havde faaet nyt Mod for hele Reisen. Naar han kom til Boston, vilde han kjøbe baade Kjole og Ring, og, naar han kom hjem, saa — saa skulde hans første Ærinde være at reise didud og gjøre hende et Spørgsmaal.

Han rystedes op ved, at Baadsmanden brølede hans Navn og spurgte, om han stod og sov og ønskede en Vækker. Der var nemlig commanderet til at reve for Natten, eftersom det kulede op.

Vagterne vare satte om Eftermiddagen, og Styrbords og Bagbords Vagt fordelt saaledes, som Skik er den første Dag, Fartøiet gaar i Sjøen. Salve gjorde Hundevagten. De gik i Mørket for dobbeltrevede Merssceil i høi Sjø, og af og til rev Maanen Hul paa Stormskyerne, der da drev som en Røg foran den, saa man glimtvis kunde skjelne over hele Dækket lige hen til Udkigsmandens utydelige Figur forud paa Bakken.

Paa Spilnokken sad en Matros i Olieklæder, der nok ikke havde lukket Øjnene det sidste Døgn, han havde tilbragt iland, og duppede under mange Bestræbelser for at holde sig vaagen. Fra Tid til anden reiste han sig og søgte med Armene at slaa sig varm. Han sang og tog oftere op igjen, eftersom han glemte sig og faldt hen, Vers af en halv svensk Vise om en „trofast flicka“, som han ønskede ved sin „Sida“, da „Tiden ellers falder saare meget lång“. Af og til gav Dufkreanen af en Sjø ham kraftigere

Duppe, nikke. Tage op, gjentage. Dufstregn, Støvregn.

Vækkelser, der imidlertid ikke holdt længe ved, og saa begyndte Visen, der var yderst melancholsk, paany. Saa urolig, som Salve var i Blod'et, havde han alt Andet end Trang til at sove, og han gik nu frem og tilbage ved Forrelugen i sine egne Drømme og lyttede til denne Vise, som han fandt mærkværdig rørende. Den duppende Matros anede lidet, at han foredrog for et dybt grebet Publikum.

Den samme Nat tilbragte hele det Selskab, som havde sat fraborde, ude hos gamle Jacob paa Torungen.

De havde først prøvet at krydse udover til den større af Øerne; men Sjøen voxede, Mørket faldt paa, og man opdagede snart, at dette ikke længer var en Lystseilads for en Baad med Damer i. Det besluttedes da, — heller end at vende hjemover igjen og spilde hele Jagtturen, der var beregnet paa en to tre Dage —, at overnatte paa Lille-Torungen for at se Morgenstunden an.

Stor var gamle Jacobs Forbauselse, da det om Aftenen bankede paa Døren, og han ved Skjæret fra Skorstenen saa ikke mindre end sex Storfolk myldre ind i Stuen, deriblandt to Damer. Han vendte sig paa Krakken og holdt Haanden over Øjnene for at se paa dem.

Om det havde været et Huldrefølge, kunde det ikke have vakt en større med Nysgjerrighed blandet

Forskrækkelse end hos Elisabeth, der havde siddet halv søvnig ved Ilden, da det lakkede mod Sengetid.

Rank og smuk var hun og et ganske mærkeligt Ansigt, det saa Carl Beck, der var i Spidsen for de Indtrædende med første Ojekast, og hans Blik vedblev at hænge ved hende, medens hun, rød i Ansigtet af Forvirring, instinctmæssig gjorde et Udfald efter sit Kjoleliv, der laa henne paa Bænken ved Skorstenen.

„God Aften, gamle Jacob!“ — hilsede han paa den ligefremme Maade, der klædte ham saa godt, idet han gik hen til Gubben og trohjertigt lagde Haanden paa hans Skulder — „Du faar finde Dig i at have en Del Uleilighed af os, saa mange vi ere her ikvæld, og beholde os, til det lider mod Morgensiden, da letner vel Veiret. Vi turde ikke vadske ud til Store Torungen i Mørket for disse Fruentimmers Skyld, som vi har i Baaden“ — her pegte han spøgende paa sin Søster og hendes Veninde. — „Ja Du har jo selv at trækkes med Kvindfolk, saa Du véd, hvordan det er.“

Den Gamle lod ikke ufølsom for den gemytlige Maade, hvorpaa han blev taget; han reiste sig og gjorde Plads ved Ilden, idet han bad dem tage tiltakke med slig, som han kunde have det. Samtidig bød han Elisabeth gaa ud efter mere Ved at lægge paa.

Medens Selskabet saa godt, som det lod sig gjøre, fandt sig tilrette og leirede sig om Ilden, var Carl Beck ude med Rorsfolkene for at besørge op

Provianten. Han kom ind igjen lige bagefter Elisabeth, ogsaa med et Vedfang i Armene. Idet han leende kastede det paa Gulvet, udbrød han:

„Nu skal vi faa os en Bål, som Svensken siger; — men først, — frem med Provianten!"

Der manglede ikke paa Victualier, dem Selskabet nød under al Slags Passiar for at faa Tiden til at gaa. Og bagefter kom „Bålen", en Sammensætning af forskjellige stærke og fine Ingredientser, hvis Tillavning Beck, der ejede Hemmeligheden, forestod. Tilsidst antændtes den, og man øste i Glassene, medens den blaa Lue brændte.

Carl Beck sad i sin klædelige, opknappede Officerspijekkert med Ankerknapperne ridende over Bænken og sang med Glasset i Haanden et Par af de stemningsfulde Selskabssange, som da var i Mode, medens de Andre istemte Omkvædene. Tilslut kom han med en munter Sjømandssang, der blev Anledningen til, at man begyndte at trække frem endel Historier fra den sidste Krig.

Gamle Jacob var under Indflydelsen af Gemytligheden og de gode Varer blevet mærkelig munter og lod af og til endog et Ord falde ind med. Men alle Forsøg paa at bringe ham til selv at fortælle lod imidlertid til at strande. Kun, da Slaget ved Lyngøer var bragt paa Bane og drøftet en Stund, rykkede han frem med en liden Rægle, som han kaldte det.

Vedfang, Favnfuld Brænde.

„Ja" — sagde han, idet han forsigtigt satte hen det Glas, der var rakt ham, „— det var et strengt Slag; Landet tabte der et stolt Fartøi og mangen brav Sjøgut! Men over ham, som lodsede Engelskmanden ind til Sandøer, svæver Guds Forbandelse; — enda ingen her i Livet vidste hans Navn. De sige, at han lige efter tog Livet af sig i Anger som Judas Ischarioth. — Men udenfor Sandøerløbet er der en Flu, ikke dybere end, at en Mand ved Lavvande kan staa der i Sjøstøvlerne. Der ser de ham i Maaneskinsnætter staa og vinke ynkeligt om Hjelp, indtil Vandet tilslut fløer ham over Hovedet; men Gud naade den, som ror hen og vil berge ham! Naar han er tilsyne, betyder det altid Uveir."

„Har Du nogengang seet ham selv, gamle Jacob?" — spurgte Carl Beck.

„Ja, ikke rettere, end jeg tør sige for Sandheden, saa har jeg det en Kveld, jeg seilede der, og Uveir blev det da i fuldt Maal, saa vi var glade, vi slap ind til Sandøer."

Der opstod under den herved vakte Stemning en noget lang Pause, der afbrødes ved, at Carl Beck for at ryste af Søvnigheden igjen istemte en Sang:

Fordevind og fyldte Seil,
Skibe for alle Havne! —
Gyldene blinke i deres Speil
hundrede Pigenavne.
Skuden kan seile rundt om Jord,

Flu, fladt Blindskjær. Fordevind, Vinden lige efter, rumskjøds.

Pigerne er dog med ombord.
:/: Hurra da Boys, — for hende da,
som Du ei aarker seile fra! :/:

Han gjentog Endestrophen og hilsede derunder belivet med Glasset hen til Damerne, som nu sade noget trætte og sammensunkne paa Bænken, og over dem hen til Elisabeth, der stod bagom, vaagen for dem begge to. Skjæret fra Ilden faldt over hans vakkre brune Ansigt; — det ravnsorte, krøllede Haar og de mørke Øjne var, sagde man, Arvegods efter hans tidligt afdøde Moder, der var fra Brest. Han saa unægtelig mandig og smuk ud, som han sad der og med sin kraftige Livlighed saa at sige bar de Andres.

Man begyndte efterhaanden hyppigere at se ud paa Veiret, der alt havde bedaget sig betydeligt, og i Morgenlysningen befandt det hele Selskab sig atter i Baaden, hvor man under Seiladsen tog sin rolige Søvn.

Men for Elisabeths Tanker stod bagefter længt den smukke Søofficer, som havde siddet der ved Ilden. Hun kunde lange Stunder mane hans Skikkelse frem paa Bænken igjen, — især, som han saa ud, da han rakte Glasset høit og fa[illegible]
han sang:

„Hurra da [illegible]
som D[illegible]

Siden seil[illegible]

ud til Torungen paa [illegible], [illegible] sin lille Skjegte; men, — det var en [illegible] fra hendes Side —, det lykkedes ham aldrig at faa [illegible] med hende, uden den Gamle var tilstede.

VIII.

Juno kom lykkelig og vel til [illegible], hvor [illegible] anvendte en god Del af sin Hyre til [illegible]. [illegible]-tørklæder og to massive Ringe med [illegible] Forbogstaver indeni. Derfra gik de til [illegible] med canadisk Last og derpaa en Tur til [illegible] og tilbage igjen til Quebeck.

Fartøiet befandt sig nu [illegible] Maaneder efter Udseilingen fra Arendal paa Tur fra Memel i Østersjøen til New-York med en Ladning [illegible], Planker og Pibestav, og Meningen var paa Veien at gaa indom Hjemstedet, hvorfra de havde [illegible] meget Stykgods, for at proviantere.

Inde ved Memel havde de [illegible] med Isforholdene, og Uheldet syntes at skulle forfølge dem; thi i Ska[illegible] de sig pludselig indestængte i Drivis med [illegible] kanske at blive siddende der i [illegible] et en ualmindelig [illegible] over Isfladen [illegible] de Slag af [illegible] Skjæbne med dem. Her var [illegible] at [illegible] og haabe; der [illegible], hvorved der [illegible]

[illegible]

var paa Heldingen, om Drivisen ikke løste sig nogenlunde snart.

Men kjedeligt var det; det syntes fremfor Alle Salve, hvis Længsel efter Hjemstedet holdt paa at gaa over til Feber; — hans Temperament var lidet indrettet paa den Slags Tantaluskvaler.

Han var ualmindelig hastigt sluppet fra Drevdotten, Fedtspandet og de andre Onder der tilhøre Jungmandens og den lette Matros's Læreaar. Med en ren Bovehalsnatur forbandt han næsten en Kats Behændighed og, naar han, ridende over den glatte, smurte Læseilsraa hoppede over Bøilerne, medens han samtidig skjød den ud, vakte han almindelig Beundring. I den blaa, om Halsen frit knyttede, Skjorte med Skindbeltet om Livet og Seildugsbenklæderne tog han sig energisk og rask ud, og det var let at se, at der i ham stak en Sjømand fra Top til Taa. Hans Væsen var jo endel overmodigt, og hans Tunge ikke altid den godmodigste. Ikkedestomindre var han almindelig afholdt; thi han var godhjærtet, naar man blot tog ham ret; hellerikke syntes han selv at være saa forfængelig af sine ualmindelige Egenskaber som Matros, som af at vise sin Forstands overlegne Skarphed i Disputer med den rødskjæggede noget vigtige Seilmager, der gik for at være meget belæst.

Kjoletøiet, Silketørklædet, Ringene og, hvad han skulde sige til den unge Pige; om han høitidelig skulde bede hende om en Samtale paa Tomandshaand, el-

---

Holde paa, være især med. Drev, Værk. Dott, Tot.

ler heller passe Anledningen, som den bød sig, — Alt dette gik rundt i hans Hoved. Og især, hvad han skulde sige hende, begyndte nu, — saa mangen Gang han dog paa den lange Reise havde grublet derpaa og været paa det Rene med den Sag —, at vise mange Vanskeligheder. Han maatte tilslut ned i Skibskisten for at se, om Tingene virkelig endnu laa der, og om der ikke var gaaet Møl i dem. Den sidste Undersøgelse, hvorved Tøiet maatte bredes ud, foregik meget hemmeligt.

Han var den levende Uro — hundrede Gange tilvetrs for at se efter „Udsigterne“. Fra Store-bramsahling mente man med Kikkert paa Klarveirs-dage at kunne øjne en Stribe af Norges Kyst.

Endelig kom Udsigterne i Skikkelse af optræk-kende disigt Veir med paalands Storm; Isen om-kring dem havde i det sidste Døgn begyndt hist og her at faa blaa Vandpletter.

I Mørket om Aftenen følte de sig fri af den; — den var formodentlig sunket.

Trods Saltvandet og Regnen, der i etvæk maatte tørres af Ansigtet, gik Salve den Nat og smaanyn-nede paa sin Udkigspost forud paa Bakken, medens Resten af det vagthavende Mandskab i Sjøstøvler og dryppende Oljeklæder stubbrede frem og tilbage nede paa Dækslasten, eller, som de bedst kunde, stode i Ly af Ruffet og Bakken. Taugverket og Alt, hvad de tog i, var svullent vaadt og derimellem iset; man

Svullen, frossen, opsvulmet af Is.

havde desuden arbeidet hele Dagen med Isvækning, og de Toner, som nu stedse stærkere brummede og peb gjennem Blokker og Tauge, lovede ikke godt for Natten.

Kaptein Becks Stemme lød ualmindelig barsk. Der laa et sandt Davidsvalg for ham i den oprørte, mørke Vinternat. Det stærke Søndenvande sammen med Paalandsstormen satte haardt ind under Kysten, medens han paa den anden Side ved en forceret Krydsning risikerede at tørne mod Isflager. Han var hellerikke rigtig paa det Rene med, hvor de befandt sig, og gik urolig frem og tilbage oppe paa Hytten. Af og til henvendte han et Ord ned til den ene af Rorgjængerne, hvis Skikkelse saaes ved Skjæret fra Nathuset.

„Hvad ligge vi an, Jens?"

„Sydvest paa Stregen Kaptein, — hun gaar ikke høiere."

„Hm, endnu mere paalands!" — mumlede han.

Hans Pande blev svedig under Pensylvanskindshuen, som han midt i Regndrevet følte Trang til at skyde bagover paa Hovedet for at skaffe Luft. Det gjaldt Liv og Skib.

„Hvad siger Udkigen, Styrmand?" — henvendte han til denne, der netop kom op ad Trappen efter en Tur forud.

„Svart som Beg! — En kunde for den Sags Skyld gjerne stikke en Lanterne ud paa Jagerbommen, saa saa vi dog saalangt. Men Lodbet siger fri Sjø."

„Saa, — det siger det!" — sagde Beck i en Tone, som Styrmanden blev noget forbløffet ved; thi den lød haanlig.

Mørket hindrede ham fra at se Kapteinens Ansigt, ellers vilde han have læst en for ham lidet smigrende Mening deri.

„Den Klodsmajor véd endnu ikke" — brummede Beck efter ham, — „at Lodskuderne her kan sige fri Sjø, til Skuden sidder med Næsen i Berget!"

Den tiltagende krappe, svære Sjø gjorde det snart kun altfor utvivlsomt, at der var Fare herfor. Kaptein Beck havde ikke længere noget Valg; — det gjaldt at presse med Seil for at holde sig klar af Kysten. Paa Lods var ikke at tænke i en saadan Nat; men han lod dog affyre nogle Skud fra Signalkanonerne i Haab om, at Vinden kunde bære Lyden under Land.

Gamle Juno maatte nu prøve et Tag, som dens Sammenføininger neppe engang havde været voxne i sine yngre Dage. Dette mærkedes snart paa Pumperne, der stadig maatte holdes igang; — den var som mange Skibe, der have været velseilende, lidt rygbrækket af Lastens Vægt midtskibs. Forud i Lugekarmen sagede Stigen, som stod ned i Rummet, op og ned, eftersom Skuden gav sig, medens de gisne Bougplanker sivede Vand.

Dagen brød frem og forløb i et for Taage aldeles usigtbart Veir. Et Øjeblik, da det klarnede,

Sage, save. Gissen, gisten, utæt.

troede man dog at have seet „Homborgsunds Fald“, et Fjeldmærke oppe i Landet ovenfor Arendal, og af dets lave Fortoning i Horizonten toges det Haab, at de i det forløbne tre kvart Døgn havde vundet et godt Stykke ud i rum Sjø. De passerede om Formiddagen nær forbi en engelsk Brig, der havde Riggen tvært over Dækket og aabenbart var synkefærdig; thi den laa halvt paa Siden, og Sjøen brød over den. Mandskabet havde søgt op i Bævlingerne paa Agtermasten og vinkede fortvivlet til dem, uden at der dog saaes Mulighed for at hjælpe. Inde i Taagen havde man før paa Dagen hørt enkelte af Vinden svækkede Nødsskud fra dem. Dette Fartøi havde prøvet samme Forsøg, som Juno nu var ifærd med.

„Klar til at vende! — Hardt i Læ! — Hals og Skjød! — Bras om fore og agter! — Lad gaa og hal! — Støt for Affald!“ — vare de monotone Commandoord, hvergang der lagdes over paa nye Halse, og samtidig fik man i Regelen Havet indover sig, saa hele Fartøiet rystede. Dækslasten bestaaende af svære Bjelker løftede sig ved Stødene og Magten af Vandet, saa flere af dem stode, kastede paa Ende, op mod Skandsekædningen, Rækkerne og Spilnokken. Besætningen havde hist og her omkring surret sig med Taugender tildels i det nederste af Riggen, thi paa Dækket, hvor enhver Luge nu var skalket, var der ikke til at være.

Salve Kristiansen og to Andre havde Tørn ved Roret den anden Nat, da en af Strømsætningen op-

taarnet Braadsjø pludselig lysnede frem af Mørket til Læ ved Forreriggen og derpaa brød vildt bragende nedover Dækket. Med uimodstaaclig Magt knuste den Alt paa sin Vei, rev bort store Dele af Skandseklædningen, Storbaaden og Nathuset, samt beskadigede Rattet. Midt i Forvirringen kjæmpede de overskyllede, halvkvalte Matroser for deres Pladse, og Enkelte fandt sig bagefter henstuvede paa de mest uventede Steder.

„Varsko for Sjø paa Læ Baug" hørtes atter forudfra, og pludselig syntes Havet hvidagtigt.

„Klar til at vende! — Hardt i Læ!" — lød det efterfulgt af de dertil hørende Commandoer.

En Krængen af Skibet, ledsaget af et fornyet Hvin i alle Tonearter gjennem Riggen og et stærkt Sjødrev, viste, at Stormen blev orcanagtig.

Gamle Beck stod der i sin store Frak med Hornknapperne, den sivaade Pensylvanskindshue og Raaberen under Armen, medens han saa gjennem Natkikkerten, som han havde taget fra Førstestyrmand. Alt maatte prøves, om det ikke skulde ende mellem Skjærene den Nat, og Beck bestemte sig for et endnu stærkere Seilpres.

„Reb ud! — los Mersebougliner! — hal op i Mersebras! — sæt paa Mersefald! — Klar ved Mersefald! — heis Mersseil!" — lød det efterhaanden ud af Raaberten. I Mørket hørtes enkelte „Halimen — oh! — oh hoi!" ved de tunge, seige

Sjødrev, Søstænk. Sivaad, dyngvaad.

Hal, medens Saltvandet drev de arbeidende Matroser i Ansigtet, og Skibet rullede, saa de undertiden blot hang i Taugene, idet Dækket glippede under Foden. I det hele forløbne Døgn havde Ingen ombord smagt Andet end Biscuit og lidt Brændevin.

Fartøiet krængede voldsomt ved den øgede Seilmasse og skjød derpaa ny, rasende Fart. Men i næste Øieblik sprang Mersseilet fra Ligene med et Smeld som et Skud, og de mistede Styringen. Storestagseil skjebrede og raslede med sin løse Blok, saa Ingen turde gaa det nær, og de Stumper af Skandseklædningen, som var igjen, brækkedes ind under en Vandflom, hvori Dækslasten paany forstuvede sig og for endel gik overbord.

Salve Kristiansen havde havt formeget at gjøre ved det ramponerede Rat til at kunne skjænke Omgivelserne synderlig Opmærksomhed. Men i det Øieblik hin første mørke Sjø saa uventet brækkede over dem fra Læsiden, havde han seet to Lysblink i dens Kam. Det tændte pludselig Erindringer, og midt i Uveiret stod det for den unge Mands romantiske Stemning, som han var timedes et Stevnemøde med Elisabeth Raklev, — en Tanke, som, saa lidet den end passede til hans haarde Arbeide, dog fuldstændig optog hans Sind.

De to Lyspunkter viste sig atter, og det gik nu først klart op for ham, at det var den samme skraa Lysning, som han før saa ofte havde taget

Skjebre (eng. shiver), slaa frem og tilbage, „leve". Vandflom, Styrtning.

Mærke paa fra gamle Jacobs Skorsten ude paa Torungen.

Da Mersseilet sprang og Virkeligheden saaledes kom ind paa ham, blev Salve Kristiansen strax den praktiske Mand.

„De Lys nede i Læ“ — raabte han i Ryggen paa Kapteinen, der nu først blev det var, — „er fra gamle Jacobs Skorsten paa Torungen.“

„Har Du Ret,“ — mumlede Beck, idet han kom nærmere over det skraa Dæk ved Hjælp af en Taugende, — „saa har vi ikke ret længe igjen, før vi slaaes i Smadder mod Torungen.“

Der udspandt sig nu en Samtale mellem dem, hvori Salve erklærede at kjende Farvandet under Torungen fra Barnsben af som sin egen Lomme, — og Enden blev, at Beck bleg og betænkelig bestemte sig for at gaa ind under Land med ham som Lods.

„Det er Meget, som i denne Nat betroes to unge Skuldre,“ sagde Beck, „og Du skal betænke Dig to Gange baade for dit og vort Liv.“

Man faldt da af og stod under Land med de mindste Seil, som føres kunde for den vældige Sjø, der nu brækkede efter dem, og man hørte snart Tordenen af Brændingerne.

Den unge Matros var rolig, medens han stod der med Raaberten, efterat have overtaget Commandoen, og med Kapteinen og Styrmanden ved Siden af sig. Men pludselig perlede Sveden ham ned af Panden, skjønt han Intet sagde.

Der var noget underlig uregelmæssigt ved Lyset: det blev dunkelt rødligt og syntes tilslut udslukt.

Hvad i Himlens Navn kunde det være? Havde han maaske dog taget Feil og stod han nu ifærd med at seile Juno med Alt, hvad den havde ombord, ret paa Fjeldvæggen!

Det varede et Kvarters Tid, og aldrig havde Salve Kristiansen i sin Levetid seet en saa tung Mine, som den, hvormed Beck, der havde opdaget et Spor af Tvivl i hans Ansigt, saa paa ham, øjensynlig i Beraad med, om han selv atter skulde tage Commandoen.

Lysskjæret tændtes imidlertid atter op; — hvad der nu kunde have været ivejen med det —; og i den Nat bjergede Salve Kristiansen Juno ind til erdø.

Den følgende Formiddag laa Fartøiet paa Arendals Havn, hvor det maatte udlosses, medens Pumperne gik uophørligt, hvorpaa det haledes hen til Kjølhalingskranen for at reparere.

Salve fik af Beck udbetalt 100 Speciedalere og Løfte om at blive Understyrmand paa Juno, naar han fik lært Navigation.

Fra hin Gang skrev sig hans Lyst til at blive Lods.

IX.

Ude paa Lille-Torungen var der passeret mærkelige Ting, hvorom man nu i Byen havde travelt med at berette.

Gamle Jacob derude havde faaet Slagtilfælde for en Uge siden og var død den samme Nat, som Juno udførte sit Bovestykke. De havde i det sidste Par Døgn, medens Taagen og Stormen stod paa, hørt Nødskud, og hans Sønnedatter havde i den Tid alene vedligeholdt Ilden om Nætterne; — den forsømtes kun i den Stund, han drog sit sidste Suk, da hun, glemmende Alt, sad over ham.

Det var dette Øjeblik, som havde sat Salve i saa tung Tvivl ude paa Juno.

Den følgende Dag havde den unge Pige i sin Fortvivlelse forsøgt en livsfarlig Gang over Ménisen for at hente Folk, og var bleven optaget af en Baad, som førte hende ind til Arendal.

Den stakkels Elisabeth var altfor optaget af sin Sorg over Bedstefaderen til i fjerneste Maade at tænke paa at gjøre Fortællingen interessant.

Søofficeren Carl Beck vidste imidlertid i sin Enthusiasme at give Begivenheden et Skjær af Romantik, hvorved den unge Pige pludselig løftedes op til at blive Dagens Heltinde. Det udgik fra Amtmandens — et Hus med to smukke Døttre, hvor Løitnant Beck daglig kom —, og man talte nu ikke om Andet end om, hvorledes hun, ensom ude paa Torungen hos den døende Bedstefader, havde reddet Juno og siden vovet sig over Isen. Alle kunde se paa hende, at der maatte bo en mærkværdig Karakter. Om hendes saa særdeles Skjønhed herskede derimod i Kvinde-

---

Ménis, farlig eller vanskelig Is.

verdenen delte Meninger; — Skade, at hun var saa aldeles forsømt? Becks var ialfald nu, mente man, moralsk pligtige til at tage sig af hende.

Noget af det Første, Becks gjorde, var virkelig ogsaa at sørge for gamle Jacobs hæderlige Begravelse.

Til den unge Pige, der nu boede oppe i en af de trange Gader hos Mosteren, strømmede navngivent og anonymt, venskabelige Raad, sorte Kjoletøier og Pyntesager helst fra de unge Mænd og Butiksbetjentene, og et Par af Byens virksomme Fruer vare endog i egen Person oppe hos Mosteren og talte om hendes Fremtid.

Efterat Søofficeren havde yttret, at han ansaa disse Presenter som Fornærmelser mod ham og hans, ophørte de dog.

Han selv var kun en eneste Gang deroppe og havde da sin ældste Søster med. Hans Væsen kunde ikke Andet end indtage. Han deltog saa trohjertigt vindende og samtidigt saa beskedent i Elisabeths Sorg, og med en Rørelse, som han ikke formaaede at skjule, yttrede han, idet han tog Afsked, at de skyldte hende, at deres Fader levede.

Da han var gaaet, kom hans Søster frem med det egentlige Ærinde. Hun foreslog Mosteren, at Elisabeth skulde komme i Huset til dem med Tanke paa efterhaanden at faa lært saameget, at hun kunde blive en dygtig Husholderske, — hun skulde ikke udsættes for at gaa som simpel Pige. Det var, tilføiede

hun, hendes Broder, der havde lagt denne Plan for hendes Fremtid.

Tilbudet var for deres Forholde storartet og modtoges med ublandet Glæde af Mosteren. Over Elisabeths Pande drog sig dog et Øjeblik en Sky; — hun følte sig, uden at vide hvorfor, beklemt ved at skulle komme i nærmere Berørelse med Søofficeren, og dog vilde hun paa den anden Side ikke for Meget have undværet det.

Allerede den følgende Dag kom Elisabeth i Becks Hus.

X.

Kaptein Beck traskede imidlertid daglig over til Kjølhalingskranen for at tilse Juno, der blev skrabet i Bunden, repareret og drevet i sine gisne Fuger. Han var knapt hjemme ved Maaltiderne. Det havde Pres; thi Ladningens Fremkomst til Bestemmelsesstedet turde ikke forsinkes udover en bestemt Tid.

Hvad Salve angaar, saa var han i de første Dage efter Hjemkomsten en lykkelig Mand. Han gik paa Frierfod, havde faaet en Hundrededalerseddel af Kapteinen ledsaget af et storartet Løfte og hørte sig rundtomkring beundret af sine Jevninge. Arbeidet med at faa Fartøiet udlosset og kjølhalet medtog hele Ugen, saa han først kunde faa den saa efterlængtede Hjemlov Lørdags Aften.

Som han Dagen før sad paa sin Vagt i Læ

Pres, presserende Hast.

af Rælingen, blev han uforvarende Vidne til en Samtale nedenunder paa Kranen, der satte hans Blod i Oprør.

En af Tømmermændene fortalte, da han om Morgenen kom paa Arbeidet, Omstændighederne ved gamle Jacobs Død, hvorledes hans Sønnedatter havde bjerget Juno og bagefter var gaaet over Isen.

„De sige" — fortsatte han— „at Kapteinen nu paa Mandag skal holde hans Begravelse. Han skal ogsaa forsørge Datteren; — ja, det har da Sooffi-ceren sørget for."

I Larmen af den forøgede Hamren og Klinken nede paa Kranen tabte Salve her endel af Samtalen.

„Det har saa sin Aarsag, skal jeg sige Dig," — lød det igjen tvetydigt leende og lidt lavere i Stemmen — „det er vel ikke for Ingenting, at han har ligget hele Aaret saa trut og skudt Sjøfugl der-ude ved Torungen."

„Skulde hun være en slig — Sjøfugl? Gamle Jacob var ellers ikke af det Slags —"

„Aa nei, det skulde ikke være saa; men det Første, hun gjorde, var dog at reise lige hidind. Og nu har han alt faaet hende hjem i Huset; — jeg har det fra Mosteren. Hun tænkte ikke noget galt den Gamle, men fortalte nok saa trosskyldigt, at nu skulde hun blive Jomfru hos Becks."

En liden Larm foranledigede den Talende til at se op mod Rælingen. Der stod en ligbleg ung Ma-

Tru, trofast, vedholdende.

tros og stirrede ned paa ham med et Par Øjne, som forekom ham noget lig de, han engang havde seet i Hovedet paa en gal Hund. Matrosen vendte sig strax og gik henover Dækket.

„Det var Kjæresten det, kan Du forstaa" — hvislede han over til den Anden og gav sig til at tælje med Bilen paa den oplinede Tømmerstok. Lidt efter brummede han fortrædeligt:

„Saa jeg ret paa det Fjæs, faar En nok passe sig, naar han faar Landlov."

Salve var sprunget op i Harme, da han hørte om Søofficeren; men en vis Lyst til dog at høre ud havde standset Udbruddet. Hvad der videre fortaltes om deres Forhold, og at Elisabeth endog havde tyet til Søofficerens Hjem, bar Alt et fuldstændigt Præg af Sandhed. Han kjendte begge Mændene, som talte; det var skikkelige Folk, og den Ene havde det jo fra selve Mosteren.

Der var den Dag strengt Arbeide ombord med at gjøre Alt istand til at kjølhale Fartøiet; men hans Hænder vare som valne. Det var ham umuligt uden for et Syns Skyld at tage i med, naar der haltes; han gjorde Alt mekanisk.

„Er Du klein Gut eller længes Du efter Kjæresten?" — sagde Styrmanden paa Eftermiddagsvagten; han opdagede, at der var noget iveien med ham.

Dette Sidste „efter Kjæresten" havde en forun-

Tælje, hugge. Oplinet, afmærket (med en Linje til at hugge efter). Tømmerstok, Bjælke. Klein, daarlig, syg.

derlig vækkende Indflydelse. Han følte sig pludselig fri for hin dumpe Følelse af Mathed og arbeidede nu af ren Trang anstrengt, saa at Sveden haglede ham ned af Ansigtet, medens han af og til med en utaalmodig forskreget Stemme førte an Opsangen. Han frygtede for at komme til at tænke. Bagefter tog han Baviansvagten for Natten for en Kammerat, som var glad ved saa uventet at faa nyde sin Køiefred og slippe at gaa for „Skibshund“; thi hin Vagt bestaar kun i, at en enkelt Mand passer Skibet for Havnetyvene.

Han gik alene frem og tilbage paa Dækket; det var bælmørkt med enkelte Lanterner ude paa Havnen og et og andet Lys oppe i Byen. Undertiden stod han saa i lange Stunder med Haanden under Kind ved Rælingen. Paa Søofficeren kunde han uden Skrupel begaa Mord, det følte han.

Klokken omtrent to gik han i Mørket ad Skraabrættet ned paa Kranen og steg derfra indover til Land. Elisabeths Moster boede ovenfor i Bakken i et af Smaahusene. Han havde besluttet at vække hende og faa hende i Tale.

Gamle Mor Kirstine var ikke uvant til at blive forstyrret om Natten, — en af hendes Bestillinger var at vaage over Syge; — men hun var da altid grætten. Da hun ved det tændte Lys gjenkjendte Salve Kristiansen, troede hun af hans Bleghed og øvrige Udseende, at han var beruset.

Grætten, gnaven.

„Er det Dig Salve, — saadan midt paa Nattens Tid? —" talte hun straffende i Døraabningen, uden først at ville slippe ham ind. — „Gaar Hyren paa det Vis?"

„Aa nei, Mor, — jeg er gaaet lige af Vagten, fordi jeg gjerne vilde tale med Eder lidt om Elisabeth." — Tonen var saa paafaldende lavmælt og sørgmodig, at den Gamle forstod, der var noget Usædvanligt paafærde. Hun aabnede Døren.

„Om Elisabeth, siger Du?"

„Ja, hvor opholder hun sig?"

„Hvor hun opholder sig? — hos Becks naturligvis. Er der noget paafærde?"

„Det burde I vel nærmest vide Mor Kirstine" — sagde han alvorligt.

Hun holdt Lyse op mod hans Ansigt og saa paa ham; thi hun blev angst, men fik Intet ud af hans Tale.

„Burde jeg vide det, — saa sig det!" — lød det næsten bønligt.

„Søofficeren har jo, hører jeg, ligget hele Aaret derude paa Torungen og — skudt Sjøfugl, — eller tror I, at han vil gifte sig med hende?" — udbrød han vildt og høirøstet.

Først ved den sidste Sætning gik hans Mening fuldstændig op for hende. Hun satte Stagen haardt hen paa Bordet og nedlod sig i Stolen ved Siden af.

„Saa det siger man!" — yttrede hun endelig. Hendes første Angst var over; men nu tog Harmen

hende, og hun reiste sig med Hænderne i Siden og gnistrende Øjne — hun var en Kone, man maatte vogte sig for at fornærme.

„Saa, — de har alt faaet sat Elisabeth ud for den Løgn! Tvi! — Og Du lægger Mund til Salve! Da skal jeg sige Dig, at Becks Hus er et saa skikkeligt, som der staar i Arendal, og Folk som Du og din Slags aarke ikke at tage Æren fra det. — Vær Du rolig for, at jeg skal fortælle Elisabeth hele din nette Tale og Kapteinen og Søofficeren og Madam Beck med, — saa skal Du blive jaget fra Juno som en vaad Hund! — Saa, — Du gik med den Mening, at Elisabeth behøvede at tigge Søofficeren om Æren?"

„Kjære Mor Kirstine!" — raabte han ind i denne Ordstrøm — „jeg gik ikke med nogen Tanker, for jeg har været langveis; men jeg hørte idag nede paa Kranen Anders i Bråkken sige det saa forvist Altsammen."

„Anders i Bråkken? — Saa han sagde det, den jammerlige Sledsk — til Tak, fordi jeg var hos hans Kone i forrige Uge! Jeg skal nok finde ham. Men i slige Sager er Hæleren saa god som Stjæleren" — fortsatte hun indigneret —. „Det var Becks egen Datter, som var her og bød Elisabeth en skikkelig Condition i et skikkeligt Hus, og det var med mig hun talte, forstaar Du det Gutten min!" — her viste hun med dirrende Pegefinger selvfølende

Bråkke, steil Bakke.

mod sit eget Bryst — „saa Elisabeth har ikke tigget sig hid. Du behøvede ikke at rømme af Vagten for at fare med Sligt, og Elisabeth skal faa høre — ja hun skal faa høre det!" — ivrede hun, og slog den ene Haand indeni den anden, saa det kladskede; — „hun skal faa høre din nette Tro om hende!"

„Kjære Mor Kirstine — jeg mente det jo bare godt," bad han; — han var blevet saa lettet om Hjertet, — „sig det endelig ikke til Elisabeth!"

„Jo, vær Du sikker — hun skal faa høre det!"

„Mor Kirstine", — sagde han lavt, idet han saa ned, — „jeg kom med et Kjoletøi til hende, som jeg havde kjøbt i Boston, og saa hørte jeg alt dette og fik ikke Fred paa mig." — Han nævnte Intet om Ringene.

„Saa", — yttrede den Gamle efter en Pause, hvori hun havde mønstret ham gjennem de halvlukkede Øjenlaag, i en noget mildere Tone — „saa Du kom med et Kjoletøi til hende?" — „Og saa løber Du hid i Nattens Mørke for at fortælle, at hun er blevet en Tæve for Søofficeren!" — tog hun atter vredt i.

„Men, Mor Kirstine, — jeg tror jo ikke en Døit paa det Hele!"

„Det var nok ikke for at sige mig det, Du rendte hid, Gutten min!"

„Jeg var bare gal i Hovedet, fordi Sligt blev sagt om hende."

Tog i, udbrød.

„Naa, — gaa nu! Anders Brækken skal vakkert faa komme frem med sin Løgn, — om jeg saa skal gaa med ham baade til Byfogden og Søretten!" — Den Gamle kunde for den Sags Skyld gjerne truet med at gaa til Maanen med ham; men Salve begreb, at hun med Søretten mente at betegne det Blodigste, hun vidste.

Idet hun lukkede ham ud, spurgte hun med et vist fortroligt Alvor:

„Hør Salve! — har der været Noget paatale mellem Dig og Elisabeth?"

Han stod uvis om, hvad han egentlig skulde svare til denne uventede Fortrolighed.

„Jeg véd ikke rigtig jeg, Mor Kirstine, — engang for to Aar siden forærede jeg hende et Par Sko."

„Saa, — ja se nu til at komme ombord igjen, saa Ingen ser Dig; — det er mit Raad!" yttrede hun uden at ville indlade sig mere paa denne Sag, og skjød ham noget skyndsomt ud af Døren.

Bagefter sad hun en Stund i Stolen med Lyset paa Fanget for at komme sig efter Bevægelsen; hun nikkede eftertænksomt, idet hun stirrede ind i det. Det var en rundladen, lidt sammensunken, men ellers kraftigt udseende gammel Kone med et godt, bredt Ansigt og tynde graa Haar strøget bag Ørene.

„Den Salve er en vakker, prægtig Gut," — talte hun høit for sig selv, og, idet hun beredte sig til at gaa tilsengs, mumlede hun som en Afslutning paa sine samtlige Betragtninger:

Fang, Skjød.

„Det er dog bedst at sige det til Elisabeth, saa kan hun vide at tage sig ivare der i Huset!"

Salve Kristiansen var aligevel Dagen efter ikke fuldt tilfreds. Han anede af Meget, at han i Søofficeren ialfald havde et Slags Konkurrent om Pigen, og følte sit Mod til uden videre at komme til hende med Kjoletøi og Ring, aldeles borte; — derhos var hun jo nu ogsaa saa midt inde i Sorgen.

Om Kvælden, da Alle fik frit Hjemlov af Skibet for tre Uger, reiste han strax ud til sin Far, for mulig gjennem ham at faa opspurgt noget mere om Forholdet, og Mandag vare de begge ved gamle Jacobs Jordfæstelse ude paa Tromø Kirkegaard.

XI.

Alle disse Begivenheder vare komne over Elisabeth overvældende og pludseligt. De vare hende næsten som en taaget Drøm. Hun gik nu fortklædt inde i en af de smukke Huse, hvis Indvendige hun saa ofte havde forestillet sig ude paa Torungen.

Kaptein Beck var gift for anden Gang. Hans Hustru havde medbragt endel Formue og med et nøieseende Regimente gjenoprettet den Orden i Husstellet, som i Becks Enkemandstid kun altfor meget havde været savnet. Det var en pligtstræng Kone, fuld af Bestemthed og Respectabilitet. Af de voxne Stedbørn var hun i høi Grad agtet skjønt ikke just elsket; thi de maatte finde sig i adskillig for dem uvant

Husstell, Husvæsen.

Tvang. Og, var hendes Mand Souverain ombord paa Juno, saa var han det neppe saa ubetinget i sit Hus.

Søofficerens uafhængige Stilling satte ham i et eget frit Forhold til Hjemmet, hvor han ved sin lette Takt kom meget godt ud af det med sin myndige Stedmoder. Han var feteret ude i Byen og forgudet af Søstrene, der speculerede i Ægteskabspartier for ham. Som lønnet Medlem af en Kystcommission havde han endnu et Aarstid at opholde sig paa Hjemstedet.

Allerede i de første Dage, da Elisabeth i sin totale Uvidenhed om alle Forholde begik den ene Bommert efter den anden, indsaa hun med sin sunde Sands, at det gjaldt at opmande al den Evne og Taalmodighed, hun ejede, for at hævde Stillingen, og hun gjorde ufortrødent Begyndelsen ved at følge efter Madam Beck som et Lam. Af og til opgav hun det jo og kunde uden videre sætte sig hen med Haand under Kind ved Vinduet og se ud til Havnen. Hun trængte til kold, frisk Luft og fik da ogsaa tilslut op Vinduet, ud af hvilket hun, hed i Kinderne, strakte sig, indtil Madam Beck kom ind og med streng Stemme kaldte hende tilbage. Denne yttrede i sin Ærgrelse, at det var næsten, som de havde faaet en Vild ind i Huset.

Der forefaldt overhovedet i den første Tid mange pinlige Opdragelsesscener, og hun bar det med en blid Ro, som Madam Beck tog for ydmyg Lærvil-

lighed, medens det havde sin Grund i hendes faste Beslutning at overvinde det Hele.

Løitnant Beck havde et mærkværdigt Skarpblik for disse hendes Lidelser og sendte hende af og til et opmuntrende Blik; men den unge Pige lod altid, som hun ikke forstod det. Da hun engang i hans Nærværelse blev irettesat, sprang hun dog pludselig fra det Hele og laa siden paa sin Seng og hulkede.

En Eftermiddag var hun betroet at bære ind Thebrættet, hvorpaa hun ubetænksomt havde sat Fyrfadet med den kogende Thekjedel. Den faldt om paa Veien; men, uagtet dens hede Side og det kogende Vand forbrændte hendes Arm og Haand, bar hun dog ganske roligt Brættet ud igjen uden at fortrække en Mine; — hun vilde undgaa at blive irettesat paany, mens Løitnanten var tilstede.

Madam Beck forbandt selv Elisabeths Haand ude i Kjøkkenet, hvor hun stod bleg af Smerten. Men Carl Beck, som havde siddet i Sofaen og seet, hvorledes det Hele var gaaet til, glemte at beherske sig. Han sprang op i fuldt Oprør og viste sig saa altereret deltagende, at hans Søster Mina siden, da de bleve alene i Stuen, med et Blik, der var mere prøvende, end de spøgende Ord aabenbarede, sagde:

„Du skulde nu vel aldrig være forgabet i Pigen Carl?“

„Har ingen Fare, Mina“, — svarede han raskt i samme Tone, idet han tog hende under Hagen — „i Arendal findes dem, som ere vel saa vakkre, men

Du kan dog ligesaavel som jeg se, at dette er et mærkeligt Pigebarn. Det Stykke med Thebrættet gjør ikke ret Mange hende efter, — og saa skal vi ikke glemme, at uden hende . . . ."

„Aa ja," — sagde Mina med et Nakkekast, en Smule kjed af den evige Repetition af denne Materie —, „hun vidste dog ikke, at det netop var Far, som laa og seilede udenfor."

Det var et ikke lidet fint udtænkt Hykleri, som den smukke Løitnant drev med denne Sag. Under sit tilsyneladende saa rent endefremme Sjømandsvæsen skjulte han igrunden en Diplomat.

Ved at basunere Elisabeths Fortjeneste af Junos Redning ud i Byen havde han saa at sige tvunget sit Hjem til at optage hende, idet han satte det under den almindelige Menings Tryk. Paa den anden Side var han overordentlig varsom i sit Forhold til hende; thi det gjaldt at vinde Pigen saaledes, at hans Stedmoder og Søstre ikke mærkede det.

At han havde gjort et Slags Indtryk paa Elisabeth, havde han Grund til at tro; men han havde tillige Følelsen af, at han havde at gjøre med en vild Svane, som kunde slaa ud med Vingerne og flyve bort, naar det skulde være; — der var noget naturmægtigt, sin egen Vei gaaende i hendes Væsen.

I hans Hjem var hun jo nu blevet som et andet Menneske, næsten ikke til at kjende igjen, stille, som hun gik og saagodtsom ikke saa ham, medens

---

Endefrem, ligefrem.

hun i Et og Alt slavisk rettede sig efter Husmoderen. Og denne nye Side ved hende havde en Stund sat ham i Tvivl. Det varede dog ikke længe, før han var paa det Rene med, at hun i dette Forhold fuldstændig havde opgjort, hvad hun vilde, og hin Scene med Thebrættet, der af de Andre blev udlagt som Klodsethed, var for ham noget helt Andet. Han smigrede sig med, at hun underkastede sig al denne Tvang for hans Skyld, og følte, at det var en interessant Historie, hvordan den nu kunde ende.

Men der var paa den anden Side noget i hendes Væsen, som gjorde, at han ikke vidste, hvorledes han ret skulde fange an, og som stadig overholdt en vis Afstand. Det samme havde været Tilfældet under Samværene ude hos gamle Jacob og var egentlig Hovedgrunden til, at denne Forelskelse i stedse stærkere Grad havde optaget ham. Han havde derude engang mødt et Udtryk i hendes staalgraa Øjne, der gav ham Indtrykket af, at den Mening, hun nærede om ham, i et Øjeblik kunde vendes, og at han sidst af Alt turde lade hende føle, at han optraadte som Courmager. Derfor havde han ogsaa næsten altid talt med Bedstefaderen og med hende selv mere som leilighedsvis.

Sagen var, at gamle Jacob godt havde begrebet, at Seløitnanten ikke kom derud for hans Skyld og, da han ikke vel kunde stænge ham Døren, havde han meget forstandigt advaret sin Sønnedatter imod ham. Han forklarede hende, at slige Folk ikke pleie at gifte

sig med en simpel Mands Barn, medens det kun hænder altfor ofte, at de lege Kjærlighed med dem. „En slig En, som Salve Kristiansen; det er noget at tro og lide paa i slige Sager“ — endte han, som han troede, overordentlig diplomatisk.

„Jeg syntes ikke, at det var netop det, Du sagde, da Du vilde banke ham, Bedstefar!“ — svarede hun lidt nærgaaende.

„Hm, ja, — en Unggut trænger til Prygl engang imellem“ — brummede den Gamle; — „men det er, skal jeg sige Dig, en brav Kar og, kom han og friede, fik han Dig strax, saa var jeg rolig for, hvor det blev af Dig, naar jeg er færdig.“

Elisabeth svarede dengang ikke videre; men et Træk ved Munden viste, at hun nok forbeholdt sig at have sin egen Mening i denne Sag. Hun havde i Salve Kristiansen seet sin kjære og eneste Kammerat og følte fuld, sikker Fortrolighed til ham; men Søofficeren havde den hele Tid siden udelukkende optaget hendes Tanker. Alt det, hun saa ivrig havde sværmet for, havde pludselig i hans Person bordet Skjæret. Men, om det var hans Uniform eller Flaadens Bedrifter, eller ham selv, hun sværmede for, derfor havde hun ikke gjort sig videre Rede, før hun blev saar i Sindet og eftertænksom ved hin Bedstefaderens Advarsel. Nu var det med Bestemthed ham selv, den smukke, glimrende Bærer af det Altsammen; men samtidig reiste der sig i hendes Natur en ubændig

Saar, ømfindtlig.

Stolthedsfølelse, hvorefter hun resignerede paa ethvert Forhold til ham, medens hun dog beholdt sit Sværmeri. Det var denne Dobbelthed, som hendes Øje sagde, og som forvirrede Søofficeren. Da hun siden af Mosteren i Arendal fik vide, at hun havde været ude for Folkesnak, gik dette dybt i hende, og hun fik endnu mere end før Fornemmelsen af, at der var en usynlig Mur.

En Maanedstid efter, da Juno igjen laa seilklar, kom Carl Becks Søster en Dag smilende ind i Stuen og sagde:

„Elisabeth! Der staar en ung Sjømand ude i Bislaget og beder om at faa tale med Dig; — han har en Pakke under Armen, det er kanske en Foræring."

Elisabeth, der var beskjæftiget med at bære ind endel Bordstel, blev rød og Carl Beck, som stod ved Vinduet, noget bleg. Hun vidste godt, at det var Salve og var et Øjeblik næsten forskrækket over hans Dristighed. Hun havde seet ham et Par Gange før og ladet ham føle, at hun undgik ham i Anledning af, hvad Mosteren havde fortalt hende. Hun gik nu skjælvende ud til ham.

Han saa en Stund paa hende uden at sige et Ord.

„Vil Du tage dette Kjoletøi, Elisabeth?" — sagde han endelig næsten barskt.

„Nei, det vil jeg ikke Salve, — slig som Du har talt om mig."

„Saa Du vil ikke tage det Elisabeth?" — yttrede han langsomt og nedslagent. — „Ja, saa kan det ikke nytte at sige noget Mere."

„Nej, det kan ikke nytte at sige Mere, Salve."

Ved at se, hvor ødelagt han stod og saa paa hende, idet han spurgte:

„Skal jeg seile med det Elisabeth?" — brast med engang Taarerne frem i hendes Øjne. Hun rystede afværgende, men med et næsten fortvivlet Ansigt paa Hovedet og skyndte sig ind.

I Stuen saa de, at hun havde grædt. Men Carl Beck var en koldblodig Mand, han laa i Vinduet og saa ud efter sin Medbeiler, — om han gik med Pakken under Armen ud af Porten.

Den samme Nat vaagnede Elisabeth. Hun havde grædt i Søvne og drømt, at hun saa Salve staa nede paa Bryggen saa fattigt klædt og ulykkelig, men han var for stolt til at bede Nogen om Hjelp, og saa havde han seet saa alvorlig, bebreidende paa hende.

Hun blev liggende urolig uden at kunne faa Drømmen af Hovedet. Da hørtes Larmen af en støiende og raabende Menneskesværm udenfor, og hun gik hen til Vinduet. Politiet transporterede En mellem sig nedefter Gaden.

Da de kom forbi, saa hun ved Skjæret af Gadelygten et Øjeblik, at det var Salve. Han kjæmpede imod, bleg og rasende med den blaa Skjorte

helt oprevet i Brystet, og der var et Udtryk i hans Ansigt — hun sov ikke mere den Nat.

Der havde været et stort Matrosslagsmaal over hos Mor Andersen paa den anden Side af Havnen. Det hed, at der var brugt Kniv, og at Salve Kristiansen havde været Hovedmanden. Kaptein Beck maatte Dagen efter selv op til Byfogden for at faa ham ud, til de skulde seile, og han udredede Bøderne.

Den unge Pige begreb kun altfor vel Aarsagen til Salves Opførsel og gik ud, da Søofficeren Dagen efter inde i Stuen under adskillige Udlægninger fortalte om dette — Salve havde begyndt Klammeriet aldeles uden Spor af Foranledning.

Hun var i nogle Dage bleg og medtaget, og Søofficeren havde Følelsen af, at hun var endnu mere end sædvanlig tilbagetrukken i Forhold til ham.

Eftermiddagen, før de skulde seile, kom Salves Far og yngre Broder ombord for at tage Farvel med ham, og der var da noget underligt i hans Væsen, der var dem begge paafaldende; — det var, syntes Broderen næsten, som om han tænkte, at de ikke skulde sees mere. Han tilbød Faderen sin Hundredедalerseddel og, da denne ikke vilde modtage den, maatte han love ialfald at gjemme den for ham. Hans Far tog det for Sørgmodighed og Nedtrykthed i Anledning af, hvad der i de sidste Dage var overgaaet Sønnen med Politiet; men, idet han gik fraborde, sagde han dog noget beklemt:

„Husk paa Salve, at Du har en gammel Far, som venter hjemme!"

Kvelden og endel af Natten tilbragte Salve Kristiansen siddende i Junos Mers. Han stirrede over til Becks Hus, saalænge der var Lys i Kvistkammeret der, og, da det gik ud, syntes han, der sluktes noget indeni ham selv med.

XII.

Udsiden af Tromøen ved Arendal har Kystens almindelige golde, stengraa Udseende. En Kirke med et lidet skilderhuslignende Klokketaarn, der tjener til Sjømærke, ligger ødsligt ude ved Havet, og om Søndagen sees Lodsskøiterne at lægge til der under Gudstjenesten.

Øens indre Side frembyder derimod et desto rigere og livligere Skue. Det trange Tromøsund med sin Brimmel af smaa Skjegter, Pramme, Lodsbaade og større Fartøier soler sig der mellem frugtbare, skovbevoxede Aaser og Skrænter. Paa begge Sider er overalt indstrøet røde Sjømandsstuer, Skipperhuse og Villaer, og i hver Plads, hver Kil og Bugt, hvor der blot kan staa et Fartøi, sees det ene tømmerhvide Skibsskrog opspantet under Bygning ved Siden af det andet. Det er et idyllisk Skibsværft ude i Naturen, en isandhed betydningsfuld skjøn Entré til Arendal — Norges første Skibsfartsby. Den, som en speilende Sommerdag paa Dampskibet farer

Kil, smal Vig.

der igjennem, har en Overraskelse, som ikke saa let viskes ham af Minde.

Paa vor Fortællings Tid var dette Billede langt fra saa fyldigt og rigt, men her viste sig dog en Begyndelse til det Liv, som skulde komme.

Kaptein Beck ejede et Lyststed paa et af de smukkeste Steder i Sundet — et lidet énctages graat Hus med et skraat Teglstenstag, hvoraf der stak frem to smaarudede Kvistvinduer, og paa dets Bagside stod en vakker Lund opefter Fjeldskrænten. I de Aar, da Kaptein Beck laa i Langfarten, opholdt Familien sig gjerne derude om Sommeren; — han agtede nu om et Par Aar at drage sig tilbage fra Sjøen og med sin Formue at grunde et Skibsbyggeri.

Hos Becks var der altid fuldt hverdagslig travlt i Ugen ogsaa, naar de vare derude; — Madam Beck sad gjerne selv med Rokken inde i Stuen. Stedsønnen, der var beskjæftiget med Reiser og Arbeider som Medlem af Kystcommissionen, kom i Regelen didud i sin smukke Seilbaad om Lørdagen og blev Søndagen over. Paa den Dag kom der ogsaa gjerne en eller anden Familie eller Lystbaad med Herrer og Damer ud i Besøg enten til dem eller til Landstedet ved Siden af, og man tilbragte da som oftest Eftermiddagen sammen.

Carl Beck var Damernes Yndling. Han omgikkes dem helst i den spøgende Manér, af og til dog med et Glimt af Sentimentalitet, hvori den brune, mandige Søofficer ligesom tilfældigt kunde aabenbare

sit egentlige dybere Væsen. Han havde en liden Ansats til Fedme, hvorover han selv spøgte; — han havde for gode Dage, sagde han. De fleste unge Piger kjendte ham fra Barneaarene, da han havde været hjemme under sine Besøg som Cadet, og han syntes at have sit særlige Fortrolighedsforhold med saagodtsom enhver af dem eller ialfald en eller anden Historie, som kun de To kjendte. Der var derfor ogsaa i denne Kreds altid saa mange for Andre uforstaaelige Stikord, der gik igjen i Samtalerne nu, efterat de vare blevne voxne.

Blandt dem, som oftere kom derud, var Postmester Forstbergs. Der var foruden Forældrene en halvvoxen Søn og deres attenaarige Datter Marie, en blond Pige af et stille Væsen og et ualmindelig klogt Ansigt. Ingen sagde, at hun var smuk; men de Fleste, som kjendte hende, havde aligevel Indtrykket af, at hun var det. Over hendes maaske lidt for lille Figur saavelsom Alt, hvad hun foretog sig, hvilte noget ubevidst harmonisk og yndigt. Derimod hed det altid, at hun var saa forstandig. Mellem Veninderne var hun den, til hvem de ubetinget valgte at betro sig, naar der var noget iveien. At hun aldrig betroede dem Noget igjen, lagde de, forunderlig nok, ikke Mærke til. For sit eget Vedkommende var hun, mente de, for „regelret og rigtig“ til at have Hjerteanliggender. Hun var en fortrolig Veninde af Carl Becks Søstre, især Mina, der erklærede, at hun satte hende høiere end Nogen, hun kjendte, og i Stil-

hed mente, at hun netop var det rette Parti for Broderen.

Den eneste af de unge Piger i denne Kreds, som Carl Beck ikke havde et sligt Barndomsbekjendtskab til, var Marie Forstberg.

Det havde varet noget, før han opdagede, at den stille Pige var værd at tale med. Siden havde det hemmelig plaget ham, at i Samtale med hende faldt det, han sagde, saa let ned til ubetydeligt Snak; — hun var saa klar og sand og ejede et ganske mærkelig smukt Smil til det, hun bifaldt. Foran hende bar han derfor altid frem den brede, mandige Side, som han vidste at føre med saameget Tække, og han drev derunder et Coquetteri, som ikke undlod at gjøre sin Virkning; — hans Evne, eller hans Svaghed var kun altfor meget at kunne give sit varme Væsen i Øjeblikket helt hen til den Enkelte, som optog ham. Hun fik et smigrende Indtryk af, at hans lette for ikke at sige leflende Forhold til unge Damer havde sin egentlige Grund i, at han endnu ikke havde fundet Nogen blandt dem, der var en Mands fulde Alvor værd; de var ham blot Tidsfordriv for en ledig Stund. Og hun var kun altfor villig til at se Tingen i dette Lys; thi Carl Beck havde alt et Par Aar i Stilhed været hendes Hjertes Helt. Hun havde i den Tid af Veninder modtaget mangen en Fortrolighed, som disse, om de havde seet klart, allersidst havde anbragt hos hende.

Skjønt stadig sysselsat, følte Elisabeth sig dog

friere derude i Landlivet. Hun havde efterhaanden begyndt bedre at komme tilrette med Husvæsenet, for hvilket det viste sig, at hun igrunden havde et let Nemme, og Madam Beck satte Lid til hende i mange Ting. Særlig forstod hun — hvad man mindst skulde ventet hos hende — paa en smuk Maade at varte op, og, naar den ranke Pige med det udtryksfulde Ansigt om Søndags Eftermiddagene i sin klædelige, stribede Sirtses Kjole og det hvide Forklæde bar The- eller Kaffestellet ud til Gjæsterne i Lysthuset, gled der mangt et beundrende Øiekast hen paa hende; thi det var ikke vanskeligt at se, at hun var en Skjønhed.

Marie Forstberg var bleven opmærksom paa Elisabeth, hvis Historie hun kjendte, og søgte tit at retlede og hjælpe hende. Uagtet deres forskjellige Naturer og Samfundsstilling følte disse to Kvinder sig snart, om ikke dragne til hinanden, saa gjensidig en Smule — nysgjerrige. I Begyndelsen havde Pigen forekommet den unge Dame noget but og utilgjængelig. Hun havde ikke villet se de forskjellige Haandsrækninger og Lettelser, som den anden paa sin sædvanlige stille betænkte Vis gjorde hende; men allerede den næste Søndag takkede hun med et saa vakkert Blik.

At komme ind i hendes Fortrolighed, følte Marie Forstberg derimod, var alt Andet end let.

Der var sjelden videre Ord at faa af hende udenfor „Ja“ og „Nei“; men desto mere taus Vil-

lighed. Kun strøg der af og til en eller anden Farveskiftning over hendes Ansigt, som tilkjendegav, at hun tænkte Sit, og noget kraftigt braat, næsten stødende, i den Maade, hvorpaa hun vendte sig fra hende og udførte Tingen efter sit eget Hoved, naar hun undertiden ikke forstod, hvad den Anden mente, viste, at hun neppe var saa medgjørlig, som Becks troede. Og saa maatte hun erkjende, at Elisabeth havde et mærkelig naturligt Greb paa at klæde sig tækkeligt med det svære, lyse Haar simpelt opsat og ikke saameget som et Baand over sin Stand. Det var næsten, som hun skulde være coquet, og dog kunde Marie Forstberg, der var en fin Iagttager, ikke opdage et Glimt af Saadant hos hende.

Elisabeth forstod paa sin Side meget godt, at Marie Forstberg var den blandt de unge Damer, som var nærmest til at blive Søofficerens Brud, og som tillige helst burde blive det, ikke mindre ikraft af, hvad hun selv var værd, end af Huspolitiken, for hvilken hun ikke manglede Øje. Uagtet hun i sin egen Tanke kun stod som en resigneret Tilskuer, skabte der sig ikke destomindre i Ugens Løb et Indtryk hos hende, som der om Søndagene, naar denne kom, altid udfordredes en Tid til først at optø. Men da kunde hun ogsaa med Heftighed føle, at dette var den eneste Kvinde, hun i Hjertet brød sig om. Marie Forstberg havde en egen Gave til at vinde Mennesker og forstod snart, at hun her havde vundet en Ven.

Til hende kunde Elisabeth nu endog mod Sædvane vise sig adskillig meddelsom. Det drejede sig jo i Beskedenhed tilsyneladende mest kun om Opdækning og Anretning; men hun vidste derunder hver Gang med megen Finhed at give den Anden fuld Besked om Søofficeren og, hvad der kunde vedkomme ham. Marie Forstberg kunde ikke undlade undertiden at fæste sine kloge, blaa Øjne forskende paa hende for at forvisse sig, om der dog ikke var en Mening under. Men Elisabeth stod med opsmøgede Ærmer saa ivrigt i sit Arbeide, at hendes Tanker klart nok vare langt borte fra Sligt.

Carl Beck havde dog den hele Tid havt sin egen stille Maade at vise Elisabeth Opmærksomhed paa. Hun følte, at hans Øjne egentlig aldrig veg fra hende, naar hun var inde i Stuen, hvor optaget han end syntes af de Andre, og at den, hans Blikke søgte efter, naar han kom hjem, var hende. Men der kom aldrig et Ord, der røbede hans Følelse. Naar en Besked nødvendig maatte erindres, gav han den aldrig til Søstrene alene, men tillige til hende. „Hun glemmer aldrig" — sagde han, og Elisabeth forstod, at han mente særligt og ubetinget at kunne stole paa hende.

Hans smukke Lystbaad, en lang, fin, skarpbygget Jolle med en rød Stribe langs den sorte Side og to skraa Master, — hvilken han selv nylig havde ladet bygge og kaldt „Svanen" —, laa ofte hele Ugen fortøiet paa Bugten udenfor Landstedet. Han

var meget ængstelig om den, og, medens han var fraværende, var det Elisabeth, som betroedes at passe paa den. Der var altid Adskilligt, som skulde iagttages, særligt en Tid, da det nymalede Inventarium skulde tørres i Solen, og Beck gav hende i den Anledning mange Forholdsregler. Naar han kom hjem, underkastede han hende gjerne i en spøgende, barsk Tone en Examination om den; han kaldte det at holde „Standret“.

„Hun er som en halv Sjømand,“ — lo han — „og skulde egentlig have en Blankhat med „Svanens“ Navn i Guldbogstaver paa Baandet som en Marinematros.“

Af og til om Lørdagene kunde Løitnanten komme opefter Veien viftende med et Brev i Haanden med mange Poststempler. Det var fra Faderen til hans Stedmoder, og Madam Beck satte sig gjerne hen alene en Stund først for at læse det, og derpaa blev der almindelig Oplæsning. Elisabeth hørte da meget beklemt efter; thi hun var altid saa usigelig bange for, at der skulde staa noget Galt om Salve.

Skjønt den Yngste i hin omtalte Commission og egentlig kun kommet derind for at udfylde Tallet, havde Carl Beck dog været saa heldig at udmærke sig der, idet hans afvigende Forslag af Formanden efter megen Ventilation tilslut var lagt til Grund for det hele Arbeide. Denne, der som de Fleste var indtaget i den unge Søløitnant, havde i Fortrolighed udtalt dette til hans Far. Commissionen skulde

slutte ved Aarets Udgang, og Søstrene troede nu, at der endog vilde blive Spørgsmaal om en Orden.

Under et Besøg af Marie Forstberg havde Samtalen mellem Damerne i Stuen en Stund opholdt sig ved dette Emne, — hun var længst ført ind i Familiens Fortrolighed —, og Elisabeth, der var Tilhører, var for sig selv af den Formening, at en Orden vilde klæde ham smukt.

„Ja, det kommer nu an paa Formanden, Kapteinløitnant Fergen," — yttrede Mina med en vis Betydning — „hvad han gjør for ham! Han holder saa meget af Carl og siger, at, naar de ere sammen, kan han næsten ikke vende Øjnene fra ham. Han har lovet at komme herud engang."

Marie Forstberg misbilligede øjensynligt, at der skulde gjøres Krus for Kapteinen, thi hun svarede noget kort og lidt stødt:

„Det er dog Dygtigheden, som skaffer din Broder Ordenen, og ikke Kaptein Fergen, — saa jeg indser ikke —"

„Indser Du ikke det? — Jo, min Pige, — man maa nok gjøre mange slige Ting i Verden" — sagde Mina lidt ophøiet verdenserfarent.

„Nei, — jeg indser det ikke," — vedblev den Anden forstokket og lidt rød i Hovedet, — „jeg vilde nu heller ingen Orden have end" —

„Ja Du!" — sagde Mina smigrende, idet hun gik hen og lagde Armen om Veninden s Skulder; thi

Krus, Complimenter.

hun forstod, at denne var blevet ivrig; — „men vi ere nu ikke Alle saa rigtige og retfærdige som Du Marie! og" — tilføiede hun for at komme fra det — „Carl véd desuden Intet af, at vi her i Huset gjør en Smule Haneben for Kapteinen."

Elisabeth holdt i Hjertet med Marie Forstberg. Det ærgrede hende blot, at denne endog kun et Øjeblik skulde kunne tænke sig, at han vilde nedlade sig til Sligt.

Da Carl Beck siden kom ind, berørtes Ordensspørgsmaalet igjen i en spøgende Tone. „Det skal jo afhænge af Kapteinløitnantens Naade, hører jeg," — yttrede Marie Forstberg mod Sædvane noget spidst, idet hun saa ned i Sytøiet.

„Aa jeg bryder mig ikke et Gran om den Stads udenpaa Kjolen!" svarede han bredt og som kjed af at høre derom.

Elisabeth syntes, det lød mandigt. Men Sagen var, at Beck overmaade gjerne ønskede „Stadsen" og hemmelig ærgrede sig over, hvad Marie Forstberg havde bemærket. Hun var gjerne hans Fortrolige i alvorlige Anliggender, men sine Udsigter i denne Sag havde han fortiet, — og han vilde nu helst give det Udseende af, at det kom af, at den var ham saa rent ligegyldig.

At dømme af den Mine, hvormed hun sad stille og syede, var Marie Forstberg heller ikke rigtig tilfreds.

En Søndag bemærkede Elisabeth, at han bar

en Markblomst, som hun havde lagt fra sig, i Knaphullet paa sin Uniform. Det kunde være rent tilfældigt; men hun vidste, at han havde seet hende gaa med den i Haanden.

Man spiste Markjordbær til Middag, og der var ingen Fremmede.

„Ja," — udbrød han med Et — „Markjordbær ti tusinde Gange hellere end Havejordbær! — Det er dog en ganske anden Duft og Smag!"

Men hun syntes, at han havde seet saa underligt paa hende, mens han sagde det, og siden saa han længe ufravendt ned i Talerkenen. Hun følte, at Ytringen vedkom sig, og der var i det hele taget den Dag noget Eget ved ham, som giorde hende lidt urolig; han stirrede saa ofte hen paa hende.

Da Madam Beck just havde en usædvanlig lang Liste paa Husholdningsvarer, der skulde hentes inde i Arendal, foreslog Carl Beck, at En den næste Morgen skulde følge ham ind med Seilbaaden for at modtage Pakkerne. Da Madam Beck nævnte Elisabeth, vandt Planen hans ivrige Bifald; men Elisabeth gik idetsamme temmelig braat udaf Døren. Hun var bleven rød i Ansigtet og kastede uden Dølgsmaal fornærmet med Nakken, hvilket imidlertid blot bemærkedes af den yngre Søster Theas noget sløve Blikke.

„Hun likte bestemt ikke, at hun skulde ind til Arendal," — yttrede denne; men Thea var nu en-

---

Like, lide, synes om.

gang af disse altid snakkende Væsener, som gjerne overhøres, og saa lagdes der liden Bræt paa hendes Ytring.

Elisabeth havde for sig selv fuld Grund til ikke at ville følge med Søofficeren. Hun vidste jo, at hun havde været ude for Folkesnak i Anledning af dette Forhold; men selv uden dette havde hun alligevel paa det Bestemteste modsat sig.

Da hun en Stund efter saa Løitnanten staa alene udenfor, gik hun lige til ham og sagde, idet hun stolt og vredt saa ham i Ansigtet:

„Jeg reiser ikke til Arendal med Dem Hr. Beck!"

„Hvorfor ikke Elisabeth?" — spurgte han tilsyneladende ligegyldig, idet han søgte at møde hendes Blik.

„Jeg reiser ikke, — det var det jeg vilde sige Dem!" — gjentog hun stigende harmfuldt, medens Stemmen skjælvede; — der var noget mægtigt bestemt i hendes Mine.

Han stammede forlegen:

„Mener Du da Elisabeth" —; men da havde hun alt vendt sig fra ham. Der laa i selve den Maade, hvorpaa hun gik henover Volden, noget haanligt afvisende, der forekom ham fortvivlet herligt og stolt.

Turen blev omordnet; men det kom dog trods Løitnantens Finhed uforvarende op, at det var Elisabeth, som ikke havde villet følge i Baaden alene

---

Lægge Bræt, lægge Vægt.

med ham, og dette fandt Madam Beck meget agtværdigt. Hun skulde selv tænkt paa, at dette var mindre passende — sagde hun; men mente derhos noget strængt, at hun burde have talt til sin Husmoder derom først.

XIII.

Endel Reparationer ved Huset inde i Byen vilde denne Gang tvinge Familien til at opholde sig paa Landstedet til temmelig senhøstes.

Man havde dog endnu i smukke Septemberdage en Efterrest af Sommeren. Sundet laa i de forskjellige høstlige Farver ejendommelig stemningsfuldt, og man tilbragte fremdeles gjerne Aftenerne ude paa Trappen.

Der var usædvanlig Stads, da Commissionens Medlemmer med deres Formand vare budne didud.

Om Aftenen, da Herrerne sad alene ude i Lunden, og Elisabeth kom ud med en Forstærkning af varmt Vand til Toddyen, tillod Kapteinløitnanten sig at sige en Spøg, der drev Rødmen op i hendes Kinder. Hun svarede Intet, men Vandmuggen skalv i hendes Hænder, mens hun satte den hen, og hun gav derunder Vedkommende et Øjekast saa djærvt forbittret og foragteligt, at han et Øjeblik følte sig hovmestereret.

Guds Død Beck! — udbrød han — „saa Du,

Senhøstes, sent paa Efteraaret. Mugge, Kande.

hvilke Øjne hun satte paa mig? — de lynte ordentlig."

„Ja, det er en stolt Pige," — svarede Beck, der var bleven opbragt, men havde sine Grunde til at være forsigtig foran sin Foresatte.

„Saa, — en stolt Pige!" — gjentog denne irriteret i en Tone, som lod føle at han mente, det snarere burde hedt „en uforskammet Tjenestepige."

„Ja jeg mener en smuk Pige," — rettede Beck undvigende og lo noget tvungent.

Elisabeth havde hørt det. Hun var saaret og anstillede for første Gang en Sammenligning mellem Søofficeren og Salve. Slig havde ikke Salve gaaet afveien, om han havde været i dennes Sted!

Da han bagefter om Aftenen traf hende alene, medens hun ordnede ude paa Trappen efter de Bortreiste, sagde han halv bekymret:

„Du tog Dig da vel ikke nær af den gamle Bulderbasse og Grobian Elisabeth? — Det er igrunden en brav og skikkelig Fyr, som Intet mener med sit Snak."

Elisabeth taug og søgte at komme fra det ved at gaa ind med, hvad hun havde i Hænderne.

„Ja, men jeg taaler ikke, at Du fornærmes Elisabeth!" — udbrød han pludselig i Fyr og Flamme og søgte at gribe hendes Arm. — „Den Haand, hvormed Du arbeider, er mig kjærere end alle de fine Damers tilsammen!"

„Hr. Beck!" afbrød hun vildt med Taarer i

Øjnene —, „jeg reiser min Vei — i denne Nat ——, om jeg skal høre mere!"

Hun forsvandt inde i Gangen, men der kom Beck efter.

„Elisabeth," — hviskede han — „jeg mener det for Alvor!" — Hun rev sig hæftigt løs fra ham og gik ind i Kjøkkenet, hvor Søstrene stode og talte sammen ved Ilden.

Beck gjorde sig i den smukke Stjerneaften en ensom Tur indover Øen og kom først hjem over Midnat.

Han havde ikke just ment det saa bestemt for Alvor; men nu efter at han havde seet hende foran sig saa vidunderlig smuk med Taarer i Øjnene — saa, ja saa mente han det for ramme Alvor. Han var istand til at forlove sig med hende tvertover alle Hensyn, om det saa maatte være.

Den næste Morgen reiste han med Lystbaaden ind til Arendal; han havde dog først i Forbigaaende tilhvisket hende:

„Jeg mener det for Alvor!"

Disse Ord, der gjentoges, gjorde Elisabeth rent forvirret. Hun havde ligget og tænkt over dette samme Udtryk om Natten og med Harme tilbagevist det; thi det kunde ikke betyde Andet end, at han fandt at turde erklære hende, at han var indtaget i hende, og hun havde alt besluttet at udføre sin Trudsel at forlade Huset.

Men nu, gjentaget, — i denne Tone!

Mente han virkelig at byde hende Haand og Hjerte — at blive hans, Officerens Frue?

Der laa en glimrende Vidde af tidligere Drømme for hendes Fantasi, som næsten berusede hende. Hun var adspredt og bleg hele Ugen og tænkte med Angst paa Søndagen, da han skulde komme igjen. Hvad vilde han da sige?

Og — hvad skulde hun svare?

Han kom dog ikke, eftersom der upaaregnet var faldt en Reise til i hans Forretninger. Derimod kom Marie Forstberg, og denne følte godt, at der maatte være indtraadt en eller anden Forandring i Pigens Sindelag; thi hun unddrog sig tydeligen enhver Hjelp af hende, og i de Blikke, som Marie Forstberg tilfældigvis opfangede, laa der noget haardt og uvenligt. Dette gik hende mere nær, end hun vilde tilstaa sig. Trofast, som hun var, søgte hun, følgende en pludselig Hjerteindskydelse, at klappe hende venligt paa Skulderen; men det gjorde aabenbar aldeles intet Indtryk, — hun kunde ligesaa gjerne strøget paa et Stykke Træ, og, da hun kom ind i Stuen, kunde hun ikke undlade at spørge:

„Hvad er der gaaet af Elisabeth?"

Men de Andre havde Intet mærket.

Carl Beck kom mod Sædvane ikke næste Lørdag, men før, midt i Ugen, og han gik med hastige Skridt gjennem Værelserne, da han ikke saa Elisabeth i Stuen.

Han fandt hende endelig ovenpaa. Hun stod og stirrede ud af Vinduet i Loftgangen, hvorfra der kun var Udsigt til Lunden opefter Fjeldskrænten og Him-

---

Loftgangen, Gangen ovenpaa.

melen derover. Hun hørte hans Skridt, — at han gik opefter Trappen, og hun følte en saadan usigelig Angst, en Panik, næsten som hun kunde springe ud af Vinduet. Hvad skulde hun svare? —

Da han kom og lagde sin Arm om hendes Liv og halvhøit spurgte:

„Elisabeth! Vil Du være min?“ — følte hun sig for første Gang i sit Liv nær ved at besvime. Hun vidste knapt, hvad hun gjorde, men stødte ham uvilkaarlig haardt fra sig.

Han greb paany hendes Haand og spurgte:

„Elisabeth, vil Du blive min Hustru?“

Hun var saa bleg, idet hun svarede — „Ja!“

Men, da han atter vilde tage hende om Livet, sprang hun pludselig tilbage og saa paa ham med et Udtryk af Forfærdelse.

„Elisabeth!“ — sagde han ømt, og søgte atter at nærme sig hende. — „Hvad gaar der af Dig? — Vidste Du, hvor jeg har længtet efter denne Stund!“ . . . .

„Ikke nu, — ikke mere nu!“ — bad hun, idet hun holdt Haanden imod ham — „siden“ —

„Du siger jo „Ja“, Elisabeth, — at Du er min —;“ men han følte, at hun vilde, han nu skulde gaa.

Hun sad længe taus deroppe paa en Kiste og stirrede hen for sig.

Det var altsaa skeet. Hjertet bankede, saa hun selv kunde høre det, og det var, som hun følte en

dump Smerte der. Hendes Ansigt fik lidt efter lidt et stivt, koldt Præg. Hun tænkte, at han nu fortalte sin Stedmoder, at de vare forlovede og beredede sig paa, hvad hun skulde staa i.

Hun ventede at blive kaldt ned. Endelig bestemte hun sig til selv at gaa.

I Stuen sad Enhver ganske roligt med Sit. Løitnanten lod, som han læste i en Bog, over hvilken han dog, da hun kom ind, sendte hende et stjaalent, ømt-bekymret Blik.

Aftensmaden sattes ind, og Alt gik sin rolige Gang; han spøgte lidt, som han pleiede. Hun syntes, der var som en Taage over dem Alle. Mina spurgte engang, om der feilede hende Noget, og hun svarede mekanisk „Nei".

Det skulde altsaa ske senere om Aftenen. Selv gik hun ind og ud med Aftenstellet som sædvanligt; — kun var det, som hun ikke kunde føle Gulvet under Fødderne eller det, hun bar, i Haanden.

Aftenen gik, og man begav sig tilsengs, uden at Noget var skeet.

I Trappegangens Halvmørke greb han hendes Haand varmt og sagde:

„Godnat, min Elisabeth, min — min Elisabeth!" — men hun var ikke istand til at gjengjælde Haandtrykket, og, da han nærmede sine Læber til hendes Pande, unddrog hun sig hastigt.

„Jeg kom herud alene for at sige Dig dette, kjære, elskede Elisabeth!" — hviskede han med en

skjælvende Ild i Stemmen, idet han søgte at tage om hende. — „Jeg maa indover igjen imorgen. Skal jeg reise uden et Tegn paa, at Du holder af mig?"

Hun bøiede Panden langsomt hen mod ham, og han kyssede den, hvorpaa hun strax gik.

„Godnat min Elskede!" — hviskede han efter hende.

Elisabeth laa længe vaagen. Hun havde en Trang til at faa grædt, og følte sig indvendig, som hun frøs; da hun endelig sov ind, drømte hun ikke om sin Forlovede, men om Salve, hele Tiden om Salve. Hun saa ham stirre paa sig med det alvorlige Ansigt; det var saa tungt af Sorg, og hun stod som en Forbryderske for ham. Han sagde Noget, som hun ikke kunde høre, men hun forstod, at han fordømte hende, og at han havde kastet Kjoletøiet overbord.

Hun stod tidlig op og søgte at beskjæftige sin Tanke med andre Drømme, — sin Fremtid som Officerens Frue. Men det var, som Alt det, hun før havde seet i bare Guld, nu kun vilde vise sig for hende som Messing. Hun følte sig ulykkelig og urolig og betænkte sig længe, før hun gik ind i Stuen.

Carl Beck reiste ikke den Morgen. Han havde indseet, at der dog var Et eller Andet iveien med Elisabeth.

Om Formiddagen, da Søstrene vare ude og Stedmoderen beskjæftiget, lykkedes det ham at faa tale

alene med hende; — hun gik fremdeles i Feber og ventede paa, at han skulde have talt til Madam Beck.

„Elisabeth!" — sagde han, sagte glattende hendes Haar, thi hun saa saa forknyt ud og stod og saa ned — „jeg kunde ikke reise, før jeg havde faaet talt med Dig igjen."

Hun saa fremdeles ned, men unddrog sig ikke hans Haand.

„Holder Du af mig? — Vil Du blive min Hustru?"

Hun taug. — Endelig sagde hun lidt blegere og som med nogen Overvindelse:

„Ja, — Hr. Beck!"

„Sig „Du" til mig, — sig Carl," — bad han inderligt — „og — se paa mig!"

Hun saa paa ham; men ikke saadan, som han havde ventet. Det var et eget fast, koldt Blik, hvormed hun sagde:

„Ja, — naar vi ere blevne forlovede."

„Ere vi da ikke det?"

„Naar faar Deres Stedmoder det at vide?" — spurgte hun lidt nølende.

„Kjære Elisabeth! — De herhjemme maa Intet mærke før — før om tre Maaneder, naar jeg er . . .;" men han opdagede nu et Udtryk i hendes Ansigt og i den korte Maade, hvorpaa hun traf Haanden til sig, som lod ham holde inde med, hvad han oprindelig havde tænkt, og han rettede det hastigt —:

„I næste Uge inde i Arendal skriver jeg det til Far og fortæller da min Stedmoder, hvad jeg har skrevet. Er Du fornøiet Elisabeth, kjære Elisabeth! — Eller vil Du have det gjort strax?" — udbrød han resolut og greb atter hendes Haand.

„Nei, nei, ikke nu! — i næste Uge, lad det først blive i næste Uge!" udbrød hun pludselig angst, idet hun samtidig næsten bønligt besvarede hans Haandtryk, — det første, han havde faaet af hende.

„Og da er Du min Elisabeth?"

„Ja, da," — hun søgte at undgaa hans Øje.

„Farvel da Elisabeth! — men jeg kommer igjen paa Lørdag, jeg kan ikke længer undvære at se Dig!"

„Farvel" — sagde hun noget tonløst.

Han sprang ned til Seilbaaden, som laa og ventede; men hun saa ikke efter ham og gik med sænket Hoved den modsatte Vei ind.

Smaa Ting veie ofte tungt i Indtrykkenes Verden. Elisabeth var overvældet af hans storartede Tænkemaade, da han havde erklæret, at han vilde hæve hende op til sin Hustru. Hun følte, at det var hendes Værd i hans Øjne, som havde opveiet Alt. At han skulde vige tilbage for den ydre Kamp med Familien, havde hun derimod ikke tænkt sig. Selv havde hun jo følt, at det vilde blive pinligt, men i dette Stykke stillet sig bag hans mandige Skjold. Da han nu saa uventet begyndte at forlange Prutningsmon paa Tiden, først endog slig, at han selv

Prutningsmon, Afprutning.

agtede at være borte, naar Sagen kom op i Hjemmet, fór der gjennem hende en Følelse, som hun i sin indre Angst instinktmæssig greb som et reddende Halmstraa for dog mulig endnu at faa betænke sig.

Det gik haardt og tungt i hende i de Par Dage, indtil Carl Beck kom igjen, og Natten var som i Feber.

Lørdag Aften kom han, og den Første han hilsede, var hende; — han syntes næsten ikke længre at ville lægge Skjul paa Forholdet, medens hun stille og bleg syslede ud og ind af Stuen.

Han havde med et Brev fra Faderen, der blev oplæst efter Bordet. Det var dateret fra en sydamerikansk Havn og deri omtaltes ogsaa Salve. Paa Høiden af Cap Hatteras havde de havt et haardt Uveir, hvori de vare nødte til at kappe Storestængeriggen. Stangen hang endnu igjen ved et Par af Taugene og slingrede i den overhændige Sjøgang frem og tilbage mod Underriggen, saa at denne holdt paa at slaaes fordærvet. Da havde Salve Kristiansen driftet sig op for at kappe Resten, og, medens han sad der, gik det Hele overbord. Han faldt ned med, men var saa heldig i Faldet at faa fat i en Toplent og bjerge Livet. „Det var et stort Bovestykke" — endte Beretningen —; „men forresten er med ham ikke Alt, som det skal være, og som det tegnede til."

„Aa nei, det tænkte jeg før;" — yttrede Beck

Overhændig, voldsom.

og traf foragteligt paa Skulderen — „det var en gudsforgaaen Krop, og, endte han ikke dennegang, saa blir der vel snart en ny Leilighed!“

Han saa ikke de harmfulde Øjne, Elisabeth satte paa ham ved disse Ord. Hun følte i dette Øjeblik med Fortvivlelse, hvorledes det blot var hendes Skyld, at han færdedes saa uvorrent og var bleven slig. Hun sad længe taus og vred i Stilhed Hænderne i Fanget; — hun omgikkes med en Beslutning.

Før de begave sig til Ro, tilhviskede Carl Beck hende:

„Jeg har alt idag sendt Brev til Far, og, — imorgen Elisabeth, er det vor Forlovelsesdag!“ — „Mina vil sætte op et Par underlige Øjne.“

Elisabeth var den Sidste, som ryddede i Stuen og, da hun gik, tog hun et Stykke Papir og nogle Skrivesager med sig ud. Hun lagde sig paa sin Seng; men ved Midnatstid sad hun ved et Lys og bemalte et Stykke Papir med Bogstaver. Der stod:

„Undskyld mig, at jeg ikke kan blive Deres Hustru; thi min Hu staar til en Anden. Elisabeth Raklev.“

Hun lagde det sammen og lukkede det med en Knappenaal i Mangel af Oblat. Derpaa aabnede hun sagte Døren til det Værelse, hvori Madam Beck sov, lagde sin Mund nær til hendes Øre og hviskede hendes Navn. Hun vaagnede op og blev hel for-

---

Uvorrent, uforsigtigt, dumdristigt. Fang, Skjød.

skrækket, da hun saa Elisabeth staa for sig fuldkommen paaklædt og tilsyneladende reisefærdig.

„Madam Beck!“ — sagde hun sagte — „Jeg vil betro Dem Noget og bede Dem om Raad og Hjelp. Deres Stedsøn har spurgt, om jeg vilde være hans Hustru. — Det var forrige Søndag — og jeg svarede Ja; men nu vil jeg ikke. Og nu vil jeg reise ind til min Moster eller helst længer, om De véd nogen Vei for mig. Thi jeg er bange for, at han ellers følger efter mig.“

Madam Beck sad som himmelfalden. Hun satte først op en vantro, haanlig Mine; men da hun følte, at Alt dog maatte forholde sig saa, satte hun sig uvilkaarlig høiere op i Sengen.

„Men, — hvorfor kommer Du med dette just nu paa Nattens Tide?“ — yttrede hun endelig mistænkeligt inkvirerende; hun syntes, der endnu manglede fuldt Lys i Sagen.

„Fordi han idag har skrevet til sin Far derom, og imorgen vilde sige det til Dem og de Andre.“

„Saa, — han har alt skrevet!“ —

Det var altsaa derfor, at han fik Dig ind her i Huset! — yttrede hun atter efter en Pause noget bittert.

Derpaa slog det hende, at der dog var noget Nobelt i Elisabeths Færd. Hun saa mere venligt paa hende og sagde:

„Ja, Du har Ret, — det er bedst, Du kommer

bort — et Sted, hvor han ikke har saa let for at naa Dig."

Hun gav sig atter til at tænke. Da fik hun en lys Idé og stod op og tog paa sig. Der var en Mands Greihed ved hende, og hun var vant til at styre Affærer. Den hollandske Skipper Garvloit, som var gift med hendes Halvsøster, havde just i de Dage forhørt sig om en norsk Pige, der kunde hjælpe til med Husvæsenet, og her var jo Plads for Elisabeth. Det var bare at gaa ombord i hans Kof, som laa seilfærdig.

Hun skrev strax inde i Stuen et Brev til Garvloit, hvilket hun leverede Elisabeth tilligemed en temmelig rund Sum Penge; — det var optjent Løn, sagde hun.

I den stille Maaneskinsnat roede Elisabeth alene i den lille Pram ind til Arendal. Det blanke Sund laa stjernefyldt mellem de dybe Skygger af Aasskrænterne, medens en og anden lys Mast forraadte, at der var Fartøier under Landet. Der randt undertiden lange Stjerneskud, og hun følte en jublende Glæde, som hun ofte maatte dæmpe ved at ro haardt lange Stykker. Hun var som løssluppen, — fri for noget knugende Ondt. Og, — Marie Forstberg! hvor hun glædede sig til at se hende nu!

Hun kom ind til Byen før Dag og gik strax op til Mosteren, hvem hun forklarede, at Madam Beck vilde, at hun skulde modtage en Kondition i

---

Greihed, Klarhed, Forretningsdygtighed.

Holland hos Garvloit, som netop laa seilfærdig. Hun viste hende Brevet; — det havde slig Hast.

Mosteren hørte en Stund paa hende, og saa sagde hun med Et:

„Elisabeth, — der har været noget iveien med Søofficeren!"

„Ja Moster, det har" — svarede hun oprigtigt —; „han friede til mig."

„Nu da, —"

„Og saa svarede jeg først saagodtsom „Ja"; — men jeg vil ikke have ham, og saa sagde jeg det til Madam Beck."

Mosterens Gebærder viste, at hun syntes, dette var forbausende Efterretninger.

„Saa Du vilde ikke have ham? — sagde hun endelig. — Saa var det vel, fordi Du heller vilde have Salve?"

„Ja Moster" — svarede hun lidt sagte.

„Nu, hvorfor tog Du ham da ikke?" — mente Mosteren lidt haardt.

Elisabeth fik Taarer i Øjnene.

„Ja, — som En reder, saa ligger En til" — yttrede den Gamle, der altid var stærk i Ordsprog, strængt, og gav sig i Færd med Morgenkaffeen.

Paa Veien for at lade sig ro ud til Koffen gik hun indom Posthuset, hvor hun fandt Marie Forstberg alt oppe, syslende inde i Stuen i Morgendragt.

Denne blev meget forbauset, da hun fortalte hende sin nye Bestemmelse. Det var saa fordelagtigt,

en næsten selvstændig Plads i Huset, og Madam Beck havde selv tilraadet det, forklarede Elisabeth, der med megen Finhed vidste at undgaa at sætte hende paa Spor.

Marie Forstberg fik det aligevel ikke til rigtig at rime sammen, det kunde Elisabeth forstaa af hendes Øjne. Da de tog Afsked, omfavnede de hinanden og græd.

Der var stor Forbauselse ude paa Landstedet, da Elisabeth var borte. Løitnanten havde fundet hendes Brev i Dørsprækken, men ikke tænkt sig, at hun var reist, og var gaaet ud med det i voldsomt Sindsoprør uden at komme hjem igjen før sent paa Eftermiddagen.

Madam Beck havde imidlertid betroet Døttrene Sagen, hvilken de forstod burde holdes hemmelig for Fremmede.

Skjønt hans Øjne ledte, spurgte han dog ikke udtrykkelig efter hende før om Aftenen, og, da han saa fik høre, hvorledes hun var reist og maaske nu alt under Seil til Holland, sad han en Stund som forstenet. Derpaa saa han haanligt paa dem, En efter En.

„Vidste jeg, at jeg havde Nogen af Eder at takke for dette," — udbrød han endelig — ....., saa" — her greb han den Stol, han sad paa, slog den i Gulvet, saa den knastes, og sprang ovenpaa. Men hendes Brev var desværre tydeligt nok; — hun elskede en Anden, og han vidste ogsaa, hvem det var.

XIV.

Da Juno sidst var gaaet ud fra Arendal, havde den kun skiftet et Par Mand af sin gamle Besætning. Om Vaaren indfandt sig dengang, som vel ogsaa nu, i Arendal ikke saa Folk fra Vestlandets Fiskeridistrikter for at forhyre sig. De komme i deres Fiskedragt, smudsige og ludende af Arbeidet i Baaden, førende med sig sine runde Bondekister istedetfor den almindelige skraa Skibskiste. Deres Væsen mangler alt Matrossnit, og de opnaa i Regelen kun i Mangel af Andre Hyre paa Skibe, der skulle i Langfart.

En saadan Matros fra Fjordkanten nordenom Stavanger havde Juno faaet ombord, og det lod til, at han skulde blive Alles Syndebuk. Det var en firskaaren Mand med et rødbrunt Skjæg om det grovslagne, store Ansigt. Han hed Nils Buvaagen; men for sit tilsyneladende søvnige Væsens Skyld kaldte man ham Nils Uvaagen. Han gik usjømandsmæssigt, med nedhængende Arme lig en træg Skildpadde henover Dækket, og det var Synd at sige, at der var nogen „Rassel“ i ham. Derimod viste det sig snart, at han, som de Fleste af den Slags Folk, var ualmindelig udholdende i at taale og slide Ondt. Naar han i Uveir stak Hovedet med Skindhuen ud af Ruffet og saa sig om, grinende mod Veiret, mindede han om et Oldtidens Vikingfjæs, og paa sin Post paa Udkig stod han, om saa Sjøen holdt paa at slaa ham ned. Han var utrolig naiv, især naar

Rassel, Fart, Rasthed. Holde pa a, være ved.

man bragte Talen hen paa hans Kone og Børn, af hvilke Sidste han havde Reden fuld. Kokken, der var en stor Spottefugl, kunde da endog faa ham til at flæbe, — et Kunststykke som han udførte til de Andres store Moro.

Midt under al den Spot og Harcellas, hvoraf denne bondeagtige Figur var omgivet, næredes alligevel et Slags Respect for ham. Den Eneste, som lod til at ville tage ham i Beskyttelse var Salve, der af og til brugte sin ordhvasse Tunge til hans Fordel, vistnok mere, fordi han saa, at Manden havde alle de Andre paa sig, end af nogen egentlig Sympathi for ham.

En Hændelse skulde dog knytte dem nærmere sammen.

De havde paa Udseilingen en mørk Nat klaret Forelands Fyr i England og laa og krydsede i Enden af Hovden foran Canalen i en Regn og Taage saa tæt, at de om Eftermiddagen ikke engang havde kunnet se Vageren paa Stortoppen. Der gik — som ofte Tilfældet i dette Farvand — en overordentlig svær, krap Sjø. Gjennem Natten lød uafladelig Klokkeringning og Hornsignaler fra den Mængde Skibe, der under slige Omstændigheder krydse hinanden saagodtsom iblinde med Fare for at bore hinanden isænk. Da lød det med Et i Mørket fra Bakken, hvor der netop var gaaet en Braadsjø:

„Udkigsmanden overbord! — Nils Uvaagen!"

„Mand overbord!" — gjentoges det haardt og

skarpt agterover paa de forskjellige Poster; — men under disse Forholde forstod Enhver, at der ikke var at tænke paa Redning.

Salve stod ude i Røstet og saa en Skikkelse glide forbi udenbords med oprakte Arme. Han sprang ilsomt agterud, idet han underveis opgjorde det Stykke Line, han havde i Haanden, og saa nu Manden baaret høit oppe i Sjøen i Begreb med at slænges ind igjen imod Agterenden, der netop duvede ned. Der var ikke en Favn mellem dem. Han kastede Linen, og Nils Buvaagen var reddet.

Siden hin Stund var Nils Buvaagen Salves trofaste Ven, og denne var hellerikke utilgjængelig for Venskabet, skjønt det mere viste sig i Gjerning og tilfældig Hjelp end i videre Meddelelser. Kokken dristede sig saaledes ikke længer til at holde sine Løier med ham.

Det var nogle Maaneder efter. Juno laa seilklar paa Rheden af Montevideo, hvor man havde indtaget Huder. Resten af Ladningen for Europa, nemlig Kaffe, skulde indtages oppe i Rio, og imidlertid førte man Kul didop i det ledige Skibsrum.

Skibet laa i tropisk Costüme med Seiltelte over For- og Agterdæk for den stærke Solsteg, og Mandskabet gik omkring tilsvarende luftigt klædte i aabne Skjorter og opbrættede Seildugsbenklæder, brune og blanke af Sved, snappende efter ethvert Luftdrag.

Solsteg, Solhede. Opbrættet, opsmøget.

Det var paa Aarets hedeste Tid; Begen smeltede i Dæksfugerne, og Tjæren randt ned ad Skibssiden.

Man havde slig ligget over et Par Dage; thi man haabede endnu paa Posten, som man havde ventet at finde allerede ved Ankomsten. Den Forventning, hvormed denne imødesees, ligesom den Skuffelse, der maler sig i alle Ansigter, naar den udebliver, kjender kun den, som har gaaet med en Langfarer. Der er vel neppe en Mand ombord, som ikke efter den lange Tid har glædet sig til at høre Noget fra Hjemmet, fra Hustru og Børn, Kjæreste eller Slægtninge, og selv den, som ingen saadanne Baand har, synes ikke mindre spændt; thi Hjemlængselen er ombord en stedse voxende Magt. I fremmed Havn kan der være mangen ofte vild Fornøielse; men Tanken om igjen at sætte Foden paa Fædrelandets Brygge blir tilslut dog den eneraadende og er visselig ogsaa fornemmelig den Magt, som hindrer den norske Matros fra i Længden at tjene under fremmed Flag.

Hækjollen lagde netop tilborde. Den pyntede Styrmand fløi trods den dorskgjørende Hede som en Kat opad Faldrebstrappen og forsvandt agter om Hytten, hvor Kapteinen sad ved et lidet Bord, hvorpaa stod Karaffe og Glas.

Kaptein Becks kjødfulde, rødmossede Ansigt — han havde en Krands ret nedkjæmmet hvidt Haar om det skaldede Hoved, som han idelig tørrede i Heden — tydede ved den stærkere Farve paa, at han neppe var saa rolig, som han gav sig Mine af, da han

lod Pakken ligge urørt paa Bordet. Han nikkede til Styrmanden, der forstod, at Meningen var, at han for det Første skulde træde af og vente omme paa den anden Side af Hytten.

Beck skar op Brevpakken, og hans Ansigt blev lyst, da han deri saa et Brev udenpaaskrevet af sin Søn. Han gav sig nu med en munter Mine til at sortere Brevene efter de forskjellige Udenpaaskrifter med en og anden Bemærkning efter sit Kjendskab til Enhver.

„Styrmand!“ — raabte han med en lystig Betoning, idet han samlede dem alle sammen igjen og rakte dem til ham: — „Her er Breve fuldtop, baade fra Koner og Kjærester!“

Man havde seet, at Styrmanden bar en Pakke i Haanden, da han kom op ad Faldrebstrappen og, at der var Post, fløi som en Løbeild henad Dækket ned paa Banieren, ind i Ruffet og Kabysen. Da Styrmanden begyndte at raabe op Navnene udenpaa Brevene, var alt hele Besætningen samlet omkring Storlugen, hvorpaa han stod, paa en eller to Efternølere nær, der havde befundet sig oppe i Riggen, og nu saaes ifærd med at entre skyndsomt ned ad Bævlingerne.

Den eneste af dem Alle, som hverken ventede Efterretninger eller lod til at bryde sig om dem, var Salve Kristiansen. Han stod under Brevenes Uddeling med noget sammenklemte Læber agterud bag Rattet, tilsyneladende kun optaget af de to Norsmænd,

der opheiste og hukede fast Hækjollen. Af og til tog han en Haand i med; men den Maade, hvorpaa han udførte dette, røbede ikke netop det velvilligste Humør.

Der var kommet noget rydt og uvenligt ind i hans Væsen, og, naar Kapteinen leilighedsvis havde skrevet hjem, at han ikke var saa tilfreds med ham, havde dette sin gode Grund. Der var forefaldt flere Ubehageligheder med ham og, var der nu ombord en eller anden Uenighed, kunde man altid være vis paa, at han stod bagom. Kaptein Beck havde derhos faaet en irriteret Følelse af, at Salve maatte nære Bitterhed mod ham personlig.

Med Undtagelse af Kapteinen, der sad bag Hytten, var Salve forresten nu det eneste Menneske, der var at se paa Dækket. Første-Styrmand havde trukket sig tilbage til sit Lukaf nedenunder med Brev fra sin Forlovede, anden Styrmand laa og studerede et lignende oppe i Storbaaden, og hele Besætningen syntes at være forsvundet. Vilde man søgt, kunde man fundet Brevlæsere ligge, to og to, ifærd med at bogstavere og nyde sine Skrivelser, spredte om paa de mest afsides Steder lige fra Store- og Forremers til Køierne nede under Tydskendækket eller i Matrosruffet. Der læstes i Kabyssen og under Bakken, selv ude paa Bougsprydet havde En oprettet sig et Paulun for sin Uforstyrrethed under en Fold af den nedhalede Klyver.

Kaptein Beck sad bag Hytten og læste Sønnens

Ryd, ru, vild.

lange Brev. Han var hummerrød i Hovedet og saa opbragt ud.

Sønnen bad om hans Samtykke til sin Forlovelse med Elisabeth, og Faderen forstod, at det, trods alle de vakkre Ord i Brevet, var en afgjort Sag, som ikke længer lod sig rokke.

Hans uvilkaarlige Bevægelser og halv lydelige Udraab røbede nokſom, at Efterretningen havde ſat ham i voldſomt Sindsoprør. Han ſad endnu en Stund ſtille, trommende med Haanden paa Knæet, og laante undertiden Salve, der ſtod henne ved Rattet, alt Andet end blide Øjekaſt. Det var, ſom om han kunde have Lyſt til at lade ſin Harme gaa ud over denne. Han vidſte, at Salve hjemme havde villet give Eliſabeth Foræringer og formodentlig havde friet til hende; — og nu ſkulde den ſamme Pige blive Huſtru for hans egen Søn, Søofficeren!

Tilſlut ſlog han Haanden, hvori han holdt Brevet, tungt i Bordet, ſaa Karaffe og Glas faldt ned. Han ſtødte med Foden efter Stumperne og gik med haſtige Skridt henover Dækket. Da han kom forbi Salve, kunde han neppe ſtyre ſig; men dreiede ſig braat rundt paa Hælen fra ham og gik igjen et Par Gange henover.

Salve begreb af Kapteinens Blikke hen paa ſig, at denne havde ſtaaet i Begreb med at ſige ham noget Ubehageligt, og hans trodſige Holdning og Mine viſte, at han ſtod beredt til at modtage det.

„Hvor er anden Styrmand? Hvor er hele

Vagten?" — raabte han forbittret, da han kom igjen, og saa sig tilsyneladende forundret om; thi han vidste vel, hvorledes det hang sammen, og man skulde efter Bestemmelsen først lette senere med Aftenbrisen.

„Hoi!" — lød det i Storbaaden fra den i sin behagelige Beskjæftigelse pludselig afbrudte Styrmand, der nu reiste sig og kom lidt forstyrret med Brevet i Haanden.

„Klar til at lette! — Pur alle Mand ud!" — commanderede Beck og brølede til Overflod paany Ordren ud gjennem Raaberen.

Folkene myldrede med sure Miner frem fra sine forskjellige Tilholdssteder; — de vare alt Andet end beredte paa en saadan Overraskelse midt i Solstegen, og der haglede med Ordrer om Seilsætning og Letning, som Kapteinen med Et var bleven besat.

Af de enkelte snarere Hyl end Sange, som hørtes om Gangspillet, og ledsagede de forskjellige Arbeider, var det ikke vanskeligt at forstaa, at Mandskabet var kommet i en ophidset Stemning; thi man havde ventet at have Fred til over Skaffetiden, da man omkring Ruffet skulde udvexle alskens Nyheder og Efterretninger. Den vante engelske Opsang for Bouglinehal:

Haul the bowline,
the captain he is growling,
haul the bowline,
the bowline haul!

blev sunget med forarget Henthdning af de i Solen

svedende, halvnøgne Matroser, der halede Bouglinen og strakte Mersseilet. Under de tunge Hal, hvormed man tilslut kattede det svære Anker op for Bougen, havde Styrmanden raabt et opmuntrende:

„Sæt „„Kjelimen — hal““ paa!“ — Men Endeordene i Sangen:

„Aa hal i — aa — i — aa — !
Cheer my men!“

udstødtes med haanlig Huien.

Nils Uvaagen stod drivende af Sved i sin gamle Skindhue, hvoraf han havde udtaget Foret, og saagodtsom i Svømmebenklæder, saa at man ret kunde se hans kjæmpestærke Figur. Det var den brune nordiske Bjørn nede i Tigerens Klimat. Han brugte ikke at synge, og hans taalmodige Sjæl deltog neppe heller i den Misfornøielse, som Kammeraterne udhuiede. Han satte nu det sidste Halvstik paa det tunge Anker.

„Nu skal I strax faa kjøle Jer ved at heise Klyder og Jager, — og saa skal alle Læseilene ud!“ — lyd trede Salve ironisk. Han var netop med endel af Mandskabet kommet fra det tunge Arbeide med at sætte Berginnerseilet.

Udsigten til at sætte Læseilene formørkede yderligere alle Ansigter; thi dette er et overordentlig møisomt Sjau, og Folkene syntes, de rent ud holdt paa at steges.

Kaptein Becks Ordrer haglede imidlertid ud af Naaberten, ledsaget af stadige paaskyndende Irette-

sættelser; — han blev først sent træt den Aften. De udførtes saameget uvilligere, som Ingen tvivlede om, at det jo skede bare for at mase dem ud og hevne sig for endel spydige Tegn paa Misfornøielse med Skibskosten i den sidste Tid, før de løb ind til Montevideo. Dersteds havde Folkene ogsaa kun faaet en knap Landlov under Paaskud af de politiske Uroligheder, som dengang herskede i Laplatastaterne, og hvorunder Partierne daglig sloges i Montevideos Gader.

Blandt de fleste Skibsbesætninger, og mangengang netop de bedste, yttrer sig gjerne tilslut endel Urolighed og Misfornøielse, naar man har været forlænge sammen. Mandskabet har lært hinanden for godt at kjende; man kan hverandres Væsen og Egenheder ud og ind, og det er kommet til det Punkt, at man kjeder sig, da selv Kiv og Uenighed blir en Adspredelse i det monotone Skibsliv.

Under den lange Reise i det hede Klimat var endel af Skibskosten blevet bedærvet, idet der var kommet Mid og Mug i den. Kokken var blevet banket under Paaskud af, at han ikke vadskede ud Grynene, og Kapteinen havde en Aften, da han i Maaneskin spadserede oppe paa Hytten, fundet en harsk Spegesild opsat paa fire Ben med en Stjert. For dette Puds mistænkte han urettelig Salve, der tvertimod endog havde forpurret et Forslag paa Bakken om at sende en Deputation agterud i Anledning af Kosten.

Kaptein Becks Humør blev ikke bedre de følgende Dage; — han saa rød ud i Hovedet, som om han led af Blodopstigning, og Salve iagttog, at Kapteinen saa paa ham med iltre Øjne, hvergang han kom ham nær. Det var, som om han vilde bryde ud med Noget.

Endelig kunde Beck ikke bare sig længere. Han maatte have Luft for sin Harme over Sønnens Forlovelse, selv om det blev paa hans egen Bekostning, og han vidste, at han kunde ramme Salve føleligt. Som denne havde lagt op en Taugrulle agterud, udbrød Beck, der hidtil havde staaet taus og seet derpaa, pludselig uforanlediget og med en foragtelig Betoning:

„Du kjendte jo den — den Elisabeth Raklev, som jeg fik i Huset! — Posten har nu bragt mig den glædelige Efterretning, at hun er forlovet med min egen Søn."

„Tillykke Kaptein!" — svarede Salve, ganske hvid i Ansigtet. Stemmen raknede for ham, saa det knap hørtes, men der skjød et trodsigt, vildt Glimt ud af hans Øje.

„Han skulde naturligvis havt Pigen!" — brummede Kaptein Beck, da Salve gik bortover. — „Ja, nu kan have det at ærgre sig over istedetfor Skibskosten!" — endte han med et Udtryk af Tilfredsstillelse og gav sig ifærd med Tilberedelserne til at

Rakne, give efter, svigte.

tage Høiden, da Første-Styrmand kom op af Kahyts-trappen pudsende paa Sextanten.

Ud paa Kvelden var Salve og Nils Buvaagen sammen oppe i Storraaen, hvor en Commando udførtes med Storseilet. De Øvrige af Folkene vare entrede ned igjen, men Salve, der trængte Ensomhed, stod endnu paa Pertlinen med Albuerne over den svære Raa.

Himmelen over dem luede, som den kunde være en Kupel, tæt i tæt beslaaet med skinnende Guld-nagler. Paa skraa mod Horizonten oprandt Syd-korset, og Aftenstjernen lyste i den varme Nat, før Maanen endnu var staaet op, med et Sølvskjær, der gav klart Lys og Skygge nede paa Dækket. Skibet pløiede i Morild og drog Kjølvandet efter sig som en lang, blaaligt glimtende, Fosforstribe.

Nils's sympathetiske Øje havde af Salves Ad-færd og hele Udseende den Dag begrebet, at der var noget ualmindeligt paafærde med ham, og, da han saa, at Salve blev deroppe, blev han ogsaa, idet han yttrede, at det var godt at svale sig en Smule, iste-detfor at gaa tilkøis nede paa Banieren under det lumre Tydskendæk.

Salve havde staaet slig en god Stund i sine egne Tanker. At Elisabeth var blevet forlovet med Becks Søn, susede dumpt gjennem hans Hjerne, og den Maade, hvorpaa Kapteinen havde berettet ham det, kogte i ham. Midt i Sorgen følte han Hevn-lyst mod Kapteinen, og enkelte harmfulde Udbrud lod

hans Sidemand tildels ane denne Del af hans Tanker.

Nede fra Bakken steg der op en Sjømandsvise, hvis to første Vers egentlig siger det Hele. Den lød melancholisk hen i Kvelden:

„Saa lettede vi Anker og gav ud vore Seil,
saa stod vi ud fra Arendal for Bovenbram og Reil.
Der bor saa fin en Jomfru — hun gav mig først sit Ja;
men har mig troløst sveget, alt før jeg fór derfra.

Jeg er en fattig Sjømand kun, som gaar fra Havn til Havn,
— saa taled jeg — hun lo og græd i Et udi min Favn;
Men hendes Navn jeg siger og nævner ingen Stund,
hun var saa falsk i Hjertet, fast med en Rosenmund.“

Efterat den lange Vise var endt, vendte Salve sig pludselig til Nils, der, at slutte af enkelte Suk, var rørt.

„Nu flæber Du for en Andens Kjæreste Nils; — men hvad vilde Du gjort, om det var din egen?“

„Min Kone!“ — svarede denne forskrækket; han magtede klarlig ikke i Øieblikket den Idé og saa med hele sit svære Ansigt paa ham.

„Ja, — vilde Du ikke af Hjertens Grund seet hende sænket paa Havsens Bund?“

„Paa Havsens Bund med min Karen! — Nei, da sprang jeg før selv.“

„Ja, men om hun nu havde været Dig utro?“ — fortsatte Salve igjen, idet han med en vis dæmonisk Lyst gik den arme Kar paa Klingen.

Reil, Skyseil, det øverste Seil. Kar, Karl.

„Ja, men det er hun ikke." — Nils dvede ikke for det Abstracte og var ikke til at drive længer i den Sag. Men han var dog bleven stødt og entrede lidt efter ned uden at sige et Ord.

Resultatet af Salves bittre Betragtninger oppe paa Raaen var blevet den faste Beslutning at rømme, saasnart Juno bare kom til Rio. Han vilde ikke længer træde den samme Skibsplanke som Elisabeths Svigerfader. „Heller i Havet end tilbage til Arendal igjen!" — mumlede han, som han gav sig til at stige ned.

Siden udpaa Natten, da Maanen var staaet op, kom Nils, der ikke havde faaet Ro i Køien, igjen hen til Salve. Han drog ham hen med sig bag Ruffet som til en hemmelig Samtale:

„Hvad jeg vilde have gjort — spurgte Du? — Jeg skal sige Dig det," — sagde han efter et lidet Ophold, hvorunder hans troværdige Ansigt syntes tynget af Forestillingens hele Vægt, — „jeg vilde været død paa Dørstokken."

Salve stod en Stund og saa paa ham. Der kom i Maanelyset et eget blegt Skjær over hans Ansigt.

„Ser Du," — sagde han ironisk og lagde Haanden paa hans Skulder —; „Jeg har ikke nogen Hustru, men er aligevel død paa Dørstokken, — saa nu bare spøger jeg!" — Han gik fra ham med en tvungen skarp Latter.

Dørstok, Tærskel.

Nils Uvaagen blev staaende uvis og grundede. Det var ikke umuligt, at Salve havde gjort Nar af ham. Men en anden Følelse var dog den overveiende. Den sagde ham, at han havde kastet et Blik ind i et fortvivlet Sind, og han følte dyb Medynk.

Man stod langsomt nordostover langs Kysten af Brasilien for ethvert Seil, som blot kunde trække. Hver Morgen ved Enden af Hundevagten, naar Solen havde sin pragtfulde Opgang ude i Havet, reiste Landvinden sig forfriskende og bærende med sig en en Duft af alskens krydrede Urter. Der foregik da en livlig Jagt rundt Skibet af de store Albatroser og alskens Sjøfugl, og man saa Stimer af jagede Flyvefisk. Efterhaanden blev Luftningen stedse varmere og lindere, indtil Seilene om Aftenen hang slappe i Vindstillen. Man gjorde neppe fem Knob i Vagten, og Heden var den meste Tid af Dagen utaalelig.

Kaptein Beck viste sig imidlertid uforandret som den samme vrede Gud. Han havde sat sig for at „mase“ sit Mandskab, som han paastod havde faaet Unoder af Dovenskab.

Endel Skybanker, der samlede sig i Horizonten, gav en hed Eftermiddagsvagt Extraanledning til Arbeide, idet Kapteinen lod tage alle Seil ind, saa at de fra at gaa for Skyseil og fuldt satte Læseil nu med Et laa for Stumperne og ventede Orcan.

Stormen blev ikke saa voldsom, som han havde ment. Derimod kom der en forfærdelig Pladskregn

med Lyn i Lyn og et sandt Himmelbrag saaledes, som Tordenveir kun arter sig i disse Farvande. Natten syntes illumineret og gjennemjaget af en Zigzagild, der aldeles blændede Øjet. Pludselig, omkring Klokken to, indtraadte der et Vindstille, og oppe paa Kaltoppene saaes i det electriske Veir med Et tændt store Lys. Lidt efter blussede der frem ligesom klare Gasblus paa alle Raanokkene, — det var, som en Mand skulde gaaet henover og tændt dem; — og midt paa Stormasten viste sig en stor, stærktlysende Maane. Synet varede over en Time, og Flere troede forskrækkede, at det betød, de skulde gaa under.

Der var overhovedet foregaaet underlige Ting ombord i de sidste Dage. Foruden hin Lysning havde man ogsaa hørt Støn nede i Kullasten.

Seilmageren paastod, at han flere Nætter i Rad havde seet en Mand gaa fra Midtskibs agterover langs Rækkerne. Han stod en Stund stille og pegte med Haanden paa Compasset, hvorpaa han forsvandt i Kjølvandet. En Anden paastod, at han havde seet Skibsnissen gaa samme Vei og jumpe overbord. Han var med Topluen ikke høiere end en halv Sjøstøvle, og, at Nissen forlader Skibet, varsler i Sjømandsovertroen altid dets Undergang.

Alt dette maatte betyde Noget, og slig, som Veck hver Dag huserede, kunde det neppe være An-

Kaltop, det øverste af Mastetoppen. Rækkerne, Skandseklædningens Overkant. Jumpe, springe. Topluе, spids Hue med Dusk.

det, end at der var faret Ondt baade i Kapteinen og Skibet.

De underlige Lyd i Rummet vedbleve. Det havde lydt næsten som en Jamren en Tid, da Lugen var skalket over. Denne toges imidlertid igjen bort, for at der ikke skulde opstaa Kulgas i Rummet. Kokken, som bar Vand dernedefra, kom en Dag farende forskrækket op og paastod, at han havde seet en Mand i rød Trøie sidde der.

„Det er Skibsnissen, som jamrer for Skuden," — mente Nogle betænkeligt. Men, da Kokken hertil indvendte, at Fyren havde været mindst saa stor som den svære Anders Baadsmand, og derhos begyndte at udstyre ham med sort Farve og Kløer, opstod der alvorlig Skræk; — det kunde være saa sin Sag at fare med dette Fartøi længer.

Kaptein Beck havde alt besvaret disse, som han antog, nye Forsøg paa at ærgre ham, med nyt „Masingsarbeide".

Skjønt Salve havde for god Forstand til at dele Overtroen, havde han dog intet imod den opstaaede Misfornøielse og ymtede om, at han ikke fandt det saa urimeligt, om Alle, som kunde, rømte fra Skuden i Rio.

Da Beck berettedes Kokkens sidste Iagttagelse, udbrød han haanligt, idet han pegte med det forbidte Mundstykke af sin gamle Merskumspibe hen paa den Talende:

„Jeg tænker, der stikker en tilstrækkelig dum

Djævel i Lasten paa En og Hver af Jer. Er der Ingen af jer Alle, som har Mod til at gaa ned i Kulrummet? Eller skal jeg gaa selv?

Første Styrmand bød sig til at følge ham; men nu meldte Salve sig og erklærede, at han for sin Part ligesaa gjerne gik ned i Kulrummet som tilveirs: „En sveder ikke halvt saa meget af det Arbeide!“ — tilføiede han med en noget spydig Hentydning.

Da Salve søgte med Lygten nede i det mørke Rum, fandt han en stakkels forkommen Fyr i rød Uldtrøie, der var krøbet op paa Kabeltougrullen bag Vandfadet. Han var sort som en Neger af Kullene og forklarede skjælvende, da han kom op paa Dækket, at han var deserteret fra sit Regiment i Montevideo, for hvilken Gjerning der var Livsstraf, og at han havde tænkt at kunne holde sig forstukket, indtil Fartøiet kom til Rio. Han var kommet ombord i Mørket den sidste Aften, de laa i Havnen, og havde skjult sig under Kullene. Da de skalkede Lugen, var han nær blevet kvalt af Kulgassen og havde ligget og stønnet. Siden havde han seet sit Snit til om Nætterne i Mørket at liste sig op agterud til Hækjollen, i hvilken han havde ligget og draget frisk Luft, indtil henimod Solopgang. Nogle Gange havde han været inde i Kabyssen og fundet sig Mad, og ved Compasset havde han undertiden standset, fordi han syntes, Farten aldrig tog Ende, og han vilde forvisse sig om, at Skibet virkelig styrede Nord mod

Rio, thi dette sidste havde han kun hørt af En nede ved Havnen.

Det var en ung, smalbygget Mand med smaa, rappe Øjne, ikke høiere end Salve og af Udseende en Spanier eller Portugiser. Han kunde dog gjøre sig forstaaelig paa Engelsk.

Sandheden af hans Forklaring forekom Kaptein Beck tvivlsom; thi han saa ud til at være af noget bedre Stand end en simpel Soldat, og, af hans Angst for at angive sin Nærværelse endog, efterat de vare komne i rum Sjø, sluttede denne, at han hørte til de politisk Proscriberede, der fortiden ogsaa havde Grund til at skjule sig i Rio. Han lod ham give Spise og lovede, ikke at hindre, at han gik fraborde paa den Maade, han selv fandt for godt. Men nogen Hjelp maatte han ikke vente, da Kapteinen ikke agtede at indvikle sig med Autoriteterne for hans Skyld.

Salve, der, som de fleste Sjømænd, kunde endel Engelsk, sluttede sig efterhaanden til Spanieren, i hvem han fandt en underholdende og saare kløgtig Fyr.

XV.

For en let Eftermiddagsbris gled de fra Havet ind det trange Seilløb til Rio Janeiro, — et af de skjønneste i Verden, — mellem to kjæmpemæssige Granitbjerge, hvoraf det ene endnu laa luerødt i Solen, medens det andet stak violet op af Skyggen

imod Luftens rene Blaa. Paa den ene Side, ved Foden af „Sukkertoppen", havde de Fæstningen Praja, paa den anden Castel Sancta Cruz, og lige imod dem paa den høieste Top inde i Havnen gjorde et slankt Signaltaarn sine Bevægelser. Det anmelder ethvert Skib, der viser sig i Havnemundingen, — og Rio, Sydamerikas Stapelplads, besøges aarlig af flere tusinde Fartøier af alle Nationer.

Al denne Naturskjønhed gjorde et stærkt Indtryk paa Salve; der overkom ham i denne Stund en Følelse af Anger over sin Beslutning at rømme.

Da Authoriteterne kom ombord, arbeidede Brasilianeren roligt mellem de andre Matroser, og det lykkedes dem ikke under Mønstringen at opdage, at der i det af Kapteinen opgivne Mandskabstal var en Overcomplet. Salve havde laant ham sine Klæder.

Havnelodsen, en vigtig Mulat i Panamahat med en rød Pion i, samt udstyret med Skildt og Stav, kom derimod snart paa det Rene med, at der herskede Misfornøielse blandt Besætningen; thi da man begyndte at varpe og forhale for at fortøie inde paa Ankerpladsen Ilha das Cobras, lød Gangspilsangen igjen ikke lidet ophidset. Og det var vistnok efter et Vink af ham, at der allerede samme Aften indfandt sig Runnere nede paa Kaien hos dem.

Kaptein Beck var misfornøiet baade med sig selv og Mandskabet. Han var altid hidsig nede i det varme Klimat, og forsøgte ofte meget agtværdigt at styre sig; men dette førte kun til desto stærkere Udbrud i

ubevogtede Øjeblikke. Hint Brev fra Sønnen havde gjort ham bitter, og nu, han troede sin Authoritet krænket, var han blevet ubøielig.

De af Folkene, som pønsede paa at forlade Skibet, fandt dog sin Regning ved at vente, indtil de efter Sædvane i Havn kunde faa endel af Hyren udbetalt. Men allerede den anden Nat var saavel Brasilianeren som Salve forsvundne.

Der blev en skarp Eftersøgning ved Hjelp af Havnepolitiet især hos hin Runner, som man havde seet tale med Mandskabet. Men denne viste ved Husundersøgelsen en saa fri Samvittighed, at Politiet mente, at det denne Gang dog ikke kunde være ham.

Beck skjærpede fra nu af Vagterne om Natten med de paalideligste af Mandskabet, halede om Aftenen ud fra Kaien og nægtede bestemt al Landlov. Han havde blot faaet Tak som fortjent, yttrede han bittert, fordi han havde hjulpet hin rødtrøiede Gavtyv, der til Gjengjæld havde skilt ham ved hans bedste Mand.

At Salve var rømt, ærgrede ham mere, end han vilde tilstaa sig. Han havde efter sit Løfte sørget for, at han paa Udreisen fik lært Navigation af Første-Styrmand, og derhos opgjort sig endel Planer om, at denne, naar han selv engang trak sig tilbage, kunde blive Fører af hans Juno. Thi en redeligere og tilforladeligere Natur følte han, at han aldrig havde stødt paa, og derhos var han ualmindelig begavet.

Sin Tanke om, at Brasilianeren var den rette Mand til at skaffe ham Udveie, naar de kom i Havn, havde Salve snart fundet bekræftet, og han havde vidst at gjøre sig ham paa mange Maader forbunden. Før de gik fraborde, lagde han sit Sølvur, hvorpaa han med Knivspidsen havde indridset „Til Ihukommelse af Salve Kristiansen“, i Nils's Vestelomme. Denne snorkede høit og lydeligt i Køien lige ved. Ubemærket af Dæksvagten klattrede de to Mænd derpaa i Nattens Stilhed ad Landtouget over paa Kaien.

Salves Ledsager lod til at være vel bekjendt med Localiteterne og tillige til at være meget ængstelig; thi de undgik alle de oplyste Gader og holdt ofte stille paa mørke Steder for at speide efter Nattepolitiet.

Efterat de en Timestid havde vandret gjennem trange Gyder, begyndte Husene at afvexle med Havemure, hvorover hang Pomerantstræer, der udbredte en stærk Duft i den stille Nat. De vare komne ud af Forstaden Catumby og skulde nu over en aaben Plads ind i den anden Forstad Mata-Porcas. Paa en Høide saaes til den ene Side en fæstningsmæssig, med Stenmure omgivet, Bygning. Salves Kammerat viste sig her overdrevet ængstelig, og det slap da ud af ham, at det var Straffeanstalten, hvorom der altid gik Patrouille. Efter nok en halv Times Gang standsede han endelig foran en Havemur, hvortil der

var en liden Laage. Han saa sig forsigtigt om og sagde feberagtigt:

„Her skal vi over, og — saa ere vi i Sikkerhed."

Han steg op paa Salves Ryg og trak derpaa denne bagefter op til sig paa Muren. Med et Hop sprang han ned i den lille Have og begyndte som vanvittig at rulle sig i Græsset, idet han alt i Et udraabte:

»Salvado! Salvado!» — Derpaa ilte han op til det lille Hus, der laa halvt omskygget af Træer, bankede paa en egen Maade paa Døren og raabte:

„Paolina! — Paolina!"

Et Fruentimmer i Natdragt med en ungdommelig, men noget dyb, Stemme aabnede Jalousien indenfra og stak Hovedet ud.

Federigo! — sagde hun skjælvende, og nu vexledes der endel raske Spørgsmaal og Svar i det spanske Sprog, som Salve ikke forstod. Han begreb kun, at hun studsede ved at se ham have en Fremmed med sig, og at han beroligede hende med Ordet »amigo» samt en kort Forklaring.

Hun lukkede hastigt op og faldt Federigo heftigt om Halsen, idet hun kyssede ham paa begge Kinderne og hulkede. Efter Stedets Skik rakte hun derpaa Kinden til Salve og studsede lidt, da han lod til ikke at forstaa Meningen, men kun nikkede sin Hilsen og sagde halvt paa Engelsk halvt paa Spansk: »Good evening Sennorita!» Nu erindrede hun, at hun i

Iveren havde glemt sin Mantille og løb hastigt fra dem.

Paolina var Federigo Nunez's Søster. Hun og hendes gamle Moder samt en endnu ældre Mulatinde, der havde været hendes Amme, udgjorde Husets eneste Beboere. Hun traadte snart ind igjen med Lys, Vin, Brød og Frugter paa et Bræt og satte sig deltagende hen med Armen paa Broderens Skulder, medens han under livlige Gestus fortalte. Hun maatte forestille sig, at de vare forhungrede, thi hun flyttede i et Væk Brødet hen til dem.

Medens Federigo fortalte, var hendes Ansigt som et levende Speil af Beretningen. Pludselig blev hendes Ansigt blegt lidenskabeligt, og de sorte Øjne lynte. Hun stødte voldsomt med Haanden ud i Luften, som om hun udførte et Dolkestød og lo med Nakken bagover haanligt triumferende, saa de hvide Tænder skinnede. Salve forstod, at Broderen maatte have dræbt En eller Anden i Montevideo, formodentlig for at bjerge sig, og at han frygtede for, at Politiet hjemme i Rio skulde være underrettet.

Han sad og stirrede paa hende. Hun var en slank-elastisk Kvinde, paa engang gratiøs og svulmende, en mørk Skjønhed af det Slags, som kun findes i Syden, med et vidunderligt Liv over Ansigtet og i de brillante Øjne. Aligevel forekom Minespillet, der mindede om Broderen, ham ukvindeligt, og han var alt bleven frastødt ved den Maade, hvorpaa hun gjentagne Gange lod Øjet hvile paa ham.

Han vidste ikke hvorfor; men Elisabeths dybe, rene, nordiske Ansigt blev ham i dette Øieblik saa nærværende, at han gjerne kunde tegnet det.

Det lidet Smigrende, som hans Ansigt uvilkaarligt bar, i Anledning af denne Sammenligning, opfangedes tilfældigt af Paolina, der netop stod i Begreb med paa sin ildfulde Vis at takke ham for, hvad hun hørte, han havde gjort for Broderen. Hun blev et Øieblik staaende studsende og lidt uvis; der glimtede noget blegt Heftigt op i hendes Ansigt, og Øiet antog et eget Udtryk mod ham. Derpaa gik hun hen og tog ham i Haanden paa samme Maade, som hun havde seet ham selv hilse ved Ankomsten, og udtalte temmelig koldt nogle Ord, der skulde betyde hendes Tak. Hun saa heller ikke hen paa ham, da hun ønskede ham Godnat, efter at have vækket den gamle Mulatkone, der gav sig til at rede et Par Sivsenge i Sideværelset. Federigo var imidlertid gaaet ind til Moderen, og han hørte, at der taltes ivrigt.

I Salves Sind var uventet det manet frem, som han helst vilde glemme, og han laa længe vaagen i sine tunge Tanker om Elisabeth. Siden drømte han, at han var kommet ind i et Slangerede og bestod en alvorlig Kamp med en stor Slange, der stak i Luften efter ham fra Tag og Vægge, og i hvis rappe Øine han tilslut gjenkjendte Paolinas.

Sennoritaen var, hed det, den Formiddag ude tilligemed den gamle Mulatkone for at gjøre Indkjøb og anstille sine Jagttagelser om, hvorvidt der dreves Eftersøgelser.

Af en Sands for at stemme med sine Omgivelser viste Salve sig i sin fine blaa Klædesdragt, som han havdeført med i sin Bylt tilligemed endel andre Sager og de Penge, han endnu havde tilbage af den Hyre, han havde faaet udbetalt i Montevideo. At han tog sig godt ud i den smukke Sjømandsdragt, viste sig af den overraskede Maade, hvorpaa Federigos Moder saa paa ham, da han blev forestillet for hende. Hun havde aabenbart i denne Sønnens Ven ventet Noget i Lighed med en raa brasiliansk Matros, hvilket Slags Mennesker som oftest tilhøre Folkebærmen dernede.

Selv var hun en indfalden, pergamentgul gammel Kone med et tykt graat Haar, der var bundet i en enkelt Knude op i Nakken. Hun bar massive Ringe paa Fingrene og svære Ørendobber. De smaa, stikkende Øjne tydede paa afsveden Lidenskab, og hendes Ansigt bar i forstærket Grad det speidende Rotteudtryk, som undertiden laa i Sønnens.

Forresten opdagede Salve snart, at hun var hengiven til Drik. Hun holdt sig det Meste af Dagen paa Skyggesiden af Huset eller paa den lille Veranda med Acachacas og Vand ved Siden af sig, idet hun uafladelig røg og rullede Cigaretter. Sødskendene lode dog ærbødige lige over for hende, og det var

klart, at hun egentlig ledede Traadene i, hvad de kunde have fore. Ved Ave Maria om Aftenen laa hun ofte beruset paa Knæ med Rosenkrandsen og mumlede sine Bønner, hvorefter hun altid strax begav sig til Sengs.

Da Sennoritaen kom hjem, undgik hun fremdeles at henvende sig til Salve. Han saa, at hun leverede sin Broder endel Penge, og nu blev dennes Ansigt, der den hele Formiddag havde været noget traurigt, igjen muntert.

„Hvad har Du gjort min Søster?" — spurgte Federigo en Dag leende — „hun er Dig ikke god." — „Hun er farlig," — sagde han alvorligt, og tilføiede derpaa som overtænkende — „Saalænge Du er i dette Hus, er Du ialfald sikker; men nu er Du advaret."

Federigo begyndte imidlertid ligesom Salve at kjede sig ved den lange Husarrest. Om Aftenen gik han ud trods Søsterens Overtalelser og kom meget silde hjem. Han var da i et mørkt og ophidset Humør, og af hans afbrudte Yttringer kunde Salve forstaa, at han havde tabt alle sine Penge i Spil.

Salve havde allerede den anden Morgen, han var i Huset, opdaget, at der var Pengemangel.

En Dag var baade Broder og Søster i daarligt Humør. Han hørte endog, at de trættedes heftigt. I et passende Øjeblik udførte han nu den Beslutning, han havde taget, og overleverede Federigo

de Penge, han havde, paa en enkelt Sølvpjaster nær, eftersom han fandt at burde betale for sig.

De bleve, skjønt nølende, dog modtagne, og om Aftenen var Federigo igjen ude, medens Søsteren blev siddende hjemme paa Verandaen.

Hun og Salve kunde paa Grund af Sproget ikke tale videre sammen, og Salve var nærmest glad i denne Skillemur, der lod ham i al Ugenerthed. Hun havde dog i den sidste Tid oftere med en vis Interesse seet hen paa ham og flere Gange gjort ham Spørgsmaal gjennem Broderen. Hendes Forestillingskreds syntes forresten alt Andet end rig; thi, hvad hun spurgte om, gik altid ud paa det samme nemlig, hvorledes Kvinderne saa ud i hans Land, saa han snart kunde de dertil fornødne spanske Stikord udenad.

Medens han den Aften sad bagover paa Stolen, og hun gik forbi hans Ryg, strøg hun som leilighedsvis Haanden let gjennem hans Haar. Havde det været electrisk, vilde det have gnistret som en Kats af hans Vrede ved denne Tilnærmelse.

Da Federigo kom hjem, slængte denne harmfuldt Hatten hen paa Stolen og drak med et hastigt Drag ud det Glas Rum, han saa staaende paa Bordet. Han bar ikke længer den smukke Kappe, som han havde havt paa sig, da han gik ud.

„Jeg har spillet bort alle dine Penge!" — udbrød han uden længere at genere sig paa Engelsk til Salve, og yttrede derpaa med en ubehagelig Latter

noget til Søsteren, hvis Ansigt havde vist, at hun strax havde begrebet Sammenhængen.

„Her er min sidste Pjaster," — sagde Salve rafst og rakte Sølvstykket hen til Federigo. — „Kan Intet forsøges med den?"

„Han er heldig i Kjærlighed," — yttrede Paolina græltent og naivt overtroisk —; „han er forlovet."

Da Broderen, der ballancerede Pjasteren paa Pegefingeren, leende oversatte dette, svarede Salve afbidende med et utaalmodigt Øjekast hen til Senoritaen:

„Jeg er ikke forlovet, — blir det aldrig!"

„Ulykkelig i Kjærlighed!" — udbrød hun jublende, — „og den sidste Pjaster! — Imorgen vinde vi hundrede, to hundrede, Federigo!"

Det lød som hendes Hjertes fulde Overbevisning. Hun greb en Mandolin og gav sig til at danse nogle Pas frem og tilbage paa Gulvet, medens hendes Øjne med et eget Udtryk hvilede paa Salve.

„Skynd Dig Federigo — endnu iaften!" — afbrød hun sig pludselig leende og kastede Mandolinen hen paa Sofaen — „imorgen kan han blive uheldig."

Hun greb Broderens Hat, trykkede den paa hans Pande og skjød ham ivrigt ud af Døren, idet hun selv fulgte med og lukkede op Havelaagen.

Mens hun og Salve sad alene og ventede i det af Lampen oplyste Værelse, hvis Døre og Vinduer vare aabne ud til den duftfyldte Maanenat, der glittrede paa de dunkle Træer, gav hun sig til at skjænke Rum og Vand for ham og rulle hans Cigaretter, en Kunst, hvori han af hendes Latter og Miner forstod, at hun fandt ham klodset. Hun var febrilsk og fløi alt i Et ned til Havelaagen.

Salve sad roligt og røgte og nippede til Glasset, medens hun vuggede paa en Rørstol med Nakken mod Gesimsen og saa paa ham. Han hørte et Suk, og hun sagde indsmigrende lavt:

„Jeg er bange for, at Federigo er uheldig."

Salve var ikke dummere end, at han forstod Meningen. Han saa ogsaa godt, at hun var smuk, som hun sad der med Haanden om Knæet og stak den velformede, gratiøse Fod frem; men hans Følelse var udelukkende Forargelse over, at en slig brasiliansk Tøite turde driste sig til at sammenstille sig med Elisabeth. Han slængte pludselig Cigaren og gik ned i Haven uden at skjule sin Uvilje.

Han hadede Kvinder, siden denne Ene, som han holdt af, havde skuffet ham, og gik med de vanlige hastige Skridt i Sindsbevægelse frem og tilbage.

Han gik der endnu, da Federigo kom igjen — med sin Kappe paa Skulderen og en Pose under Armen, triumferende og ophidset.

„Næsten tre hundrede Piaster!" — raabte han

Glittre, glinse.

og tog Haven i tre, fire Skridt. I Stuen laa Søsteren og sov paa Sofaen.

Hun sprang op i Extase ved Underretningen, og han saa de to Sødskende i barnagtig Glæde udbrede Sølvet paa Bordet og dele det i tre. Da Salve imidlertid ikke var til at bevæge til at tage mere end sin ene Pjaster tilbage, kom der i Sennoritaens Øjne noget næsten ydmygt beundrende. Hun begreb ikke denne Opofrelse, men følte dog, at den skjulte noget Overlegent. Efter lidt Betænkning rakte hun Haanden frem og sagde:

„Sennor giv mig den Pjaster, De har i Haanden, saa skal De faa en igjen af mig!"

Salve gav hende den, og nu kyssede hun den henrykt gjentagne Gange.

„Med den spiller jeg imorgenaften!" — raabte hun glad og gjemte den i Barmen.

Hun vandt virkelig ogsaa da endel Pjastre og kom straalende tilbage.

Salve kunde ikke opdage Andet end, at Familien rent ud levede af Spil. Sønnen havde ogsaa en Forbindelse med et eller andet af Partierne og lod til at have Udsigt til at blive Officer i et Frikorps, om der kom nogen Reisning istand.

Inden Sennoritaen begyndte med sine Opmærksomheder, havde Salve fundet sig noksaa vel i Ensomheden paa Landjorden. Men nu, hun øjensynlig var hjemme hele Dagen for hans Skyld og pyntede sig og coquetterede paa al Vis, begyndte det at blive

ham utaaleligt; og, da Juno endelig var reist, erklærede han en Dag pludselig, at han vilde ned til Havnen og søge Hyre.

Sennoritaen blegnede, men fattede sig dog snart og lod endog spøgende.

Senere overtalte hendes Broder ham dog til at opsætte sin Beslutning endnu tre Dage, indtil han havde overværet en Sammenkomst af endel af hans Venner, der en Nat skulde holdes nede i en af Forstæderne.

Om Aftenen, da Broderen, som sædvanligt, var ude og spillede, sad hun paa Dørtærskelen med det svære Haar udslagent. Hun saa smægtende ud og klimprede af og til paa Guitaren, idet hun under en sagte Nynnen fæstede sine sorte Øjne paa ham.

Salve, der sad indenfor i Stuen, saa sig paa en Maade beleiret; han havde egentlig Lyst til at at gaa forbi hende ud af Døren og slippe ned i Haven; men hun optog Pladsen der, og han følte, at det vilde blive uvenligt optaget. Det eneste Tegn paa, at han ikke syntes om Situationen var, at han dampede noget heftigt.

„Du vil reise?“ — sagde hun endelig vemodigt, næsten bønligt spørgende.

„Ja Sennorita!“ — svarede han med et Udtryk, som kom rigtig af Hjertens Grund, thi han var baade harm og kjed.

I samme Øjeblik greb hun i Barmen og sprang op. En Stilet, som hun slængte ud med Haanden,

susede forbi hans Øre og stod dirrende i Væggen lige ved hans Hoved. Hendes elastiske Legeme stod endnu i Bevægelsen, Ansigtet var blegt og Øjnene lynte, — da bøiede hun sig pludselig bagover og lo.

„Var Du bange?“ — udbrød hun. Men Salve saa ikke slig ud; han var kold forbittret, og ude af Stand til at tænke sig en Kamp med en Kvinde, lod han Stiletten blive staaende i Væggen, uagtet han først havde tænkt at gribe den.

„Ser Du her!“ — sagde hun, idet hun pludselig sprang hen og rykkede den ud. Og nu gav hun sig leende til at kaste med den i et Væk imod forskjellige Steder rundt om i Væggene, hvilke hun hver Gang traf paa en Prik.

„Du var bange — tilstaa det kun,“ — sagde hun drillende, og satte sig hed af Bevægelsen i den varme Aften hen til ham. Hun saa ham ind i Ansigtet med Kinden hvilende i Haanden, mens hun støttede Albuen mod Bordet. — „Du var bange, og nu er Du vred. Ere ikke Kvinderne i dit Land slige?“

Salve saa iskoldt afvisende paa hende. „Nei Sennorita!“ — svarede han kort og gik ned i Haven.

Derinde greb hun igjen Guitaren og begyndte heftigt for sig selv at nynne til den. Det var ikke længer nogen Dans, men noget truende, hvilket ogsaa laa i hendes Øjne, medens hun paa en Maade hvislede Melodien mellem Tænderne.

Siden paa Aftenen kom hun smilende coqvet hen

til ham og rakte ham efter Landets Skik en Cigarette, som hun selv havde begyndt at røge af. Da han noget ugalant afslog den, udbrød hun pludselig vildt, stampende med Foden:

„Sennor!“ —

Men hun tog sig øjeblikkelig igjen og sagde tilsyneladende godhjertigt leende Noget som betød, at hun forstod, at dette aktsaa ikke var Skik i hans Land.

Salve følte sig meget lettet, da Broderen igjen kom hjem og fortalte, at hint Møde skulde finde Sted den næste Aften.

Det var ind i en daarligt oplyst Kneipe med to tre Værelser indenfor hinanden, at hans Ven førte ham. Mænd af yderst forskjellige Samfundslag, Mange med et militært Snit og i halv ludslidte Uniformer opfyldte de to inderste Rum.

I det yderste saa han dog lige ved Indtrædelsen endel Sjøfolk, der nikkede til ham i Anledning af hans Sjømandsdragt; — de lod til at være Yankeer.

Alle drak Acachacas, og over det Hele svævede Tobaksrøgen som en Taage, ud af hvilken der lød en bedøvende Larm og Snak. Mellem dem færdedes uden Standsforskjel mere og mindre velklædte Fruentimmer, hvoraf endel stode ivrige om Spillebordet i det inderste Værelse.

Salve blev af sin Ven bragt tilsæde ved et langt Bord blandt endel brune, skjæggede Mænd med store Hatte, Skindbenklæder og Sporer. Han likte ikke videre sit Compagni; — de saa ud som Studedrivere til Hest, slige som han havde seet i Montevideo, men dog endnu mere, syntes han, som Banditer.

„De høre til Mendez's Frikorps" — hviskede Federigo og forestillede ham for Hovedmanden, som sad for Bordenden, en kraftig Fyr med et rødbrunt Ansigt, svære sorte Knebelsbarter og et Par smaa, spillende Øjne, der siden flere Gange hemmelig mønstrede ham. Af og til stødte de sine Glas sammen med et: „Ned med Fejo!" — men holdt sig forresten rolige; — de ventede paa „Capitanoen".

Efterhaanden bleve dog ogsaa de under Indflydelse af Drikken mere høirøstede, og flere af dem gav sig til at spille indbyrdes.

Ved adskillige Borde sad Folk af samme Kaliber. Ved andre, der vare besatte med tildels velklædte Personer fra selve Byen, førtes kun en hviskende Samtale, og de lod til at være ængstelige. De vare øjensynlig utaalmodige, fordi Capitanoen ikke viste sig.

De heftige Udraab, Latteren og Larmen tiltog. Der saaes alt berusede Ansigter og hørtes flere Steder Klammeri og Slag i Bordet. Federigo, der var kjendt med Mange, havde blandet sig ind mellem Mængden, og Salves Sidemænd spillede ivrigt Tær-

ninger, idet de gravede smaa Sølvstykker op af svære Skindpunge, der syntes emnede til helt anderledes Summer end deres nuværende slunkne Indhold. Saa nederdrægtige, pengebegjærlige Ansigter, som han nu saa rundt om sig, syntes Salve, han dog aldrig før havde seet samlet paa en Plet, og den Beslutning ikke at have noget med dem at gjøre var dermed afgjort hos ham. Det gjaldt bare at slippe helskindet fra dem, og han kjendte i Brystlommen, hvor han havde sin Tollekniv.

En af Nordamerikanerne, som havde hilst paa ham, da han gik ind, kom og indbød ham til at sætte sig ud mellem dem; men da han følte sig under Opsigt, afslog han det foreløbig.

Nu saa han til sin Forundring Sennoritaen staa i et elegant Hovedtøi ved Spilleborbet. Hun spillede meget lidenskabeligt og tabte den ene Indsats efter den anden. Værten, der selv forestod Spillebordet, var en høi, mager Portugiser med et langt, gult Ansigt og næsten ikke Haar paa Hovedet. Han betragtede hende den hele Tid med ydmyg-sød Beklagelse. Da hun ærgerlig holdt op, vinkede hun ham trods Travlheden med en vis Myndighed tilside.

De talte ivrigt sammen, og Salve opfangede derunder et hastigt Blik fra hende hen paa sig, der gjorde ham eftertænksom. Hun var unaturlig bleg. Han saa, at hun tilslut gav ham sin Haand, hvilken

Emnet, bestemt. Kjende, føle.

han med et lykſaligt Anſigt kysſede, hvorpaa hun med Et blev borte.

Værtens Anſigt ſkinnede den hele Aften, og han bukkede polidſk til Federigo, idet han gik forbi Spillebordet. Da denne derpaa igjen et Øjeblik kom forbi Salve, hviſkede han noget haanligt:

„Jeg tror, min Søſter har ſolgt ſin Sjæl iaften og forlovet ſig med den rige Antonio Varez; — gratuler os min Ven!“

Salve lagde Mærke til, at Værten nu flere Gange indlod ſig med Manden ved Bordenden, hvem han trakterede, og tillige at denne, naar han troede det ubemærket, ſaa hen paa ſig paa en Maade, hvorved han følte ſig alt Andet end vel tilmode.

Nordamerikaneren, en høi, kraftig Mand med et blondt Skjæg om et haardt Yankeeanſigt og med en Stump Guldtresſe paa Trøieærmet, ſtod imidlertid og tabte den ene Dublon efter den anden ved Spillebordet.

„Det er falſkt Spil, min Gut!“ — udbrød han paa Engelſk til Salve, med hvem han øjenſynlig ſøgte at indlade ſig.

„Tror ogſaa det,“ — ſvarede Salve — „det er et ſlemt Rede!“

„Hvad Nation er Du?“

„Nordmand!“

„Ah, — Norwayman! — gode Sjøfolk. — Rømt i Rio?“ — ſpurgte han derpaa leende, ſom om Svaret faldt af ſig ſelv.

„Skal jeg spille for Dig?"

„Har ingen Penge."

„Her har Du en Guinee paa Hyren ombord i »Star and Stripes« for Valparaiso og Chincas!" — raabte han fremdeles leende, saavidt det kunde høres gjennem Larmen, og slængte et Guldstykke paa Bordet, hvilket dog lige efter tabtes.

Han vendte sig, og, idet han satte Haanden for Munden, sagde han:

„Nok en paa Hyren!" — Det næste Guldstykke havde samme Skjæbne.

„Nok en paa Hyren!" — lød det igjen med samme Resultat.

Salve fik pludselig Affmag for denne uanmodede flotte Spiller paa sin Regning; — Mandens Fysiognomi forekom ham midt i al dets Lystighed alt Andet end tiltalende, og han raabte hvast protesterende over til ham:

„Spil for Dig selv Yankee!"

Denne lod imidlertid til ikke at ville høre paa det Øre, men gjentog koldblodig nikkende til ham:

„Nok en paa Hyren!"

Nu var det forbi med Salves Taalmodighed. Han havde hele Tiden siddet klemt og generet i det smale Rum mellem Bænken og Væggen med Folk paa begge Sider, saa han var forhindret fra at komme frem. Med et voldsomt Tag i sin Sidemands Skulder fløi han med et over Bordet og hen mod den uforskammede Yankee; — han havde en ubændig

Trang til at fri sig for Alt det, hvori han her havde indviklet sig, og slaa sig frem ud i det Frie.

I det samme løb fra det yderste Værelse et Raab: „Politiet!“ — og Lysene derude slukkedes. Lidt efter gik de ogsaa ud i det Rum, hvori han stod, netop ifærd med et heftigt Udbrud mod Nordamerikaneren, der overrasket saa ham ligeover for sig.

Det fiendtlige Forhold blev imidlertid strax efter forvandlet til et venskabeligt. Thi Salve, der havde seet Værten komme ilsomt hen til sig, følte sig midt i Forvirringen og Mørket grebet af et Par Mænd og trængt ind imod en Dør ad en anden Vei end den, hvor han mærkede, at de Andre strømmede, og hvor der var Udgang.

„Hjælp Yankee! — her er Kjæltringstreger, — den lille Dør tilhøire!“ — raabte han aandsnærværende, idetsamme Døren sloges igjen efter ham.

Han fik med engang et Tørklæde stramt for Munden, blev slaaet haardt overende og bundet paa Hænder og Fødder, hvorpaa han blev skudt ind i et mørkt Siderum, — som det forekom ham, bagom et Skab, der oplaasedes og dannede Indgangen.

„Hm,“ sagde Yankeen koldt ved sig selv — „jeg vil da haabe, at Hyren ikke gaar fløiten! — og begav sig roligt ud for at faa Hjælp af Politiet, med hvilket han Intet havde udestaaende.

Salve var vis paa at have hørt Sennoritaens hvisskende Stemme.

Lidt efter hørte han Laasen i Skabet gaa op og

saa hende selv staa og lyse ned paa sig. Hun saa skadefro paa ham og spildte derunder med Haan af Olien i hans Ansigt. Hendes Udtryk blev, eftersom hun saa paa ham, væmmeligt som en hævnsyg Tiger-indes, der maa opsætte med at overgive sig til sit Raseri, og hun ilede igjen skyndsomt ud, smækkende Laasen i.

Salve laa solid bundet med Hænderne paa Ryggen; men med den ualmindelige Smidighed, hvoraf han var i Besiddelse, lykkedes det ham dog tilslut at faa Tollekniven til at falde ud af Brystlommen og dermed overskjære Baandene.

Han stod nu med Kniven i Haanden og lyttede.

Det varede ikke længe, før han hørte Amerikanerens Stemme og Politiet, der lod til at lede. Nu gav han sig til at raabe, og i næste Øjeblik var han befriet.

„Det er Mand af vort Skib! — af »Star and Stripes«", — sagde Yankeen, idet han lagde Beslag paa Salve, der nu gjerne vilde høre til alt Andet end Nogetsomhelst i denne By og derfor roligt fandt sig deri.

„Nu — de har skrabet Dig ganske ordentligt min Gut!" — yttrede han lidt spottende, da han ved Lyset saa Salves Ansigt.

„Jeg kunde dog have Lyst til at se lidt paa Værten først," — udbrød Salve koldt. Han følte en fortærende Hævnlyst.

„Ja, men det har vi netop ingen Lyst til," —

sagde Amerikaneren, der nu viste sig at være Baadsmanden ombord, tørt befalende; — „vi vil ikke i Rageri med Politiet. — Jeg har nu desuden alt engang reddet den Smule Hyre!“

Yankeerne omgave Salve i en tæt Ring, og der var for ham intet Andet at gjøre end at følge. Men et Blik paa Baadsmanden sagde, at det Spørgsmaal om Hyren nok kom til at optages igjen mellem dem siden ombord.

XVI.

»Star and Stripes«, som laa paa Rheden med Unionsflaget paa Gaffelen, var et langt, sort, i Vandlinjen elegant løbende Skib med 32 Mands Besætning. Det tog sig særdeles godt ud, og, da de lagde til Siden, lykønskede Salve sig i Stilhed med det Fartøi, han var kommet til at fare med. Man var endog saa galant at lade ham faa Køie i et eget Lukaf under Dækket. Til hans usigelige Harme blev Døren imidlertid tillaaset udenfra og, da han larmede, betydedes det ham, at han fik finde sig i Indespærringen den korte Tid, de endnu laa i Rio. Man vilde, forstod han, forsikkre sig imod, at han rømte. Der var utaalelig hedt nedenunder, og derhos lød der hele Tiden Raab og Klagen som af syge Mennesker i Rummet ved Siden af; — han fandt, at det var en nederdrægtig Behandling.

Der sjauedes og arbeidedes uafbrudt hele Natten med Ladningen, som om man havde stor Il med

at forlade Havnen, og opad Formiddagen lettedes der samtidig med, at den sidste Varepram indladedes.

Da Salve nogle Timer efter sattes i Frihed, laa de alt i rum Sjø udenfor Havnemundingen.

Kapteinen, de tre Styrmænd og flere underordnede Befalshavende gik paa Dækket med Guldtresser om Huen og uniformslignende Klæder, som paa et Orlogsskib, og de Vagthavende af dem bar Vaaben. Derimod var Besætningen næsten helt igjennem lurvet. Den syntes at bestaa af Folk af alle Nationaliteter: Engelske, Irske, Tydske og Amerikanere, foruden et halvt Dusin Negere og Mulatter.

Da Ingen indlod sig videre med ham, gik han foreløbig sin egen Gang. Dog blev han uhyggelig tilmode, da han saa, at de udover den Skibsside, der vendte fra Land, sænkede ikke mindre end tre Lig, skjødesløst indsyede i Seil og uden al Ceremoni. De havde vidst at skjule for Havneauthoriteterne, at de havde den gule Feber ombord. Endnu uhyggeligere blev det, da en liden bleg Kahytsgut, som han indlod sig med, fortalte, at der laa flere Syge nedenunder, og at den Ene af de nys sænkede, den foregaaende Dag var død netop i den Køie, hvori han om Natten havde ligget. Han var aldeles oprørt.

Ud paa Aftenen blev han raabt agterud til Kapteinen, der stod med Baadsmanden hos sig. Det var en mager, energisk udseende Mand paa omtrent firti Aar med stærkt sort Kindskjæg om det markerede, lidt hulkindede Ansigt og et pyntelig lagt glindsende

Haar. Han stod og røg af en elegant Pibe med et langt med Perlemoder indlagt Rør og nippede af og til af en Kop sort Kaffe, der stod paa Skylightet.

„Hvad heder Du?“ — spurgte han nikkende til hans Hilsen.

„Salve!“

„Salve,“ — gjentog Kapteinen med engelsk Vending paa Navnet — „og Nordmand?“ —

„Han ser for skikkelig ud til det Pak, han kommer sammen med,“ — mumlede han til Baadsmanden.

„Befaren Matros?“

„Ja!“

„Du har faaet tre Guineer paa Hyren?“ — vedblev han, idet han under et Par fornyende Drag af Piben saa i sin Regnskabsbog; — „en Maaneds Hyre.“

„Nei Kaptein!“ — og nu forklarede han, hvordan det var gaaet til. — „Ordentlig hyret er jeg ikke blevet før nu, da jeg vel faar finde mig i det; — men jeg er hidtil behandlet som en Hund og værre end det!“

Kapteinen overhørte det Sidste og afgjorde kort og barskt:

„Han tilkommer de tre Guineer, Baadsmand Jenkins! — Han sættes an i Forremers; — der kan vel tiltrænges en ordentlig Gast mellem alt Skrabet der.“

„De faar en anden Gang heller spille for Deres egen Regning end for Matrosernes“, — bemærkede

han derpaa sagte og spydigt, vendt mod denne; men Salve opfattede det dog.

Hermed var denne Conference forbi. Baadsmandens Ansigt spaaede, at Salve nok ved Leilighed skulde faa betale sin Triumf. Han gik og tyggede med den udstaaende brutale Hage og viklede sit blonde Kindskjæg om Fingrene. En stakkels Mulat, som skurede for Kokken, fik foreløbig undgjelde. Efter et Par irettesættende Ord slog Baadsmanden ham uden videre ned i Dækket med en Haandspage, saa han en lang Stund blev liggende uden at kunne røre sig.

Dette oprørte Salve, men endnu mere undrede det ham, da han saa, at Fyren lige efter ufortrødent tog fat paa sit Arbeide igjen, idet han først roligt skyllede sit eget Blod af Casserollen. Der kunde være Maade paa Hundskhed, syntes han, og han undte ham i Forargelsen næsten det uforskyldte Slag, han havde faaet.

Hos Seilmageren fik han nu udleveret Køieklæder og, paa Afregning i Hyren, hos Proviantsforvalteren en Matrosdragt istedetfor de temmelig ramponerede fine Klæder, som han bar.

Som han bagefter stod nede paa Banieren og ophængte sin Køie under en af Tydskendæksbjelkerne, saa han en Mand i Seildugsdragt lige over for sig, beskjæftiget paa samme Maade. Han kunde ikke tage Feil, — det var Federigo.

Denne var, som han siden fik høre, under Affæren i Værtshuset bleven grebet af Politiet. Han

havde seet, hvorledes Salve blev befriet af Baadsmanden paa »Star and Stripes« og, da det undervejs lykkedes ham at undslippe, havde ogsaa han tyet ud til Skibet.

Harmen over Søsterens Nederdrægtighed kogte endnu for stærkt i Salve, uagtet han jo nok troede, at Federigo havde staaet udenfor den Sag. Det lod dog til, at han havde en Slags ond Samvittighed; thi Ingen af dem talte til hinanden, og de forholdt sig som Fremmede. Brasilianerens Udtryk viste, at han følte sig ydmyget; men der var tillige Noget i det, som sagde Salve, at han maatte vogte sig.

Salve kom snart paa det Rene med, at han ikke kunde være slumpet ind paa et uheldigere Skib. Mandskabet bestod af Bærmen af New-Orleans og Charlestons Dokker, Folk med Laster og Følgerne af et nedværdigende Liv skrevet i deres Ansigter, og mellem dem lød i et Væk de ryggesløseste Eder og Gudsbespottelser. Slag af Haandspager og oprørende Behandling hørte til Dagens Orden, og den, hvem det gik ud over, kunde blot gjøre Regning paa Skadefryd af sine Kammerater. Nogen Ret var her ikke at faa; det kom blot an paa, hvorvidt Vedkommende beskyttedes af Officererne eller havde sikkret sig Kammerater.

Amerikanere og Irlændere holdt, som den talrigere Nationalitet, sammen og udøvede daglig det skamløseste Tyranni mod enhver Svagere. Syv, otte lurvet klædte Spaniere og Portugisere, der altid

vare færdige med Kniven, holdt dem dog som et sluttet Parti paa en Maade Stangen, og blandt disse var Federigo. Især led en stakkels forkommen, syg Spanier, som man havde drevet i Arbeide, indtil han ikke kunde længere, under deres lumpne Behandling.

Salve begreb snart, at han under disse Forholde kun havde sig selv at stole paa. Amerikanerne og Irlænderne, der i Begyndelsen lod til at ville regne ham mellem Sine, bleve nemlig efterhaanden fiendtlige mod ham. De havde taget Forargelse af, at han ikke indlod sig i videre Kammeratskab med dem, idet de mistænkte ham for at holde sig for god, og, da det derpaa viste sig, at han var en saa udmærket Sjømand, kom tillige Misundelsen. Men mest af Alt virkede Baadsmanden, der listigt vidste at faa ind imellem Matroserne den Tro, at han var begunstiget af Officererne.

I dette Forhold viste imidlertid Federigo sig fra en uventet venskabelig Side, og Salve indsaa, at han kunde takke denne for, at han ikke ogsaa fik alle Portugiserne imod sig. Dette gjorde, at de To efterhaanden igjen nærmede sig til hinanden.

Den mellem Mandskabet, som især frygtedes, var en sværbygget, kobberrød og arret Irlænder. Til sine Tider betoges han af et sandt Raseri, da det onde Blod ligesom løb over hos ham, og han havde, før de kom ind til Rio, ligget i Bolt og Jern, fordi han en Dag oppe paa Dækket havde svoret at dræbe Kapteinen. Foruden ham var der to, tre andre Ko-

rhfær af lignende Slags ombord, hvilke dog gjensidig holdt hinanden i en Slags Stilstand. Officererne blandede sig af fine Hensyn overhovedet aldrig ind i Klammerierne i Folkeruffet.

En Dag, da der var ringet paa Storklokken forud til at skaffe til Middag, gav Baadsmand Jenkins en Ordre, hvorefter Salve først kunde komme ned fra sit Arbeide en Stund, efterat de Andre havde placeret sig ved det lange Bord i Ruffet. Da han kom, var Alt opspist, saa han mistede sin Middagsmad.

Den følgende Dag gik det tilfældigvis accurat ligedan, saa han maatte lade sig nøie med Ransonerne til Frokost og Aften, og den tredie lod det Samme til at skulle hænde, idet Baadsmanden atter i ubeleilig Tid gav en Ordre, som maatte forsinke ham.

Han havde alt begrebet Meningen. Hans Dygtighed og Raskhed, der var saa uden Sammenligning større end enhver Andens blandt Forremersegasterne, havde hindret Baadsmanden fra at ramme ham med nogensomhelst Straf; — nu skulde han naaes paa en anden Maade.

Salve havde paa sin ensomme Vagt den foregaaende Aften opgjort, hvad han vilde gjøre. Blev han mat og svækket af Sult, hvilket var at forudse, vilde han ubønhørligen hjemfalde til Baadsmandens Medfart. Men, hvordan det saa gik, var det ialfald bedre at sætte Tingen paa Spidsen strax end at gaa under langsomt.

Efter udført Ordre skyndte han sig den Middag ind i Ruffet, hvor man alt sad midt i Maaltidet To og To om en Skaal med Kjød og Suppe.

Han satte sig hen lige ved Irlænderen, som han saa havde en Skaal for sig alene.

„Giv hid Skaalen!" — sagde han koldt.

Irlænderen saa blot haanligt paa ham; — han var øjensynlig forbauset over hans Dristighed, men fortsatte uforstyrret med at spise.

Salve følte, at her maatte seires.

„Liv for Liv Irlænder!" — raabte han og sprang op, og, idet den Anden ligeledes reiste sig, bibragte han ham et voldsomt Slag i Ansigtet, saa at han tumlede over Bænken bag imod Væggen.

Nu begyndte et vildt Slagsmaal inde i Ruffet. Irlænderen fór op som en blødende Oxe, snappede en Merlespiger, der hang ned fra Bjelken og gav Salve et dybt Saar i Kinden, hvoraf han siden bar Ar hele sit Liv. Derpaa drog de Knivene. Salves Bevægelser vare som en Staalfjers, dobbelt saa hurtige og koldt beregnede som hans rasende, men svære og tungvindte Modstanders. Han smilte blegt, medens han stadig vidste at ramme, og Kampen endte med, at den Anden, haardt blødende og næsten bevidstløs, tumlede ud af den trange Dør for at redde sig.

Der var Mange nok, som glædede sig, da de saa den frygtede Irlænder komme tilkort, og denne

---

Tungvindt, tungfærdig.

Stemning skyldte Salve, at han fik udfegtet Striden alene med ham. Han huggede nu Kniven ned i Bordet ved Siden af sit Fad og spurgte, idet han saa sig omkring:

„Er der ellers Nogen, som agter at formene mig Maden?"

Ingen svarede.

„Jeg er netop nu saa vel oplagt til at afgjøre den Sag!" — vedblev han, uden at ændse, at Blodet randt ham ned over Ansigt og Hænder. — „Jeg har tilgode to Dages Ration. Nu vil jeg til Gjengjæld beholde Fadet alene de næste to Etmaal — saa faar jeg se, hvad Irlænderen eller nogen Anden mener om den Sag."

Irlænderen holdt Køien i Saarfeber hele Ugen, og Begivenheden havde for det Første sat Salve i Respect. Han følte imidlertid, at han havde begyndt et fortvivlet Spil, og at han, om han skulde redde sig mellem alle disse forsvorne Mennesker, som han nu havde budt Spidsen, fremdeles maatte forcere sin Optræden, saa han mindst blev ligesaa frygtet som Irlænderen. Istedetfor at vente paa Andres Udfordring, gav han sig derfor nu med beraad Hu til selv at være farlig og at fordele Retten som ham syntes.

Den Mand, der næst Irlænderen frygtedes mest, var en bredskuldret Mulat, der simpelthen drev et Plyndringssystem mod dem, der ikke var desto bedre beskyttede af et Parti. Salve selv havde før en Aften maattet bide i sig, at Mulatten uden videre løste

Snorene paa hans Køie og hængte sin egen op i Stedet. Han havde seet ham i flere Slagsmaal og studeret hans ejendommelige Kampmaade og faaet ud, at Manden neppe ejede den Styrke, som han gjerne vilde indbilde Folk.

Nu yppede han Klammeri med ham i Anledning af hint Overgreb og med et lignende aldeles afgjørende Udfald. Han hed Januarius efter en Helgen, og Salve forsikkrede ham om, at han endnu havde tilgode for Aarets elleve andre Maaneder. Fyren var langtfra modig og lod siden aldrig til at ville optage Striden igjen, saaledes som Irlænderen, med hvem han, strax denne igjen kom op paa Dækket, indsaa, at der maatte en fornyet Prøve til.

Anledningen hertil lod ikke længe vente paa sig, og Salve greb den strax for at kunne staa som den begjerligt Udfordrende. Den stakkels syge Spaniers Støvler havde en Dag fristet Irlænderen og han gik nu med dem paa.

„Du Irlænder!" — sagde Salve, idet denne paa Eftermiddags-Frivagten kom forbi ham, — „det er et Par slemme Støvler, Du der gaar i. Jeg raader Dig til at give dem tilbage, eller — jeg giver mig ikke, før jeg har trukket dem af Dig, forstaar Du!"

Irlænderen saa vildt paa ham, men blegnede ved den sidste Trudsel, der lød som paa Livet, — og Salve syntes saa tindrende tilfreds, som om han blot ventede paa Forlystelsen. Manden begik den Feil at

sætte sig i Forsvarsstilling istedetfor at angribe og fortumledes allerede strax ved et Par uventede Slag af Salve, der fløi paa ham som en Tigerkat. Mandskabet samledes om dem. Irlænderen brugte en svær Pumpespiger af Jern, den Anden en Haandspage, og Salve holdt Ord: han trak Støvlerne af sin besvimede Modstander og bar dem derpaa ned til Spanieren.

Salve var i Kræfter alt Andet end Jevning med flere af disse Mennesker, som han vidste, nu kun søgte en Leilighed til at komme over ham. Alt maatte derfor bestandig sættes paa ét Kort, om det skulde bære, og det gjaldt om at synes at være den hensynsløseste, om Livet mest uvorne og paa Slagsmaal mest lystne af dem Alle. Derfor fløi han uden Betænkning løs ved den mindste Anledning og, naar han truede, sørgede han altid for at holde Ord.

Den stadig overanstrengte Energi gik ham tilslut som en Feber i Blodet, og hans Udseende fik et Præg af Ondskabsfuldhed. Han begyndte ombord at gjælde for et af disse ustyrlige, ubændige Mennesker, som der findes nok af i den Folkebærme, der trives i Skibsrummene paa de Kanter af Verden, og som gjerne ende i Raanokken eller for et Revolverskud af Kapteinen. Det er den forhaanede Menneskenatur i dem, der blindt raser og søger Hevn; — anderledes kan man ikke forklare al denne ryggesløse Ondskab og de vilde Scener, der finde Sted ombord i mange af disse Oceanskibe.

Officererne saa med hemmelig Glæde, at Irlænderen og Mulatten vare knækkede. De fandt deres Regning ved, at der herskede Splid og Uenighed forud; thi Enighed mellem alle disse Kjæltringer vilde for dem været Fare for Mytteri. Før de anløb Rio, havde Kapteinen samtidig med, at Irlænderen sattes i Bolt og Jern, uden videre skudt ned fra Raaen En, som han ansaa for Hovedmanden blandt Urostifterne. Ogsaa Salve betragtedes nu med mere mistænkelige Øjne, og Kapteinen undrede sig over, at han kunde seet saa feil af den Mand; „men" — mente han, — „mellem Pak blir En til Pak!" — Og Salve var ialfald den dygtigste og i Tjenesten paalideligste Matros, de havde ombord.

Baadsmand Jenkins gik nu stiltiende afveien for ham; thi han havde hørt, at Salve havde svoret, at han vilde „se hans Indvolde", om han vovede at fornærme ham.

At Baadsmanden grublede paa Noget imod ham, syntes Salve dog, han kunde skjønne. Og dette viste sig, da han en Dag blev kaldt agterud til Kapteinen, der satte en formelig Ret i Anledning af hint Udtryk, hvilket Salve vedgik at have brugt, fordi Baadsmanden vilde ham tillivs. „— Fra Skibet vil jeg, saasnart det kommer til Valparaiso, længer er jeg ikke hyret. Forresten er jeg lige glad med Livet", — endte han mørkt.

Kapteinen maatte ogsaa have sine Tanker om

Baadsmanden, thi Salve slap for den forventede tunge Straf og fik kun fjorten Dages Arrest paa Vand og Brød. „Det vil spæge Dig min Gut!“ — sagde han.

Medens Salve sad indelukket paa sin mavre Kost, morede Mulatten, som han havde overvundet, sig under Baadsmandens Bifald med at spise sine varme Kjødmaaltider lige udenfor Gluggen af Døren, for at Duften skulde trække dibind og ærgre ham.

Salve var i Begyndelsen glad i den Fred, han saaledes havde faaet. Men en Middag stak han Ansigtet ud i Aabningen; — han var udsultet og pirrelig.

„Du Mulat!“ — begyndte han.

Denne saa op og grinede med de hvide Tænder meget tilfreds ved endelig at spore et Tegn til, at hans Færd havde virket.

„Det er vist meget god Mad, Du der har!“

„Ja meget god!“ — svarede denne skadefro og inderlig fornøiet.

„Den bringer mig til at forestille mig Fremtiden,“ — vedblev Salve blidt — „hvordan Du vil komme til at se ud, naar jeg igjen slipper fri. Det blir som den Labescowes der, min Ven! — Har Du ikke tænkt paa det?“

Mulatten spiste videre, men blev derunder mere og mere eftertænksom. Han var, som meldt, ikke videre modig og fik tilslut kjendelig en vis Lede til Maden.

„Det er, som Du sidder og spiser Dig selv, synes Du,“ — sagde Salve efter en længere Pause,

hvorunder han havde iagttaget den Andens dalende Fysiognomi. — „Ja det blir saa det min Ven, — medmindre —"

„Medmindre," — optog Mulatten, spidsende Ørene.

„Medmindre Du sørger for, at jeg hver Dag faar din Mad ind til mig; — det er kun fem Dage igjen, og jeg har nu sultet i ni, mens Du har spist; — det er ikke mer end billigt, ser Du. Faar Baadsmanden Øje paa, at Du stikker Mad til mig, véd Du, at Du kommer i Straf, saa Du maa være forsigtig og selv holde Talerkenen op udenfor Gluggen, — saa tror han, at Du spiser mig lige op i Ansigtet."

Dette var forargelige Vilkaar. Mulatten svarede ikke; — han sad kun med sit Uldhoved i en nedslagen og eftertænksom Stilling.

Men den næste Dag stillede han sin brede Person med Talerkenen op foran Gluggen, og Salve tog uden Barmhjertighed hver Smule, der var.

For ham var det en vigtig Sag ikke at blive afkræftet, thi han vidste, at Livet da hang ham i Hænderne. Men, at han var alt Andet end „spæget" og fuldkommen saa stridslysten som før, viste han, da han igjen kom ud, i et blodigt Slagsmaal, som han ukaldt optog for Federigo, imod en af Yankeerne, og i hvilket Brasilianeren ellers utvivlsomt havde ligget haardt under.

Salve agtede ham ikke. Han ansaa ham for

falsk, trædsk og samvittighedsløs. — Noget, der flød af al hans Færd og Passiar; men han hjalp ham i Kraft af Kammeratskabet, der mellem disse forvorpne Mennesker har sine ubrødelige Love, og han havde desuden nu vænnet sig til Venskabet. Federigo var en interessant Fyr, der kunde tale om lidt af Hvert, og især havde han endel Theorier, hvortil Salve paa Vagterne lyttede meget begjærligt. Der gaves, sagde han overlegent, ingen Religion, ingen Gud; — Sligt var kun for Dummerhovederne, som da ogsaa i hvert Land havde sin egen Sort Tro at blive lumpede paa af de Kloge og Præsterne. Han fortalte i den Anledning mange Historier om Præsternes Bedragerier i Brasilien og engang meget morsomt spottende om, hvad de stakkels, smaa Peschiræer troede henne paa Ildlandet, som de netop seilede forbi. Han opstillede kort og godt den Stærkeres Ret, og som Livets Maal Pjastere, Kvinder og Friheden. Hvilken Gud anden end Salve, — yttrede han engang ironisk — havde vel hindret Irlænderen fra at tage den stakkels Spaniers Liv dernede i Rummet, — og hvilken Gud anden end Frygten hindrede vel Baadsmanden fra at slaa ham selv ihjel paa Dækket med Haandspagen? Skjønt Salve foragtede den Talende, bed dog hans Bevisgrunde sig ikke saa lidt ind i ham; thi hvilken Gud vilde bjerge ham, om han ikke stadig bjergede sig selv mellem alt dette Pak, og, havde en saadan styret, — tænkte han bittert —, var nok ogsaa Mangt gaaet anderledes for

ham i Livet. Han følte sig altid ond og vild i Blodet efter slige Samtaler.

De omseilede Cap Horn og kom til Valparaiso. Men den Formiddag, de skulde anløbe Havnen, blev han til sin Forbittrelse sat i Arrest. Kapteinen, der indsaa, at han egentlig var betryggende at have som Dominant mellem Mandskabet forud, vilde forsikre sig imod, at han efter sin afgivne Erklæring gik fra Skibet.

Efterat have anløbet Chincas-Øerne, hvor de indtoge en Guanoladning for China, seilede de nu i det stille Ocean, hvis Ensformighed kun afbrødes af en eller anden større Søfugl eller en Sydhavshval, der sprøitede i Nærheden. De havde i de ensomme Nætter det blinkende Sydkors paa skraa over Hovedet. Men ombord var der langtfra fredeligt. Den lille Nøddeskal, der som en Prik drog sig henover den uendelige Flade, var opfyldt af Strid, Mordlyst og Gudsbespottelser Døgnet rundt. Endel af Mandskabet med Irlænderen i Spidsen pønsede paa at dræbe Officererne og gjøre Skibet til en Hvalfanger.

En Kvæld, som Salve og Federigo samtalede paa Vagten, spurgte den Første pludselig:

„Hvad tror Du, din Søster vilde have gjort med mig, Federigo, — om jeg ikke var sluppet ud?"

De havde hidtil undgaaet at berøre denne ømfindtlige Sag, og Federigo svarede undvigende:

„Det kan jeg sandelig ikke sige; — men hun kunde være vild nok."

„Ja, — men, hvad tror Du nu? Jeg véd, Du stod udenfor den Sag."

„Hm, — det er ikke godt at sige" — sagde han kjendelig lettet, med et eget Smil, som om han med en vis Nydelse ledte om iblandt Mulighederne. — „Engang skoldede hun en Abekat, som havde bidt, langsomt med kogende Vand! — Hun var forresten saa mangfoldig!"

Det gjøs i Salve, og Noget steg op i hans Ansigt, der gjorde den Anden vaer, hvorfor han skyndte sig at tilføie som en Slags halvt spøgende, halvt trøstende Betragtning:

Ja, nu faar den stakkels Antonio Varez undgjælde, fordi hun maatte gifte sig med ham — vær rolig derfor! — Ja, hun er rig og lykkelig! — endte han med et Suk, som om han misundte hende. —

Vi agte imidlertid ikke længere at forfølge dette mørke Billede af Salves Liv, hvori han daglig vadede i Værme, og hvori hans Karakter fik en Knæk, idet han i saa høi Grad mistede Evnen til at tro paa det Gode hos sine Medmennesker og paa en høiere Styrelse. Vi forbigaa at gjengive, hvorledes han tilslut i sin dybe, indestængte Forbittrelse over alt dette Tyranni en Stund endogsaa omgikkes med Tanken paa at slutte sig til hint Mytteri. Han gik mangen fortvivlet Nat i den Fristelse at støde en eller anden af sine tyranniske Officerer en Kniv i Ryg-

Vaer, opmærksom, forsigtig.

gen, medens han i Mørket gik forbi paa Dækket. Dennes Liv hang da, som Salve selv syntes, kun i et Haar; men dette Haar var stærkere, end Salve selv anede. Elisabeths Ansigt og Magten af de fromme Indtryk fra Barnealderen lod ham altid skrækkes tilbage for den Tanke at faa et Mord paa Samvittigheden.

Efter halvandet Aars Liv under mangen oprørende Scene indenfor »Star and Stripes« Skibssider, skiltes han endelig fra det i New-Orleans med en stor udbetalt Hyre. De følgende Fartøier, han fór med, gav andre, men ikke synderlig bedre Forholde; — han var nu vant til dette Liv og tildels sløvet for det. Federigo fulgte ham derunder bestandig som en ubrødelig Kammerat. Salve havde samlet Penge, thi han søgte ikke de Anledninger til at sætte dem overstyr iland, som Federigo, der stadig mistede Hyren i Spil. Han hadede Kvinder og blev gjerne i Matroskipperne anseet som en vild uregjerlig Fyr, som det var bedst at holde sig fra. Hans klare Forstand sagde ham med en vis Bitterhed, at Penge dog tilslut var den øverste Styrke og Magt, og han bar altid sine Guldstykker i et Belte om Livet.

Den stadige Vedhængen fra Federigos Side begyndte Salve, der mente at kjende sin Ven ud og ind og især hans Svaghed for Mammon, mere og mere at tilskrive de Penge, han bar om Livet; — han fik en Mistanke om, at denne ansaa ham som sin Reserve-Sparebøsse. Da Federigo saaledes en-

gang i en Havn foreslog, at de skulde rømme og grave Guld i nogle Miner, hvorom der gik store Rygter, og dele Udbyttet, opgjorde han sig i den Anledning ganske koldt og uden synderlig Indignation den Sandsynlighed, at hans Ven, naar de vare færdige og befandt sig alene i en eller anden Ødemark, en vakker Nat vilde stikke Kniven i ham og tage det Hele. Det var nu engang dette Venskabs Beskaffenhed, — Federigo holdt endnu mere af Penge end af ham. Salve sagde derfor Nei til Forslaget, der ellers som en Afvexling vilde tiltalt ham, og Forholdet mellem dem blev lige venskabeligt.

Der var i det Hele hengaaet fire Aar med dette Liv, da Salve begyndte stærkt at længes til Europa; — han vilde ikke bekjende for sig selv, at det egentlig var Norge, han mente.

Efter længe at have søgt et passende Skib for Hjemreisen, havde han fremdeles sammen med sin brasilianske Ven taget med en svær Bark, der hørte hjemme i den hollandske Coloni Curaçao og skulde føre Tobak og Rom til Rotterdam og Nieuwediep. Besætningen var paa nogle faa Hollændere nær mestendels Creolere.

Han kjendte nu alle Snittene med en amerikansk Hyrecontract og havde lovlig skilt sig fra Skibet strax ved Ankomsten til Nieuwediep. Federigo anede In-

tet, førend Salve kom op med sine Køieklæder og i sidste Øieblik meddelte ham det.

Han blev bleg og fik derpaa Taarer i Øjnene, — om af saaret Venskab eller en Art Skuffelse eller begge Dele, kunde Salve ikke ret forstaa. Hans Ansigtsudtryk med de smaa spillende sorte Øjne lignede noget en forstyrret Rottes. Endelig faldt han ham paa sin heftige Maade om Halsen og udbrød:

„Men, saa vil vi ialfald drikke den sidste Aften paa Afskeden. — Ak, jeg forstaar ikke, hvorledes jeg skal undvære Dig — saalænge, som vi To nu har holdt sammen!"

Imod sin sunde Forstand følte ogsaa Salve sig nu lidt blød ved denne Tanke, og Erindringen om al den Vedhængenhed, denne Kjæltring havde vist mod ham, vakte Noget, der lignede virkelig Rørelse.

„Ja, det nytter ikke min Ven," — svarede han — „afgjort er afgjort! Men iaften spenderer jeg. Jeg sidder i Aurora og venter paa Dig."

Der laa netop paa denne Aarstid ualmindelig mange Skibe i Havnen, og Værtshuset Aurora var den Aften fuldt af Sjøfolk, som sang, gjensaaes eller stiftede Bekjendtskaber ved Brandy eller Gin. I den lille Sal over Skjænkestuen gik til en stærk Musik baade Hamburger-Skotsk og den engelske „Gig" utrætteligt den hele Aften, saa Gulvbjælkerne dissede.

For at forstaa en rigtig Sjømands-Reel maa man se den danset af Mænd, der har pladsket aarevis

Disse, Jonge.

ude paa Havet til alle Verdenshjørner og i den Tid ikke seet en Kvinde for sine Øjne. De komme iland med hele en Mands Længsel og aarelangt opgjemte Glæde, og selve Dansen, det i Nieuwediep at tage Anniken eller Vibecke eller i Portsmouth Mary-Ann om Livet, indeholder for dem en usigelig Berusning; — og dette véd baade Anniken og Mary — hun føler sig i dette Øjeblik ikke liden. Og, — fraregnet Undtagelser i rent forvorpne Forholde eller Individer — ingensteds i Verden næres vel en saa romantisk Følelse for Kvinden som ombord hos Sjømanden. Kjærligheden er der mere end i Bondens ensformige Liv et naturligt rigt og afvexlende Sujet, og selve Kjærlighedsforholdet blir derhos — paa Grund af Adskillelsen — ganske anderledes inderligt og bevaret fra at tabe sit ideale Skjær i det dagligdags Vanemæssige. En gift Matros er derhos altid Gjenstand for en stille Respect af sine Kammerater, der i Regelen ikke har Raad til at gjøre det Skridt. Sjømanden ligger paa Bakken og fortæller saa naivt og sandt om sin Kone eller Kjæreste, hvorledes de kom til at holde af hinanden eller, hvad han tænker paa at kjøbe til hende, naar han kommer i Havn, og, vil man i vor Tid søge stille romantisk Sværmeri, saa findes der nok af dem paa vore Skibsplanker under de ensomme Vagter. Det er intet overdrevent Ord, naar vi sige, at Kvinden i sand Forstand er med ombord i vort udvortes ofte raa Skibsliv; hun staar hos Sjømanden beundret, varm,

ren og høi, saaledes som Frastanden formaar at lægge Fantasiens Skjær over hende. Og, naar man er fristet til at dømme anderledes, staar man kun overfladisk ved den raa Skal og overser hans barnslig naive Natur.

Salve og Federigo sade ved deres „Gin" i et af de til Salen stødende Sidekamre, der var opfyldt af snakkende og drikkende Mænd eller Par, som for et Øjeblik trak sig ud af Dansen. Derinde i den lumre, af Tobaksrøg og Damp taagede Sal saaes gjennem den aabne Dør dansende Mænd af de forskjelligste Fysiognomier, — de Fleste brune og barkede, ofte skjæggede, med Hattene flot bagover paa Hovedet. Endel med knækkede Kridtpiber i Munden, Alle i vild Glæde, drivende af Sved og aldeles utrættelige. De svingede tækkelig klædte hollandske Piger, der bare smaa hvide Huer eller Kapper og, efter Skikken, de lyse Skjørt opheftede, saa at de nette Sko og hvide Strømper kom til deres Ret. Franske og svenske Matroser i deres røde Uldskjorter, Nordmænd og Danske i deres blaa Ditto med vide Seildugsbenklæder, Yankeer og Englændere helt blaaklædte overbøde her hinanden i Reelen og stiftede derunder leilighedsvis Venskaber og Fiendtskaber, der bagefter om Kvelden fik deres Fortsættelse ved en Flaske Brandy eller i et Slagsmaal.

Salve tog ikke Del i Dansen; han var mørk og forstemt ved Lystigheden uden dog for Federigos Skyld at ville lade sit Humør komme tilsyne.

Denne saa meget trøstesløs ud og sad den første Del af Aftenen fortænkt og nippede til Glasset.

Ved Vinduesposten bag sin Ryg hørte Salve to unge Folk tale norsk, — og Hjertet hoppede i ham, thi han havde ikke hørt sit Modersmaal paa flere Aar.

Da det lakkede udover, skjænkede Federigo i selvforglemmende Rørelse i et Væk i Salves Glas og kom, — som det syntes mere og mere beruset — flere Gange til at spilde ned Indholdet af sit eget uden at drikke. Han blev meget snakkesalig og hentede frem den ene Erindring af deres Samliv efter den anden. „Jeg glemmer aldrig ser Du" — sagde han trohjærtigt — „aldrig!" — tilføiede han efter et Ophold skjærende, medens Øjet glimtede af noget undertrykt heftigt.

De to Trælastfarere vare atter komne ind, og den Ene, der saa noget rød og ophidset ud, udtalte sig meget begeistret om en af Pigerne inde i Salen.

„Nei!" — udbrød den Anden indvendende — „da skulde Du have seet den vakkre Elisabeth i „Stjernen" inde i Amsterdam! — Men hende faar En nok ikke danse med slig Gutten min."

Disse Ord vakte pludselig Salves Interesse. Han sad anspændt og lyttede.

„Hvad skulde være ivejen for det?" — spurgte den Anden lidt stor paa det.

„Aa, — for det Første, saa holde de ikke Dans

Fortænkt, tankefuld.

der, og dernæst maatte der vel mindst faa meget som en Skipper til for at gjøre Haneben der, forstaar Du. Men ifjor Vaar, da vi laa med Galathea derinde, saa jeg hende, og hun talte med Kapteinen, for hun er norsk. Ja det er en stolt Pige, Haaret som en Guldkrone og saa rank i Riggen, at En blir benauet, naar en kommer ved Siden af hende.

Salve blev siddende i Tanker og var den hele Aften meget distrait i Forhold til sin Ven.

En Anelse om, at det kunde være Elisabeth, var faret gjennem ham, og han kunde ikke slippe den, skjønt al Eftertanke sagde ham, at hun nu længst maatte være gift med Søofficeren. Hans Sind var kommet i Oprør, og han længtes nu næsten vildt efter at komme hjem til Arendal for at faa Vished om Sammenhængen.

Da de skulde bryde op, var Federigo beruset, og det blev nødvendigt, at han fulgte sin utrøstelige Ven i Mørket henover den lange smale Dam nede ved Dokken, hvor Sjøen gik paa begge Sider. Federigo holdt om hans Arm den hele Vei og støttede sig tungt til den. Da de vare komne midt paa Dammen, saa Salve ham gjøre en pludselig Bevægelse, og han fik et Stød lige under Hjertet saa heftigt, at han tumlede to, tre Skridt bagover. Han hørte den Andens af Raseri dirrende Stemme:

„Tag det for Paolina — din Hund!“

Gjenstanden for hans Efterstræbelse, Pengebeltet, havde reddet Salve, der nu med et voldsomt Slag

slog ham til Jorden, saa at han rullede over Dæmningen ned i Sjøen.

„Hjælp! Hjælp!“ — lød det op til ham.

„Jeg faar vel det!“ — svarede Salve spottende — „for vort vakkre Venskabs Skyld. — Men kast saa først op Kniven!“

Salve snoede sit Lommetørklæde for at række med det ned til ham.

„Du og din Øgle af en Søster har forresten lært mig Adskilligt;“ — mumlede han derunder bittert. — „Jeg fortjente virkelig at blive baade stukket og plyndret, fordi jeg et Øjeblik kunde fæste Lid til Dig eller Nogen.“

„Nu, kommer Du op?“

Da han saa Federigos Skikkelse kravle op over Kanten, sagde han haanligt:

„Ja, nu skal vi da endelig skilles! — Farvel min prægtige gamle Ven!“

Han gik og hørte bag sig i Mørket, at Brasilianeren skreg og trampede af Raseri henne paa Dammen.

XVII.

Med hin omtalte Trælastfarer fra Tønsberg fandt Salve strax en velkommen Leilighed til at tage hjem, idet han haabede paa at kunne blive sat fraborde i en af Skøiterne oppe ved Arendalskanten.

Det var med en egen dyb Følelse, han saaledes igjen traadte paa en hjemlig Skibsplanke og gik om

og lyttede til Folkenes Passiar, medens han følte sig som Gjenstand for deres Nysgjerrighed. Hans sydlig brune Ansigt og det udenlandske Snit saavelsom hans hele Stræk viste, at han var kommet fra anderledes rige og storartede Sjømandsforhold, end de kjendte til. Han gik for en Englænder eller Amerikaner, thi han havde med Overlæg ikke villet give sig tilkjende som Landsmand; — Accorden med Skipperen havde han gjort paa Engelsk.

Disse Bjelkefarere, hvis vintermæssige Dragter mere lignede Arbeidsmandens, der staar i tungt Sjau, end Matrosens, var saagodtsom udelukkende stærke, forvovne Folk. Men, hvad der strax slog ham med stor Rørelse, var det ærlige Udtryk, som alle Ansigter uden Undtagelse havde; — et saadant Syn havde han ikke havt paa mange Aar, og han skammede sig ved at gaa med gjemt Kniv, saaledes som hidtil havde været hans Vane, hvorfor han strax den første Dag lukkede den ned i sin Kiste. Han gjorde sig en Nydelse af at lægge Ur og Penge udover, saa de med Lethed kunde tages, og var opfyldt af stor Beundring, naar de aligevel ikke bleve stjaalne.

Forresten syntes han, at han aldrig havde seet noget saa jammerligt udfattigt som dette Fartøi, der oprindelig havde været kobberhudet, men nu var saa gissent, at det sugede Vand i alle Ender, og Mandskabets Kost forekom ham tarvelig til det Ynkelige; — det var den gammeldags berømte Østersjøkost

Stræk, Dragt. Udover, fremme, omkring.

„Grød og Nakker", og han hørte Kokken forud banke Tørfisken mør med Øxehammeren.

Salve var med Et plumpet langt ind i det Hjemlige.

Det Fartøi, hvormed Salve her fór, var en i sin Tid i Nærheden af Færder havareret Galeas, der for en ringe Penge var kjøbt ved Auktion. Det havde megen Lighed med en gammel Træsko, hvormed Skipper Brekan forvovent traskede over til Holland i de haarde Vaar- og Vinterstorme paa den Beregning, at man i Nødsfald fik flyde paa Trælasten og surre sig for Sjøerne og forresten seile, saa længe Riggen holdt. Han førte ikke Bramstang for ikke at forcere Fartøiet, Seilene vare fillede, som om der skulde gaaet Kugler igjennem dem, og Riggen var paa de Steder, hvor Taugene vare sprungne, knobet i svære plumpe Knuder istedetfor efter al Sjømandsskik splidset. Om nogen Navigation var der hellerikke Tale. Skipperen havde sin Maade at logge paa, idet han spyttede udenbords eller kastede en Flis ud og bedømte Farten efter, hvor hastigt den drev i Sjøen.

De vare ikke heldige med Veiret og havde i Modvind, afvexlende med Smaaveir og Vindstille, anvendt over fjorten Dage uden at være naaet længere end op imod Hansholmenes Fyr ved Jylland.

Med en dæmpet Frygt i Baggrunden for, hvordan det kunde have hængt sammen mellem hende og

Fillet, laset.

Søofficeren, — gik Salve og fantaserede og tænkte sig Elisabeth i Amsterdam. Han begyndte at udspørge Skipperen, om Farten paa Holland var lønsom og andre Omstændigheder ved den. Samtalen gik paa en Art engelsk Kaudervælsk; men han fik af Alt ud baade, at den var fordelagtig, og at den Bedrift i alle Maader kunde passe for ham. At den var saa dumdristig vovsom, gav den derhos en særlig Tiltrækning. En Levevei i Hjemmet, hvori han kunde slippe at staa under Nogens Befaling, stemte just med hans Natur, og det Hele stod nu for ham som en god Idé. Han ejede nogle hundrede Species til at skaffe sig et eller andet af Farten udgaaet Fartøi, foruden den Hundrededalerseddel, som hans Far gjemte for ham. Det var bestemt, — han vilde blive Fører af en Trælastdrager og fare paa Holland.

Salve begyndte at blive forfærdelig utaalmodig efter at komme frem; han længtes efter at se den første Stribe af Fædrenelandet som Noget, han næsten ikke turde tænke sig virkeligt at skulle faa opleve, og syntes, at de drev mere, end de seilede. Atter havde de Solskin og Stille, og han gik op og ned og bandede mellem Tænderne den gamle Træsko, som laa der med slakke Seil og ruggede og ikke vidste, hvilken Ende den skulde sætte frem.

Da Striben af Lindesnæs dukkede op, syntes han, at ingen Odde dækket med Palmer i Sydhavet kunde maale sig med dette Syn. Men bagefter be-

---

Lønsom, lønnende.

gyndte han at ængste sig for, hvad han skulde faa vide om Elisabeth i Arendal, og det var ikke frit for, at man ombord af hans urolige, utaalmodige Væsen kom paa de Tanker, at Englænderen maatte have en Skrue løs.

Endelig slog Forløsningens Stund i Skikkelse af en Lodsskøite fra Arendal.

Han kom did om Aftenen, efterat det var blevet mørkt, til Madam Gjers's tarvelige Logihus og maatte vente til den næste Morgen med at gjense sin Fødeby.

Den følgende Dag var en Søndag.

Der paakom ham en usigelig Høitidsfølelse, da det ringede ind, og han saa Byens Folk af alle Klasser, Smaa og Store, gaa stille og pyntede op ad Gaderne til Kirken. Det var alt det Fromme og Rene, han havde troet paa, dengang han endnu var tillidsfuld og glad og let at narre, som nu togede forbi, indtil hans Øje fyldtes, saa han havde ondt for at se. Han kjendte de fleste af disse Skikkelser igjen ligetil Elisabeths gamle Moster, som han saa gaaende ensom opover med Salmebogen og det hvide, sammenlagte Lommetørklæde foran i Hænderne.

Han kunde ikke modstaa Fristelsen til at slutte sig til de Gaaende, men havde neppe vovet det, om han ikke havde stolet paa, at blive ukjendt. Halvt

---

Opover, opefter.

ved Siden af ham gik en pen Familie — han vidste godt, hvem det var — med et Par smukke, lysklædte Døttre, som nu vare voxne, og en yngre Broder, hvem han ikke huskede. De syntes med Nysgjerrighed at betragte den udenlandske, mørkskjæggede Sjømand med de fine Klæder og den patenterede Guldkjæde paa Vesten; og han paa sin Side gik og tænkte paa, hvorledes de vilde fare fra ham, som om der var kommet en Ulv iblandt dem, om de anede det Liv, som for ham var dagligdags, — kun en halv Dag paa en af de ryggesløse Skibsbakker, hvor han havde havt hjemme i aarevis. De vilde ikke forstaa det, om det blev fortalt, og selve Fortællingen vilde være for smudsig for deres Øren.

Han fulgte stille Strømmen med et Indtryk af, at alle de solbeskinnede Huse omkring paa Bakkerne i hans vakkre Fødeby stode Vidne over ham og spurgte, om ogsaa Gasten fra »Star and Stripes« havde Lov til at gaa i Kirken, og, da han skulde gjennem Kirkedøren, maatte han opbyde al sin Selvbeherskelse; — han havde en Følelse, som om han krænkede Helligdommen ved at gaa ind.

Han satte sig paa den bagerste Stol ved Døren og saa næsten som i en Drøm, hvorledes de gik forbi ham indefter Gulvet; de forekom ham alle som renere Væsener. Orgelet brusede, Salmen istemtes, og han sad med Hovedet i Hænderne, lænet mod Kirkestolen, overvældet og skjulte, at han hulkede.

Han sad slig under det Meste af Gudstjenesten

ude af Stand til at tænke. Saa begyndte hans eget Liv at gaa op for ham Billede efter Billede, Scene efter Scene. Som Barn og Unggut havde han gaaet i Kirken som de Andre; — men i hvad Stand kom han igjen nu? Som En, der havde levet i Mord og Gudsbespottelser mere, end den hele Menighed tilsammen var istand til at tænke sig, og i sit Inderste ribbet for den Tro, han dog engang havde ejet.

Der blussede tilslut op et bittert, voldsomt Glimt i hans Øje, thi han tænkte paa dem, som havde bragt ham dertil, paa Elisabeth og Søofficeren, — og det blev med et dybt Had i Hjertet til denne Sidste, at han igjen gik ud af Kirken.

Den Mand, der raskt og med et spændt, trodsigt Udtryk gik nedefter Gaden, var en Anden end den, som for to Timer siden saa stille var gaaet den samme Vei. Hans Øje gjenkjendte tilfældigvis i et Par, som ogsaa kom fra Kirken, Kaptein Beck og hans Hustru. Det var, som det Syn tændte Oprøret stærkere i ham; og han paaskyndte sine Skridt.

Han vilde nu, før han reiste ud til sin Far i Sandvigen, skaffe sig Rede paa, hvordan det forholdt sig med Elisabeth, og agtede at udspørge sin Vertinde hjemme i Logiet. Han huskede meget godt den lille skarpe, blankøjede Madam Gjers fra før og vidste, at hun snakkede og raporterede Bynyt som en Skade.

Paa den Tid af Søndagen var der ingen Be-

Ribbe, plukke, plyndre.

søgende i Stuen, og han sad alene henne ved Bordet. Medens hun beredte sig til at sætte frem Middagsmaden og glattede ud Dugen foran ham, spurgte han, om Kaptein Becks Søn, Søofficeren, var gift.

„Ja, det er han rigtignok," — svarede hun forundret over, at han talte norsk; — „det er — lad mig se, henved tre Aar siden." — Hun saa vist paa ham. „Men hvem er De? — Det skulde nu vel aldrig være Salve Kristiansen, som" — Hun havde pludselig draget Kjendsel paa ham.

I hendes Tone laa, at der klæbede noget betænkeligt ved Navnet, og Salve sluttede deraf ganske rigtigt, at han havde været ude i Byrygtet i Anledning af Rømningen i Rio; han udfyldte ganske tørt hendes afbrudte Spørgsmaal:

„Som rømte fra Beck i Rio, — jo."

„Ja, jeg skal Intet sige" — hviskede hun hemmelighedsfuldt og høist interesseret.

Skjønt Salve ikke troede, at Beck vilde forfølge ham nu længer, var hin Rømningshistorie dog Hovedgrunden til, at han gjerne vilde være ukjendt paa sit Hjemsted. Han svarede med en Ironi, som undgik hende:

„Jeg betror Dem det, Madam Gjers, fordi jeg véd, at De er en Kone, der aldrig sladdrer Noget ud!" — Han syntes, maaske med Urette, at hun allerede stod æggesyg efter at komme ud og betro Nogen Nyheden.

Drage Kjendsel paa, gjenkjende.

„Saa Søofficeren er gift,“ — gjentog han derpaa noget hen for sig.

„Ja vist, — for længe siden. Brylluppet stod hos Brudens Forældre; de leve nu i Frederiksværn.“

„Elisabeth havde jo ingen Forældre,“ — sagde Salve lidt utaalmodigt.

„Elisabeth? — hun som kom i Huset hos Beck? — Aa det er en anden Historie,“ — sagde hun med en vis Betydning. — „Nei, den, Søofficeren blev gift med, var Postmester Forstbergs Datter Marie. Det Andet var bare saadan en Forlibelse; — det endte da med, at hun maatte over til Holland, Stakkel! Det hedte, at hun havde faaet en Tjeneste der.“

„Véd De noget bestemt om dette?“ — spurgte Salve haardt og med et sligt Alvor, at den lille Madam kom ud af Contenancen og følte Nødvendigheden af at forsvare sine Ord:

„Det gik jo aldeles hemmelighedsfuldt til; men Afreisen skede over Hals og Hoved. Den Sag er desværre kjendt nok; ja, En kan sige, nu længst baade kjendt og glemt.“

„Hvad er kjendt?“ — optog Salve harmfuldt — „saa De hende, Madam Gjers?“

„Nei da, hverken jeg eller nogen Anden; — Becks boede dengang hele Høsten alene ude paa Landstedet, og det var netop en yderligere Grund, for at —“

„Saa véd altsaa hverken De eller de Andre, som snakker Æren af hende, det bitterste Andet om Sa-

gen end, hvad I saadan have faaet lavet til" — sagde Salve bistert og foragteligt. Han havde en Trang til at forsvare Elisabeth endnu for de Andre, skjønt han desværre alt havde fældet hende i sit Hjerte, og følte sig syg, næsten svimlende indvendig.

„Jeg har tilfældigvis en Kundskab om, hvordan det hænger sammen", — løi han, idet han koldt og skarpt saa hende ind i Ansigtet, — „og," — her fløi han op og slog voldsomt i Bordet — „jeg spiser ikke en Bid i en slig Klaffertunges Hus! — forstaar De Madam!" — Med et: „Vær saa god at gjøre Dem betalt!" — slængte han endel Sølvstykker paa Bordet og sprang ovenpaa, hvor han selv gav sig til at slæbe sin Skibskiste ned ad Trappen.

Madam Gjers udtømte sig i en Mængde formildende Talemaader, hvis Kvintessents var, at hun kun havde sagt og troet, hvad hun selv havde hørt for sig af alle Mennesker i Byen; men Salve var utilgjængelig og gik med sin Kiste i et Reb paa Ryggen nedefter Gaden. Han satte den ned paa Bryggen.

Det var hans Agt at bestille en Baad udover til sin Far; men han blev foreløbig siddende paa Kisten og stirrede udover Havnen, hensunket i sine egne Tanker.

Enden paa hans Betragtninger var, at han opgav Hollandsfarten.

Han tog en Baad til Sandvigen; men, idet de roede udover, lod han pludselig Rorskarlen forandre

Retning og lægge til ved Kranen paa den anden Side af Havnen. Han vilde tale med Elisabeths Moster og faa fuld Vished, — der var hele Tiden Noget i ham, som oprørte sig mod at tro det Værste.

Da han kom ind til den Gamle, kjendte hun ham strax.

„God Dag Salve!" — sagde hun — „Du har været længe borte, — paa femte Aaret retnu."

Han blev staaende med en mørk Mine uden at modtage hendes Anmodning om at sidde ned.

„Er det sandt, at Elisabeth — kom slig bort fra Beck — til Holland?"

„Hvordan slig?" — spurgte hun brat. Der trak et Farveskjær op i hendes Ansigt.

„Slig, som Folk sige," — sagde Salve med et bittert Eftertryk.

„Naar Folk sige det, saa maa vel en Kar, som Du, tro det," — yttrede hun spodsk. — „Jeg forstaar ikke, hvorfor Du kommer hid og spørger hendes gamle Moster, naar Du har saa Mange for Dig, som staa til Troende! Forresten kan nok hun fortælle Dig noget Andet min Gut, — og det gjorde hun ikke, dersom hun ikke troede, at Pigen endnu holdt fast ved Dig trods alle de Aar, hvori Du har føitet om, Gud véd hvor i Verden. — Jeg kjender hendes Natur, skal jeg sige Dig. — Hun flygtede ganske rigtig en Nat fra Becks og kom hid om Morgenen; men det var for din Skyld, fordi hun vilde fri sig for Søofficeren. Det var selve Madam Beck,

som skaffede hende til Holland, fordi de ikke vilde have hende til Svigerdatter."

Der fór en Straale af vild Glæde op i Salves Ansigt; men saa blev det igjen mørkt. — „Var hun da ikke bleven forlovet med Søofficeren?" — spurgte han.

„Ja, og Nei;" — svarede den Gamle betænksomt for ikke at vige et Haarsbred fra Sandheden; — „Hun lod sig forlede til at sige ham „Ja", men flygtede saa af Huset, fordi hun ikke vilde have ham; hun tilstod mig med Graaden i Øjnene, at hun angrede, at have sagt Dig „Nei"."

„Saa det hang saadan sammen," — yttrede han spydigt — „saadan baade „Ja og Nei!" — Becks vilde ikke have hende til Svigerdatter, saa fik de hende praktiseret fra Huset over til Holland og — saa vil I, at jeg skal tro, at det var for min Skyld, hun reiste!" — Han tilføiede i en trist Tone, idet han langsomt rystede paa Hovedet:

„Gud skal vide, at jeg vilde tro det, — saa gjerne som mit Liv tro det —; men jeg kan ikke Mor Kirstine! — I er hendes Moster og vil gjerne —,"

„Jeg er bange for, at det er din Ulykke, Salve", — afbrød hun strengt — „at Du ikke aarker fuldt ud at tro Nogen paa denne Jord; derfor blir Du altid hængende ved - Folkesnak og Tvivl. Med de Tanker, som Du nu viser, har Du ialfald Intet længer at gjøre indenfor min Dør. — Men Et vil jeg bede Dig om," — sagde hun med et mildt ind-

trængende Alvor i det kloge, kraftige Ansigt. „Forsøg ikke paa at nærme Dig Elisabeth eller at vinde hende, saalænge som Du bærer et Spor af de' Tvivl mod hende i Hjertet; — det vilde bare føre til Ulykke for Eder begge.“

„Farvel, Mor Kirstine!“ — sagde han betaget og søgte hendes Haand til Afsked; men hun vilde ikke tage den og gjentog blot:

„Husk paa, det er en gammel Kone, som har seet Adskilligt i Verden, der siger det!“

Han sad eftertænksom i Baaden, medens han lod sig ro ud til sin Fader i Sandvigen. Underveis opgjorde han sig, at han dog vilde holde ved sin Plan om Hollandsfarten.

XVIII.

Vi træffe Salve igjen som Skipper paa Briggen Apollo en blank Octoberdag ude i Sjøen underveis til Pürmurende med en Trælastladning.

Efter først at have lagt sin Sjømandsforfængelighed tilside, var han nok saa tilfreds med sit gamle gisne Fartøi, hovedsagelig af den Grund, at det var hans eget. Hans Mandskab, ialt syv Mand nede fra Tiømø og Nøtterø, hvor han ogsaa selv havde taget Ophold, syntes, at de vare komne ombord til en hvas Kar, men mærkede tillige, at han behandlede dem honet. Skjønt de vare vante til lidt af hvert, havde de dog allerede paa den første Tur lært, at de seilede med en ren Vovehals, hvis eneste Hensyn

var at komme frem og faa gjort flest mulige Ture, inden Isen standsede Farten omkring Jul. Han lagde ud fra Færder i en haard Storm, og til de udtalte Betænkeligheder svarede han kun i al Munterhed, at Vinden var til at komme frem med.

Apollo gik for en halv Sløv i Seilene, og Nils Buvaagen havde Tørn ved Rattet. Salve havde truffet ham igjen i Arendal og overtalt ham til at gaa med sig i Trælastfarten.

Det, der særlig interesserede ham ved denne Mand, var den urokkelige Glæde og Kjærlighed, hvormed han omfattede Kone og Børn; han undte sig knapt selv sine Rationer ombord. Salve stod oftere og lyttede til hans naive Fortællinger om de Gjenvordigheder, han havde gjennemgaaet, og de vare mange.

Den haardbare Kaptein, der syntes lige saa langt fra sentimentale Tanker som fra Maanen, gik i Stilhed og misundte sin Roergjænger; han tørstede efter den Herlighed, som denne Mand ejede, og gik og tænkte paa, at ogsaa han kunde havt den, — om han bare kunde været trosskyldig dum nok til at tro Alt, — lo han indvendig bittert. Men han var nu desværre engang ikke født blind. Elisabeth havde, — det var mere end Bevis derfor —, sat sit første og bedste Sind til Søofficeren, og saa, — ja saa, var han kanske god nok!

Han havde mere end ellers en skjærende Følelse

Haardbar, haard, haardfør, ufølsom.

af, hvor lavt og usselt hans eget mistroiske Tankesæt dog var imod denne Mands, i hvis Sind visselig netop alt det vilde have reist sig, som kunde talt for Elisabeth, og han beundrede den enfoldige Nils, som reiste saa trygt og kunde komme hjem saa glad uden at slippe en Tvivl ind i sit Hjerte. Han forestillede sig ham siddende i sit fattige Hjem med en vis lykkelig Værdighed, — med et Barn paa hvert Knæ og de andre kravlende og hængende omkring sig.

Det var den Slags Betragtninger, som beskjæftigede ham, medens han usædvanlig langsomt og ofte standsende gik frem og tilbage henover Dækslasten; og det var den sidste Tanke, der kastede sit Skjær henover hans Ansigt, idet han bestemte sig til paa denne Tur at tage fra Pürmurende ind til Amsterdam for at se Elisabeth.

XIX.

Skipper Garvloit, til hvem Elisabeth var kommet, boede i den livlige Gade, som gaar ned til Dokken i Amsterdam. Husrækken dersteds bestaar af tre, fire Etages Murhuse i den vanlige hollandske Stil med grønne Jalousier og trange Indgangsdøre med polerede Messinghamre. Paa den anden Side af Gaden gaar Kanalen med sine forskjellige Broer ind igjennem Staden, opfyldt med alskens Smakker, Skøiter og mindre Kofskibe under Afladning.

Madam Garvloit, der var en sygelig Kone med

fire halvvoxne Børn, følte mere og mere Støtte i denne sunde og stærke Natur, som saa heldigt var kommet hende til Undsætning i hendes Gjenvordigheder, og fandt sig overbærende i adskillige Egenheder ved hendes Væsen. Et eget Alvor gav hende noget særligt Tiltrækkende for Ældre, medens hun paa den anden Side i Leg sammen med Børnene ofte var rent overgiven og vild; — det kunde med Elisabeth i Spidsen gaa op og ned ad Trapperne i en Kehraus, saa at Madam Garvloit undertiden var fristet til at holde Styr paa hende. Til andre Tider var hun igjen den hele Dag saa betænkt og ordknap, at de troede, hun led stærkt af Hjemvé.

Husets yngre Herrebekjendtskaber, — en elegant Commis ved et af de større Contoirer oppe i Byen, der affecterede lidt af en Mynheer, samt en lyshaaret, rødmosset Skipperson ude fra Blieland —, vare begge Slægtninge af Garvloit. Uagtet hun i sin selvforglemmende Ligefremhed mod dem ofte ikke syntes at kjende de vedtagne Former, kom disse dog snart paa det Rene med, at der aligevel var det, der forbød at nærme sig den unge Pige over den Streg, hun selv angav. Af hendes Væsen skimtede frem noget Alvorligt, næsten Myndigt, som de følte sig underlegne, men som tillige netop gjorde hende saameget mere indtagende, naar hun spøgte, og hendes udtryksfulde Ansigt straalede af overgivent Lune. De To kom regelmæssig hver Søndag, vare overmaade

---

Betænkt, tankefuld.

skinsyge paa hverandre, overbød hinanden, naar Leilighed gaves, og — havde begge den bestemte Følelse, at de sukkede forgjæves.

Den anden Høst, da Skipper Garvloit kom hjem, fortalte han, at Søløitnant Beck var forlovet med Postmester Forstbergs Datter i Arendal, og han bragte selv mange Hilsener fra hende til Elisabeth. De skulde giftes til Vaaren.

Efterretningen var en stor Glæde; thi det havde mangen Gang hvilet tungt paa hende, at Beck maaske nu levede ulykkelig for hendes Skyld; — hun sluttede af sin egen Følelse for Salve. Det var som en stille Festaften for hende, da hun ved Sengetid sad alene ved Vinduet oppe i sit Værelse og saa nedover Kanalen og Skibene i det rolige Maaneskin. Hun tænkte paa sin Veninde og forstod af hendes Hilsen, at hun ikke kjendte Noget til hendes Forhold til Søofficeren; — hun var lettet, saa lettet ved at vide, at denne dog ikke havde taget Forholdet til hende dybere. Et Smil, der tegnede sig ved Læben viste dog, at han samtidig ogsaa blev veiet, og hendes Tanker gled siden, medens Maanen satte den gule Vinduesramme inde paa Væggen over hendes Seng, den Vei, de helst vilde — udover i Verden til Salve.

Hun sad slig med det svære Haar opløst over de kraftige, velformede Skuldre, sammensunken i sig selv og aandsfraværende. Udtrykket blev mere og mere sørgmodigt, og der gik enkelte Trækninger over hendes Ansigt. Det kunde komme saa bitterlig tungt

paa hende, at det var hendes Skyld, at Salve var gaaet ud i Verden og blevet et fortvivlet Menneske; — det var det stille Nag, hun stadig søgte at komme fra, og som hun paa den anden Side saa gjerne vilde dvæle ved. Hun saa ham i Tanken ulykkelig og stolt, med det blege Ansigt og de skarpe, kloge Øjne fæstede hadefuldt paa hende, som havde forvoldt det. En Idé foresvævede hende om at klæde sig ud som Matros og gaa ud i Verden og lede ham op. Men, fandt hun ham, vidste hun igjen, at hun for Skamfuldhed ikke turde vise sig for ham; thi hun havde jo saagodtsom tilhørt en Anden, og hun vilde ikke for alt i Verden læse den haarde Afvisning i hans Øje.

Hun hulkede krampagtigt med Hovedet i Armene, indtil hun tilslut sov ind mod Vindueskarmen.

Elisabeth havde været tre Aar i Garvloits Hus, da den Ulykke hændte, at Garvloit mistede sit Kofskib ved en Stranding ude ved Amland. Han tabte derved det Meste af, hvad han ejede og, hvad der var det værste, tillige Udsigten til fremtidigt Livserhverv som Skipper; thi han savnede Midler til at kjøbe nyt Fartøi. Der herskede i den Tid en trykket Stemning i Huset, og Elisabeth, der indsaa, at hun nu blev nødt til at forlade det, var meget sørgmodig; hun havde faaet disse Mennesker kjær.

Den tykke svære Garvloit var bleven kjendelig mager. Han gik i Skjorteærmerne og viftede sig med et Bastes Lommetørklæde med de noget korte

besværlige Arme, — om det var for Bekymringerne eller for Sommerheden kunde være uvist. Han mindede om et eller andet fortbenet Sødyr, en Sælhund eller Hvalros, der er kommet op paa Land.

En Dag fik han en Idé, som synlig slog mere og mere ned i ham; thi han gik overmaade uroligt viftende frem og tilbage i Stuen den hele Eftermiddag. Det var, om det ikke skulde lade sig gjøre at oprette et Værtshus for Sjømænd. Huset laa overmaade beleiligt til lige nede ved Dokken. Nedenunder kunde de have Matrosstue, og ovenpaa var en Sal, hvori de kunde beværte Skippere og Styrmænd. De havde Værelser nok.

Garvloit nævnte dog Intet, før Sagen var fuldt besluttet og afgjort hos ham. Da traadte han en Dag ind til sin Kone, med en Rulle trykte Plakater og et stort Bræt.

„I Guds Navn Garvloit, — hvad er det?“ — udbrød hun.

Garvloit vendte Brædtet med en vis Høitidelighed uden at sige et Ord. Der stod med store forgyldte Bogstaver at læse: „Stjernen.“ Han sagde betydningsfuldt:

„Det er vor nye Levevei, Kone! — I næste Maaned hænger Skildtet over vor Dør; — disse Plakater ere til at slaa op og uddele paa Skibene nede i Havnen. — Garvloit ligger ikke overende enda, forstaar Du!“ endte han lidt selvbevidst i Anledning af sin Idé. Og nu udviklede han, hvorledes

han selv agtede at være Vært, og at Elisabeth skulde hjælpe ham med at styre det Hele.

Madam Garvloit gjorde kun en svag Indvending:

„Du véd jo, at Du ikke taaler at drikke Øl, min Ven!“

En anden Indvending, nemlig, hvad man hjemme i Norge vilde sige, naar de hørte, at hendes Mand var sunket ned til en simpel Værtshusholder, beholdt hun klogelig for sig selv. Hovedsagen var, at de kom i en Levevei, og — saa havde de den store Trøst at kunne beholde Elisabeth hos sig. Den sidste Rest af sin Forfængelighed gav hun Luft i den Ytring til Elisabeth, at de hjemme ikke vidste af Millionærer i Træsko som i Holland, og Manden fandt hende meget ivrigere, end han havde ventet. Han var vant til at støtte sig til hendes større Forstand og vilde følt sig meget ilde ved, om hun havde været imod Sagen.

Saaledes gik det da til, at der i den af Trafik fyldte Gade ved Kanalen en Mandag Morgen straalede i blaa Grund et forgyldt Skildt: „Stjernen“ over en af Indgangsdørene.

„Stjernen“ var oprettet i en beleilig Stund og paa et beleiligt Sted. Der samlede sig saagodtsom strax Gjæster fra Skibene i Havnen baade nedenunder og ovenpaa, saa at der blev Udsigt til en stadig tiltagende Trafik. Garvloit præsiderede gjerne selv i den renlige Stue bag Disken, paa hvis Yder-

ende der stod en Hob Stenkrus med Tinlaag, medens der inde ved Væggen af en Kasse med Kardustobakker stak op lange og korte hollandske Kridtpiber, hvoraf en ny og stoppet altid raktes Gjæsten sammen med det rekvirerede. Skjult under Disken, der hvor Stenkrusene stod, laa Øltønden med sin blanke Hane over et Kar, der optog Dryppet, ligesom der, efter den renslige hollandske Skik, stod sandfyldte Spyttebakker i Overflødighed rundt om i Værelset. Hylderne ovenfor bare lagvis et helt Apothek af Bouteiller og Krukker med Stærkt, hvoriblandt endel skudtryggede, sortgrønne hollandske Geneverflasker.

Elisabeth fik som Husbestyrerinde nok at gjøre og befattede sig ikke directe med Opvartningen uden, naar noget Særligt skulde arrangeres for Gjæsterne ovenpaa. Af og til kom hun dog ogsaa ned i Stuen i et eller andet Ærinde eller for at forvisse sig om, at Intet manglede, og Rygtet om den smukke Elisabeth i Stjernen bidrog ikke saa lidt til Søgningen.

De Nordmænd, som kom til Amsterdam med Bjelker, — de Fleste af dem afladede dog oppe i Purmurende eller Alkmar — holdt sig ufravigeligt til Stedet. Elisabeth talte ofte med dem for Landsmandsskabets Skyld og, naar hun hørte, at Nogen af dem havde været i Langfart, kunde hun let og som leilighedsvis fritte efter, om de havde hørt Noget til en Sjømand af hendes Bekjendtskab, som hed Salve Kristiansen og var fra Arendal.

Renslig, renlig. Stærkt, stærke Sager, Spirituosa.

Det laa til Elisabeths Natur at have en god Portion Villie, og der i Huset, hvor hun nu egentlig styrede Alt, blev denne Side hos hende ikke lidet udviklet. Den unge Piges Kraft og bestemt opgjorte Meninger om Alt gav hende ofte noget ensidigt Umedgjørligt, og det var ikke frit for, at hun undertiden forekom Madam Garvloit for mægtig. Paa ordknappe Humørsdage, da hun gjerne var feberagtig driftig, — oversaa hun i Farten let de Hensyn, som hun skyldte Husmoderen, og kunde uden videre sætte hendes Anordninger tilside.

Madam Garvloit nævnte dog paa sin forbeholdne Maade intet ligefrem om dette; hun bebreidede hende kun, at hun bar sig uhøfligt og overseende ad mod Comissen. Elisabeth svarede, at han kjedede hende; men Madam Garvloit mente strengt, at en ung Pige burde have Levemaade nok til ikke at vise dette. Sandheden var virkelig, at Elisabeth manglede ikke saa Lidt af denne; hun vilde nødig paalægge sig Tvang og syntes i det Hele taget, at det var urimeligt, at En skulde bære sig ad, som om Noget var morsomt, naar det var kjedeligt.

En Formiddag, da Elisabeth havde meget at ordne i Huset, gik hun skyndsomt gjennem Beværtningsstuen. Ved et af de smaa Borde sad en skjægget Mand i blaa Düffildspijekert. Han havde et endnu urørt Krus Øl foran sig.

Hun havde i Skyndingen faaet Indtryk af, at det maatte være en Styrmand eller Kaptein; men der maatte have været Noget ved ham, som gjorde hende opmærksom; thi i Døren vendte hun sig et Øjeblik paany og saa hen paa ham, førend hun gik ud. Han var saa bleg og havde sendt hende et Blik.

Da hun stod udenfor Døren, vidste hun, at det var Salve, uagtet hun altid havde tænkt sig ham som simpel Matros. Hun stod skjælvende og pillede paa Dørklinken i den dybeste Sindsbevægelse, aabenbart i Beraad med, om hun skulde vove at gaa ind igjen. Hun trykkede paa Klinken med en Bevidsthed om, at den vilde gaa op, førend hun egentlig havde besluttet det. Døren aabnede sig igjen, og Elisabeth gik med nedslagne Øjne, rød som et dryppende Blod, gjennem Stuen og bøiede lidt paa Hovedet som til en Hilsen, da hun kom forbi ham. Hun var alt kommet hen imod den modsatte Udgang, da hun hørte en sagte, bitter Latter bag sig.

Nu vendte hun sig pludselig med en stolt Mine og saa paa ham.

„Goddag Salve Kristiansen!" — sagde hun fast og roligt.

„Goddag Elisabeth!" — svarede han noget hæst, idet han forvirret reiste sig.

„Ligger Du med Skib her i Amsterdam?"

Han satte sig igjen; thi der var noget ved hende, som nu nægtede Tilnærmelse.

„Nei i Purmurende, — jeg kom blot hidind forat —"

„Du gaar altsaa i Trælastfarten nu?"

Ja — Elisabeth! — vovede han at tilføie i en anden Tone, hvori der laa Meget. Men nu hilsede hun paa den samme stolte Maade til ham og gik ud.

Salve sad en Stund med sammenpressede Læber og saa ned for sig. Da hun første Gang havde vendt sig i Døren, havde han følt paa sig, at hun vilde komme ind igjen, men han havde da ventet sig en anden Scene. Hans Natur var blevet ikke saa lidt af en Tyrans. Det han allermindst taalte, var Underkastelse, og, da hun nu kom ind saa stille ydmyg med Erkjendelsen af sin store Uret skrevet i sit Ansigt, følte han sig pludselig med en vis fortærende bitter Lyst paa Dommersædet.

Han vilde først se hende knust for sig, — saa skulde han have tilgivet og elsket hende med hele sin Sjæls Lidenskab.

Men i hin Stund, da hun stod der ved Døren med Hovedet, der bar sig saa ædelt, blegt løftet af tilbagetrængt Krænkelse og talte saa roligt — havde han følt, at han med Et blev fjernet længere fra hende, end dengang, da han endnu færdedes paa den anden Side af Jorden.

Salve sad med en fortvivlet, smertefuld Harme over sig selv. Hvor var hun ikke rank og stolt! Og han selv? — hvor var han ikke en smaalig, elendig Kar!

Under dette sidste bittre Opgjør satte han Krusset, hvormed han i Tanker havde leget, haardt i Bordet og fór ud.

Han gik den Eftermiddag længe henad Stenkaierne nede ved Havnen og veiede mørk paa en Beslutning. En Stund blev han staaende og saa udover alle Skibene, og hans Mine antog et tungsindigt Præg. Hans øvede Sjømandsøje kjendte paa deres forskjellige Udseende, i hvad Fart hver af dem hørte til. Hint svære af Sol og Sjø medtagne Fartøi, der laa saa høit paa Vandet med Kobberhuden irret og uren af Muslinger og med de efter Kjættingen rustgule Klyds, var en Kaffefarer fra Java; det næste med de ved Lugerne efter Lossingen dybt opfilede Sider gik med tunge Jernvarer og Stykgods i Langfart; det Tredie, hvis Skrog var graahvidt af størknet Sjøsalt, fór med Sukker og Rum paa Vestindien; den fjerde, der laa saa undersætsig bred og tømmerfast bygget, med de opbrasede tykke Ræer og Tønden i Masten, var en fra Spitsbergen hjemvendt Hvalfanger. Han stod og tænkte paa de lange Furer, som ethvert af disse drog i Havet, paa det rodløse, flakkende Liv ombord i dem, og følte med en opstigende Angst, at han selv igjen stod paa Randen til at blive kastet tilbage ud i denne Færd. Det beroede nu paa Elisabeth; men hans Haab var saa lidet.

Salves Natur hørte til de, der pines dobbelt

Veie paa, overveie.

ved at opsætte, og, da han igjen gav sig til at gaa, var han saa halvt bestemt paa at se sin Skjæbne afgjort strax.

Medens han gik i disse Grublerier op imod Broen, saa han dog én Grund til at vente dermed, — og han tænkte midt i sit Oprør overmaade kold-blodigt, — den nemlig, at det første uheldige Ind-tryk maaske dog burde faa Tid til at sætte sig hos hende.

Det havde været en høstgraa, taaget Dag; men nu klarnede det af med enkelte blaa klare Pletter, og, da han kom over Broen, kastede Eftermiddagssolen pludselig sine Straaler glimrende ind imod Ruderne opefter Gaden ved Kanalen. Ovenpaa i Garvloits Hus stod Elisabeth i det aabne Vindu; — ogsaa hun havde den Dag Trang til at være ene med sine Tanker.

Salve saa hende og blev et Øjeblik staaende i Betragtningen af den Skikkelse, som lænede sig ud-over Vindueskarmen.

„Dette velsignede Hoved er mit!“ — udbrød han uden at vide det høit, lidenskabeligt. Han sprang som et Lyn den korte Vei opad Gaden og ind Gar-vloits Gadedør.

Elisabeth hørte Døren i Værelset gaa op bag sig. Da Salve uventet stod for hende, sank hun et Øjeblik ned paa Stolen; men hun reiste sig rask med en forskræmt Mine, næsten som hun havde en Fiende for sig.

„Elisabeth!“ — sagde han sagte — „vil Du paany sende mig ud i Verden? Gud véd, hvordan jeg da kommer tilbage.“

Hun svarede ikke, men stod stiv bleg og saa paa ham; det var, som hun glemte at trække Aanden og bare ventede, at han skulde sige mere.

„Bliv min Hustru Elisabeth,“ — bad han, — „saa vil jeg voxe op til et godt Menneske igjen. — Hvilken ussel Kar jeg er blevet uden Dig, det fik Du Syn nok for i Formiddag!“

„Det véd Gud, Salve“ — svarede hun, medens Taarerne brast ud af hendes Øjne under den indre Bevægelse, som hun søgte at beherske — „at Du alene har havt mit Sind ogsaa dengang, jeg ikke kjendte mig selv —; men jeg maa først vide i fuld Sandhed, hvad Du tænker om mig.“

„Det samme, som jeg tænker om Guds Engle, Elisabeth!“ — sagde han inderligt og vilde tage hendes Haand.

„Véd Du, at jeg — engang holdt paa at blive forlovet med den unge Beck?“ — spurgte hun rødmende, men med noget fast paagaaende i Øjet —; „Jeg forstod mig dengang ikke paa mig selv, men tænkte bare paa Fjas og Flitter, til jeg maatte flygte fra det Hele.“

„Tal ikke om det, kjære, velsignede Elisabeth! din Moster har fortalt mig det Altsammen.“

„Og Du har ikke nogen Tvivl imod mig i din

Paagaaende, uforknyt.

Tanke? — Thi det vil jeg ikke bære, slig som idag, Salve! — kan det ikke, forstaar Du vel?" — sagde hun bevæget i Stemmen, idet hun med dyb Overbevisning saa ham fortroligt lige ind i Sjælen.

„Tvivl? — mod Dig!" — her lagde han hendes Haand paa sit Hjerte. I denne Stund vidste han trygt, at hun aldrig havde sat sit egentlige Sind til Søofficeren.

Over hendes Ansigt gik et usigelig straalende, lykkeligt Skjær; — de saa et Øjeblik paa hinanden, og Salve slog sine Arme om hende.

De stod slig, som de ikke vilde slippe hinanden igjen, Kind til Kind, talte ikke, tænkte ikke. Det var ikke frit for, at der var Krampegreb i denne Kjærlighed, — endnu dyb Mistillid til den lykkelige Virkelighed, instinctmæssig Angst for at miste den igjen.

De stode i Garvloits Dagligstue ovenpaa midt paa Gulvet, — og midt i Døren stod tykke Garvloit aldeles haandfalden ved det Skue, han havde foran sig. Han saa hjelpeløs ud og gjorde et Par sprællende Vip med de korte Arme, som han vilde bortstøde Synet.

Ingen af dem havde mærket, at Døren var gaaet op. Endelig fik Elisabeth Øje paa ham og — ikke med Forvirring, men med en heftig Trang til at meddele sin Lykke, — udbrød hun:

„Det er min Kjæreste!"

Haandfalden, fortabt.

Saa det er din Kjæreste? — sagde han betuttet og rykkede raadvild et Skridt tilbage.

„Mit Navn er Salve Kristiansen, Skipper paa Apollo!" — tilføiede Salve uden at slippe hende; han syntes Alt omkring sig var Smaating.

Garvloit havde imidlertid fundet en Udvei. Han vendte sig og raabte gjentagende Gange stedse høiere nedefter Trappen: „Andrea! Andrea!" — efter sin Hustru. Og, da hun ikke kom, stolprede han usædvanlig hastigt for sin Corpulence ned ad Trappen. Ved den nederste Bøining blev han imidlertid staaende og stirrede hen for sig.

Da Madam Garvloit, som havde havt et Arbeide at lægge tilside, endelig kom, overraskedes hun ved at se ham staa saa betænkt, tydelig med en Bekymring i Ansigtet, og hun spurgte forbauset, hvad der var paafærde?

„At jeg blir ruineret," — svarede han trist.

Hun saa paa ham uden at begribe Meningen; men forstod, at der var noget rigtig galt paafærde.

„Elisabeth sidder forlovet ovenpaa med en Skipper Gud véd hvem" — sagde han langsomt —. Du kan selv se efter. Og derpaa udtalte han efter en Pause, dybt sukkende, sin Bekymrings egentlige Knude: „Hvem skal nu styre Huset? — Jeg faar aldrig i Verden nogen som Elisabeth."

Madam Garvloit var mere raptænkt end sin Mand. Hun gik forbi ham opad Trappen og fik med egne, forbausede Øjne Rede paa Sagen.

„Jeg har kjendt ham, siden jeg var en liden Pige" — endte Elisabeth sin afbrudte Forklaring.

Madam Garvloit viste den mest levende, usfrømtede Deltagelse. — Hun behøvede ikke at hykle; thi hun var en Kvinde, der havde Hjertet paa rette Sted, og hun forstod, at dette var en Kjærlighed som havde sin gjemte Roman. Hun var meget nysgjerrig, men opsatte dog at spørge til bedre Leilighed. Imidlertid indbød hun Salve til at komme og gaa i Huset, naar han vilde. Og siden kom ogsaa Garvloit op og viste sig meget venlig; — kun syntes han, at Salve var vidunderlig træg til at ville gaa igjen, thi det blev sent og udover hans Sengetid.

Elisabeth fulgte ham ned i Gangen; — det var, som han skulde reise til Nyholland istedetfor at komme igjen den næste Dag.

I den lille Hue til den klædelige hollandske Dragt stod hun med en forventningsfuld, festlig Mine i den stille Høstmorgen, hvori Taagen holdt paa at lette og Alt ventede paa Solens Gjennembrud.

Salve havde speidet omkring Huset, før nogen Portdør i hele Gaden var aaben, og da de hilsedes, strømmede der et Skjær af Overraskelse og Glæde over hendes Ansigt.

Madam Garvloit gik under et Paaskud ud af Stuen for at lade dem alene.

„Ser Du Elisabeth!" — sagde han med noget høitideligt i Stemmen —. „For fem Aar siden var jeg i Boston, og da kjøbte jeg disse Ringe." — Han

tog dem frem af Papiret og lagde dem i hendes Haand. — „Jeg har havt megen Tyngsel og Sorg i den Tid; men saa har jeg dog gjemt dem aligevel, indser Du nok.“

Hun faldt ham pludselig om Halsen og gjemte sig ved hans Bryst og, da han betragtede hende, saa han, at hun var heftig bevæget og græd.

Siden havde de jo nok med Ringene og at tale om dem. De vare begge massive og glatte, og Elisabeth fandt, at det var de to smukkeste Ringe, hun havde seet. Idet hun prøvede dem begge over hinanden paa sin Finger og holdt Haanden op imod ham for at vise dem, sagde hun:

„Det er den første Ring, jeg i mit Liv har ejet!“

Hun saa en Skygge fare over Salves Ansigt og blev lidt rød; thi nu først indsaa hun, hvad der laa nær til at tænke, — at Søofficeren dog muligens kunde have opnaaet at faa sætte en saadan paa hendes Finger.

Dette Indtryk var dog kun let forbigaaende. Kjærlighedens Selvbevarelsesinstinct skjød det uvilkaarlig bort hos dem begge og begrov det under den nærværende Lykke.

Hun havde endnu ikke vovet at spørge, naar han skulde reise igjen, men det svævede hende flere Gange paa Læben. Hun vidste jo, at Skibet laa oppe i Purmurende og var bange for, at det kunde være allerede den næste Dag. Men hun sagde endnu Intet og tænkte at opsætte Spørgsmaalet til om Efter-

middagen, naar han kom igjen. Da han skulde gaa, overvandt hun sig dog og spurgte noget uvis i Stemmen:

„Naar skal Du reise?“

„Tirsdag Aften, Elisabeth! — Onsdag Morgen maa jeg være i Purmurende; der er ingen Raad for det.“

Der blev Glæde; — hun havde vundet fem hele Dage!

Disse hengik i en Rus; — kun altfor snart.

Søndag Middag efter Gudstjenesten var der en Slags Folkefest i Amsterdam. Paa det berømte Raadhus, — der havde været Regeringens Sæde i Hollands store Dage, dengang Ruyters og Tromps Kanoner tordnede i Havet udenfor, og de fine, pengearistokratiske Raadsherrer sade derinde om Republikens Raadsbord og styrede, — var den Dag udstillet det nye Billede af den unge, hollandske Helt van Spyck, som sprængte sit Skib i Luften under Krigen i 1830 imod Belgien. Det skulde høitideligt afsløres og have Plads paa Raadhusvæggen blandt Hollands Nationalminder.

Den pyntede Folkemasse togede derop i store Strømme gjennem alle Gader, standsede op og bølgede som et Hav ude paa Raadhuspladsen, medens en brusende Musik spillede Nationalmelodien: „Wien Neerlands bloed door de aders vloeit.“

Det var paa alle Ansigter at læse, at der susede en Storm af Nationalstemninger i Luften.

Elisabeth gik ved Salves Arm med Festens Skjær over sig. Ogsaa han var høitidelig tilmode, skjønt han ikke kunde føle sig saa hjemme i Forholdene som hun, og hans Stemning var ialfald delt; thi han kunde ikke blive træt af at se paa Elisabeth.

Endelig kom de foran det store Maleri. Det forestillede den syttenaarige Cadet paa Kanonbaaden i det afgjørende Øjeblik.

Hun stod med Hænderne sammen foran sig en Stund stumt optaget, medens han bagom holdt hende fri for Trykket af Mængden.

„Ser Du," — sagde hun og vendte sig halvt om til ham uden dog med Øjnene at slippe Maleriet; — „der staar han, medens den belgiske Kaptein opfordrer ham til at overgive Kanonbaaden! — Han har ingen Udvei; thi de ere for mange" — vedblev hun optaget af Medfølelse. — „Men sér Du ikke, hvad han tænker? Jo, det staar til at læse udenpaa ham; han beder om at faa hente op Skibspapirerne til dem. — Ser Du, hvor smuk Uniform han har, Knapperne og den lille Dolk. Han ser saa fin ud", — sagde hun fagtere med et Udbrud af sin gamle, barnlige Begeistring for den Slags Stads.

Ved disse sidste Ord gik der som et pludseligt Stik gjennem Salve; — hun sværmede altsaa endnu for det Væsen, og han stod bleg bagom hende, medens hun vedblev at se paa Maleriet og tænke høit til ham:

„Stakkars vakkre Gut! — men han aarker ikke at overgive sig, — jeg forstaar det saa godt. — Og saa gaar han nedenunder," — vedblev hun med dæmpet Stemme, medens hun uvilkaarligt foldede Hænderne med en Mine, som hun i Tanken fulgte efter ham; — „og sprænger Belgieren og det Hele i Luften, forstaar Du!" — sagde hun, idet hun med et ubeskriveligt høit Skjær i sit Ansigt og med vaade Øjne vendte sig om til ham.

Han svarede ikke, og hun tog det for, at han ligesom hun var optaget af Scenen foran dem.

Hun vendte sig atter mod Maleriet. Men, medens hun, efter at have givet sine Følelser Luft, stod smilende hensunket og tænkte paa, at hun dog kjendte En, der vilde have gjort Van Spyck hans Bedrift efter, nemlig han, som i dette Øjeblik stod bágom hende, — var Maleriet for hans Øjne blevet til noget graat, Fiendtligt. Han kunde skudt Van Spyck tvert igjennem Hjertet for hans Uniforms Skyld.

Han skjulte dog sine Følelser for hende, men var hele Tiden paa Hjemveien meget ordknap og alvorlig, hvilket hun dog, optaget af Festen og talende om Sit, ikke lagde Mærke til.

Først om Eftermiddagen var dette Indtryk forsvundet hos ham; — det var, som han havde havt en ond Drøm. For sine Øjne havde han jo Elisabeth virkelig, trofast og varm, bringende Glæde over hele hans Sjæl.

Salve underrettede Garvloit om, at de havde besluttet at gifte sig, naar han kom igjen til Vaaren i Begyndelsen af April. — De vare nu i December.

„Det blir lange fire Maaneder" — mente Salve tungt den sidste Aften. Elisabeth tænkte det Samme. Hun var bleg, men søgte at vise sig modig, fordi hun saa, at han var bedrøvet.

De sidste Ord blev endelig sagt; han kyssede hende og sagde:

„Til Vaaren, Elisabeth!"

Og hun stod med Taarer i Øjnene og saa efter ham, indtil han forsvandt over Broen.

XX.

Det gik, som Salve instinctmæssig saa mørkt havde forudfølt; — det blev en lang og trist Vinter for ham. Han boede i Tønsberg, men søgte lidet Omgang med de andre Skippere, hvoraf dersteds om Vinteren altid er mange.

En Tid levede han jo paa Erindringen om den vidunderlige Uge i Amsterdam; men saa begyndte hans ulykkelige Sind efterhaanden igjen at prøve og veie Beskaffenheden af det Guld, han havde vundet, og der sneg sig Tvivl ind hos ham, én for én. Var det Levningerne af sit Hjerte, hun havde budt ham at leve paa, eller var det hendes eget fulde, friske, oprindelige Selv, hun havde givet ham?

Den Tanke, han havde havt, da hun viste frem Ringene, blussede nu op: — hun var nær blevet

Søofficerens Brud! Og det steg for ham, hvorledes hun havde staaet med Beundringens Gløb i sit Ansigt foran Cadetten Van Spycks Portrait.

Han overvejede for sig selv, at det dog var en Glans, hun af Hjertet satte Pris paa, hvorpaa hun havde givet Afkald.

Hvorledes kunde Sammenligningen staa i hendes inderste Sind mellem alt dette, mellem det at blive en høi Frue, hvortil hele hendes stolte Natur passede, — og det at blive en for Existencen kjæmpende Sjømands Hustru?

Og saa hendes dybe Ømfindtlighed for, at der rørtes ved dette. Hun havde jo gjort det til en Betingelse ved selve Forlovelsen.

Jo mere han tænkte, desto mere utryg fandt han Grunden, hvorpaa han havde bygget; det hele udvortes saa deilige Æble viste sig for hans Øjne ormstukket inde i Kjærnen; — det blev, som han burde kaste det fra sig. Og dog var der inderst i hans Hjerte en Følelse, som modsagde det Altsammen. Naar saa de Tanker kom op, — hvor ussel og elendig saa han sig ikke selv! „Bare hun var her!“ — raabte det indeni ham som efter Hjælp; thi han følte, at der var Fare for, at hans bedre Jeg skulde drukne i alt dette.

Han gik ofte med Tanke paa at skrive til hende; men saa var der saa meget, som ikke burde siges og ikke turde siges, at han opgav det igjen; — det vilde blive Gud véd hvor langt.

Endelig besluttede han sig en Dag dertil. Det blev lydende saa:

„Til velagte Jomfru Elisabeth Raklev.

Hvad som vedkommer Apollo, da ligger den med de andre Skibe i Rækken oppe ved Svelvigsstrømmen, og Isen er vel en Fod tyk og kleint med Udsigterne til Isløsningen, som vil blive sen iaar, som Alle her spaa; den er vel forvaret med Vagt og Riggen leiet ind paa Pettersens Takkeloft. Men hvad som vedrører Kapteinen, som Du i Amsterdam sagde, at Du havde sat dit fulde og eneste Hjerte til, saa fast, at det ikke kunde rokkes, nei ikke af nogen Magt eller Kraft i Verden! — saa har han tænkt meget over og vilde gjerne holde ud og se Dig igjen før hele Landtouget er skamfilet. For det staver paa sidste Trevlerne synes jeg. Men saa jeg Dig, vilde det blive saa stærkt at det kunde holde hvor hardt saa Strømmen gik; men Du skal undskylde den som er bleven saa klein paa de fem Aar Du véd nok; men jeg vil ikke sige, at det er din Skyld, men hellerikke gjøre mig bedre end jeg er, for jeg har Tiltro paa Dig Elisabeth, men ikke slig Lid til mig selv, som er Feilen, som Ingen kan gjøre for. Naar Du læser dette Brev Elisabeth maa Du huske paa den Sjømand, som ligger indefrossen og ikke glemme det ogsaa bagefter, til vi sees igjen, hvorfor jeg vilde give Halvdelen af mit Blod om det hjalp eller mere, for jeg tæres op her, — saa

---

Klein, daarlig, svag.

længes jeg efter at se Dig igjen. Og lev nu vel af Hjertet. Jeg vil lide paa Dig af al min Hu midt i tyngste Laget til sidste Stunden og hart haabe paa Dig. Lev vel Du elskede Pige med stor Hilsen fra

Salve Kristiansen."

Dette Brev kostede Elisabeth mangen Taare. Hun sad over det om Aftenerne, før hun gik tilsengs og følte saa tungt og bittert, at det var hende, som havde gjort ham slig, at han nu havde ondt for at forlade sig paa hende; thi hun forstod kun altfor godt, hvad der laa imellem Linjerne. „Kunde jeg blot været hos ham" — tænkte hun og havde en stedse stærkere Trang til at sende ham sit Svar; men hun havde aldrig lært rigtig at skrive eller styre et Brev.

Efter megen Møie og Studeren fik hun dog sammen et Par Linier efter en Erindring af Katechismussen:

„Til min Kjæreste Salve Kristiansen!

Du skal forlade Dig paa Gud og bagefter ham paa mig af alle Mennesker, som holder vist af Dig i alle Maader og tro mig. Det er Sandhed af din evige uforglemmelige

Elisabeth Raklev og til Vaaren Elisabeth Kristiansen".

Dette Brev lagde hun sammen og fik en af Garvloits Sønner til at skrive udenpaa, men hun gik for Trygheds Skyld selv med det paa Posthuset.

I tyngste Laget, under de tungeste Forhold.

Salve overraskedes en Dag af dette Brev. Han gjættede, hvorfra det kom, og nølede med at aabne det af Frygt for, at der kunde staa et Opslag i Anledning af hans Sidste; — han huskede paa, hvorledes hun havde taget det i Amsterdam.

Han læste det med en overstrømmende Glæde som den, der havde faaet Sort paa Hvidt for Tingen. Han lagde det hvergang igjen forsigtig ind i sin Lommebog, og var en Tid en ganske anden Mand.

Men, som Dagene gik, begyndte Papiret efterhaanden at mattes i Værdi for hans Øjne; det blev ham mere og mere kun en død Lap, en skreven Forsikring om, at hun nu elskede ham; men ikke om, at han var hendes egentlige første og dybeste Kjærlighed, — og heri laa Tvivlen. Det var paa høie Tid, at Isløsningen kom, og Arbeidet optog ham; — han taalte ikke at gaa ledig med sine Tanker. Og derpaa opfyldtes hans Sind næsten med Forglemmelse af Alt, hvad han den Vinter havde lidt, heftigt af Forventningen om at se Elisabeth igjen og opleve den Stund, da hun skulde blive hans Hustru.

XXI.

Salve var kommet til Amsterdam for at holde Bryllup. Han havde dertil kun de fire Dage, hvori Briggen laa og lastede i Purmurende, og af Hensyn til Garvloits, hvem de vilde spare for Omkostningerne ved at holde Brylluppet, stode de begge fast

paa, at de vilde vies den samme Dag, de skulde afreise til Purmurende.

Den Formiddag, Vielsen foregik, udfoldede Garvloits Hus al sin Pragt. Stadsklædninger til Anledningen vare fremtrukne af gamle Kister fra Garvloiternes tidligere formuende Tider. Madam Garvloit stod i en svær, stiv, grøn Silkekjole med indvirkede Blommer, massive Smykker paa Brystet samt en storartet forgyldt Haarklemme, der blinkede som et Stykke Krone over Panden. Garvloit havde kun faaet endel af sin Bedstefars Stadsdragt til at passe om sin corpulente Person, nemlig en Gyldenstykkes Vest, der sad sid og farefuldt stramt ved Knapperne.

Et Par ældre Bekjendte af Familien samt Børnene vare med i Kirken og ligesaa Skippersønnen fra Vlieland, hvis runde blide Ansigt fældte modige Taarer, da Bruden med Myrthekrandsen og det hvide Slør førtes frem til Alteret af Garvloit. Elisabeth bar den Dag et Par ualmindelig smukke Sko med Sølvspænder, og Salve gjenkjendte med glad Overraskelse i dem de, han havde foræret hende for mange Aar siden. Forvisningen om, at de nu uadskillelig tilhørte hinanden, fyldte dem med en usigelig Glæde. Hvor slog ikke Elisabeths Hjerte, da Garvloit første Gang sagde, „Madam Kristiansen“, og hvor bøiede ikke hendes Indre sig som overtynget af Lykke, hvergang hun hørte det gjentaget af Andre.

Sid, lang.

Der indtoges et Maaltid, hvorunder der herskede en egen tilbageholdt Stemning; thi Garvloits havde ikke let for at skille sig fra Elisabeth, hvem de havde vundet saa kjær.

To Timer efter vare de paa Veien til Purmurende; og hos Garvloits syntes de alle nu, at der var blevet tomt i Huset.

Da Apollo udpaa den smukke Eftermiddag buxeredes opad den store Kanal af en af de der brugelige Trækskøiter, som drages af Heste, lød Klokkerne fra Alkmar, — det bekjendte vakkre, gammeldags Sangspil. De stode tause sammen ved Rælingen, medens alle de vexlende Toner fra Taarnet klang opløftende sammen hen i Luften over dem, og de syntes, det var deres Bryllupssang.

XXII.

De havde levet et Aar henne i Tønsberg, — det lykkeligste i deres begges Liv, og Elisabeth sad nu med en liden Gut paa Fanget. De havde kaldt ham Gjert.

Vakkert og ordentligt vilde hun have det i sin Stue. Der var næsten hollandsk renligt og blankt derinde med Blomster i Vinduet og i det Hele taget Noget baade over Stuen og hendes egen nette Paaklædning, der strax sagde En, at hun havde færdets i andre Forholde.

Under Salves hyppige Fravær havde den pene

Fang, Skjød.

unge Skipperkone vundet Velvillie hos flere af Stedets gode Familier, med hvem hun uden egentlig at have Omgang dog kom paa en bekjendt Fod. Salve sagde Intet dertil; men hun skjønnede dog, at han, naar han kom hjem, ikke likte videre at høre om det, uden at hun dog rigtig kunde forstaa, hvorfor.

Dette var den eneste Skygge, der for et og andet Øjeblik kunde trække lidt formørkende over deres glade Lykke. Det var dog altid snart glemt igjen; thi han følte igrunden selv, at hans Jalousi mod disse fornemme Folk var en latterlig Svaghed af ham. Men, — han kunde ikke gjøre for det, — Elisabeth havde jo engang saagodtsom hørt med iblandt dem og sad nu i dets Sted i hans tarvelige Stue.

Anderledes var det, naar han gik alene op og ned ad Dækket ude paa Sjøen. Da viste Tingen sig altid i et mørkere Lys for ham, og han led under en pinlig Følelse af, at disse Mennesker daglig stiltiende førte den Tale til hans Stue, som han af Alt mindst taalte, — den om, hvad hun havde givet Afkald paa for at blive hans. Men hans irritable Stolthed vilde paa den anden Side ikke for Alt i Verden have tilladt ham at nævne Noget herom til Elisabeth, end sige bede hende holde sig fra disse Bekjendtskaber.

Da Sønnen Gjert var født, og der var kommet Forespørgsler samt fra Grosserer Jürgensen endel Smaasendinger, blev han, fra hele Tiden at have siddet rent overglad ved hendes Seng uden at kunne

formaa sig til at gaa bort fra hende og Buggen, pludselig forstemt, og han gav sig til at spadsere en lang Stund udenfor med Hænderne paa Ryggen. Hvergang han passerede Vinduet, saa hun, at hans Mine var barsk.

Da han kom ind igjen, var han imidlertid dobbelt kjærlig og overstrømmende glad i hende.

Efter den sidste Tur paa Forsommeren gik Salve og hyggede sig i Hjemmet, og han nød Udsigterne til kanske at faa være hjemme et Par Maaneder i den vakkre Aarstid.

Dagene gik kun for raskt, syntes han. Elisabeth blomstrede som en Rose, og de talte sammen om, at hun skulde blive med ham paa hans næste Tur og besøge Garvloits i Holland.

Om Søndagene saaes det smukke pyntede Par gjerne blandt Kirkegjængerne, og Elisabeth, der havde faaet Øjnene op for hans Saarhed ved, at hun talte med nogen af de „Fornemme“, undrede sig dog lidt over, at han absolut vilde, hun skulde være saa pyntet. Men hun gjorde sig snart med en vis Tilfredsstillelse op, at det, som stak under, var hans Forfængelighed af hende, og at han gjerne vilde vise hende frem.

Elisabeths Taktik i Forhold til disse Bekjendtskaber var, seet fra hendes Standpunkt, baade fin og høimodig. Uagtet hun anede, at Salves Svag-

---

Saarhed, Ømfindtlighed.

hed havde sin Grund i et Slags Mistillid til hende, lod hun dog for ham, som om hun ikke lagde videre Vægt paa det, i Haab om ved sin jevne Maade at tage det paa i Længden at kunne bevise ham, at han havde Uret.

Hun indsaa ikke tilfulde, hvor dybt denne Sag gik i ham.

En Dag, han havde været ude paa Nøtterø og forhyret Matroser, fortalte Elisabeth ham ved Hjemkomsten, at hun netop havde talt med Grosserer Jürgensen og Kone, der vare gaaede forbi Døren.

„De skulle imorgen reise til Frederiksværn; — og tænk Dig," — sagde hun, endnu aldeles optaget af Glæden, — „hun kjender Marie Forstberg! — Jeg fik da sendt en Hilsen."

„Marie Forstberg? Hvem er det?" — spurgte Salve noget studsende.

„Det var hun, som var saa god imod mig," — men saa begyndte med den opstigende Eftertanke Farven at skifte i hendes Ansigt, og hun stammede, som hun nødig vilde fortsætte! — „Det er hun, som blev gift med — Beck — Søofficeren."

„Du skulde sendt Beck en Hilsen fra mig med!" — sagde han skjærende. Han var bleg og undveg at se paa hende, medens hun gik forlegen derinde.

Endelig gik hun hen og satte sig paa hans Knæ og tog ham om Halsen:

„Du er dog vel ikke vred paa mig for dette?"

„Nei, — Du maa naturligvis hilse, hvem Du vil for mig."

„Det var min bedste Veninde, da jeg var — i Arendal," — erklærede hun oprigtigt, men stammede mod Slutningen atter for ikke at komme til at sige „i Becks Hus."

„Jeg tvivler ikke paa, at Du staar i godt nok Forhold til de Folk!"

„Salve!" — udbrød hun fortørnet og reiste sig.

Men han drog hende igjen ned til sig.

„Tilgiv mig Elisabeth," — sagde han blødt angrende — „jeg har saa ondt for at høre de Mennesker nævnes af Dig. Jeg véd jo, at det har Intet paa sig, saa vist, som jeg selv sidder her, — vedblev han, da han saa, at hun havde Taarer i Øjnene.

Og nu bemøiede han sig en lang Stund med at faa hende god igjen, hvilket da ogsaa efter et heftigt Udbrud fra hendes Side endelig lykkedes, saa at de tilslut sad sammen den Aften til Overmaal lykkelige, som det pleier at ske efter en Regnskur i Kjærligheden.

Men Salve blev fra den Dag af mere ordknap og stille, skjønt han i det Ydre viste sig lige øm mod hende. Han vilde hellerikke nogen af de følgende Søndage i Kirken, og de blev siddende hjemme.

Der syntes at være kommet en urolig Aand over ham, og han stundede kun efter at komme ud i Farten igjen.

XXIII.

Elisabeth var efter Bestemmelsen fulgt med ned til Amsterdam, hvor hun havde besøgt Garvloits i flere Dage, og de befandt sig nu paa Hjemveien. De havde havt en hyggelig Tur, om end Salve havde været noget alvorlig og stille af sig. Han var ved Siden deraf dog den hele Tid saa opmærksom og kjærlig betænkt i alle Henseender mod hende, at hun næsten begyndte at vænne sig til dette hans Væsen saaledes, som man uformærket kan vænne sig til en Grad mindre Lys, naar det er en Stund siden, man har været i det egentlige Solskin.

De seilede i deiligt blankt Veir for en lind Bris ud af den grunde, af alskens Fartøier opfyldte Zuydersø, hvor de mangesteds ikke kunde øjne Land. Elisabeth sad oppe paa Dækket med den lille Gjert og spurgte ivrigt Lodsen, som de efter Pligt havde faaet ombord, om alle de flade, sandgraa Øer og Byerne, som efterhaanden viste sig; — hun kjendte Navnene paa de fleste, fra de Aar, hun havde været i Amsterdam. Undertiden blandede ogsaa Salve sig i Samtalen, naar en eller anden Oplysning kunde interessere ham, men han gik for det Meste kun taus og hørte til eller stod og saa ud med den lille Gjert paa Armen. Et Kirketaarn i Nærheden af Øen Urk, der fortaltes at være opført af norsk Granit, lod til at opfylde hende med megen patriotisk Tilfredsstillelse.

Ved Terschelling er Løbet fra Zuydersjøen ud i Nordsjøen afmærket som et trangt Stræde med fly-

dende sorte og røde Bøier. Selv i dette rolige, blanke Veir gik der paa den hele Strækning uhyre foghvide Braat tæt ved paa begge Sider, og Elisabeth udbrød i et forskrækket Spørgsmaal til Lodsen om, hvordan her da maatte se ud i Storm, naar hele Havet stod paa?

„Det er det bedst ikke at se“ — sagde Lodsen med et vist Alvor.

„Men I er da derude, retsom det er, Lods?“

„Aa, — det er saa min Haandtering“ — svarede han kort.

Salve blev ved denne Vending af Samtalen staaende.

„Ja, vi har Lodser i Norge ogsaa,“ — yttrede hun — „som ikke er saa ræddе om Trøien; — det er et stolt Liv!“

Hollænderen lod ikke rigtig til at kunne være med paa Begeistringen; han bemærkede kun koldt:

„I to Aar efter hinanden, — det er nu tre Aar siden, — mistede de herude paa Amland ialt femti Lodser. De, som sidde igjen i Rederne, synes nok, det er lidet ved den Ære! Mange af dem har nu knapt det tørre Brød i Munden.“

„Ja, men det er stolt, Lods! — Jeg vilde synes, at det var stolt,“ — sagde hun.

Salve gav sig til at gaa igjen.

Apollo laa et Par Aftener efter i Maaneskin og duvede for et Rev i Mersseilene ude paa Doggers-

---

Braat, Brænding.

bank. Elisabeth sad endnu oppe med Barnet varmt tilhyllet paa Fanget, medens Salve gik frem og tilbage paa Dækket og af og til saa til hende.

Lidt længer henne, nær Storlugen, sad Nils Buvaagen og et Par af Mandskabet, der havde Frivagt, og gave endel Fortællinger tilbedste, og de Andre slentrede om i Nærheden for at høre paa.

De havde den Dag mødt et stærkt Dødvande, og Tømmermanden gav i den Anledning tilbedste nogle mystiske Historier, hvortil han paastod at have været Øjenvidne. Sligt Dødvande, mødt ude i Sjøen, havde gjerne en Forudbetydning.

Ogsaa Elisabeth sad og lyttede til.

Nils Buvaagen eiede som Fjordbonde dyb Sands for det Overtroiske og havde paa sine mange Nordsjøfarter mærket sig endel af dette Slags. Han havde hidtil siddet ganske taus.

„Hm!" — yttrede han betænksomt idet han trak et Drag af Piben, — „der tør være Mangt herude paa Doggeren. — Her er, skal jeg sige Jer, som en gammel Begravelsesplads."

Ved denne Forklaring holdt han inde og begyndte atter at trække stærkt af Piben, som om han havde kommet til at sige mere, end han egentlig selv syntes om. Men, da de gjentagne Opfordringer nødte ham til at fortælle, og alle syntes spændte, tog han igjen Ordet, idet han dog først saa sig om og talte lavt.

„Véd I" — spurgte han — „hvordan alle de gamle Fiske dø?"

Dette uventede Spørgsmaal lod ingen af Tilhørerne til at kunne besvare.

„Aa nei," — fortsatte han — „det véd nok Ingen, og dog dør hvert Døgn saa utallige, at de, om ret var, skulde drive med de hvide Buge iveiret henover hele Havet; — vi skulde seile i bare død Fisk. — Ser I, — det er Dulgt akkurat som, hvor der blir af alle de gamle Fartøier i Verden". — Det Ord „Dulgt" fik i hans Mund en egen forstærket Betydning af det hemmelighedsfuldt Spøgelseagtige.

„Ja, Doggeren kan være styg, og kan kanske blive det, inden vi faa krydset den af!" — endte han betænkeligt og bøiede sig bagover med Nakken mod den Bjelke, der gav ham Rygstød, idet han gav sig til at bese Veirfortoningerne. Der jagede et hastigt Skytræk foran Fuldmaanen.

„Nu da Nils" — mindede Tømmermanden — „det var om de gamle Fisk og de gamle Skuder!"

„Ja, — de ty fordetmeste hid til Doggersbank og kanske nogle andre Pladser i Verden; — derfor er her altid som en Ligsand i Sjøen og saa mange Lyd og Ting, som En ikke rigtig forstaar."

Alle bleve med Et stille; thi det var, som Fartøiet pludselig stoppede op midt i Farten med et haardt Stød, og Støvet af en svær Næsesjø regnede ind over Dækket.

„Hun hørte det," — sagde Tømmermanden

uvilkaarligt — „for hun er gammel Skuden og liker ikke at fare over Kirkegaarden!"

Elisabeth syntes, den sidste Sætning lød saa uhyggeligt, at hun reiste sig og begav sig til Ro.

Man fik endel Sjøgang om Natten med dumpe Stød, som om man kunde være paa meget grundt Vand, hvilket Loddet dog viste, at der ikke var. Men næste Morgen, da man var omgivet af en tæt Havtaage næsten som en Mur, laa Ankerkjættingen ved Magten af de sandfyldte Sjøer opskudt hen over hele Dækket med en vis Regelmæssighed.

At dette ikke var tilgaaet paa en naturlig Maade men var et Varsel, som stod i Forbindelse med Doggerens Mysterier, og, at der var „døde Hænder" paa Banken, fandt flere af Mandskabet ikke urimeligt, og Nils rystede paa Hovedet.

Ud paa Formiddagen begyndte man at se Solen som en svag Lysning oppe i Taagen, og ved Middagstid klarnede det pludselig op til et straalende Solskin henover den grønlige, af en frisk Bris hvidtoppede Havflade.

Elisabeth var gaaet op paa Dækket for at nyde godt af Solvarmen; thi det havde været taagekoldt, og hun saa nu med Overraskelse, at de laa omgivet af hvide Seilere paa alle Kanter.

Det var et isandhed pragtfuldt Skue, som hun fra sine Pigedage paa Skjæret vel vidste at beundre. I sin Trang til at meddele sig kaldte hun paa Salve.

Like, synes om.

Den smukkeste af dem alle var dog uden Sammenligning Corvetten Nordstjernen, der stod for fulde Seil paa skjøns for dem nedover mod Canalen; — den skulde paa et Middelhavstogt. Dette Orlogsskibs Ry var gaaet langs Kysten, og Elisabeth havde i sin Tid mange Gange sværmet for at se det. Hun udbrød nu, som der foregik en Gjenkjendelse ikke til at tage feil af:

„Dette er Nordstjernen! — Ser Du, hvilket stolt herligt Skib det er, Salve? Nu tage de ind Topseilene! — Ser Du, hvor det løber i Sjøen med den hvide Rand langs Skroget og pløier for hele Seilpresset med Splitflaget efter sig? Hvor net og fin — med alt det rappe Mandskab opefter Riggen mellem de svære smukke Seil; — de bjerge Topseilet, som det kunde være en Flok Fugle paa Raaen! Jeg tænker — tænkte mig“ — rettede hun sig — „Tordenskjold ombord i fuld Jagt, som de fare rumskjøds nedover. Er dette ikke et stolt Skib!“ — udbrød hun begeistret til Salve; men han stod og saa ret ud og svarede ikke.

Salve vidste, — hvad Elisabeth ingen Kundskab havde om, — at Løitnant Beck var med som Trediecommanderende paa dette Aars Togt, og hans Hjerte pintes ved alle disse hendes Udbrud i Anledning af det Skib, hvormed han fór.

„Det var Nordstjernen, som alene af alle krydsede Strømmen op i Gibraltarstrædet!“ — vedblev hun. I sin Tid havde hun mærket sig dette berøm-

melige Factum ved sit Eventyrskib, der havde afløst „Najaden", og udtalte det nu med en vis stolt Følelse.

„Hvad siger Du Salve," — sagde hun stigende for dog at vække ham op til at svare — „om Du var Chef ombord paa et saadant Skib?"

„Ja, det var Andet end at staa med en slig Træsko under Foden som den lasede Apollo, det forstaar sig!" — svarede han bittert. Han følte, at han ikke formaaede at beherske sine Ord længere, og vendte sig pludselig fra hende, idet han lod, som han med Et blev optaget af Ordrer til Folkene.

Elisabeth blev staaende betuttet. — Hun maatte have saaret ham heftigt, men forstod ikke klart hvori. Hun tog ikke feil af den tordnende Stemme, hvormed han commanderede, og hans Mine, medens han stod henne paa den anden Side af Rattet med Haanden i Brystet; — hun var vis paa, at den var knyttet indunder Pijekkerten.

En Stund saa hun ud, som hun overveiede; men derpaa fik hendes Ansigt Præget af en bestemt Beslutning. Hun vilde tale lige ud og ligesaa godt først som sidst have en Scene med ham om den Sag; thi dette var dog for urimeligt, — han kunde dog ikke være jaloux paa et Skib! Og ialfald — sagde hun sig med et Hovednik — vilde hun ikke længer vide af det; det blev jo til den utaaleligste Utryghed ved det mindste Ord og stadige Knappenaalsstik! Der maatte engang komme til en Klarhed og Rede

om dette. Og nu skulde det ske, — saa han dog engang kunde faa Øjnene op for, hvad det var for Naragtighed fra Grunden af, han fór med.

Hun følte sig lettet ved Udsigten til endelig engang at faa afkastet denne stille, usynlige Byrde, der saa længe havde knuget paa deres Ægteskab.

Der blev imidlertid ikke Anledning dertil den hele Eftermiddag. Det saa atter ud til Uveir, og endel af Seilene skulde reves. Siden gik han et Par Timer frem og tilbage forud ved Ruffet. Hun forstod, at han med Vilje undgik hende.

Det lod til, at ogsaa Mandskabet havde en Følelse af, at han nu ikke var god at komme nær; thi de skyede stiltiende den Side af den snævre Dæksplads forude, hvor han gik. I Olieklæder og Skindhyrer, som de havde itrukket i Anledning af Veirudsigterne, stode de i Flok ved Spillet og snakkede sammen med betænkelige Øjekast op mod Riggen og ud imod Skybankerne, der rullede mørke i Horizonten til Luvart og alt begyndte med drivskyet Luft at sende Hvin gjennem den gamle Takkelage. De ventede utaalmodigt paa Ordre til at bjerge flere Seil; thi det var ikke tvivlsomt, at de maatte gaa for Stormseil til Natten.

Det syntes at være i det seneste Laget at Salve besluttede sig; thi, da han pludselig raabte over til dem, at der skulde tages to Rev i Brigseilet og Merseilene stumpes, havde de alt Veiret over sig. Han

---

Skindhyrer, Overklæder af Skind.

sprang idetsamme agterud og greb Raaberten. Da han skyndsomt kom forbi Elisabeth, som sad i Læ af Hytten, sagde han kort og barskt, næsten uden at se paa hende:

„Her er ikke Veir at sidde oppe i nu Elisabeth! — Du faar gaa tilkøis med Barnet!"

Dette indsaa ogsaa Elisabeth selv, og hun gik; men der var noget smerteligt Overrasket i det Udtryk, hvormed hun først stod lidt nølende og saa efter ham. Han havde aldrig før tiltalt hende saadan; — hun syntes næsten, det lød, som om han hadede baade hende og Barnet!

Mandskabet havde ventet, at han vilde lændse undaf for Veiret og ikke forcere den gamle Brig med Krydsning i en Nat slig, som de her saa for sig, og det var derfor med stumt Misnøie, at de efterkom Ordrerne 'til at strække Halser og Braser paa de Seilstumper, for hvilke de gik. Det skreg og klagede i de gamle Blokke, medens de i Halvmørket stivhaledes midt i Haglskuren, og det svært krængende Skib pressedes i Vinden og stødte og stampede i Braadsjøerne.

Nils Buvaagen var en sjelden Rorgjænger og havde en mærkelig Haand til i Mørket at kjende, om Fartøiet luffede eller girede. Han og en anden Mand stode tause ved Rattet, medens Salve gik op og ned til Luvart i Nærheden. Ved Skjæret fra Rathuset,

---

Undaf, vxk. Haglskur, Haglbyge.

som undertiden lyste paa ham, syntes Nils, at han saa graableg ud.

Nils havde paa Hjertet at sige Noget, men han saa ikke ud, som det var raadeligt.

„Falder af tre, fire Streger Kaptein!" — varskoede han — „Sydost til Ost!"

„Mersseilet skjebrer!" — lød det forud fra — „vil slaa bak!"

„Skuden er gammel Kaptein! — hun taaler ikke megen Haandteren for Stengerne," — vovede endelig Nils i al Lunhed at indbringe; — han syntes der nu var Leilighed for et Ord.

„Jeg skal vise Dig, at jeg kan faa Træskoen til at gaa jeg!" — mumlede Salve indædt idet han lod, som om han havde overhørt, hvad der var sagt.

„Fald af Nils! — Hun maa have mere Fart; — og saa over paa ny Boug!" — var hans Svar i Commandotone.

„Klar til at vende!"

Nils sukkede; — han syntes, det var uforsvarlig Seilads, og der var vist ingen af Folkene, som ikke havde Følelsen af det Samme.

Gjennem Mørket og Sjøraaket lød Commando-ordene med Mellemrum efter hinanden.

„Hal ind paa Bomtaillen! — Hardt i Læ! — Stik op Halser! — Bras om agter! — Bras om for!"

Der lod til at være kommet noget uklar ved et af Taugene i Forremers; thi Raaen havde ondt for

---

Skebre, (eng. shiver), slaa, „leve". Raak, rygende Uveir, Søstænk.

at brase om, og man hørte en dump Lyd nedaf, hvorledes Seilet skjebrede saa hele Masten rystede. Disse uvorne Folk vare vante til noget af Hvert. En af dem entrede op i den utrygge gamle Rig og følte sig i Mørket frem udover den rystende Raa efter Tauget, hvilket han greiede, mens Sjøen hvidnede ikke langt under hans Fod; og snart var Alt igjen klart til at hale. Dette skede under korte Raab af den paa Dækket ravende Klynge.

„Skjærpe agter! — Skjærpe for!“ — lød det igjen. „Hal tot Klyverstumpen!“ — men, da den vel var strakt og gjort fast, røg den og blev hængende smeldende om Staget, indtil den efterhaanden tavede sig selv op i Trevler.

Man var kommet over paa ny Boug; men Situationen var den samme med idelige Overhalinger af Sjøbrækket, saa at Dækket fra midtskibs til forud kun vanskeligt kunde passeres.

Salve var den Nat ikke rigtig ved sig selv. Der var kommet noget ustyrligt dæmonisk i ham, og, som han gik der i Uveiret og Mørket, var der Trods dybt i hans Sjæl.

Nordstjernen, krydsende op Gibraltarstrædet, var det Omkvæd, der stadig susede ham til Hjernen og brændte ham vildt i Blodet, til det blev en hel Feberfantasi, hvori han saa den seile og Elisabeth staa og udtale sin Beundring. Men han skulde vise, at han ogsaa var Mand for at krydse; — dertil be-

---

Uvorren, som Ingenting skyr. Greie, klare. Tave, trevle.

hovedes der ingen Nordstjerne under Foden! Han skulde vise det Samme i en sprukken Pram.

Elisabeth syntes at have lagt an paa at stille Mand mod Mand; — velan, lad staa til! — Hun tog feil, om hun troede, at han ombord i sin fattige Brig stak op for nogensomhelst Søofficer!

Et Par Gange, naar Kokken, der paa Reisen besørgede Elisabeths Opvartning, kom op ad Kahyts-trappen, havde Salve spurgt efter, hvorledes det stod til og hørt, at hun sad fuldt paaklædt nedenunder. Den sidste Gang havde den godmodige Kok tilføiet i en egen varsom Tone:

„Hun længes nok efter at se Dem Kaptein, — hun er ikke vant til sligt."

Havde Kokkens Øjne kunnet kløve Mørket, vilde de have seet en haanlig Trækning i hans Ansigt. Uden at svare gav han sig atter til at gaa op og ned sin stadige Vei til Luvart mellem Kahytsruffet og Rattet, idet han af og til maatte holde sig i Koffilnaglerne under Rælingen.

Medens hans Jalousi og ophidsede Selvfølelse saaledes saa Alt med vanvittig Overdrivelse, havde Elisabeth siddet nedenunder som et Bytte for mange Tanker.

Da hun gik ned med Barnet, havde hun en dump Følelse af, at der var rammet hende eller nu skulde overgaa hende en stor Sorg. Slig havde han aldrig vist sig mod hende. Hun kunde ikke tænke og

gav sig mekanisk til at stelle om og lægge Barnet saaledes, som hun var vant til.

Den rullende Køi var for dette kun en Vugge, hvori det strax sov ind trygt og roligt.

I den snevre Kahyt slingrede Lampen under Bjelken. Et dunkelt Lysskjær faldt ned paa det grønne Opslagsbord, der stod mellem Kahytsvinduerne og hen paa Knagger fulde af Sjøklæder, der bevægede sig frem og tilbage paa Væggen.

Hun stod med Albuen lænet ind i Køierummet og støttede Barnet, medens hendes Øjne hvilede paa dets Ansigt. Salves Færd havde været saa forunderlig, hans Øje saa skyt, og hun havde faaet Indtrykket af, at det vilde være at vove Alt, om hun nu holdt ved sin Beslutning at bringe ham til at tale lige ud. Men der gjærede paa den anden Side en næsten ubetvingelig Trang til med et raskt Greb at faa afkastet hele dette Aag af Uklarhed mellem dem og engang komme paa det Rene.

Hendes Mine bar endnu Præget af en Strid uden Resultat, da den fortabte sig i en ængstelig spændt Lytten. Gjennem den bedøvende Knagen af Skibstømmeret i de stedse sværere Rullinger, hørte hun Salves barske Commandoer og Lyden af Trosser, der haledes henover Dækket under ivrige Raab af Folkene. Af og til rystede hele Skibet af pludselige Stød, og hendes Fødder vilde lette sig fra Gulvet, saa at hun maatte holde sig i Køiekanten, medens

---

Stelle, pusle. Skyt, (af: sky).

hun støttede den Lille. Hun forstod, at der var blevet et svært Veir, og ventede, at Salve skulde komme.

Efter en Stund hørte hun, at det gik i Trappen. Men den, som viste sig, var Kokken. Med et af Veiret rødt, vaaddryppende Ansigt stod han og holdt imod Døren, der vilde falde igjen. Han forhørte sig om, hvordan det stod til.

„Det er vist et svært Veir?" — spurgte hun efter en Pause, hvori hun synkede sin Skuffelse.

„Et overhændigt Madam; men det vil nok blive lettere, naar Kapteinen lader falde af — for vi krydse hardt Madam."

„Hvad var det for Larm isted paa Dækket?"

„Aa, — vi lagde bare over paa ny Boug, og saa var Forremerssseil uklar, og — saa røg Klyveren. — Men han falder nok af Madam," — gjentog han godmodigt trøstende. Af den Tone, hvori han sagde dette, fremgik dog, at hans Hjertensmening var, at dette burde være skeet forlængst.

„Saa vi krydse saa haardt Jens?" — spurgte hun ængsteligt.

„Ja, det kan vel være det; det knager i alle Ender; — men, naar vi falde af Madam, skal De se, det strax blir bedre. — Er der ellers Noget?"

„Nei Tak!" — Hun stod lidt tvivlraadig, om hun skulde spørge ham, om ikke hendes Mand snart kom ned, og Kokken forstod det; men hun lod det være og tilføiede kun: „Tak, her behøves Intet."

Overhændig, overvættes voldsom. Isted, nylig.

Jens trykkede Døren, der gjerne vilde gaa op, nøiagtigt igjen efter sig, og stolprede med sine tunge Støvler op ad Trappen.

Hun blev staaende i samme lyttende Stilling; men i hendes Mine afspeilede der sig nu mere og mere et Udtryk af Sjæleangst, og hun vred tilslut de sammenfoldede Hænder inde i det mørke Køierum. Hun forstod, at Salve ikke vilde komme ned, og en instinctmæssig Angst sagde hende, at han nu krydsede paa mørk Trods med hende og Barnet, — at dette var hans Maade at svare hende paa.

„Men, hvad har jeg da gjort ham?“ — udbrød hun med Heftighed, og derpaa begrov hun Ansigtet i Køieklæderne.

„Hvad har jeg gjort ham?“ — gjentog det sig indeni hende, indtil den Tanke, hun altid vilde holde borte, dagede sig op for hende med fuld, tung Forvisning.

„Han tror mig ikke!“ — hviskede hun fortvivlet hen for sig. „Han bærer dog Mistanke til mig!“ — Og hun lagde Hovedet med den smukke, høie Hals hen paa sin Arm, saaledes som hendes eget Barn vilde have gjort, naar det græd trøstesløst; men hun fik ikke græde.

„Hvad kan han tro? — hvad kan han da tænke?“ — steg det ængsteligt op i hendes Sjæl, og det var næsten med Forstenelse, at hun nu stod og saa ind i dette Mulighedernes Land for alle hans Tvivl. Hun saa ingen Grændse, men kun et sort

Dyb af Mistanker, og i det holdt Salves Kjærlighed til hende paa at fortabes.

Hun hørte ikke længer Larmen og Knagingen, brød sig ikke længer om Fartøiets tiltagende Slingren og rystende Stød i Sjøerne. Medens hun ofte anstrengt maatte holde sig i Køiebrættet, var al hendes Sjæls Energi reist og optaget af denne ene forfærdelige Frygt.

Al hendes Trods var borte; hun følte kun Mod paa Et, og det var at gjøre, hvad det skulde være, for at bevare sig hans Kjærlighed.

Der gik en Rad af Tanker gjennem hendes Sind, der endte med et Udtryk af bleg Sønderknusthed. Nu lagde hun ydmygt al Skylden paa sig og bebreidede sig fortvivlet i sin inderste Sjæl sin Forbrydelse mod ham; — det var jo hende selv, som havde gjort ham slig, at han ikke længer magtede at have fuld Tillid til hende. Og nu var det kun Straffen, som kom. — Hun havde jo seet, hvorledes han havde stridt dermed — Alt, hvad han kunde!

Som hun stod saaledes, følte hun sig villig til ethvert Offer, villig til, — uden at sukke — ydmygt at bære hans Byrde gjennem hele Livet; thi det var nu i bitter Anger gaaet klart op for hende, at han var bleven syg, sjælesyg ved hendes Letsind.

Hendes Instinct indskjød hende strax det store Helbredelsesmiddel. Han skulde se, at hun paa sin

Holde paa, være ved.

Side viste ham en urokkelig Tillid, en der ikke var mindre end Barnets, som sov der.

Det var med et svagt Smil om Læben, at hun roligt gav sig til at afklæde sig og lagde sig i Køien ved Siden af den lille Gjert.

Oppe paa Dækket havde Salve savnet Natkikkerten, der laa nede i Kahytten. Udkigsmanden troede nemlig engang at have opdaget Glimt af et Fyr, i hvilket Fald de mod Salves Beregning maatte være under Jylland. Hans Stolthed forbød ham imidlertid at sende nogen Anden for at hente den, og selv formaaede han ikke at bekvemme sig til at gaa ned til Elisabeth.

Medens Folkene mellem sig vare blevne mere og mere betænkelige over den Dumdristighed, hvormed han pressede det gamle Fartøi gjennem Bælmørket og Sjøraaket, saa at det hele Tiden saa at sige gik med Havet over Dækket, gik Salve frem og tilbage, bange for at gaa ned i sin egen Kahyt. Det blev endelig nødvendigt, og han steg med raske Skridt ned ad Trappen.

Idet han aabnede Kahytdøren, standsede han et Øieblik studsende og saa sig om. Han havde ventet at finde hende siddende oppe i Ængstelse med Barnet paa Fanget. I dets Sted var der dyb Ro, og Lampen nær ved at gaa ud. Med en Rest af sin tidligere skyndsomme Gang gik han hen og tog Kikkerten fra Væggen. Efter et Par Forsøg med en Fyrstikke, der i Fugtigheden havde ondt for at tænde, lyste han

}en paa Barometret; men blev derpaa staaende med den
: Haanden og lyttede efter, om hun sov. Han nær=
mede sig derunder uvilkaarligt Køien og søgte at se
derind.

„Elisabeth!" — hviskede han sagte, som om han
frygtede for at vække hende.

„Er det Dig, Salve?" — lød hendes rolige
Stemme.

„Jeg troede, at Du sad oppe med Barnet i
dette Veir. — Det slingrer saa, og jeg — har ikke
seet ned til Dig" — sagde han undertrykt bevæget.

„Jeg? — Nei, jeg vidste jo, at jeg havde Dig
oppe paa Dækket, og saa var jeg rolig. Resten faar
En sætte til Vorherre. — Du har havt det ondt,
Stakkel, og for travlt til at komme ned!"

„Elisabeth!" — udraabte han pludseligt med
lidenskabelig Anger og rakte sig heftigt ind i Køien
for at omfavne hende med sine vaade Klæder.

Da hørtes et Brag ledsaget af en voldsom Ry=
stelse. Det var, som Noget ved Skibet brækkede, og
der lød høie Raab.

Med den samme Bevægelse, hvormed han havde
villet omfavne hende, løftede han hende rafkt ud og
raabte: „Klæd paa Dig og Barnet! Spild ingen
Tid og hold Dig oppe i Ruffet!"

Fartøiet krængede i det samme haardt over uden
at reise sig igjen.

„Forremersestang knækket Kaptein! — Riggen

ligger udover!" — brølte Nils Buvaagen ned igjennem Trappen.

Salve vendte sig et Øjeblik til hende med en Mine fuld af knugende, stum Selvbebreidelse, og fløi op paa Dækket.

„Fald af, — om hun lystrer!" — raabte han til Manden ved Roret. — „Til Øxerne Manne!"

Briggen laa med sin skrøbelige Rig i vreden Stilling til Vind og Sjø, helt over paa Siden og Sjøerne brækkede over den som et Skjær.

Selv var Salve oppe i Forremerset og kappede den knækkede Mersestang, der gled ned udover til Læ i Sjøen.

Under den svage Graalysning af Dag, hvori Mændene knap kunde skjelnes, gik Øxerne i de stærke Næver med febrilsk hastige Slag i Barduner og Stengeriggen, Stage og Leitere. Men, medens Arbeidet stod paa, mistede de under den overhændige Slingring, Slag i Slag, Storebramseil og Mersseil med Ræer og Tilbehør. Fokkestaget brækkede, Storseilet sønderreves, Underræerne og Fokkemasten skamfiledes. Da det endelig efter fortvivlede, stadig livsfarlige Anstrengelser var lykkets at fri Fartøiet fra Belemringen af Riggen, laa det som et halvt Vrag, der vanskeligt kunde styres uden efter Vinden.

De havde ikke Andet at føre end Brigseil og Fokken, og for disse holdt Salve undaf Veiret — det Eneste der var at gjøre — under Paavente af, at det stigende Daggry skulde vise, om de havde fri Sjø for sig eller det frygtede Jylland. Det Sidste

var for denne vestlige Storm i deres hjelpeløse Forfatning noget nær ensbetydende med Indstranding paa Revlerne og Undergang.

Ved Dagen skjelnede de, at de havde Horns Rev med Blaavandshuk langt nede i sydostlig Retning; de laa omtrent udenfor Ringkjøbingsfjord, og der var nu intet Andet at gjøre end at prøve at klare Kysten. Deres Haab beroede paa, om Veiret vilde bedage sig eller springe om mere sydlig, samt paa Strømmen, der her pleier at løbe nordover, om den ikke satte dem for haardt under Land. Med endel Møie fik de sat en Nødklyver, hvorved de vandt at kunne støtte Fartøiet lidt bedre op i Vinden.

Salve gik paa sit ramponerede Dæk, hvor endel af Skandseklædningen samt Ruffet forud var brækket ind, medens Mandskabet to og to afløste hinanden ved Pumperne, thi der var længst meldt halv tredie Fod Vand i Pumpesoden, og der stod nu trods Pumpningen alt over de fire. Briggen maatte have faaet en alvorlig Læk, der var saa meget betænkeligere, som de paa Retouren kun gik for Ballast og ikke havde Trælasten at flyde paa.

Der uddeltes den Morgen Extrarationer af alle Slags; thi, uagtet der arbeidedes med forceret Liv, var der vel ingen ombord, som ikke havde en Tanke om, at denne Dag maaske kunde blive hans sidste. De vare passerede Høiden af Aggerkanal og haabede paa lidt friere Farvand, strax Kysten udenfor Thyland begyndte at skraane mere østover.

Til Elisabeth havde Salve alt yttret:

„Jeg er bange for, at vi kan være nødte til at landsætte paa et beleiligt Punkt. — Vi miste Briggen,“ — tilføiede han med lidt dirrende Stemme.

Han lagde Eftertryk paa dette Sidste, fordi han ikke vilde sige hende det Værste, — at det beleilige Punkt, han talte om, ikke fandtes paa hele Kysten, og at her var klar Livsfare.

Hun saa derunder saa tillidsfuldt paa ham, at det skar ham i Hjertet, og han vendte sig bort.

Han skjulte ikke for sig, at han selv var Skyld i Forliset, og havde i sit stille Sind besluttet at erkjende det for Elisabeth. Men her var hverken Tid eller Sted dertil. At han skulde miste Skibet gik derhos saare tungt i ham; thi han syntes, at han havde arbeidet haardt i mange Aar for de Skillinger, og at det var at blive en mindre Mand igjen.

Elisabeth var virkelig glad i Hjertet og tænkte ikke meget paa Briggen, som de skulde miste, men desto mere paa, at det var lykkedes hende ved at vise sin ubetingede Tillidsfuldhed at vinde en stor Seier hos Salve. Thi efter, hvad hun i denne Nat havde oplevet med ham, var dette Sidste nu bleven hende Alt.

Medens hun nynnede og vuggede Gutten paa sit Fang nede i Kahytten for at faa ham til at sove, stod der en energisk, stor Beslutning i hendes Aasyn, og det var med vaade Øjne, at hun hviskede hen over ham:

„Aarker han ikke at have Tiltro til os, skal vi To nok lære ham det, — ikke sandt Gjert?“

Hans syge Sind, forstod hun, vilde altid se det inderste Hjerteblod i hendes Væsen, stadig se Bevis for hendes ubetingede Kjærlighed, før det kunde tro. — Og han skulde faa det!

Han skulde ikke saameget som faa ane en Bebreidelse for Briggen, — aldrig, i hvad der saa herefter kom paa imellem dem, faa se en misfornøiet Mine fra hende. Dette blev en fast besluttet Sag i hendes Sjæl; thi hun sad nu med denne Nats Erfaring for, at hun havde fundet Frelsensmidlet. Hun følte, at, naar det gjaldt om at bevare sig ham, havde hun Kraft til Alt.

Ved Middagstid stod Salve og Nils Buvaagen et Øjeblik sammen ved Rælingen.

Skjønt Stormen var betydelig løiet af, var Veiret fremdeles graat og disigt, og Sjøen svær. To tre Havmaager kredsede trist mellem dem og Kysten, hvor de nu i en lang Linje saa Havet gaa gulagtig kogende over Revlerne som en vældig Mur, der steg og faldt, medens der stod mastehøie Sprøit fra enkelte Stenrev udenfor. Uagtet Vinden bar imod Land, hørte de dumpe Tordenbrag derindefra og ligesom en Susning i Luften. Det var ikke til at skjule for sig, at de i de næste tre fire Timer vilde se Afgjørelsen.

De stode begge tause, hver i sine Betragtninger.

„Jeg skal sige Dig, hvad jeg synes er det Tyngste ved dette," — sagde Salve alvorligt. — „Det var, om Du eller nogen Anden idag skulde sætte Livet

til for min Seilings Skyld inat; — Briggen er min egen Sag."

„Det gaar nok, skal De-se, Kaptein!" — svarede Nils fortrøstningsfuldt. — „Vi faa se til at hænge ved Skuden, mens hun slænges over Revlerne, og saa blir det vel en eller anden Raad derindenfor, kan jeg tænke!"

„Ja, Gud give det!" — yttrede Salve og gik. Men Nils blev endnu et Øjeblik staaende. Der fortrak sig noget i hans grove, brunskjæggede Ansigt. — Han nærede lidet Haab og tænkte paa Kone og Børn derhjemme.

„Løs af ved Pumpen!" — lød det. Det var igjen Nils's Tørn, og han gav sig ufortrødent til Arbeidet.

Salve led af Samvittighedsbid. Han saa spændt urolig ud, og af hans Blik og Miner lyste mere og mere, at nu skulde der kjæmpes; thi det Uundgaaelige var nu klart for Alles Øjne.

Gjennem Kikkerten saaes en Hob Folk oppe i det klittede Land, hvis takkede Formationer fortonede sig røgblaat, violet henover.

Han stod nu i Ruffet hos sin Hustru og sit Barn. Der havde han et Øjeblik seet paa hende og givet et hjertetungt Suk Luft:

„Jeg skulde gladelig give Briggen og staa igjen med to fattige Hænder for at kunne gjøre denne Nat om igjen, Elisabeth!"

Og hun havde trykket hans Haand med et

Udtryk af frimodig Trøst, der svarede ham bedre end Ord.

Men han blev lige efter den af det Praktiske optagne Mand og viste hende en Maade, hvorpaa hun kunde knytte Barnet til sit Bryst ved et Tørklæde. Han lagde hende et Taug om Livet med en Sjømandsknude.

„Naar Du rykker i det saaledes, blir Du fri af det. Jeg kan ikke staa hos Eder; — jeg maa gjøre min Pligt for Alles Liv, som er ombord, skjønner Du vel?“

„Gjør den Salve!“ — hviskede hun — „det vil vi begge være bedst tilfredse med.

„Og saa,“ — endte han, idet han med skjult Bevægelse strøg dem begge over Panden — „maa Du være ved friskt Mod. Det gaar nok bravt, skal Du se, og, naar det kniber, skal jeg være hos Eder.“

„Med Guds naadige Hjelp!“ — svarede hun — „husk paa det Salve!“

Han gik derpaa raskt henover Dækket og raabte Folkene agterud til Skibsraad. Fartøiet laa nu under den Vandmasse, det havde trukket i sig, med den ene Lønning nede i Sjøen.

„Hør Gutter!“ — sagde han — „dette er, som hver af Jer ser, en alvorlig Affære; men har vi Mod i Brystet, saa tør det nok endnu hænde, at vi klarer det, ialfald med Livet. Vi har ompas tre Timer til, saa ere vi ved Revlerne; men da begynder det at skumre, og saa kan det være vanskeligt, om Folkene

Ompas, omtrent.

i Land ere istand til at bjerge os. Vi maa styre derind, mens det er lyst, og selv vælge det bedste Sted, vi kan se. Synes I som jeg, Gutter! — saa landsætte vi strax, hellere end i Mørke at lade Skuden slænges ind over Revlen som en død Fisk!"

Folkene taug og saa betænkelige udenbords mod Landet. Men, da Nils Buvaagen erklærede sig for Kapteinens Mening ved at træde over Dækket til ham, fulgte alle de Andre efter.

Salve gik selv til Rattet.

„Skjever ind agter! — Fir af paa Braser og Skjøder!" — commanderede han, idet han selv dreiede Rattet og efterhaanden lod Briggen falde af ind mod Landet.

„Fir af skal være!" — svartes der. Og dette var den sidste Ordre, som blev givet ombord paa Briggen Apollo.

De fór nu indover med større Fart. Ved Rattet stod Salve, af og til støttende med Knæet paa en af Knaggerne; hans mørke, skarpe Ansigt var spændt, og hans Øjne speidede som en Glentes efter det Sted, som skulde vælges. Et Par Gange saa han gjennem Kikkerten ind mod Klitterne, hvor en Klynge Mennesker bevægede sig.

Den kalkhvide, stigende og faldende Mur voxede stedse høiere for deres Øjne; Larmen og de dumpe Brøl af Brændingen blev stedse mere bedøvende og gjorde paa Elisabeth, medens hun under Følelsen af

Faren stirrede ind mod den, en Virkning af Svimmelhed.

Det varede saa pinligt længe; Salve henne ved Rattet begyndte at staa i en Taage for hende, og hun søgte i sin Angst at se ned paa Barnet, kun paa det.

Den sydende, svimle Susning i Luften tiltog om hende med alleslags hvislende Lyd og underlige Hvin. Hendes Øje saa sandgult Sjøskum stigende med en mægtig Kam og hvirvlende Flokker af pidsket Hvidt i Luften. Hun hørte forfærdede Raab, syntes med Et, at Briggen blev baaret høit, medens Stormasten svinglede og følte derpaa en knugende Byrde af Vand over sig, som vilde trykke hende ned ad Kahytstrappen, til hvilken hun klyngede sig; — det gjentog sig og gjentog sig uden at ville ende, før hun blev kvalt. Men hendes eneste Tanke var at holde fast.

Da hun igjen kom til Bevidstheden, havde hun Salve ved Siden af sig. Han holdt sig i samme Line som hun, og alle Folkene vare tyede agterud, hvor de havde surret sig. Briggen laa over paa Siden oppe paa den indre Revle med Agterenden høit. Den løftede sig og huggede tungt mod Grunden med Stormasten udover til Siden, medens der, Skavl i Skavl, gik svære Vandmasser over For- og Midtskibet.

„Riggen til Læ maa kappes — skal vi klare os

Skavl, Styrtesø.

Gutter!" — brølede Salve gjennem den hule Haand og sprang med en Øxe i Haanden fremover. Han blev hjulpet af Nils Buvaagen; og Elisabeth fulgte med Dødsangst, hvorledes de to Mænd kappede Taug for Taug, idet de alt imellem maatte holde sig i Riggen og lade Havet gaa over sig. Efter et sidste Hug, der friede dem for Masten, reddede Salve sig rasft agterud.

I næste Øjeblik slængtes de af de sandfyldte gule Braat over Revlen og derpaa Ryk for Ryk, Stød for Stød hen paa Grundingen indenfor, under stadig blindende Overskyllen, idet Forskibet bræklede.

Salve beregnede koldblodigt, at dette var en Chance; thi det lettede Briggen for den Vandtyngde, den havde i Lasten, og den vilde nu bedre kunne løftes indover mod Stranden.

Endelig, — efter et Par lange, forfærdelige Timer, mod hvis Slutning den regngraa Luft alt begyndte at skumre lidt, og Klitteranden blev mørkere — lod det til at Fartøiet stod fast i Grunden. Bølgerne brød nu kun sjeldent over, men kastede da altid tung Sand ind paa Dækket. — De havde Udsigt til at plukkes itu, Planke for Planke, om de skulde blive liggende slig Natten over, — eller maaske graves ned i Sandet.

Til den ene Side af Grunden, — der, hvor de oppe paa Stranden saa Folk, — løb en Rende med en rivende Strøm, og de indsaa, at det foreløbig var deres Lykke, at de ikke vare kastede helt over i den;

thi da vilde Briggen været sunket. Paa den anden Side var der farbart, skjønt tildels braadhvidt Farvand.

De forstod, at deres Tegn til dem iland vare opfattede, men saa til deres Fortvivlelse, at de Alle forsvandt.

Salve gjorde sig da istand nogle Planker, som han bandt sammen, og Mandskabet efterfulgte hans Exempel med, hvad Flydbart Enhver kunde overkomme.

Hans Agt var at forsøge at bjerge Elisabeth og Barnet ind til Stranden, ved at binde dem fast dertil og lade det komme an paa sin Svømmedygtighed og Raskhed, om han ved Hjælp af en Line kunde drage dem op gjennem den svære Sugesjø, der gik op mod Landet, hver Gang efterladende en lang, tør Strækning. Elisabeth sad imidlertid i Trappen ude af Stand til ret at opfatte, hvad der foregik.

Som han stod optaget af dette Arbeide, hørte han et Glædesraab omkring sig. Frem bag en Forhøining i Klitten kom en Klynge Mennesker, der drog en stor Baad mellem sig. Da de standsede i Strandkanten, satte endel sig i den, og just, som et Braat skyllede af, skjød man igjen paa. Baaret af den tilbagevigende Bølge laa Baaden strax efter et Stykke ude paa Sjøen, medens Mandskabet af alle Kræfter trak paa Aarerne.

Det var klart, at disse forvovne Folk forstode sit Farvand; thi de styrede i en stor Bue op bag en Række Grundinger, der som en Molo brød det værste

af den svære Bølgetyngde, og stode derefter paa skraat ned til Vraget, i Læ af hvilket der var forholdsvis roligt. De hukede sig fast og raabte:

„Skynd Jer Karle!"

Nogen Opmuntring hertil behøvedes ikke. Salve bar sin næsten bevidstløse Hustru ned til Rælingen, hvor de modtoge hende og lagde hende agterud i Bunden af Baaden; men hun reiste sig med udstrakte Arme, til hun igjen havde faaet Barnet, der langedes til hende Mand imellem og stirrede angst, indtil hun ogsaa saa Salve komme. Han sprang sidst af Alle ned i Baaden, og da besvimede hun.

Man satte fra og stod nu paa Bølgeryggen ret ind mod Land, hvor en Snes Mand i Sjøstøvler og Uldtrøier stode i Kjæde Haand i Haand ude i Sjøen og landdrog Baaden.

De hørte Glædesraab om sig ved Ankomsten, og han, som havde siddet ved Roret, udbrød til Salve, der stumt havde grebet hans Haand:

„Det var resolut gjort, Nordmand, at styre lige paa; — uden det havde i ligget paa Revlen denne Nat!"

Med trohjertig Deltagelse og Gjestfrihed bleve de forkomne Sjøfolk indbudte til at overnatte hos deres Redningsmænd.

Bærende sit Barn paa Armen og af og til støttende sin Hustru, fulgte Salve og det trætte Mand-

---

Mand imellem, fra Mand til Mand.

skab den brave Ib Mathisen og hans Kammerater ind mellem Klitterne, hvor Vinden ikke længer føltes.

De havde endnu over en Mil ind i Landet til de nærmeste Fiskerhytter. Det skumrede, og de gik i trist, udmattet Taushed, medens deres Ledsagere af og til smaasnakkede mellem sig. Da de en Stund efter kom ud paa de flade Dyner, føg Sandet dem pibende og svidende om Ansigt og Hænder.

Endelig saa de Lys fra en Klynge Hytter. Den største af dem var Ib Mathisens, og didind blev Salve ført tilligemed sin Hustru, medens Mandskabet fordeltes om i de andre.

Ibs Hustru, en robust Kvinde omkring de femti med et djervt, af Livet paa Heden brunet, Ansigt, stod henne ved Ilden med opsmøgede Ærmer ifærd med at bage, da de kom ind. Hun mønstrede de Indtrædende et Øjeblik spændt uden at forandre sin bøiede Stilling; men ved Synet af Elisabeth og Barnet udbrød hun med en Medfølelse i Stemmen, der var bedre end al anden Velkomsthilsen:

„Den stakkels Kone med Barnet er kommet lige ind fra Havet Ib?"

„Ja Maren, — Mathis og Peter var da Gudskelov ikke at se i Farvandet!" — svarede han.

Det Sidste lod til at være en lettende Underretning, og hun gav sig uden at yttre videre ifærd med at sysle om dem, idet hun og hendes voxne Datter trak en Bænk til Ilden for dem og satte en Kjedel paa for at skaffe dem varm Drikke. Hun lod

til at have en øvet Praxis i Alt, hvad der hørte til dette; thi det varede ikke længe, før de Alle havde skiftet Klæder og Elisabeth og Barnet laa i Seng.

Under sin Beskjeftigelse med dette gjorde hun af og til Ib nogle sagte Spørgsmaal om, hvorledes det var gaaet til.

Salve, der sad med Haanden under Kinden og stirrede ind i Ilden, hørte hende spørge:

„Monstro han selv ejede Fartøiet?"

„Ja, det var, hvad vi havde af Ejendom", — svarede Salve roligt; — „vi faar enda være glade ved, at jer Mand frelste os, og har desværre kun Lidet at takke ham med, fordi han i dette Veir vovede Trøien og Livet ude paa Revlerne."

„Saa Du har lagt slig ud igjen Ib?" — yttrede Konen, og vendte sig til sin Mand med et Udtryk af bekymret Bebreidelse; det var dog ikke, som hun vilde have det ugjort.

„For Sligt tage vi ikke Betaling," — sagde hun lidt kort til Salve og derpaa i en mildere Tone: — „Vi har selv to Sønner, som fare paa Norge, ser I; — der gaar tungt Hav der ogsaa!"

Salve var bleg og anstrengt og, efterat have spist lidt, begav han sig til Ro. Ud paa Morgensiden blev han dog liggende vaagen.

Han hørte en dump Dønnen og Tordnen fra Havet. Elisabeth laa i urolig Feberdrøm og snak-

---

Lægge slig ud, lægge saaledes afsted. Ud paa Morgensiden, henimod Morgenen.

kede, opfyldt af Forestillinger fra Strandingen. Af enkelte Ord lod det til, at hendes Tanker beskjæftigede sig med ham. Han laa og lyttede, uden at der kom nogen egentlig Mening ud; men hun talte stedse uroligere.

„Aldrig! — Aldrig!“ — sagde hun under et lydeligt Udbrud; — „han skal aldrig faa høre et Ord om Briggen!“ — og efter en Stund hviskede hun fortroligt:

„Ikke sandt Gjert? — Han skal finde os i Køien, ellers tror han, vi er ræddе.“

Salve laa bekymret for hende og følte under dette, hvor usigeligt han elskede hende. Men den Betragtning gled dog ved hendes Ord ind hos ham, at hun aligevel havde havt en Tanke bag sin Opførsel mod ham; den havde altsaa ikke faldt hende ligetil og naturlig; — og det var med et bedrøvet Suk, at han sagte kyssede hende paa Panden.

Et Par Timer efter var han allerede staaet op og paa Veien nedover til Havet for at se til Briggen.

Omgivelserne svarede til hans Sindsstemning. Vinden peb langs de bleggule, triste Driver og reiste af og til Sandskyer inde mellem Klitterne, der takkede og skavlede sig ørkenagtigt henover.

Paa den blege Kyst kredsede enkelte skrigende Sjøfugle omkring endel sorte Bragstumper, der stak op af Sanden. Udenfor laa det uoverskuelige Vesterhav uden et Skib paa sit blygraa Øde; thi dette

Skavlede sig, hævede sig ligesom Styrtesøer.

Farvand skyes af alle Sjøfarende. Det brød sig vældigt tordnende over den fjorten sexten Fod høje Revle og derpaa over nok en Række indenfor, medens Fraaden mangesteds slikkede med lange Sprøit op-efter selve Klitten.

Mellem den indre Revle og Landet stod endnu Levninger af det Agterste af Briggen, og Stumper af Planker, Rig og Rundholter laa og skvulpede op i Stranden.

Medens Salve saaledes gik i Taushed henover, følte han en egen dragende Sympathi med denne Kyst. Han syntes, at hans eget Liv svarede saa til den. Han havde opnaaet at faa en Brig, og den stod nu derhenne i Sanden, og han havde faaet Elisabeth; men ogsaa slig, at han igrunden havde forlist hende. — Midt i Sorgen over Briggen gik det, han havde hørt hende sige den Nat, i ham som en dunkel, smertende Underdønning.

Han indhentedes snart af Ib Mathisen og Matroserne. De begyndte nu en ivrig Opsporen af mulige Levninger af deres Eiendele, og tre Skibskister samt Compaset blev Udbyttet af en timelang Søgen.

De bleve ogsaa denne Dag over i Fiskerleiet, og det var med Rørelse, at de tog Afsked fra Ib og hans Hustru og alle disse Mennesker, der saa uegennyttigt havde opoffret sig for dem uden paa nogen Maade at ville modtage Godtgjørelse.

Efterat have aflagt Søforklaring hos Øvrig-

heden om det Passerede og, efterat Salve med Størstedelen af de Penge, han havde reddet, havde udbetalt Mandskabet, hvad han skyldte, gik de med en Kornjagt, der laa i Harboøre, op til Kristiansand.

Underveis var Salve ordknap. Han grublede over sine Fremtidsudsigter, men der gik samtidig ogsaa en anden mørk Strømgang i ham; thi hans Sind var atter blevet oprevet i Forhold til Elisabeth, og, som sædvanligt, voxede dette op til et stedse mørkere Humør, der mere og mere vandt Indflydelse paa hans Tanker.

Han vidste godt, at der ikke herskede mere end en Mening blandt hans Mandskab om, at han selv havde i Uvittighed seilet Skuden over Hovedet paa sig, og at dette Ord vilde komme ud, — saa at der nu var liden Udsigt for ham til at blive Skipper for Nogen. Heller ikke huede det ham at prøve paa at tigge sig frem til en slig Stilling i Tønsberg og maaske opnaa den — for Elisabets Skyld, som var almindelig likt. Han taalte ikke engang at tænke sig nu at have hende med sig did iblandt alle Storfolkene.

Der stod kun Et tilovers for ham; — han vilde blive Lods paa Arendalskanten og begynde som Kjendtmand. Dertil duede han saa godt som Nogen, eftersom han var født og opdraget der; dertil havde han i Hjertet Lyst, og der etsteds, for Exempel i Merdø,

---

Uvittighed, Uforstand, Ubesindighed.

Gutter!" — brølede Salve gjennem den hule Haand og sprang med en Øxe i Haanden fremover. Han blev hjulpet af Nils Buvaagen; og Elisabeth fulgte med Dødsangst, hvorledes de to Mænd kappede Taug for Taug, idet de alt imellem maatte holde sig i Riggen og lade Havet gaa over sig. Efter et sidste Hug, der friede dem for Masten, reddede Salve sig rasft agterud.

I næste Øieblik slængtes de af de sandfyldte gule Braat over Revlen og derpaa Ryk for Ryk, Stød for Stød hen paa Grundingen indenfor, under stadig blindende Overskyllen, idet Forskibet brækkede.

Salve beregnede koldblodigt, at dette var en Chance; thi det lettede Briggen for den Vandtyngde, den havde i Lasten, og den vilde nu bedre kunne løftes indover mod Stranden.

Endelig, — efter et Par lange, forfærdelige Timer, mod hvis Slutning den regngraa Luft alt begyndte at skumre lidt, og Klitteranden blev mørkere — lod det til at Fartøiet stod fast i Grunden. Bølgerne brød nu kun sjeldent over, men kastede da altid tung Sand ind paa Dækket. — De havde Udsigt til at plukkes itu, Planke for Planke, om de skulde blive liggende slig Natten over, — eller maaske graves ned i Sandet.

Til den ene Side af Grunden, — der, hvor de oppe paa Stranden saa Folk, — løb en Rende med en rivende Strøm, og de indsaa, at det foreløbig var deres Lykke, at de ikke vare kastede helt over i den;

thi da vilde Briggen været sunket. Paa den anden Side var der farbart, skjønt tildels braadhvidt Farvand.

De forstod, at deres Tegn til dem iland vare opfattede, men saa til deres Fortvivlelse, at de Alle forsvandt.

Salve gjorde sig da istand nogle Planker, som han bandt sammen, og Mandskabet efterfulgte hans Exempel med, hvad Flydbart Enhver kunde overkomme.

Hans Agt var at forsøge at bjerge Elisabeth og Barnet ind til Stranden, ved at binde dem fast dertil og lade det komme an paa sin Svømmedygtighed og Raskhed, om han ved Hjælp af en Line kunde drage dem op gjennem den svære Sugesjø, der gik op mod Landet, hver Gang efterladende en lang, tør Strækning. Elisabeth sad imidlertid i Trappen ude af Stand til ret at opfatte, hvad der foregik.

Som han stod optaget af dette Arbeide, hørte han et Glædesraab omkring sig. Frem bag en Forhøining i Klitten kom en Klynge Mennesker, der drog en stor Baad mellem sig. Da de standsede i Strandkanten, satte endel sig i den, og just, som et Braat skyllede af, skjød man igjen paa. Baaret af den tilbagevigende Bølge laa Baaden strax efter et Stykke ude paa Sjøen, medens Mandskabet af alle Kræfter trak paa Aarerne.

Det var klart, at disse forvovne Folk forstode sit Farvand; thi de styrede i en stor Bue op bag en Række Grundinger, der som en Molo brød det værste

Hvor stolt var hun paa den anden Side ikke af ham, naar hun hørte de andre Lodser optagne af, hvad han havde vovet og virkelig udført, og hun mærkede, hvorledes de Alle saa op til ham.

Hvilket Hjerte gjemte han ikke igrunden! — Det vidste hun alene, — de Andre dømte ham kun efter hans haarde, barske Ydre.

I den første Tid, da det at opnaa Lodsbestillingen endnu stod som Maal for hans Ærgjerrighed, havde dette for endel udøvet sin heldige, afledende Indflydelse, og det havde ialfald ikke hændt, at han nogengang, saaledes som sidenefter, gav sig til at sidde henne i Arendal, istedetfor at komme hjem efter sine Ture.

Det var især et Par Begivenheder, der dannede et bestemt Vendepunkt, nemlig da Kaptein Beck, der havde slaaet sig op til en formuende Mand, udnævntes til Lodsoldermand og som saadan blev Salves Overordnede, og da hans Søn, Søofficeren, efterat være udtraadt af Marinen, flyttede til Arendal og overtog Faderens store Skibsværft.

Siden Becks var kommet, kunde Elisabeth altid være sikker paa at finde ham i mørkt Humør, naar hun engang imellem havde været en Tur inde i Arendal for at gjøre Indkjøb og se til sin Moster. Det gav sig gjerne Luft i en bidende Harcellas over gamle Becks Udueligheds som Lodsoldermand. Hun lod derfor ogsaa dette være, skjønt i Begyndelsen ikke uden stor Overvindelse; thi hun følte stærk

Trang til engang imellem at komme ud blandt Folk og se andre Forholde end de daglige ensformige paa Merdø.

I den sløve Ensomhed, hvori hun saaledes efterhaanden hensank, vare disse seigpinende Sindslidelser tilslut blevet hende et vanemæssigt Aag. Og næsten mere end af sin oprindelige Beslutning opretholdtes hun nu hver Gang af Udsigten til den øjeblikkelige Belønning, — om hun var heldig: To tre lykkelige uforstyrrede Solskinsdage i Hjemmet, i hvilke hun syntes, hun havde ham hos sig slig, som han var i den første Tid. Det glippede desværre kun altfor ofte.

Men netop det, at Elisabeth saaledes mere og og mere gav efter og underkastede sig, gav hans altid vaagne, lurende Mistanke Næring, idet en Følelse sagde ham, at dette var mod hendes Natur, og han stadig troede at ane en Klogskab under. Den sygelige Mistro, som hans vilde Færden ude i Verden i Forening med de senere tærende hemmelige Tvivl i Forhold til hans Hustru havde skabt i ham, havde efterhaanden gjort ham til en Tyran, der i mørke Timer ikke taalte et Glimt af Modsigelse hverken af hende eller overhovedet i sit Hus. Men paa den anden Side var han, som vi have seet, selv ikke mindre angst for sit Humør end hun; — derfor tyede han ind til Arendal.

XXV.

De unge Becks — som de hed i Modsætning til Lodsoldermandens — førte i Arendal et temmelig storartet Hus, og de havde Raad dertil; thi Skibsbyggeriet indbragte Aaret rundt store Penge.

Den statelige Søløitnant var en indtagende Selskabsmand. Hans krøllede, sorte, tidligt lidt graasprængte Haar faldt saa eget smukt over Panden, og, naar han talte ved Glasset, vare Alle enige om, at han var noget af det Smukkeste, man kunde se. Over hans Fremtræden hvilede Noblesse, og hans usædvanlige Dygtighed nød almindelig Anerkjendelse.

Med et saadant Væsen kunde han ikke undgaa at blive en saavel i selskabelig som i communal Henseende indflydelsesrig Størrelse.

Var Beck saaledes almindelig yndet, blev dette maaske mindre Tilfældet med hans Hustru. Den Dom, at hun var i alle Henseender saa „rigtig", mentes egentlig ikke som en Compliment, men indeholdt dog en Hyldning af hendes selskabelige Magt. I Stilhed var hun sin Mands regulerende Moment. Uden hendes Takt vilde han ikke saa sikkert have bevaret sin Holdning midt i al den gemytlige Hjertelighed, hvori han færdedes.

I Forholdet til sin Hustru saaes Beck altid at være en ren Riddersmand; han forsømte ikke den mindste Opmærksomhed, og man complimenterede ham stadig som Mønsteret paa en Ægtemand.

Enkelte af Husets Nærmeste vilde dog have

fundet noget Paafaldende i deres Forhold, noget underligt kjøligt tilbageholdende over dem begge, og man ymtede om, at hans Hustru neppe forstod at vurdere ham ret. Det syntes, som de To talte bedst sammen, naar der var Fremmede tilstede.

Og saa var Fru Beck saa underlig bleg af Farve; hendes Ro kunde til sine Tider minde om noget Følesløst, og hun viste ligeoverfor hans varme Væsen en afmaalt Kulde.

Da de som Nygifte kom til Frederiksværn, var hendes Farve frisk og hendes Udtryk bar Skjæret af deres første Kjærligheds Lykke. Hans varme indtagende Personlighed udøvede en ubetinget fængslende Indflydelse over hende, og hun følte sig tryg i Besiddelsen af hans Kjærlighed.

Et Par Feil, der egentlig stod i Modsætning til, hvad hun havde tænkt sig ved hans mandige Væsen, aabenbarede sig jo efterhaanden for hende: — han led under en overordentlig Forfængelighed og var næsten latterlig afhængig af Verdens Dom. Men saalænge Hovedsagen var i Orden, og hun følte, at han elskede hende, bleve disse Skuffelser hende dog kun noget underordnet. Hun stolede paa den Magt, hun mere og mere vandt over hans Sind, og syntes endog, at hun kunde elske ham, om muligt, endnu høiere med disse hans Svagheder, hvilke hun i Stilhed gjorde sig det til en Opgave at faa bortryddet.

Den elskværdige Løitnant Beck blev søgt i alle

Huse, og som Damernes Yndling stod han snart i et Slags sentimentalt Courmagerforhold til saagodtsom den hele smukke Kreds der paa Stedet.

Naar han kom hjem, bar han som oftest en Blomst i Knaphullet, og han modtog Presenter snart fra En snart fra en Anden. De beslaglagde ham paa en Maade som fælles Beundringsgjenstand.

Der var langtfra Noget at sige paa dette. Den Eneste, som i Stilhed følte sig sat udenfor, var hans egen Hustru. Hun saa hele denne sværmende Hær efterhaanden danne som en Hævdsvei mellem sig og Manden, og træde ned netop de Blomster, som skulde gro alene for dem i deres egen Stue.

Hun blev efterhaanden mindre livlig, men hørte, som han syntes, interesseret paa hans mange Udtalelser, naar de efter et saadant Selskab vare komne hjem. Kun blev samtidig hendes Toilette mere udsøgt, og den naturlige Begavelse for en selskabelig Fremtræden og Conversation, hvoraf hun var i Besiddelse, uddannede hun nu systematisk.

Hun vilde intet Mindre end overvinde sine Medbeilerinder, der stod over hende i Ydre, men under hende i Aand. Hun seirede; men led under den Omtale, som deraf naturlig fulgte.

Den Eneste, hos hvem hun ikke vandt sit Slag, var Manden. Hans Egenkjærlighed var altfor optaget af de mangfoldige smaa Smigrerier og den Hylding, han var Gjenstand for, til at fatte det store Smigreri for hans Person, der indeholdtes i

hans Hustrus Færd. Han var jo gift med hende, og havde hende sikkert nok.

Fra den Tid daterede sig hendes Indflydelse i de Selskabskredse, hvori hun færdedes, og denne vidste hun, støttet af sin Mands formuende og ansete Stilling, at bevare ogsaa, efterat de vare flyttede til Arendal.

I de første Aar af deres Ægteskab var der dog kommet til en alvorlig og for hendes Vedkommende igrunden afgjørende Udtalelse. Det foranledigedes ved hans Forhold til en høitstaaende Officers Frue, hvilket hendes Stolthed ikke kunde fordrage, skjønt hun vel indsaa, at det hos hendes Mand kun var noget midt imellem en Forfængeligheds- og en Beregningssag. I et Selskab havde hun vist sig paafaldende kold imod Damen, og hendes Mand bebreidede hende det ved Hjemkomsten.

Han havde hidtil levet trygt paa sit Forhold til Hustruen og med blind Egoisme Intet seet af Alt det, som havde bevæget sig i hende. Hun svarede dengang ogsaa kun lidet paa hans Bebreidelser, stod blot en Stund og saa paa ham paa en saadan Maade, at han blev ilde tilmode, og gik derpaa roligt ud. Han hørte, at hun steg langsomt op ad Trappen.

En Timestid efter kom hun igjen ned i Stuen med et Lys i Haanden. Hendes Mine var kold, og hun saa ikke hen paa ham, medens hun efter Sædvane lukkede og ordnede tilside der til Natten. Ved

søgte nu at berolige hende, idet han bad hende ikke at tage sig det saa nær. Han vilde kjærlig tage hende om Livet, men saa pludselig en harmglødende, ligbleg Kvinde foran sig.

Nu tog hun Bladet fra Munden og, hvad Løitnant Beck da fik høre, gad han vist ikke repetere selv for sin bedste Ven; thi i Hjertet slog det ham som Sandhed, om han end var den Mand, som snart igjen glemte det.

Hun kaldte ham en ussel Pjalt, der for Smiger solgte hende og Alt, hvad de havde havt dyrebart sammen, til Hvemsomhelst. Der var — sagde hun, idet hun gjorde en Bevægelse, som hun stødte til Noget, hun i Bund og Grund foragtede, — ikke saa meget igjen af hans mellem hundrede Flaner udstykkede Væsen, at det lod sig tage op af en Kvinde med lidt Ære og Sandhed for sig.

Da Beck kastede sig hen i Sofaen og sentimentalt udbrød, at han var en ulykkelig Mand, gjentog hun et Par Gange i en usigelig foragtelig Tone:

„En Mand! — En Mand! — Havde Du været en Mand, havde Du endnu ejet min Kjærlighed, — ialfald en Gnist; men nu er, som Lyset her“ — hun pustede det ud — „Alt mellem os slukt!“

Med disse Ord forlod hun Stuen.

Beck sad overvældet og næsten bedøvet af dette forfærdelige Slag i hans huslige Lykke og følte

en frygtelig Angst for, at det skulde være virkeligt Alvor.

Hun sad den hele Nat inde hos sit Barn, og han forstod, at han ikke turde forstyrre hende.

Trods den Overvindelse, det kostede hans Stolthed, var han i de følgende Dage næsten ydmyg lige overfor hende og erkjendte baade varmt og hjerteligt sin Uret. Han søgte endog at vise hende sin alvorlige Mening ved en Tid at slaa om i et andet Forhold til Damerne og opnaaede virkelig, at hun tilsyneladende var ligedan mod ham som før, det vil sige venlig og rolig saaledes, som hun havde været i det sidste Aar.

Det kom fra hendes Side aldrig til nogen sand Udsoning. Dertil havde hun for klart faaet Øjet op for, at hans virkelige Væsen var som en løs Sky, der kunde glimre baade i Aand og Elskværdighed, eftersom Øjeblikket og Menneskenes Ære spillede ind i den; men han var for dybt egoistisk til, at en sanddru, alvorlig Kjærlighed kunde fæste Rod, endsige give en fælleds Livsvæxt.

Følsom, honnet og godmodig, som han var, vilde han have behandlet hvilkensomhelst Hustru udmærket endog, om denne ikke havde gjort sig ham saa nødvendig som hun. Men hun følte dog, at hun i sin selskabelige Magt igrunden havde et Slags Selvforsvar; thi den bragte ham til at se op til hende — Noget, hans forfængelige Natur trængte til for at se hende i det bedste Lys. Hun erkjendte

med Fortvivlelse i Hjertet, at hun i sin Kjærlighed til ham havde grebet dybt feil, at der var intet Trofast, Sandt at fæste sig ved, Intet af det, hun engang havde villet se hos ham.

Hun vidste Hemmeligheden ved denne for Verden glimrende Mand, — at det var ingen Mand.

Hendes Ægtefælle levede og bevægede sig nu for hendes Blik som et brustent Ideal, til hvilket hun var bundet, — saalænge Livet varede. Der voxede Bitterhed i hendes skuffede Sind, og denne blev saameget dybere, som hun maatte lukke den inde i sin Sjæl og ikke havde Nogen at betro sig til.

Der stod for hende kun tilbage at være klog, at lade sig nøie med et comfortabelt, i ydre Henseende anseet, Samliv og gjøre sig Alt saa fordrageligt som muligt.

Livet var blevet hende saa ørkentomt, og netop i Øjeblikke som, naar hendes Mand under Applaus glimrede ved Bordet i en ildfuld Skaaltale, — syntes hun, det lød, som Tomheden buldrede. Sine Forældre forsikkrede hun altid ivrigt om, at hun var lykkelig, naar de ikke forstod, hvorfor hun saa saa bleg ud, og de vidste jo, at hun i alle Henseender havde det godt.

Hendes eneste dybere Interesse var Sønnen Frederik, som hun dog opdrog strengt, fordi hun troede at se Faderens Natur i ham.

Hun havde altid bevaret sin varme Interesse

for Elisabeth og glædet sig meget de Gange, hun i Tidens Løb havde modtaget Hilsener fra hende. For hendes Erindring stod den ranke Pige som et af de Mennesker, til hvem hun havde følt sig mest hendraget. Efter den store Skuffelse, hun havde oplevet, kunde hun ofte saa klart se for sig dette udtryksfulde Ansigt, der var saa fuldt af Kraft og Hjertelag.

Hun havde undertiden seet Elisabeth i Arendal og troede at vide Grunden, hvorfor hun altid syntes at ville undgaa at møde hende; thi i sin Mands Skuffer havde hun engang tilfældigvis blandt nogle gamle Breve fundet den Seddel, som Elisabeth havde skrevet til ham.

Det var ikke noget Slag for hende, — dertil kjendte hun for godt sin Mands flygtige Natur og havde desværre længst opgivet alt dybere Forhold til ham.

De Gange hun paa Gaden saa et Glimt af Lodsens Hustru, speidede hun forskende i hendes Ansigt, — om hun saa lykkelig ud. Men hun syntes snarere, at hun opdagede noget fortrykt. Og, da hun saa hørte om hendes Mand, at han skulde være saa haard og umedgjørlig, — troede hun at have faaet Vished for, at ogsaa hun var ulykkelig i sit Ægteskab. Hun følte nu en Trang til at tale med Elisabeth som med intet andet Menneske, — efter at høre, om hun dog ikke selv var den ulykkeligste af dem.

Ogsaa Elisabeth havde længtes efter at gjense

sin fordums Veninde. Men Becks Hus var hende jo af mange Grunde et umuligt Sted. Elisabeth havde dog lagt Mærke til, at hun var blevet paafaldende bleg.

Især syntes hun, at hun saa dette engang, hun og hendes Søn Gjert stod paa Bryggen ved Baaden, ifærd med at reise hjem. Fru Beck kom forbi et Stykke henne ved sin Mands Arm og vendte en lang Stund Hovedet om. Udtrykket hvilede saa sørgmodigt dvælende paa hende næsten, som hun havde Noget at sige eller betro hende og de hilstes uvilkaarligt.

Siden hengik et Par Aar uden, at de saa noget til hinanden; thi Elisabeth var i den Tid næsten aldrig i Arendal.

XXVI.

Vi hensætte nu Læseren til hin Nat i Begyndelsen af denne Fortælling, da Lodsen drevet af sit vilde, mørke Humør var gaaet tilsjøs med sin Søn.

Elisabeth tilbragte den i en Sindsstemning, der var mere end vanligt oprørt, — selv efter en slig Scene.

Da han havde forgrebet sig paa Sønnen, var der blusset Noget op i hende, som hun havde havt ondt for at undertvinge, og hun følte med en vis Skræk, at det havde været paa Nippet til et Udbrud, — at kun den lange Vane i at underkaste sig havde gjort hende det muligt ogsaa denne Gang at tie.

De saa tit gjentagne Undskyldningsgrunde for ham vilde ikke stige frem. Hun sad stille i Natten og saa udover de svundne Aar og syntes fortvivlet, at hun vadede og arbeidede i noget endeløst Ufremkommeligt, at hendes Taalmodighed holdt paa at gaa tilende.

Havde hun da ingen Ret? Eller skulde der paa denne Maade ties, — til den Ene af dem engang bragtes hen paa Tromø Kirkegaard?

Disse Tanker vare engang vakte og vilde ikke lade sig drive tilbage igjen; de gik i hende ogsaa den følgende Dag, og hun var ikke istand til at sidde roligt over noget Arbeide. Hun var angst for, at Salve uformodet skulde komme hjem igjen, for hvorledes hun da vilde modtage ham; thi hun følte sig ude af Stand til at beherske sig. Hendes egen Stue var med Et blevet hende trang og kvalm som et mangeaarigt Fængsel, hvori hun havde siddet. Hun tog den lille Henrik paa Fanget for at berolige sig.

Om Aftenen overfaldtes hun af en heftig Graad; hun syntes alle de Tanker, hun havde havt, vare saa syndige, følte, hvor høit hun aligevel elskede Salve og hulkede i Hænderne.

Men det var aligevel bagefter, som noget var hændt; — som hun ikke længere havde godt for at bære dette Liv.

En af de følgende Dage kom Naboen ind i Stuen med Bud fra hendes Moster. Denne laa meget syg og ønskede, at Elisabeth skulde se ind til

hende, og hun tog strax med sin Søn Henrik indover til Arendal, idet hun nedlagde Besked derom til Salve, som hun ventede hjem.

Hun var næsten glad ved denne Gang at kunne være borte ved hans Hjemkomst.

At gamle Mor Kirstine var bleven syg, var paa en Maade en Begivenhed paa Stedet, thi som Sygepleierske i en Aarrække ejede hun sit stille Forhold til mangen Familie, — ogsaa den Beckske. Familiefædre erindrede at have seet hendes Ansigt over sig, da de som Barn laa i Meslinger eller Feber, og hun var altid selvgivet tilstede, naar der tilstødte nogen alvorligere Sygdom. Der var en Trøst i det blotte Syn af denne stærke, rolige Kvinde med den stille erfarne Takt om den Syge, den utrættelige Evne til at vaage og de vel kjendte Egenheder, hvori hun ikke taalte Modsigelse. Lægen havde snart opdaget, at Forholdet stod saa, at det var han, som for sin Anseelses Skyld i Byen maatte vinde hendes Tillid, ikke omvendt.

Den unge Fru Beck havde som Andre stadig ladet forhøre om, hvordan det stod til, og det forløb nu, at det Værste rimeligvis var overstaaet.

Fru Beck kunde ikke modstaa denne gode Anledning til at se Elisabeth og begav sig en Formiddag derover.

Selvgivet, som en given Sag.

Mor Kirstine var faldt i en rolig Søvn, og Elisabeth sad ved sin Mosters Seng, da hun saa Fru Beck gjennem Ruden. Hun forstod, at denne vilde komme ind, og sad med bankende Hjerte ventende paa, at der skulde tages i Døren ude i den smale Forstugang.

Fru Beck maatte have staaet længe ude i Bislaget; thi det varede en god Stund, før der rørtes ved Klinken. Da gik hun sagte ud og aabnede den.

De stode Ansigt til Ansigt. Elisabeths Øjne vare taarefyldte; men Fru Beck lod ikke til at have saa godt for det. Hendes Blik havde heller noget fornemt Forlegent, og hun trykkede Elisabeths Haand for ligesom ad denne Omvei at besvare det. Og dog var der noget i hendes blege Ansigt, som sagde den Anden, at hun visselig ikke følte mindre ved Gjensynet.

Elisabeth førte hende ind i Mor Kirstines lille hyggelige Kjøkken, hvor der stod en Kasserolle med Suppe til den Syge paa Skorstenen svagt kogende over Ilden. Hun bad hende sidde ned. I Stilheden kunde de høre Uret pikke inde i Stuen ved Siden, hvor Mosteren sov.

Der blev en Pause, førend Nogen af dem talte. Endelig spurgte Fru Beck i en sagte Tone:

„Hvordan staar det til med deres Moster Elisabeth?" — Dette vilde under enhver Omstændighed

---

Lod ikke til at have saa godt for det, det lod ikke til at falde hende saa let.

været et naturligt Spørgsmaal; men her føltes det kun som en almindelig Indledning, — hun havde desuden samme Morgen forhørt sig derom ved Bud.

„Tak, — det synes at staa til Bedring," — svarede Elisabeth, — „og nu sover hun. Det vil gjøre godt."

„Det er længe siden, vi saaes, — atten Aar siden!" — sagde Fru Beck, og hendes Øjne hvilte paa Elisabeth, som om hun ledte efter Mærker paa, hvorledes disse havde taget paa hende; — „men De har været stærk, ser jeg, stærkere end jeg."

„Det var den Morgen, jeg reiste til Holland," — yttrede Elisabeth under en vis bevæget Glæde ved at kunne minde det op igjen.

„Jeg har tit tænkt paa den Time!" — hviskede Fru Beck næsten mere for sig selv end til hende, hun talte med, og hendes Læbe dirrede svagt. Elisabeth læste et Udtryk af stum Sorg i hendes Ansigt.

Fru Beck havde tænkt at fortælle Elisabeth, at hun kjendte Grunden til hendes Afreise. Hun kjæmpede med sig selv, om hun skulde sige Noget, men lod det dog være.

„Ja den, som kunde seet forud i Livet, Elisabeth!" — udbrød hun med et Suk og saa vemodigt paa hende, som om hun mente at have givet Udtryk for en sørgelig Følelse, der maatte være fælles for dem begge.

„Det var vist ikke godt, Fru Beck, — der falder mange Ting af i Livet, som det vilde være mindre let at bære, naar Modet først var slaaet ned."

„Ja, men man kunde da vogte sig!" — hviskede Fru Beck med noget bittert, haardt i Stemmen.

Elisabeth følte sig ikke saa enig i dette, og der opstod en Pause, hvorunder Fru Beck havde Følelsen af, at Samtaletraaden var gaaet itu. Hun ledte i sit stille Sind efter, hvorledes hun igjen skulde begynde for at faa anbragt det, hun vilde, og tog med pludselig Varme hendes Haand.

„Er der Noget, Deres Moster behøver, saa haaber jeg, De véd at hun blot har at vende sig til mig!" — Hun vilde helst have nævnt hende selv istedetfor Mosteren, men følte, at der var Meget i det Forhold, hvori de To stod, der forbød det, — og Meningen laa forstaaelig nok under.

„End De selv Elisabeth?" — vedblev hun, idet hun saa hende forskende ind i Øjet med et Udtryk af inderlig Medfølelse. „De har det ikke godt, — De er jo desværre blevet ulykkelig gift!"

Ved de sidste Ord fløi der en Rødme op i Elisabeths Ansigt, og hun trak uvilkaarlig Haanden til sig.

Hun saa paa Fru Beck med en saaret Stolthed, som hun nødig vilde være ved.

„Nei, Fru Beck!" — svarede hun — „det forholder sig ikke saa. Jeg er" — hun vilde sagt lykkelig, men valgte at sige — „ikke ulykkelig gift." Hun følte, at Udtalelsen lød svag og tilføiede:

„Jeg har aldrig elsket, vilde aldrig eiet nogen Anden end han, som nu er min Mand!"

„Det glæder mig usigeligt Elisabeth. — Jeg havde jo hørt noget Andet" — yttrede hun lidt forlegen, og der opstod atter en Pause. Hun forstod, at hun havde været saa uheldig at krænke hende, og at den sidste Yttring havde gjort det værre; thi af Elisabeths Holdning fremskinnede noget værdigt selvfølende.

Det rørte sig inde i Stuen, og Elisabeth greb Anledningen til at faa afbrudt den lidt pinlige Taushed ved et Øjeblik at se didind.

Fru Beck saa efter hende med et noget forbauset endnu prøvende Udtryk. Hun maatte dog have taget feil; men lykkelig i sit Ægteskab var hun ialfald neppe. Og dog, tænkte hun bittert, — hvilken Kløft imellem dem! — Hun holdt ialfald af sin Mand.

Da hun kom tilbage, sagde Fru Beck under en Tanke om at udslette dette Indtryk og tillige givende efter for sin egen dybe Trang til et fortroligt Udbrud:

„De tog Dem dog ikke nær af, hvad jeg kom til at sige Elisabeth." — „Jeg tænkte, ogsaa Andre kunde have Sorg!"

„Vi har Alle det, vi skal bære frem, — og det kan mangengang være tungt nok" — mente Elisabeth; — hun misforstod ikke, hvad der laa i Fru Becks Ord og saa deltagende paa hende. Hun vilde dog ikke directe svare paa, hvad hun troede, den Anden kun ufrivilligt var kommet frem med, og sagde:

„De har en Søn, lykkelige Forholde og meget at leve for, Fru Beck!"

„At leve for!" — udbrød hun nu — „at leve for! — Jeg skal sige Dig Noget, som Ingen véd uden nu Du. Jeg dør Dag for Dag — jeg véd bedst selv, hvad der er igjen af mig. Det er lidet, og mindre blir det!" — Hun talte i kold, bleg Extase. — „Du er det eneste Menneske, jeg har sagt det til; det eneste, jeg igrunden bryder mig om. — Gjem det og glem det. Og nu Adieu!" — sagde hun. — „Træffes vi nogengang mere i Verden, saa tales vi aldrig om det." — Hun søgte i Bevægelse efter Døren og aabnede den.

„Ethvert Kors kommer fra Vorherre, — og den største Synd af alle er at fortvivle; det kan De være rolig for er Sandhed" — trøstede Elisabeth. Hun sagde det Bedste, hun her vidste at sige.

Fru Beck vendte sig om i Døren og saa paa hende med det blege, stille, glædeløse Ansigt.

„Elisabeth!" — yttrede hun — „jeg fandt denne i en af min Mands Skuffer. Jeg vil sige Dig det, for at Du ikke skal tro, det er det, som har voldt mig nogen Sorg." — Hun tog op af Lommen en gammel, gul Papirlap og rakte hende den.

Elisabeth sad siden længe med Bedrøvelse og tænkte paa hende.

Nu forstod hun, hvorfor Fru Beck var saa bleg! Hun havde ikke en Rynke i sit Ansigt; det saa saa fornemt ud, men hvor koldt — og trangt det var

blevet! Stakkel, Stakkel, — hun havde det tungt! En Anden ikke have let for i hende at kjende igjen Marie Forsberg.

— „Saa det er at være ulykkelig gift," — sagde hun sig selv; hun syntes, hun havde stirret ind i noget Forfærdeligt.

Medens hun sad ved Mosterens Seng, forfulgte dette hende, og hun saa med dyb Medynk sin Veninindes Skikkelse for sig.

Efterat hendes Medfølelse endelig havde arbeidet sig til en Slags Ro, begyndte et andet hidtil i hendes Sind tilbagetrængt Punkt ved deres Samtale straks at beskjæftige hende. Det var de Ord, hvoraf hun pludselig havde følt sig saa saaret.

„Saa, det er altsaa det, Verden siger om os" — tænkte hun — „at vi ere ulykkelig gifte!"

Hun havde Tid og Ensomhed nok til at gruble derover, medens hun pleiede den Syge og vaagede over hende. Hun stirrede med et halvt forskrækket, prøvende Øie paa sit eget Ægteskab og den tunge, stadige, frugtesløse Kamp, hvorunder det var hengaaet, og hvori der ikke var vundet et Skridt frem, — altid gaaet tilbage, mere og mere. Kunde hun sige, at der var Lykke i et sligt Liv.

Og var Salve da lykkelig? —

Hun saa ham for sig, som han var i sin første Ungdom og slig, som han nu var blevet, — mørk, vild og mistænkelig i sit Hjem, hvorledes hun modtog ham med skjult Frygt istedetfor Hustruens Glæde,

hvorledes de sidst havde skiltes — ja, hvad der var hændt sidst, og hvad hun da havde følt.

Hendes Tanke dvælede længe og med Bitterhed derved; — saa galt var det altsaa blevet mellem dem!

Hun begyndte med Angst at tænke: „Dette er kanske det at være ulykkelig gift!“ — det havde før ikke faldt hende ind, at Sligt kunde siges om hende; hun havde jo faaet den, hun af Alle vilde have i den hele Verden.

Hun sad ud paa Morgensiden med Hænderne foldede om Knæet og stirrede ud i Stuen. Natlampen lyste svagt henne fra Glasset bag Sengen. Fru Becks Ord, da hun stod saa bleg og sagde sin Ulykke ud til hende, gik mere og mere igjen; de gjentog sig tydelig, ordret, Gang efter Gang og vilde ikke bort: „Jeg dør Dag for Dag. — Jeg véd bedst selv, hvad der er igjen af mig —; det er lidet og mindre blir det!“

Og saa gik det med Et klart som et Lys op for hende:

„Det er jo netop slig baade Salve og jeg lever! — Vi ere begge stadig blevne mindre, — vi dør daglig ved Siden af hinanden; — det er det, man gjør i et ulykkeligt Ægteskab!“

Hun sad en lang Stund bøiet, smertefuldt stirrende ind i denne Tanke. I al sin Opofrelse, fordi hun troede, at han ikke taalte at høre Sandheden, saa hun nu en eneste fortærende, aarlang Løgn. Det var Mangel paa gjensidig tillidsfuld Oprigtighed, —

det, at de begge havde sky̆et Sandhedens Grund, — der havde gjort deres Forhold sygt.

Da kastede hun med Et Hovedet op, og der lyste en vild Energi i hendes Ansigt. Hun saa saa smuk, saa ubetvingelig stærk ud.

„Men slig maa det ikke længere gaa! — Salve og jeg skal ikke ødelægge Livet for hinanden!" — udbrød hun og reiste sig i Bevægelse.

„Hvad siger Du Elisabeth?" — spurgte hendes Moster, der vaagnede.

„Intet, kjære Moster!" — svarede hun og bøiede sig over hende med en Skaal Suppe, som havde staaet over Natlampen.

„Du ser saa — saa glad ud Elisabeth."

„Det er, fordi Du har sovet saa godt Moster, og, drikker Du lidt, faar Du igjen sove, skal Du se."

Der var et stille Smil om hendes Læber og over hende pludselig en helt anden selvbevidst Holdning. Hun var i Ordets dybe Betydning lettet og indvendig befriet — for en mangeaarig Tyngde. Endelig havde hun faaet Rede og Klarhed og kunde se gjennem det, der hidtil havde ligget som en klam, tung, forvildende Taage over hele Livet og gjort hvert Fodtrin, hver Tanke, hver Glæde uvis. Hun vidste nu, hvor hendes Ansvar laa, hvad hun vilde og skulde.

Hun ventede, at Salve og Gjert skulde komme opad Dagen, og tænkte meget paa, hvorledes hun da skulde modtage ham. Det skulde og maatte komme

til en Forklaring mellem dem; men hun følte tillige, at hun maatte gaa klogt frem.

Og midt under dette — med hvilken anden Freidighed og Længsel ventede hun ikke paa ham.

XXVII.

Salve havde været heldig og bjerget ind til Hesnæs et engelsk Barkskib, og derfor modtaget et stort Salair. Han havde som vanligt gruet for Hjemkomsten; men, da han ikke fandt sin Hustru og hørte, hvordan det hang sammen, var han strax taget ind til Arendal for at høre til hende.

Hun modtog ham ude i Gangen.

„God Dag Salve“ — sagde hun og tog ham i Haanden. — „Jeg har været meget ængstelig for Dig og ventet, kan Du vide. — Du maa gaa stille, — didind. — Hun viste ham ind i Sidekammeret. — Og hvor er Gjert?“

Han saa lidt overrasket paa hende; det var ikke den Maade, hun ellers pleiede at modtage ham paa. Der var noget Freidigt, som om hun selvgivet forlangte Regnskab af ham for hans Fraværelse. Ellers var det altid ham, som pleiede at overtage Begyndelsen og efter Behag vise Glimt af sit naadige Humør.

„Gjert,“ — svarede han lidt kort — „er hjemme ved Huset! — Saa Du har været ængstelig for mig, ventet?“ — tilføiede han i en egen Tone, som

han fandt Noget at bemærke ved denne Tiltale men opfatte det.

„Det kan da ikke være det samme for mig, Mand, om Du omkommer derude — véd Du vel."

„Hvordan staar det til med din Moster" — afbrød han. — „Er hun meget syg?"

„Hun kan se Dig; — følg mig ind til hende, men gaa sagte."

Salve følte, at han blev paa en Maade nødt og fulgte.

Han havde altid, saavidt muligt, undgaaet at se Mor Kirstine og ladet sin Hustru alene staa for det Forhold. Han var ræd de prøvende Øjne, hvormed den Gamle saa paa ham, og mindedes altid den Advarsel, hun havde givet ham om ikke at nærme sig Elisabeth, saalænge han nærede en Tvivl i Hjertet mod hende.

Da han var kommet ind, gik han med Ærbødighed hen til hendes Seng.

„Saa det er Dig, Salve!" — sagde hun med svag Stemme —. „Du er ikke ofte at se. — Elisabeth har været velsignet mod mig, og Henrik er saa stille og snil; — Hvor er Gjert, — har Du ikke ham med Dig?" — Hun saa spørgende efter ham.

„Han er hjemme ved Stuen Moster, — svarede Salve. — Hvordan staar til?"

„Aa Tak, — som Du ser; — jeg tænker saa

Snil, god.

tit paa, hvad der skal blive af den Gut; — Han er saa vild af sig, men saa god igrunden, Stakkel!"

„Aa, — Du skal nok se, vi skal faa ham frem!" — sagde Elisabeth, der stod bag Salve og nu nærmede sig hende —; „men Du maa ikke tale saameget."

Salve var pinlig berørt. — Samtalen var netop truffet til at komme lige op i det, som havde været Anledningen til Uveiret sidst hjemme, og saa tog Elisabeth det slig. Han blev barsk i Minen.

„Du saa saa glad ud inat Elisabeth! — Hvem var det, som var inde og talte med Dig igaar?"

„Det var Fru Beck."

„Den unge?" — vedblev Mosteren.

„Ja, det var hende. Men Du taler formeget Moster!"

Jeg er bange for det jeg ogsaa! — tænkte Salve mørkt for sig selv. Men, da han saa, at Elisabeth nu, som Intet var, vinkede ham ud, overvandt han sig dog i Øieblikket og sagde lidt tvungent:

„I vil nok blive rask igjen Moster, til jeg kanske ser herind om nogle Dage. Farvel saa længe!"

Han gik noget braat ud, og hans Mine var tordenmørk. Hans Stolthed forbød ham at udtale, hvad han tænkte, men han havde paa Læben at sige hende kort og bittert, at hun naturligvis for ham maatte blive i Arendal saalænge, hun blot ønskede det, og saa selv strax tage hjemover.

Braat, hastigt, pludselig.

Elisabeth læste, hvad der foregik i ham og, da de kom ud i Kjøkkenet, foregreb hun det:

„Hør Salve," — sagde hun — „Jeg maa naturligvis blive herinde, saalænge Moster er syg!"

„Det forstaar sig," — svarede han tørt — „herinde har Du jo ogsaa Bekjendte!"

„Du mener Fru Beck? — Hun har været saa god imod mig, og jeg holder af hende, — hun er ulykkelig gift, Stakkel!"

Salve studsede. Elisabeth syntes med Et at have glemt meget, — at der fandtes visse Anstødsstene. Var det kanske, fordi hun nu var hjemme hos sin Moster?

Han saa koldt paa hende, som han ikke rigtig begreb, hvad der gik af hende.

„Du bliver naturligvis, saa længe Du vil," — sagde han og beredte sig til at gaa, men kunde ikke bare sig for med Bitterhed at tilføie:

„Der er jo ogsaa ensomt og kjedeligt hjemme!"

„Deri har Du ikke saa megen Uret Salve! — jeg har virkelig havt det temmelig ensomt derude nu i mange Aar. Du er saa ofte hjemmefra, og da sidder jeg bestandig alene der. Det er nu to Aar, siden jeg har seet ind til min Moster!"

„Elisabeth!" — udbrød han, idet han søgte at tvinge sig —. „Er Du fra Forstanden?"

„Det er netop det, jeg vil undgaa, Salve!" — sagde hun med isnende Ro.

Han stirrede paa hende; — hun stod og sagde ham det lige i Øjnene!

„Saa, det er altsaa der, jeg har Dig!“ — ytrede han haanligt. — „Jeg har jo altid anet det. Du kan nu komme hjem for mig, naar Du vil Elisabeth!“ — vedblev han i en kold, ligegyldig Tone.

„Du burde altid vidst, hvor Du havde mig, Salve! at jeg holdt af Dig — kanske endog formeget!“

„Jeg skal sende Dig Penge, — det skal ikke staa paa det. For mig kan Du omgaaes Fru Beck og de Fornemme, saalænge Du vil!“

„Og hvorfor skulde jeg ikke faa Lov til at tale med Fru Beck? Mener Du ikke dermed,“ — udbrød hun med løftet Hoved og et tindrende harmfuldt Udtryk — „at jeg har Noget paa mig, hvorfor jeg ikke skulde kunne træde med frie Øjne ind i hendes Stue.“

„Men Et vil jeg sige Dig Salve, — og jeg siger det for vor Kjærligheds Skyld —: Dette skal have en Ende! Thi blev det ved slig mellem os,“ — endte hun langsomt, idet Stemmen skalv — „turde Du kanske opleve den Dag, da den ikke mere fandtes. En raader ikke selv for sligt, Salve!“

Han stod endnu et Øjeblik stum og saa paa hende. De hvasse, mørke Øjne viste, at der spøgte noget Farligt i ham, som han selv var bange for at slippe løs.

„Jeg vil tro, Du har sagt dette i Ophidselse,“

— sagde han med et frygteligt Alvor. — „Jeg skal ikke være vred paa Dig, men glemme det, det lover jeg Dig, — tænke, at Du ikke har været rigtig ved Dig selv idag, — syg —“

„Skuf Dig ikke Salve! Jeg mener hvert Ord, — saavist, som jeg holder af Dig!“

„Farvel, Elisabeth! Jeg kommer tilbage paa Onsdag“ — sagde han, som han kun holdt ved sit Forsæt og vilde undgaa at høre mere af dette.

Da han var gaaet, snarere sank end satte Elisabeth sig ned paa Bænken. Hun var forfærdet over, hvad hun havde sagt.

Hendes Hjerte var opfyldt af dyb, usigelig Angst. Hun kjendte ham og vidste, at hun risikerede Alt af hans yderlige Natur — at støde ham helt fra sig ud i et forvildet Liv udenfor Hjemmet. Og dog maatte — maatte det voves. Og med Guds Hjælp skulde hun seire og holde ham fast i sin Kjærlighed.

XXVIII.

Medens Lodsen stod og styrede sin Skøite hjemover, havde han endnu kun en dump Følelse af, hvad der var skeet, men Harmen brændte i hans Øje, og det brune, skarpe Ansigt havde et haardt Udtryk.

Han var frygtelig krænket, saaret lige ind til Hjerteroden af sin Stolthed. Hun havde pludselig overfaldt ham med alt dette paa et neutralt Territorium, — Mosterens Hus, sagt ham lige ud, at

---

Skøite, Skude.

hun havde været ulykkelig, følt sig tyranniseret i al den Tid, de havde levet sammen. Han smilte bittert, — han havde altsaa dog havt Ret i den Følelse, at hendes Væsen havde været skjult mod ham!

Ja vist havde de levet ulykkeligt; men hvis var Skylden? Hvorfor havde hun lige fra Begyndelsen ladet ham gaa slig uvis og uklar? Havde hun ikke sveget ham dengang, han var ung og ikke eiede en Mistro i sin Sjæl? Og bagefter? — han havde visselig forstaaet, at hun havde havt mangen Overvindelse ved at finde sig i hans ringe Kaar!

Han følte, at hans mangeaarige Magt over hende var glippet, og at det gjaldt en Kamp. Det forekom ham, som hun med Et havde sat Krudttønden i hans Stue og truet med at sprænge hele Huset i Luften. Men han brugte ikke at lade sig tvinge!

Da han kom hjem til Merdø, belagde han i Taushed Skøiten uden næsten at se paa Gjert, som hjalp ham; og taus gik han ind i sit Hus, hvor han en Stund stod ved Vinduet og skrev paa Ruden.

Der var snart aldeles mørkt udenfor. Gjert havde tændt et Lys og sat hen paa Bordet. Han forstod, at der igjen var noget Galt paafærde med hans Mor, men vovede ikke at komme med det Spørgsmaal efter hende, som laa ham paa Hjertet.

Hans Far sad siden den hele Aften ganske stille

Belægge, fortøie.

henne i det ene Hjørne af den sammenslagne Sengebænk, hvori Sønnen pleiede at ligge.

Da Aftenstiden kom, satte Gjert noget Mad frem. Han følte, at Situationen paa en eller anden Maade var farlig og gjorde det saa stille paa Taa, han kunde, men derfor netop keitet, og han kom til at gjøre endel Allarm med Tallerkenerne.

Dette og den Frygt, Sønnen viste for ham, irriterede ham. Han fór pludselig op og udbrød tordnende:

„Spørger Du ikke efter din Mor, Gut?"

Gjert vilde ellers blevet forskrækket, men nu gik han i dyb Ængstelse for Moderen, for hvem han i Hjertet havde taget brændende Parti, og saa svarede han løvemodigt:

„Jo Far, — jeg har hele Tiden tænkt paa at spørge, hvordan det staar til med Mor. — Kommer hun ikke? — Stakkels Mor!" — udbrød han, og saa brast Gutten i Graad, lagde Hovedet paa Armen og hulkede.

„Mor kommer igjen, naar Moster inde i Arendal er bleven frisk", — sagde Lodsen beroligende og mildt. Men derpaa fór han igjen op:

„Du har Intet at flæbe for, Gjert! Du kan faa reise ind til hende, naar Du vil — imorgentidligt. Nu kan Du gaa ind og lægge Dig inde i vor Seng!"

Gjert adlød.

Sengebænk, Seng med Laag, der kan bruges som Bænk.

Lodsen gik længe frem og tilbage paa Gulvet i stærk Bevægelse.

„Det er altsaa det, hun har udrettet! — udbrød han. — Hun vidste, hvad hun gjorde og, hvormed hun truer!"

Han satte sig igjen hen paa Sengebænken med sammenkneppede Hænder og stirrede ned mod Gulvet. Lidenskaben gik vældigt i ham.

„Men hun tvinger mig ikke!"

Lyset holdt paa at gaa ud i Stagen, og han tændte et nyt og satte ned i den. Det var alt over Midnat. Han stod en Stund stille med Stagen i Haanden og gik derpaa ind og lyste paa Gjert. Han laa paa Moderens Plads med tydelige Spor af at have grædt sig isøvn.

Lodsen stod der længe. Hans Læber sittrede og hans Farve blev næsten graa. Smerten holdt paa at overvælde ham. Da gik han igjen ud og satte sig hen som før.

Da Gjert om Morgenen kom op, fandt han sin Far liggende paaklædt paa Sengebænken. Han sov. Det var tydeligt, at han havde vaaget hele Natten. Det skar Gutten i Hjertet; — han syntes nu saa bitterlig Synd i sin Far.

Denne vaagnede lidt efter og saa paa ham, i Begyndelsen næsten lidt forvildet. Derpaa sagde han blidt:

Sammenkneppede, foldede. Synes bitterlig Synd i, have inderlig Medlidenhed med.

„Jeg lovede Dig igaar, Gutten min, at Du skulde faa Lov til at reise ind til din Mor i Arendal; — hun længes kanske efter at se Dig.“

„Er ikke Mor syg, saa blir jeg helst her hos Dig, jeg Far! — til Du selv reiser ind til hende. Henrik er jo der.“

„Saa, Du vil det Du?“ — Stemmen var lidt toneløs, og han saa paa ham, som han tænkte Noget derved.

„Men jeg vil dog, at Du skal reise Gjert!“ — sagde han pludselig i en anden skarp Tone, der ikke tillod Indvending; — „Mor havde ikke tænkt paa at tage videre med sig. Du faar tage hendes Søndagskjole og Andet, som Du véd, hun behøver, med Dig i Kisten der. Det kan vare længe før — før Moster blir frisk“, — sagde han og gik med det Samme ud af Stuen.

Medens Gjert ordnede dette, holdt hans Far paa i Fjæren at sætte den lille Skjægte ud og lagde selv Aarerne i til ham.

Da Gutten reiste, strøg han ham over Kinden, men sagde lidt bittert:

„Hils nu Mor og sig, at Far kommer ind, som han har lovet, paa Onsdag. Far nu forsigtigt, — jeg har ikke villet, at Du skulde have Seil i Baaden Gut!“

Han stod længe og saa efter Sønnen, der roede

Holde paa, være ifærd med. Fjære, Strand. Skjægte, liden Seilbaad.

udover, og gik saa op til Fløien, hvor han spadserede paa sin vante Vis med Hænderne paa Ryggen. Men en Uro drev ham igjen hjem i Stuen, hvor han opholdt sig alene saagodtsom den hele Dag.

Den første Harme bar nu saavidt bruset af, at han kunde tænke mere klart. Det, som nu nærmest begyndte at optage ham, var Forbauselsen over, hvad der dog kunde være gaaet af hende, — saa med Et? Det kunde ikke være hin Scene, da han sidst gik tilsjøs? Lignende var jo ialfald passeret før. Nei, — det maatte være noget Andet; — dette var kommet paa i Arendal. Hun havde med en vis Hentydning til dem selv talt om Fru Becks ulykkelige Ægteskab. Ja det var klart, — hun havde talt med Fru Beck; hun maatte have faaet det fra sin gamle Veninde. „Hm!" — udbrød han harmfuldt — „jeg skylder virkelig de Becks Taknemmelighed, — det er, som al Ulykke skal komme fra det Øglerede!"

„Hun har i Stilhed gaaet og ment alt dette herhjemme, men skjult det for mig, bøiet sig og tiet. Nu, greb hun Anledningen. Og derinde i Arendal kunde hun jo være sikker paa at komme til at staa med Retten i Hænderne imod sin Mand, den saa ilde ansete Lods, — paa at faa dem Alle for sig ligefra Mosteren til disse Becks!"

Ja, hvorledes var det egentlig tilgaaet med Elisabeth der hos Becks? — han havde aldrig faaet Rede og Klarhed paa det.

„Hun betingede sig, at jeg skulde tro hende, —

hun vilde ikke taale Andet! Og det har dog igrunden altid pint mig.

„Men jeg lyster ikke længer at leve som deres Nar!“ — udbrød han og fløi op i Raseri og skridtede frem og tilbage i Stüen. — „Det er hende som skal give mig Rede; — det er hun, som har traadt mig under Fødderne!“

Han sad henne ved Bordet og forfulgte sine Tanker.

„Elisabeth! Elisabeth! hvad har Du gjort!“ — hviskede han bevæget og skjulte Panden ned i Hænderne.

Ja, hvad har hun gjort? — Jeg tænker Ingenting jeg Salve, — at det bare er Dig, som er gal! — Ja, den, som rigtig kunde tro det, at der ikke er Noget i Veien!“

„Jeg har saa let for det, bare jeg har faaet være en Stund hos hende“ — sukkede han igjen og derpaa med et Glimt af Selvforagt:

„Jeg skulde igrunden være nedlagt her i Stuen som en Ansiovis, — jeg taaler ikke at tages ud af Dunken!

Hun lignede saa den forige Elisabeth, som hun stod der og sagde mig alt dette; — hendes Lige gives der ikke i denne Verden. Jeg har ikke seet hende slig paa mange Aar!

Hun har sagt mig saa mangen Gang, at hun holder af mig, altid har holdt af mig ligefra den

Tid ude paa Skjæret hos hendes Far; — og hun lyver ikke; det skal jeg gladelig give mit Liv paa!

Sandelig, — jeg tror Dig Elisabeth, naar Du staar slig og siger det!" — og han slog i Bordet, som om Scenen var nærværende.

„Men, hvorfor skulde hun holde af mig? — Har hun ikke havt Tanker paa noget meget Mere end det, jeg fattige Lods og min Hytte kunde give hende? Har hun ikke altid havt Trang til noget Stort?"

Hans Udseende var i de Dage sjudsket, halvt forvildet. Naar han gik ud af sit Hus, var det snart, som han ikke kunde have Ro borte fra det, og han skyndte sig igjen ind.

Sindsbevægelserne havde taget paa ham, og han sad nu, — Dagen, før han skulde reise — ensom i Stuen; — den var saa trist og tom.

Henne i Vinduet ved Kaffebordet, hvor hun pleiede at sidde og sy, stod den polerede Bøffelhov, som han engang for Curiositetens Skyld havde medtaget fra Montevideo og siden ladet gjøre til Syskrinet for hende, og ved Væggen under Skilderiet den i Ben fint udskaarne Elefant, som han ogsaa havde fra den Tid, han fór i Langfart.

Han stod en Stund og grublede over paa disse Ting, og gik derpaa ind i Sovekammerset; — der stod deres og Posekigerens Senge.

Han saa hen paa den simple Kommode ved Væggen med Skufferne. Paa den pleiede hun altid

Klaffebord, Bord med Klapper, Faldbord.

at sætte det lakerede Speil med Rosen i, der hang inde i Stuen, naar hun redede sit prægtige, lyse Haar. Han huskede paa, hvormangen Samtale de havde havt sammen, medens hun stod der bortvendt med den ranke Nakke og den kraftige, velformede Figur, og ofte blot kunde svare ham ved at forandre Udtrykket i sit Ansigt.

Hans Tanke beskjæftigede sig en lang Stund med dette og med mange andre smaa, kjendte Ting, som kunde kaldes barnagtige for en overlegen firtiaarig Mand, tilmed af hans barske, mørkskjæggede Udseende; — men han var alt Andet end barsk nu.

Han blev med Et saa stille. — Han begreb, at han ikke kunde undvære hende, og saa sig langsomt om med en opstigende Angst.

Det forekom ham, som hun virkelig var borte, som han paa en eller anden Maade havde mistet hende, og som Alt nu stod igjen i Værelset efter hende, stille og støvet og skulde vedblive at staa saa, — uigjenkaldeligt.

„Jeg har fortjent det!" — mumlede han og der laa Sved paa hans Pande. — „Har hun da havt det slig hos mig, at jeg kan vente, at hun skulde holde af mig? Er det ikke just min egen Daarlighed, som er Skylden? Hun havde Ret, — mere end Ret! — Jeg har behandlet hende slet, mistænkeligt og tyrannisk, — altid, bestandig; — nu kan jeg længe nok sidde her og angre det! Hun var ikke den, hun er, om hun taalte Sligt!"

Han dvælede ved dette Sidste, indtil der i ham pludselig oprandt en Erkjendelse, og han udbrød med bitter Haan mod sig selv:

„Jeg har ikke taalt at tænke paa, at hun kunde havt det bedre, at jeg selv lidet duede imod hende og ikke kunde være hende nok; — det er det, som igrunden altid har gaaet i mig; — og saa har jeg ophooldt mig ved det, at jeg ikke kunde tro hende!

Tror jeg det?“ — spurgte han sig igjen langsomt, og hans Ansigt blev, eftersom han tænkte, stedse mere mørkt.

„Hvilken Godsjot og Nar Du dog er Salve!“ — lo han med engang haanligt. — Det er hende, som har været usand og falsk, hende, som skal erkjende, at hun har været det, og som pligter at give mig Klarhed engang for alle! Ja, det er hende, som har at bøie sig, — og saa først tilkommer der Elisabeth nogen Ret til at faa høre af mig, hvad ogsaa jeg kan have at bebreide mig lige over for hende. — — Saa er det, og — saa skal det være!“

Under disse Tanker leirede der sig noget ubønhørlig haardt i Lodsens Ansigt. Men hans Mine blev dog igjen et Øieblik næsten bevæget:

„Jeg skal tale blidt til hende, — være saa mild, — glemme Alt.

Men bøie sig skal hun!“ — tilføiede han med et Præg af mørk, urokkelig Vilje.

Godsjot, godmodigt Fjog. Pligte, skylde, være forpligtet til.

XXIX.

Da Gjert kom med hendes Tøi, blev Elisabeth bleg. Det var, som hun havde taget paa sig det, hun ikke aarkede at bære frem.

Aftenen, før hun skulde se Salve igjen, sad hun i tung Kamp om sin Beslutning. Hun følte beklemt, at det Afgjørende nu var nær.

De havde Alle lagt sig; der var saa stille om hende, og hun havde en Følelse, som dengang hun sad paa Apollo og ventede, medens de nærmede sig Revlerne. Imorgen tidlig vare de der ubønhørligt; — og saa gjaldt det, om de skulde forlise mere end Briggen, — Alt, hvad de eiede sammen paa Jorden! — Hun saa en lang, øde Livsstrand indenfor.

Denne Gang var det hende, som styrede lige paa — for at redde sin Kjærlighed. Der kom noget stille høitideligt i hendes Ansigt. Hun kom uvilkaarlig ihu den Bøn af Salmebogen for Sjøfolk i Livsfare, som hun saa ofte havde bedet, naar Stormen tog i Huset derude paa Merdø, og hun sad ensom hjemme og ventede: at Gud maatte bevare ham for en brad Død.

En brad Død? — End om han virkelig var omkommet en af disse mange Gange, han med Harme og Bitterhed i Hjertet havde forladt hende! Havde hendes Kjærlighed da været ham til Velsignelse?

„Nei Salve, — Du skal ikke have mig at takke for et sligt Liv i din sidste Stund!“

Om Natten vaagnede hun med et Skrig. Hun

havde drømt, at Salve forlod hende, og hun raabte angstfuldt efter ham: „Salve! Salve!“

Den Morgen Lodsen lagde til ved Bryggen, stod hans to Sønner og ventede paa ham. Den lille Henrik raabte gjentagne Gange i fuld Glæde paa langt Hold ud til ham; men Gjert var stille.

„God Dag Gutter!“ hilsede Lodsen blidt; — „hvordan staar det til med — Moster?“

„Det er bedre“ — svarede Gjert.

„Hun sover ogsaa om Dagen!“ triumferede Posekigeren, der havde opfattet, at det var dette, der skulde til, for at hun kunde blive frisk. Derpaa kastede han med en vigtig Matrosmaner Huen ned paa Bryggen, saa han stod barhovedet med den hvide, krøllede Lug. Under ivrige „Halehoi — o — ohoi!“ gav han sig til at hale i Landtauget, som Lodsen havde kastet, medens Gjert, ganske overseende Broderens Bestræbelser, gjorde det fast i Fortøiningsringen.

„Ja, Ja, Gutter, — det er bravt! I faar nu begge to blive her ved Skøiten og passe paa den, til jeg kommer igjen. — Vogt Posekigeren, at han ikke gaar udfor Bryggen!“ — Med disse Ord gik Lodsen hastigt opefter Gaden.

Medens den lille Henrik legte Matros og var fuldt optaget af alle sine Manøvrer i Skøiten, sad Gjert ganske stille med Benene hængende ned i Luge-

---

Lug, Haar.

hullet agterud. Der kom Kammerater forbi, men han vendte bare Ryggen til og var øjensynlig saa lidet oplagt, at de igjen gik. Gutten var beklemt. Han havde forstaaet nok af det Hele til at føle, at der maatte være et eller andet Vigtigt paafærde mellem Forældrene.

Der var noget søndagsstille over Elisabeth, medens hun stod der ved Skorstenen og ventede sin Mands Komme. Hun hørte ham ude i Gangen. Da han traadte ind, gik en hastig Rødme over de faste, udtryksfulde Træk, men den veg strax igjen og hun stirrede paa ham med halvtaabnede Læber, glemmende at hilse. Det undgik ham ikke, at der var en vis selvbevidst Tryghed over hende. Saadan var hun netop den Elisabeth, han elskede.

„Elisabeth!" — sagde han med dybt Alvor og saa hende ind i Ansigtet. „Jeg har en stor Bebreidelse at gjøre Dig: Du har ikke været sand, — Du har været skjult mod mig gjennem mange Aar, jeg er bange for — al den Tid, vi har levet sammen!"

Han saa paa hende mildt overbærende, som han afventede hendes ligefremme Erkjendelse for at faa Lov til at tilgive hende. Men hun stod bleg og stirrede ned for sig, medens det arbeidede i hendes Bryst.

„Og som jeg har elsket Dig!" — udbrød han med et Anstrøg af Bebreidelse — „altid, høiere end mit Liv!"

Hun stod endnu en Stund taus og maatte samle alt sit Mod for nu at tale ud. Endelig sagde hun lidt tvungent uden at slaa Øjet op:

„Jeg hører, Du siger det Salve! — men jeg har tænkt over Adskilligt nu."

„Hvad har Du tænkt over Elisabeth?" — Hans Mine blev med Et den mørke, barske, som hun vel kjendte. Det betød, at hun havde stødt ham med sit Svar, at han havde gaaet hende imøde saalangt, som han vilde, og at nu stode de ved Muren; længer bøiede han sig ikke.

„Har jeg Ret eller ikke Ret?" — yttrede han skarpt.

„At jeg blindt har troet paa, at Du holdt af mig," — svarede hun og saa ham blegt ind i Ansigtet — „ja, det er sandt, og det er min Ære. Men har Du ladet mig se det? Eller var det bare mig, som skulde give Dig Alt? Var min Glæde her i Livet da Ingenting, og har jeg ingen Ret? Nei Salve!" — sagde hun med harmfuld dirrende Stemme og et Blik, der brændte af Alt det, hun havde lidt. — „Sig Sandheden! Du har elsket Dig selv og, da Du giftede Dig med mig, tog Du kun En til for at hjælpe Dig dermed; — saa blev der to om det! Og enda blev det ikke nok! Nei! Nei!" — endte hun og slog Haanden ud for sig under sin bittre Følelse. — „Havde Du elsket mig slig, som jeg har holdt af Dig, vare vi ikke komne til det, hvorved vi staa idag!"

„Elisabeth!" — sagde han lavt; thi han havde Møie med at beherske sig; hans Stemme lød ironisk, medens hans Blik fæstede sig paa hende. — „Jeg takker Dig, fordi Du endelig har sagt mig din Mening, skjønt det kommer noget sent. Du ser, jeg havde Ret, da jeg sagde, at Du aldrig har været sand imod mig!"

„Jeg har været skjult imod Dig, siger Du. Ja, det er sandt!" — gjentog hun med Vægt, idet hendes Øje roligt mødte hans. Men det kom ikke af, at det manglede mig paa Kjærlighed til Dig, men af at Du ikke — aarkede at tro mig. Jeg har fundet mig i at gaa mistænkt i min egen Stue og af Dig Salve, og jeg har baaret det og tiet til det Altsammen, fordi jeg troede, at Du ikke taalte at høre Sandheden, og fordi jeg altid haabede paa, at Du paa det Vis skulde blive overbevist. Jeg tænkte, at det var den rette Vei, og jeg gik den for din Skyld uagtet Alt, hvad det kostede mig, og det var Meget, Meget, Salve! Se det har jeg daglig taalt gjennem alle disse Aar, fordi jeg holdt af Dig. Men Du, som bare lagde Mere og Mere, Tungere og Tungere paa mig, — holdt Du af mig? Jeg begynder næsten at tvivle paa det, Salve!"

Han stod overvældet ved det pludselige Angreb. Denne Opfatning af Forholdet var ham uventet, og det slog ham, at hun kunde have Grund til paa sin Side at tænke saa. Men han svarede desuagtet i en bitter Tone:

„Du har kun altfor megen Ret i det Elisabeth. Jeg véd ogsaa, at en ringe fattig Lods lidet passede for Dig — har altid vidst det lige fra vi vare forlovede. Husker Du, da Du stod foran Van Spycks Billede nede i Amsterdam. Da forstod jeg, at det var en saadan Mand, Du skulde havt. Eller dengang ombord paa Apollo, da Du udbrød saa stort om Nordstjernen? Da kjendte jeg det Samme indeni mig og seilede den Nat Briggen over Hovedet paa os!"

„Salve!" — udbrød hun lidenskabeligt — „Du véd godt, at Du ikke var større i mine Øjne, om Du saa havde været Admiral, end nu, Du er Lods, — og end Du altid har været for mig. Stod jeg ikke netop og tænkte paa Dig, da jeg saa paa Van Spyck, — at Du var den, som kunde have gjort det Samme! Eller, da jeg saa Nordstjernen, — tænkte jeg da ikke: Var saasandt Du Chefen, Salve, — saa skulde de faa se, hvordan det blev med en rigtig Mand ombord! Brød jeg mig om Nordstjernen uden for at faa den til Dig? Syntes ikke jeg, at Du fattige Skipper paa Apollo veiede hele Stadsen op?"

Salve stod saa usigelig lykkelig under dette Udbrud, hvori hun saa lige ud erklærede, at han — han selv — havde været Helten i alle hendes Drømme. Han troede hvert Ord, som han altid gjorde, naar hun sagde Noget, og syntes, han havde været en af de dummeste Skabninger, Vorherre havde tilladt at gaa paa Jorden. Han strakte alt uvil-

kaarlig Armene imod hende for, som Alkibiades en-gang, at ende Trætten ved at tage hende om Livet og bære hende fra Retstribunalet hjem til sit Hus; men han standsedes af det dybe afværgende Alvor, hvormed hun fortsatte:

„Nei, Salve! — det er ikke det, som staar os imellem, hvor klogt Du kan have fundet det ud! — det er ikke det — det er noget Andet. Du tror mig ikke i dit Hjertes Grund, det er Sandheden, — og saa er alt dette kommet op i Dig bagefter!“

„Og ser Du,“ — vedblev hun med vild Smerte i sit Ansigt — „det blir aldrig godt mellem os, saa-længe Du nærer et Fnug af de Tanker. Forstaar Du ikke endnu, at det er Freden ved vor Skorsten, som det gjælder om; at det er den, jeg har kjæmpet for i alle disse Aar; naar jeg slig har fundet mig i Alt — saaledes, som Du godt véd, jeg ikke har Na-tur til at taale Salve!“ — sagde hun og saa mæg-tigt paa ham —. „Forstaar Du ikke det endnu, — saa Gud hjelpe Dig og os!“ — endte hun fortviv-let og vendte sig halvt om igjen til Ilden, ind i hvilken hun fortabt stirrede.

Han stod foran hendes halvt bortvendte Skik-kelse, som han var bleven lamslaaet og vovede knapt at se paa hende, i den Grad laa Alt, hvad hun havde sagt, nu indlysende og slaaende som Sandhed for ham. Hun havde holdt et Speil af deres Sam-liv op for hans Øje, og han saa sig selv deri saa egoistisk og liden ved Siden af al denne Kjærlighed.

Han stod med en dyb Smerte ydmyget i Hjertet, og han var baade for stolt og for sandru til ikke at ville erkjende det.

Han gik aandsfraværende hen til Vinduet og stod der en Stund.

„Elisabeth!" — sagde han forsagt — „Du véd dog i Hjertet, at Du har været Alt for mig i denne Verden! Jeg véd ogsaa, hvori min dybe Uret mod Dig bestaar, og skal nu sandt og frit bekjende Dig det, skjønt jeg kommer til at staa som en klein Mand for Dig. Ja, Elisabeth, — jeg har aldrig kunnet kjende mig rigtig tryg paa, at jeg alene helt og fuldt eiede dit Sind, siden dengang," — det kostede ham synlig Overvindelse at tale ud, thi han kjæmpede med det Ydmygende i Erkjendelsen, — „siden den Historie Du havde med Søofficeren. Det har været mit Saar, skjønner Du," — sagde han sagte fortroligt — „som jeg ikke har kunnet raade med trods Alt, hvad jeg aligevel bedre har vidst. Og jeg bærer det kanske ikke endnu. Paa det ligger jeg overende, — jeg bekjender det ærligt og redeligt; men jeg kan aligevel ikke slippe Dig Elisabeth!"

„Jeg har altid seet, at Du var slaaet til noget Stort, at Du egentlig skulde havt en Mand, som var Noget i Verden — slig En som han og ikke en ringe Mand som jeg. Ser Du, — det har jeg aldrig kunnet taale at tænke paa, — og saa er jeg bleven hadsk mod Alverden og mistænkelig og ond mod

---

Klein, daarlig, svag.

Dig. Uagtet Du er min Hustru, Elisabeth, har jeg aldrig kunnet tro paa, at jeg eiede Dig og derfor hellerikke med Sandhed havt Dig, skjønt, hvad Du har sagt mig idag, Gudskelov, har lagt en anden Vished indeni mig. Jeg har ikke været stærk nok — ikke som Du — skjønt jeg tør sige, jeg har stridt dermed Elisabeth!" — udbrød han blegt, idet han lagde begge Hænderne paa hendes Skuldre og saa hende ind i Ansigtet.

Hun kjendte, at hans Arme skalv, og hendes Øjne fyldtes med Taarer. Det skar hende i Hjertet at se ham slig. Med Et unddrog hun sig under en pludselig Tanke og gik ind i det lille Sideværelse, hvor hun aabnede en Skuffe. Hun kom ud med den gamle Seddel i Haanden og rakte ham den:

„Det er det Brev, som jeg skrev til Søofficeren den Nat, jeg flygtede fra Becks."

Han saa lidt undrende paa hende.

„Jeg fik den af Fru Beck" — sagde hun. „Læs den Salve!"

„Undskyld mig, at jeg ikke kan blive Deres Hustru, thi min Hu staar til en Anden. Elisabeth Raklev." — stavede han den store, vanskelige Skrift; men satte sig derpaa ned paa Bænken og læste det op igjen.

Hun stod bøiet over ham og saa snart ned i det Skrevne snart paa hans Ansigt.

„Hvad staar der Salve!" — spurgte hun endelig. — „Hvorfor kunde jeg ikke blive Becks Hustru."

„Fordi min Hu staar til en Anden!“ — svarede han langsomt og saa op paa hende med vaade Øjne.

„Nei, ikke Du, — det var mig, som elskede en Anden, staar der. Og hvad var det for en Anden?“

„Herren velsigne Dig — det var mig!“ — sagde han og drog hende ned paa sit Fang.

Gutterne vare blevne kjede af at vente dernede ved Baaden — og især blev Posekigeren utaalmodig, da det af mange sikkre Mærker blev klart, at det var over Middagstid. Smaagutterne vare alt komne forbi fra Skolen, og det havde ringet over paa Kranen.

Han stak nu sin hvide Lug og det svedige Ansigt ind ad Kjøkkendøren. Mor og Far sade tilsyneladende meget glade henne paa Bænken, men hans næste snare Blik hen i Skorstenen viste ham det sørgelige Faktum, at der virkelig ingen Gryde stod paa; der var ikke engang Ild at se. Idet han helt traadte ind ad Døren, udbrød han grædefærdigt:

„Har I alt spist Middag? Skal jeg og Gjert da ingen Mad faa!“

Hans Mor fór forskrækket op. „End Moster!“ — udbrød hun — „Klokken er blevet over halv Et! — og Maden er ikke sat paa!“ Hun skyndte sig ind til hende, og Posekigeren syntes nogenlunde beroliget, da han indsaa, at den værste Fare var over.

Mor Kirstine havde forstaaet, at der maatte være

noget Særligt paafærde mellem Ægtefællerne derude; derfor havde hun ikke kaldt paa Elisabeth.

„Han spøger med den lille Henrik“ — sagde hun for sig selv —. „Det er mærkeligt, — jeg har aldrig nogensinde før hørt ham le“.

Da Elisabeth nu kom ind, saa hun forskende paa hende. „Er der hændt Noget?“ — spurgte hun.

Elisabeth gik pludselig hen til Sengen og omfavnede hende. „Ja Moster“, — svarede hun bevæget — det Glædeligste i mit Liv!“ — og skyndte sig derpaa ud til, hvad hun havde at gjøre i Kjøkkenet.

Den Gamle saa efter hende. Hun nikkede et Par Gange langsomt, betænkt:

„Naa — saa!“ —

Man spiste ude i Kjøkkenet; men Lodsen var ikke sulten. Han stod med Et op fra Bordet og gik ind til den Syge. Han havde Meget at sige hende og var længe derinde.

XXX.

Det var en Eftermiddag den følgende Vinter inde i Lodsens Stue. Elisabeth ventede sin Mand hjem fra Tur. Hun gik i Uro og saa alt i Et ud af Ruden. Der havde det hele foregaaende Døgn været haardt Veir i Sjøen, og han skulde være kommet om Formiddagen, men nu begyndte det alt at skumre.

Hun opgav at sy, men kunde ikke beslutte sig

til endnu at tænde Lys og gjøre Aften, og sad nu i Skumringen, medens Ilden spillede indover Gulvet fra Mundingen af Ovnen. Derinde paa Vedtræerne stod en liden Kjedel og kogte, for at der kunde være noget Varmt færdigt strax, han kom. Gjert gik paa Skole i Arendal — han boede hos Mosteren, — og Henrik sad ved Lysningen foran Pladen og snittede lange Spaaner af et Stykke Træ.

„Det begynder at blæse paa igjen Henrik!“ — sagde hun og tog et Tørklæde paa Hovedet for at se ud.

„Det nytter ikke Mor“, — mente denne uden at lade sig forstyrre, idet han mod Brystet kløvede en lang Pinde i to med Tollekniven — „det er jo bælmørkt!“ — Og hun opgav det igjen, før hun kom til Døren. Hun blev imidlertid staaende og lytte; det forekom hende, at hun hørte Skridt udenfor.

„Han kommer! — udbrød hun pludselig og ilede ud.

Da Lodsen traadte ind i Bislaget, vaad og dryppende paa Sydvest og Oljeklæder af det netop opkomne Sludveir, slog der sig et Par Arme om ham.

„Hvor længe Du har været Salve!“ — udbrød hun, medens hun tog fra ham, hvad han havde i Hænderne og gik foran ind i Stuen, hvor hun tændte Lyset.

„Har der været noget Usædvanligt iveien? — Jeg hørte, Du havde lodset en Galeas ind til Aren-

---

Vedtræ, Brændestykke.

dal igaar og troede, at Du var kommet alt imorges. Det var et forfærdeligt Veir igaar, Salve, — saa jeg var lidt ængstelig," — vedblev hun, idet hun med ivrig Hast hjalp ham af med den vaade Oljedragt.

„Jeg har tjent godt, Elisabeth!" — sagde han fornøiet.

„Paa Galeasen?"

„Ja, — og saa havde jeg noget at udrette i Arendal, ser Du, saa jeg først kunde reise efter Middag."

„Saa talte Du vel med Gjert?"

„Ja, jeg gjorde!" — Han saa lidt utaalmodigt mod Døren.

„Og det staar vel til med ham?"

„Nu kan Du høre med ham selv!" — svarede han, da Døren i det samme gik op, og Gjert traadte ind med et høirøstet: „God Aften, Mor!"

Hun fór overrasket imod ham og omfavnede ham. — „Og ikke en tør Traad paa hele Gutten!" — klagede hun moderlig medynksomt.

„Men, kjære Salve, hvad skal dette betyde? — Hvorledes kan Gutten komme fra Skolen?"

„Naar vi har faaet Tørt paa og varmet os lidt Mor, skal jeg forklare Dig det," — svarede Lodsen noget polidsk — „han blir hiemme hos Dig hele Ugen."

Hun saa tilfreds og glad ud, som hun gik der

Høre med, spørge.

i sin Gjerning og af og til saa paa Gjert, der fore-kom hende bristefærdig af en eller anden Nyhed, og fra ham hen paa sin Mand, hvis Mine imidlertid Intet røbede.

Døren var aaben til Kjøkkenet, hvor Ilden spra-gede høit paa Skorstenen.

Da Lodsen, som havde sat sig der, havde stop-pet sin Pibe og taget nogle Smøg, sagde han:

„Saa faar Du da fortælle det Gjert! — Jeg ser, Du bærer det ikke længer."

„Ja Mor!" — udbrød han — „Far siger, at jeg skal blive Søofficer, — og saa har han taget mig ud af Skolen og reiser i næste Uge til Frederiksværn med mig."

Henriks Mund aabnede sig langsomt.

Elisabeth, som stod og rørte i Aftensgryden, saa næsten forskrækket paa sin Mand.

„Hvad mener Du Salve?"

„Skulde det ikke være nokſaa net engang at se Gutten komme ind i Stuen til Dig i blank Uniform Elisabeth? — Du har jo altid været saa for det Væsen," — tilføiede han lidt raillerende. — „Og siden Du selv ikke kunde blive det, — fordi de nu engang ikke vilde have Fruentimmer til Orlogs, — og jeg hellerikke blev noget sligt tilveirs, — saa har jeg tænkt, at vi faa prøve paa det med Gjert."

„Er det virkelig dit Alvor Salve?" — spurgte hun og saa endnu i Spænding paa ham.

Sprage, knittre.

Lodsen nikkede bekræftende.

„Ja, — siger Far det, saa — saa Gud velsigne Dig i det Gutten min!“ — sagde hun bevæget og gik hen og strøg Gjert over Panden.

„Saa, — nu kan Du flytte Bradbænken din ind i Stuen igjen Henrik! Der kan Du snakke med Gjert, om han ellers nu værdiges at svare en simpel Mand som Du; — sig, Du vil blive Skibskaptein og tjene saameget som to slige Fyre i Uniform! — Saa faar Mor og jeg Fred for Jer her i Kjøkkenet!“

Da de vare alene, spurgte Elisabeth:

„Men hvad er der gaaet for sig, Salve?“

„Aa, ser Du, — jeg havde nu faaet den Tanke i Hovedet med Gjert, at han skulde blive til li[illegible] mere end sin Far, og saa gik jeg op til Lodsolde[illegible] manden, Beck, og spurgte, hvorledes jeg skulde bære mig ad med at faa Gutten frem den Vei. Ja, jeg talte ogsaa med unge Fru Beck.“

„Kjære, gik Du til Beck?“

„Ja, jeg gjorde; — Gutten maa frem, ser Du! — Jeg bad ham ovenikjøbet saa halvt om Forladelse for min gamle bidske Mund mod ham; — og vi bleve da forligte. Det er igrunden en prægtig gammel Fyr, som jeg har gjort megen Uret. Han sagde, at han aldrig havde glemt, at jeg havde bjerget gamle Juno for ham, og at han dengang havde tænkt paa at gjøre mig til Fører af den. Som vi stod og snakkede, kom unge Fru Beck ind og hørte, hvorom Talen var. Hun blev meget ivrig paa det,

for Du var hendes gamle Veninde, sagde hun, og hun mente, at det skulde gaa an at faa en Friplads for Gjert der ved Institutet, naar han først har bestaaet en Examen til Sommeren. Hun kjendte dem derinde, som kunde sætte det igjennem, og, naar Lodsoldermanden skrev" — vedblev han lidt forlegent, — „at jeg var hverken mere eller mindre end en mærkelig Lods, som burde belønnes af Staten, — saa skulde det gaa dobbelt let. Og saa skrev Lodsoldermanden Ansøgningen for mig."

„Nu da?" — udbrød Elisabeth spændt.

„Ja, han satte selv Attesten under; — jeg vidste sletikke, at jeg var en saa stadselig Kar." — lo han.

„Ser Du!" — udbrød hun og saa stolt paa ham — „endelig kom det! Nu erkjender han det!"

„Nu vel, gaar det ikke paa den Maade, saa kan Salve Kristiansen vel ogsaa greie det af egen Lomme, — for, gaa skal det, ser Du! Det blir aligevel dyrt; men Lidt har vi i Sparebanken, og Resten kommer vel."

„Det kan være nokſaa godt, at jeg faar Noget paa mig, som driver mig ud af Stuen, ellers blir jeg for kjær i baade den og Dig Elisabeth!" — sagde han og drog hende til sig. — „Jeg maa have lidt Rusk og Uveir engang iblandt; det er nu saa min Natur, véd Du. Og Lodsoldermanden bør da heller ikke have skrevet rent ud Løgn om mig."

Greie, klare.

Hans Hustru saa paa ham. En dyb Følelse gjød sit Skjær over hendes smukke Ansigt.

„Hvor lykkelige ere vi dog ikke blevne Salve!" — udbrød hun. — „End om det kunde have været saa helt fra Begyndelsen!"

„Jeg har tænkt over det Elisabeth!" — sagde han alvorligt. — „Der har nok En styret, der var klogere end jeg, for der var meget Ondt indeni mig at svede ud, efterat jeg var kommet fra Langfarten; — Du fik drages med det Stakkel!"

„Jeg var ogsaa den, som bragte Dig i det, Salve!"

Til Oplysning for danske Læsere er der under Texten givet Forklaringer af de mindre kjendte særlig norske Ord.

Forf.

